

RADU ILIE MÂNECUȚĂ

„PRELUDIUL ADEVĂRATEI MEDICINE”

(„BIOENERGIA DARUL DIVINITĂȚII” VOLUMUL AL 2-LEA)

(„De la terapia alopată la cea spirituală”)

CARTEA A DOUA

CUPRINSUL

-CARTEA A DOUA-

PARTEA A PATRA

Mulțumiri	4
Cuvânt înainte	5
Suflet. Psihic. Spirit. Psihologie. Medicina psihosomatică, psihiatria, medicina homeopată. Acupunctura și terapiile înrudite sau asemănătoare. Reflexologia. Qi – gong. Masajele. Automasajul. Terapia energetică folosind palmele. Medicina holistică (de tip „New Age”).....	6
Suflet. Psihic. Spirit. Psihologie.	6
Medicina psihosomatică	17
Psihanaliza	20
Psihiatria	28
Electroencefalografia (EEG).....	36
Ritmurile EEG	36
Ritmurile EEG secundare	37
Erorile fundamentale ale științei materialiste – carteziene. Neputința științei materialiste carteziene de a da răspuns la o multitudine de fenomene și procese care pentru ea apar ca enigme.	39
Existența organelor imateriale „specializate” pe funcțiuni, supraviețuitoare morții corpului fizic	47
Existența unui reduționism ocult.....	51
Mari clarvăzători și inițiați despre gânduri și sentimente	52
Definițiile „gândului” și „sentimentului” după DEX-uri.....	55
Vederile marelui inițiat Aïvanhov despre gânduri.....	56
Exemple de acțiuni ale gândurilor la distanță	56
Osho despre gânduri	57
Marea clarvăzătoare Valentina Gârlea despre gânduri	60
Dr. Leprince despre gânduri	61
Din nou observațiile noastre fundamentale despre gânduri și sentimente.....	62
Marele inițiat Charles Kerneiz (Felix Guyot) despre gânduri	65
Clarvăzătorii și suprasenzitivii despre gânduri și sentimente.Despre Akasha. Rudolf Steiner. Samael Aun Weor.....	67
Scriitorul Dan Farcaș despre Akasha.....	68
Alte aprecieri despre Akasha: Dan Seracu. Doamna Sabina Tudor.	70
„Fondul psihic universal”	71
Vederi „metafizice” (Adam Ramon) despre gânduri.....	72
Concluziile noastre despre „Akasha”. Care este de fapt sursa informațiilor	74
Date în literatură despre gând și puterea sa	77
Ce spune cel mai recent manual de psihologie despre gânduri și sentimente	78
Ce spune „Fiziologia și fiziopatologia sistemului nervos” despre gânduri și sentimente	80
Conștiință sau conștiință?.....	81
Demonstrațiile „iluzionistului” spaniol Anthony Blake	82

Dovada acțiunii minții asupra corpului după moarte	84
Medicina homeopatică sau homeopatia	87
Acupunctura. Electroacupunctura și electropunctura. Metalopunctura. Moxibustia. Presopunctura. Reflexologia (Reflexoterapia). Punctoterapia. Shiatsu. Do-In.	95
Acupunctura	95
Moxibustia	108
Electroacupunctura și electropunctura	108
Variante ale acupuncturii: acupunctura auriculară (acupunctura urechii), acupunctura nazală (acupunctura nasului), acupunctura orală (acupunctura gurii), acupunctura linguală (acupunctura limbii).....	114
„Metalopunctura”	116
Presopunctura sau digitopunctura	117
Punctoterapia	124
Reflexologia sau reflexoterapia. Zonoterapia	126
Alte tehnici asemănătoare celor evocate în familia acupuncturii: Daoismul. Shiatsu. Do-In. Qi-Gong. Masajele. Automasajul pentru revitalizare celulară (Metoda dr. Zavergiu)	130
Daoismul	130
Do – In (sau Tao – Yin) (Tao – Inn)	136
Shiatsu	138
Qigong-ul (Chi Kung) (Chee – Gung)	141
Masajele	145
Automasajul pentru revitalizare celulară, metoda dr. Zavergiu.....	149
Magnetoterapia	152
Terapeutică energetică folosind palmele. Terapia „Reiki”. Terapia „prin atingere”. Terapia prin „polaritatea palmelor”	158
Terapia „Reiki”	159
Tehnică radiantă („Real Reiki”).....	174
Terapiile de „manevrare”, „manipulare”, („laying – on – of – hands”), de „atingere”, „bodywork”, de „masaj fără contact”, terapia „polarității”, de „vindecare prin energia palmelor”, „vindecarea prin partea neutrală”, tehnici bioenergetice.	175
Medicina holistică (de tip „New Age”)	209
Alte terapii neîncadrate în clasificările abordate până aici : „Bowtech”, „Su Jok”, „acupunctura cu ventuze”, „laseroterapia”, bioenergoterapeutului George Fetică , vindecarea pranică.	219
ANEXA A. Procedeu pentru Vindecarea spirituală.	224
ANEXA B. Evidențierea a ceea ce cunoaștem. Experiențele vindecătorilor și ale grupului.....	226

Mulțumiri

Reiterăm toate mulțumirile noastre exprimate la „Cartea întâi”.

Mulțumim în primul rând Atotputernicului și Preamilostivului Dumnezeu, Care ne-a îngăduit să aflăm prin revelații adevăruri fundamentale pentru a le împărtăși semenilor în vederea supraviețuirii vieții pe planeta noastră.

Mulțumim tuturor celor care din știut sau neștiut, de pe toate planurile Realității ne sprijină în toate modurile posibile, cu gânduri bune, sentimente bune, energii curate.

Mulțumim doamnei Lidia Ciocoiu, redactor-șef al Editurii Polirom, pentru permisiunea de a reproduce pasajele privitoare la natura și formele gândului, în viziunea marei clarvăzătoare Valentina Gârlea expuse în cartea „Fenomenul Valentina” avându-l ca autor pe prolificul și sensibilul fizician, Florin Gheorghiu, căruia de asemenea îi mulțumim.

Mulțumim domnului Mihail Ganea, administratorul editurii Antar pentru permisiunea de a cita și reproduce unele pasaje referitoare la natura gândurilor după maestrul Mikhael Omraam Ivanhov din lucrarea „Puterile Gândului”.

Mulțumim tuturor autorilor de lucrări cercetate conform extinsei bibliografii selectate, cărora nu ne-am putut adresa direct, necunoscându-le adresele.

Cuvânt înainte

Lucrarea de față este continuarea „Cărții întâi” așa cum am explicat în „Cuvântul înainte” extins al acestui prim volum. Textul ei cuprinde „Partea a patra” a ceea ce fusese proiectat ca volumul al doilea al „Bioenergiei darul Divinității” carte publicată în octombrie 1996 la Editura „Miracol” din București.

Întreaga această parte, deși critică, constituie un adevărat compendiu al practicilor terapeutice de pe întreaga planetă, unele prezentate în suficient detaliu pentru a fi practicate.

Prezentarea obiectivă exhaustivă a întregului domeniu evidențiind numeroase confuzii, ambiguități și contradicții între diferitele practici terapeutice, nu a avut rostul de a evoca aspecte critice sterile, ci de a demonstra necesitatea construirii urgente a unor baze holistice, integratoare, cu care să fie schimbate cele vechi carteziane, ale cunoașterii umane în derivă. Întrucât aspectele negative evocate sunt efecte ale creșterii entropiei pe toate cele 3 planuri ale Realității, noile baze trebuie să fie unificatoare (inclusiv ale Științei cu Religia), să aibă efecte certe antientropice în toate domeniile cunoașterii umane actuale și să facă ordine și luminează între toți termenii cunoașterii între care există confuzii, ambiguități și contradicții, ca de exemplu, între conștiință și conștiință, între dragoste și iubire, între suflet, „psihic” și spirit, ș.a.m.d.

Textul volumului de față cuprinde și un foarte scurt istoric al medicinei, văzut din perspectivă sinergetică, holistică.

Considerăm că părțile cele mai importante ale textului de față sunt cele referitoare la natura gândurilor și sentimentelor și a rolului lor în viața de toate zilele, subsubcapitolul care evidențiază și dovedește existența organelor imateriale „specializate” pe funcțiuni, supraviețuitoare morții corpului fizic, precum și subcapitolul referitor la „Homeopatie” care explică în detaliu, „misterul” grandios al acesteia (după expresia dr. Neagoe Basarab, foarte justificată).

Textele referitoare la psihologie, psihosomatică și psihiatrie, au fost în mod special amplu dezvoltate cu extrase largi, pentru a dovedi că în literatura de specialitate lipsesc termeni importanți privind sufletul, sentimentele și gândurile.

Toate celelalte aspecte privind textul de față au fost prezentate în „Cuvântul înainte” al „Cărții întâi” care este general valabil pentru întreaga serie de volume „Bioenergia darul Divinității”.

Ca și la „Cuvântul înainte” al „Cărții întâi”, invităm toți iubii semeni cititori care doresc să ne contacteze, să ne scrie pe adresa de e-mail: rimanecuta@gmail.com

Ucea de Jos, Jud. Brașov, 11.12.2003

PARTEA A PATRA

Suflet. Psihic. Spirit. Psihologie. Medicina psihosomatică, psihiatria, medicina homeopată. Acupunctura și terapeuticele înrudite sau asemănătoare. Reflexologia. Qi – gong. Masajele. Automasajul. Terapia energetica folosind palmele. Medicina holistică (de tip „New Age”)

Suflet. Psihic. Spirit. Psihologie.

Apogeul reducționismului cartezian al științei materialiste apare cel mai pregnant și mai clar exprimat prin psihologie, iar în medicină, prin ramurile sale, medicina psihosomatică și (mai ales) prin psihiatrie.

La reducționismul materialist cartezian al științei se adaugă și reducționismul dogmatic al tuturor religiilor planetei, făcând ca întreaga cunoaștere umană actuală care are la bază structura ființei umane și implicațiile acesteia în viața socială să fie confuză, plină de ambiguități și de contradicții.

Vom susține ca de obicei, afirmațiile făcute, cu argumente concrete, dar pentru înțelegerea cât mai clară a corectitudinii acestora, trebuie să facem mai întâi o incursiune prin dicționare explicative și enciclopedice, pentru a vedea cum definesc acestea termenii fundamentali ai ființei umane în cunoașterea actuală.

Pentru termenul SUFLET:

„Dicționarul limbii române moderne” (1958) [22] dă următoarea definiție:

1. Latura psihică a omului, formată din totalitatea însușirilor sale morale și intelectuale; conștiință.
2. Factor de bază, element esențial al unui lucru, al unei acțiuni, etc.
3. (în filozofia idealistă și în concepțiile religioase) : Substanță spirituală care dă omului viață și care este socotită de origine divină și cu existență veșnică (subl. n.s.).
4. Viață. A avea șapte suflete; inimă;
5. Persoană; ins, om; p.ext. orice ființă, locuitor.

6. Suflare, suflu, respirație.
7. (în expr.) copil de suflet.

Pentru „Dicționarul explicativ al limbii române” (1975) [23] termenul înseamnă :

1. Totalitatea proceselor afective, intelectuale, și voliționale ale omului; psihic (subl. n.s.)
2. Factor, element esențial al unui lucru, al unei acțiuni, etc.
3. Idem definiția precedentă.
4. Idem definiția precedentă.
5. Persoană, ins, om; p. gener. orice ființă; locuitor.
6. (Pop.) Suflare, suflu, respirație.
7. (În sintagme și expr.) Copil, etc.

După „Dicționarul universal al limbii române” (1998) [58], avându-l ca autor pe Lazăr Săineanu, definiția este următoarea:

„1. (înv. și pop.) suflare, suflu, respirație; 2. Faptul, starea, însușirea de a trăi, de a fi viu; viață, suflare; 3. (de obicei la voc.) termen de dezmiardare; 4. (relig. în opoziție cu trup) suflare divină, principiu de viață, forță spirituală nemuritoare care însuflețește trupul ; 5. Ființă, vietate, suflare (pop.) om, ins; 6. (pop.) locuitor; 7. totalitatea facultăților afective, morale și intelectuale ale omului; psihic, spirit, conștiință; 8. inimă (ca sediu al sensibilității, al sentimentelor), sensibilitate; 9. Persoană considerată din punctul de vedere al trăsăturilor de caracter; 10. Conștiință, cuget; 11. Factor emoțional al unei acțiuni, al unui fenomen, etc.”

DEX-ul din 1998 în esență prezintă aceleași definiții ca ale DEX-ului din 1975. Deși descrierea termenului este foarte dezvoltată, în plus față de DEX-urile anterioare o mulțime de expresii legate de „suflet”, dar el nu cuprinde nimic fundamental nou.

În mod surprinzător, deși la momentul când scriem aceste rânduri au trecut 11 ani de la presupusa eliberarea țării noastre de sub comunismul ateist, iată că personalitățile culturale care au elaborat DEX-ul la care ne referim, au dat definiții celor mai importanți termeni spirituali (suflet, spirit) după vechiul model ateist.

În „Dicționar de psihologie” având ca autor pe domnul Paul Popescu Neveanu ([59]) cuvântul „suflet” nu există, după cum vom vedea, nici măcar la explicarea etimologiei cuvintelor principale „psihic” și „psihologie”, apărând doar la etimologia cuvintelor „psihiatrie” și „psihopatie”, în care

arată că prima parte a termenilor provenite din limba greacă, de la „psyché” = suflet iar partea a doua de la „iatreia”= vindecare, respectiv, de la „pathos”= boală. Cu aceste explicații termenii devin în fapt : psihiatrie = „vindecarea sufletului”, iar psihopatie = „boala sufletului”.

Păstrând semnificația lui „psyché” = suflet, și ținând seama că „logos”, cuvânt tot din limba greacă, cu înțelesul „știință”, „studiu”, înseamnă că termenul „psihologie” semnifică în fapt, ”știința (sau studiul) sufletului” : Vom vedea însă ce înseamnă acest termen pentru autorul „Dicționarului de psihologie” (Op. Cit.)

Pentru termenul PSIHIC:

Potrivit DEX-ului din 1958 [22] :

„Psihic” înseamnă „însușire a materiei superior organizate proprie omului, de a reflecta realitatea obiectivă; Structură sufletească proprie cuiva; psihic (adj.).”

DEX-ul din 1975 ([23]), îl definește astfel :

1. Formă specifică de reflectare a realității, produsă de activitatea sistemului nervos și prezentă la animalele superioare (subl.ns.) ; totalitatea fenomenelor și proceselor proprii acestei reflectări; structură sufletească proprie unui individ.

2. Adj. (care aparține psihicului).

Pentru „Dicționarul universal al limbii române” din 1998 ([58]), termenul are cam aceeași semnificație: „1. Formă specifică de reflectare a realității, proprie animalelor superioare și omului, produs al activității sistemului nervo; totalitatea fenomenelor și produselor prin care se realizează această reflectare și care pot fi cognitive, afective și voliționale. 2. Structura sufletească proprie cuiva.” (din germ. psychisch, fr. psychique).

Evident, DEX-ul din 1998 are aceeași definiție a „psihicului” ca aceea din 1975.

În „Dicționarul de psihologie” amintit ([59]) termenul este definit mult mai amplu:

„Modalitate superioară a existenței biosociale, ansamblu de stări, însușiri, fenomene și procese subiective ce depind cu necesitate de mecanisme cerebrale și de interacțiunea cu lumea obiectivă, îndeplinind funcții de raportare și interacțiune cu lumea obiectivă, îndeplinind funcții de raportare la lume și la sine prin orientare, reflectare, planificare mentală și acțiuni transformativ-creative. P. este modalitatea superioară a vieții de relație (care la om este esențialmente socioculturală) sau a adaptării (care la om este mijlocită instrumental și social, este o coadaptare subiect-obiect, care are ca latură definitorie intervenția activă în ambianță, transformarea acesteia prin muncă). P. este inseparabil de materie, dar nu se identifică cu aceasta întrucât este numai o însușire a materiei superior organizate, este un ansamblu de relații energetic-informaționale în care este esențială proprietatea calitativă, iar nu

implicarea cantitativ substanțială, care este extrem de subtilă, rafinată, etc. Niels Bohr presupune că sub raportul mecanismelor sale materiale, p. ar reprezenta similitudine, convergență cu fenomenele pe care le studiază fizica atomică. B. Ananiev arată că p. este material după originea sa (este efect al lumii materiale și este mijlocit prin organism și direct prin organul material al creierului), este subiectiv după forma sa de elaborare (are ca mod de existență activitatea subiectivă) și este obiectiv după conținut, în sensul reflectării și al prelucrării informațiilor”. (Clar, nu? N.N)

Pentru termenul SPIRIT:

DEX-ul din 1958 [22] îl definește:

1. Minte, rațiune, intelect;
2. Persoană considerată sub raportul capacităților sale intelectuale sau din punct de vedere al însușirilor sale morale, de caracter, etc. ◇ Spirit universal, enciclopedic, etc.;
- 3.(la pl.) Societatea în întregul ei. Oameni considerați ca purtători ale unor idei, ai unor preocupari intelectuale; opinie publică;
4. Inteligență, deșteptăciune; istețime; capacitate de imaginație, fantezie, etc.;
5. Glumă, anecdotă, ironie;
6. Mod, fel de a gândi, de a se manifesta; părere, concepție, împărtășită de un grup de oameni, de o colectivitate, etc.; ◇ Spirit de partid (definiție mult dezvoltată în dicționar N.N), etc. (de clasă, de grup, etc. –idem);
7. Caracter specific, trăsătură caracteristică a ceva. Spiritul unei limbi ◇ Sensul real a ceva. Spiritul legilor;
8. Înclinare, pornire, tendință care determină felul de a fi, de a gândi, de a se manifesta a cuiva. Spirit de dreptate.
9. (În filozofia idealistă și în concepțiile religioase). Element considerat ca factor de bază al universului, opus materiei, identificat cu divinitatea.
10. (În concepțiile religioase). Ființă imaterială, supranaturală, duh; (subl. N.S.). (în superstiții) strigoi, stafie, fantomă;
11. Semn grafic, etc.

Pentru DEX-ul din 1975 (Op. Cit) termenul inseamna :

I. 1. Factor ideal al existenței (opus materiei) ; conștiință, gândire; p. ext. minte, rațiune, intelect; ◇Inteligență, deșteptăciune, istețime; capacitate de imaginație, fantezie. ◇Expr. (om) de (sau cu) spirit = (om) cu minte ageră, inteligent; (om) spiritual, cu umor; ◇ (În filozofia idealistă și în concepțiile

mistice religioase) Element considerat ca factor de bază al universului, opus materiei, identificat cu divinitatea sau cu spiritul. ♦ (în concepțiile religioase) Ființă imaterială, supranaturală, duh; (subl. N.S.) ; (în superstiții) stafie, strigoi, fantomă.

(Următoarele definiții de la punctul 2 până la 7 și II sunt aproximativ aceleași la DEX-ul precedent).

Pentru „Dicționarul universal al limbii române” 1998 [58] termenul SPIRIT are următoarele definiții:

„1. (în opoziție cu trup) principiu imaterial, neperceptibil, considerat de esență divină și nemuritoare; suflet;

2. (în superstiții) reîntrupare a sufletului unui mort revenit pe pământ sub diverse înfățișări; arătare, duh, fantomă, nălucă, stafie, vedenie;

3. (teol.) ființă incorporeală, reîntrupată, duh; Sfântul Spirit, Sfântul Duh;

4. (pop.) ființă imaginară, duh, geniu;

5. (în opoziție cu materia) principiu ideal al existenței;

6. Ansamblul facultăților intelectuale, psihice și morale; conștiință;

7. Dotare, aptitudine, intelect;

8. Finețe intelectuală, rafinament, umor;

9. Vorbă de duh, glumă, anecdotă;

10. Aptitudine, pricepere;

11. Concepție, principiu;

12. Fond de idei, de sentimente, de predispoziții, etc.

13. (concr.) persoană sub raportul inteligenței, culturii, caracterului, temperamentului;

14. Caracter, particularitate;

15. Semnificație profundă; sens real;

16. Semn grafic, etc.;

17. (înv.) adiere, suflare aer.”

După cum era de așteptat din cele menționate mai înainte, definițiile date „spiritului” în DEX-ul Academiei Române din 1998 [95] sunt identice cu acelea ale DEX-ului din 1975, adică din perioada de vârf a ateismului comunist.

După Paul Popescu Neveanu (conform ”Dicționar de psihologie” Op. Cit. definiția termenului SPIRIT este următoarea:

„derivat de la respiro; termenul a căpătat diverse sensuri dependente de sistemul de gândire filozofic prin care a fost interpretat. Religia și idealismul îl consideră de origine transcendentă și îi acordă rolul de principiu al vieții (subl. ns.). Marxismul demonstrează pe bază științifică, determinarea biosocială a s.. Se recunoaște specificitatea s. ca fiind identic cu materia și îndeplinind un rol activ în raport cu aceasta. În limitele relațiilor gnoseologice s. apare ca ideal în raport cu materialul. S. implică sfera subiectivă, mentală și are totdeauna un conținut reproductiv și proiectiv. S. Rubinstein consideră că activitatea psihică, atributul ei de s., poate fi acordat numai momentelor finale în care apar produsele de imagini și idei intens trăite și fixate. În acest sens se vorbește despre viață spirituală ca evoluție mentală, trăire subiectivă a unui conținut ideal dar pregnant. Spiritualitatea reprezintă ansamblul disponibilităților culturale considerate sub raportul stilului, conținutului și tendințelor. Spiritualismul este o doctrină de tip idealist, reclamând retragerea în sfera vieții spirituale prin degajare de realitate.”

Să vedem acum cum este definit termenul PSIHOLOGIE:

Pentru DEX-ul din 1958 [22] definiția este lapidară:

„Știința care se ocupă cu studiul activității psihice; ♦ Totalitatea fenomenelor psihice care caracterizează un individ sau colectivitate; concepție, mentalitate. ♦ Totalitatea proceselor psihice care condiționează o activitate.”

Pentru DEX-ul din 1975 [23] termenul este definit la fel de lapidar :

- „1. Știință care se ocupă cu studiul proceselor și particularităților psihice.
2. Totalitatea fenomenelor psihice care caracterizează un individ sau colectivitate; concepție, mentalitate.
3. Totalitatea proceselor psihice care condiționează o activitate.”

Conform „Dicționarului universal al limbii române” 1998 [58], definiția este în mod surprinzător, acm aceeași:

„1. Știința care studiază psihicul (procesele mentale, percepția, memoria, etc.) legitatea proceselor și însușirilor psihice individuale; 2. Totalitatea fenomenelor psihice care caracterizează un individ, o colectivitate.”

Evident, definiția dată de DEX-ul Academiei Române din 1998, [95] este identică acelei date de DEX-ul din 1975.

După „Dicționarul de psihologie” [59], PSIHOLOGIA înseamnă:

„știință despre psihic și comportament (v. Obiectul psihologiei); a fost denumită astfel de R. Godenius în 1590 iar denumirea a intrat în circulație odată cu lucrările lui Chr. Wolff (1732-1734). Ca preocupare de ordin filozofic, moral, umanist, este foarte veche fiind implicată în cultura orală și scrisă a popoarelor din timpuri imemorabile. Ca disciplină științifică se constituie în sec. XIX pe baza științelor biologice și sociale. (subl.ns.) și uzând de metode pozitive de cercetare. S-a dezvoltat vertiginos în secolul XX și este în timpurile noastre cea mai răspândită și importantă dintre științele despre om. (subl. aut. dicț.). Principalele domenii aplicative: industria, transporturile, clinicile medicale, învățământul, armata, sportul, comerțul. În faza actuală, p. este un sistem multiramificat de discipline teoretice și aplicative, genetice și experimentale, de discipline psihologice de ramură adecvate concret celor mai diverse genuri și forme de activități umane. Având o pregnantă însemnătate ideologo-științifico-explicativă și mai ales practică, p. s-a instituit ca o știință caracteristică pentru civilizația modernă și ca un important mijloc al progresului social și umanist. Totodată se prevede că p. va fi una din științele de bază ale societăților viitorului. (subl. aut. dicț.)

Același autor identifică în dicționarul citat, următoarele ramuri și „specialități” ale psihologiei: p.conduitei, p. consumului, p. copilului, p. muncii, p. persoanei, p. popoarelor, p. publicității și reclamei, p. sportului, p. vârstelor, p. animală, p. aplicată, p. cibernetică, p. existențială, p. experimentală, p. funcțională, p. generală, p. genetică, p. industrială, p. inginerescă, p. judiciară, p. medicală, p. militară, p. moleculară, p. obiectivă, p. organizațională, p. socială școlară, p. patologică, p. protectivă, p. socială, p. socială industrială.

O dezvoltare atât de amplă a unei științe prin excelență ateiste, în societatea umană contemporană ne sugerează că aceasta se datorează mai mult interesului de manipulare „științifică” a maselor de oameni care o compun decât acela de optimizare a activității ei și de îmbunătățire a relațiilor interumane.

Compararea și sintetizarea definițiilor de mai sus privitoare la elementele de bază ale structurii ființei umane (suflet, spirit) confirmă afirmațiile noastre de mai înainte referitoare la confuzia care domnește în lumea științifică actuală în legătură cu termenii considerați. Faptul este explicabil având în vedere că știința „oficială” predominantă pe planeta noastră este încă cea materialistă carteziană, reducăționistă prin modelul darwinist pe care îl are la bază și entropică prin efecte.

După cum am văzut, termenii suflet și spirit au fost substituite „științific” prin acela de „psihic” (deși acesta din urmă provine în fapt de la grecescul „psyché” care înseamnă suflet) .

DEX-ul din 1958 [22] identifică termenul „suflet” cu „psihicul” considerându-l ca format din totalitatea însușirilor sale morale și intelectuale. Îl identifică de asemenea cu conștiința.

Când este vorba de semnificațiile din conceptele filozofice și religioase, reducăționismul său merge atât de departe încât trebuie să-l identifice cu substanță (chiar dacă spirituală) „care dă omului viață”.

DEX-ul din 1975 [23] îl identifică de asemenea cu psihicul, considerându-l „totalitatea proceselor afective, intelectuale și voliționale ale omului”. Pentru „conceptele din filozofia idealistă și religioase” manifestă același reducăționism ca la precedentul . Acest DEX mai identifică de asemenea „sufletul” cu inima.

În definițiile DEX-ului din 1998 [58], (după cum vom vedea în capitolul referitor la medicina integrală în subcapitolul privind structura reală a ființei umane, această denumire din urmă semnificație o utilizează și Domnul Iisus în „Evanghelia Păcii”), ambiguitățile în loc să scadă, din contră, cresc. După cum se poate remarca, termenul „suflet” se identifică în afară de spirit și psihic și cu viață, conștiință, inimă, cuget.

În ceea ce privește termenul „psihic” înseamnă ori o însușire a materiei superior organizate proprie omului (DEX 1958), ori „formă specifică de reflectare a realității produsă de activitatea sistemului nervos și prezentă la animalele superioare și omului (spre deosebire de DEX-ul din 1958 în cele din 1975 și 1998 au fost promovate și animalele) sau totalitatea fenomenelor și proceselor proprii acestei reflectări (DEX-urile din 1975 și 1998) sau „modalitate superioară a existenței biosociale, ansamblu de stări, însușiri, fenomene și procese subiective ce depind cu necesitate de mecanismele cerebrale și de interacțiunea cu lumea obiectivă” („Dicționar de psihologie” 1978, Op. Cit.)

Pentru termenul „spirit”, toate trei DEX-urile (1958,1975,1998) referindu-se la domeniul filozofiei idealiste și în concepțiile mistice-religioase îl definesc cam la fel:

„Element considerat ca factor de bază al universului opus materiei, identificat cu divinitatea sau cu spiritul”, iar în concepțiile religioase, „ființă imaterială, supranaturală (incorporală sau reîncarnată : DEX-ul 1998), duh”(în plus „principiu imaterial, neperceptibil” DEX-ul din 1998 al lui Șăineanu [58]).

Autorul Paul Popescu Neveanu în „dicționarul” său „de psihologie” (op.cit.) consideră că termenul „spirit” a căpătat diverse sensuri dependente de sistemul de gândire filozofic prin care a fost interpretat. Arată că „religia și idealismul îl consideră de origine transcendențială și îi acordă rolul de „principiu al vieții”.”

Autorul ultimului dicționar citat, Paul Popescu Neveanu, acordă o amplă dezvoltare termenilor „sistem psihic uman” și „inconștient”.

În cadrul definirii „sistemului psihic uman” printr-un limbaj din ce în ce mai „prețios” se distinge totuși că acesta reprezintă „organizarea” psihicului, care cuprinde ca părți principale „inconștientul” și „conștientul” având între ele, ca verigă intermediară, „subconștientul”.

O dezvoltare și mai mare capătă încercarea de definire a „inconștientului”, pe care îl vede ca „ansamblu de dispoziții, stări și procese psihofiziologice și psihice care, momentan sau stabil, nu sunt conștiente, nu se conștientizează”.

Lectura foarte atentă a amplei definiții a „inconștientului”, printr-o prezentare foarte erudită începând cu H. Höffing, Th. Lipps, W. James, W. Wandt, continuând cu Charcot și Th. Ribot, S. Freud, S. Rubinstein, Ricoeurs, D. Lagache, M. Ralea, H. Ey, Lacan, I. Vigotski, F. Bassin, C.G.Jung, M. Prince, L. Brelag, G. Dwelshauvers, H. Poincaré Hadamard, G. Mille și terminând cu L. Blaga, K. Jung și Levi – Strauss, se discerne, cu destulă dificultate, e drept, datorită prețiozității specifice a limbajului utilizat, că de fapt, câți autori sunt, există tot atâtea păreri diferite, chiar dacă unele în aspecte secundare, privitoare la inconștient.

Este ușor de imaginat că dacă în lumea științifică, în mediile culturale există atâta ambiguitate și confuzie privind termenii fundamentali care definesc omul, suflet, spirit, psihic, ce se întâmplă la nivelul maselor de oameni care constituie societatea umană actuală pe planeta noastră!

Încercând să tragem totuși o concluzie din analiza vălmășagului de semnificații ale acestor termeni fundamentali, observăm că acestea pot fi grupate în două înțelesuri esențiale și anume:

- unul care intuiește corect natura transcendentală a sufletului și spiritului, prin supraviețuirea lor după moartea corpului fizic al ființei umane;
- un al doilea înțeles forțat de filozofiile materialiste (marxiste sau nu, dar practic vorbind, atee) prin care stările, procesele, fenomenele și însușirile definite de acești termeni (adică sufletul, spiritul și psihicul) nu supraviețuiesc morții corpului fizic al ființei umane.

Din nefericire, chiar în înțelesul transcendental al „sufletului” și al „spiritului” există confuzii, pentru unii acești termeni fiind practic sinonimi.

Probabil că acest lucru se datorează de data aceasta reducăționismului dogmatic, care a redus structura ființei umane de la cea trinitară (conformă Creatorului ei) corp, suflet, spirit, la cea dihotomică, corp – suflet pentru creștinii ortodocși sau corp – spirit pentru creștinii catolici (înțelesul practicat fiind același).

În cartea noastră „Bioenergia darul Divinității” [8], am înfățișat destul de amplu aceste aspecte. Reamintim aici doar faptul că pentru noi înțelesul de „spirit” în sensul propriu al cuvântului, îl vedem ca „proiecție holografică” a Tatălui Ceresc în om, explicând în felul acesta de ce, după spusele Domnului Iisus din „Evanghelia Păcii”, „Tatăl Ceresc este și în același timp nu este în om” „El este în același timp și revelat și nerevelat”.

În multe culte religioase, la diferite secte și în unele concepte filozofice se avansează ideea că în fiecare om există o „părticică”, o „bucățică” din Dumnezeu, identificată cu „spiritul”.

Această exprimare constituie o gravă eroare imprimând observației un caracter panteist, care respinge structura trinitară a Divinului și prin urmare, ca efect și aceea a ființei umane. Cum ar putea ființa umană ca având o „părticică” din Dumnezeu în el, să fie criminal, să se prostitueze, etc., altfel spus a se manifesta împotriva Creatorului său?!

Aceeași gravă eroare o face concepția spiritistă, sau după unii autori, spiritualistă, care consideră că părțile supraviețuitoare ale morților (sau defuncțiilor, decedaților, repausaților, descarnaților, etc.) sunt spiritele acestora. De altfel, de la cuvântul „spirit” provine și denumirea concepției: spiritism. Repetăm: este o denumire incorectă, deoarece în această practică nu este vorba de spirite, ci de „părțile superioare din planul spiritual” ale sufletelor descarnate. Denumirea corectă a practicii ar fi prin urmare „comunicări cu sufletele „spirituale” ale descarnaților”. În concepția „spiritistă” (adică aceea despre diferite grade de evoluție ale „spiritelor”, care se deosebesc după cum arată P.E.Cornillier în „La Survivance de l’âme et son evolution après la mort.” (Comptes rendus d’experience), [60] după culorile lor de la roșii, trecând prin gri, albastre la albe. Cum ar putea avea „părțile” din Dumnezeu grade diferite de evoluție?! În realitate, repetăm, este vorba despre sufletele superioare sau sufletele „spirituale” ale descarnaților (sau decedaților, defuncțiilor, repausaților, etc.). Numai acestea pot avea grade diferite de evoluție după viața pe care au dus-o în perioadele „încarnate”.

Pentru a elimina orice confuzie, ar trebui, așa cum am făcut mai sus, ca ultimele 3 corpuri subtile ale ființei umane din planul spiritual și anume : corpul eteric matricial, corpul celest și corpul keteric matricial să fie considerate ca formând „sufletul superior” sau „sufletul spiritual”, cel care în concepția „spiritualistă” (impropriu denumită astfel) este, la rândul lui, impropriu denumit „spirit”. Dacă în structura ființei umane în subcapitolul anterior am vorbit de corp, suflet, spirit, acest din urmă termen l-am înțeles la modul propriu, ca „proiecție holografică” a Tatălui Ceresc în om (care în fapt, îi aparține și nu-i aparține), extinzând însă înțelesul și asupra „sufletului superior sau spiritual” considerat mai sus).

Asupra acestor aspecte vom reveni cu mai multe amănunte pentru depline clarificări în subcapitolul în care vom trata structura reală a ființei umane, în legătură cu dezvoltarea adevăratei medicine, medicina integrală (holistică-spirituală-sacrală).

Pentru a evidenția cât mai bine ambiguitatea și confuzia care domnește în cunoașterea umană actuală privind cei mai importanți termeni care se referă la ființa umană, trebuie să arătăm următoarele:

Cercetând DEX-urile pentru cuvântul „CONȘTIENȚĂ” vom constata cu uimire, că acesta nu există!! El se dezvăluie înglobat în cuvântul „CONȘTIINȚĂ”. *Aceste cuvinte însă nu pot fi, și nu trebuie confundate: „Conștiința” este legată de sfera afectiv-sentimentală, generată de corpurile emoționale ale ființei umane și constituie un proces de comparare a evenimentelor trăite, cu modelul Divin în om = spiritul, rezultat din proiecția holografică a Tatălui Ceresc în om. „Conștiința” este legată de sfera mentală, generată de corpurile mentale. „Conștiința” este inversul „inconștiinței”.* (Este demn de admirat faptul că P.D. Uspenski în lucrările sale „În căutarea miraculosului” [48] și „A patra Cale” [49] utilizează foarte corect termenul în analizele sale psihologice).

Confuzia nu se produce numai în dulcele nostru grai românesc (unde de fapt termenul „Conștiință” după cum se vede, există și trebuie să fie inclus în DEX-uri), ci și în principalele limbi de circulație internațională. Astfel, în limba engleză, termenul „consciousness” înseamnă atât „conștiință”, cât și „conștiință” (deși există și termenul „conscience”, care înseamnă numai „conștiință”).

În limba franceză termenul „conscience” include atât înțelesul de „conștiință”, cât și de „conștiință”.

În oarecare măsură situația este comparabilă cu termenii „iubire” și „dragoste”, care în dulcele grai românesc diferențiază înțelesurile, primul corespunzând lui agapé, care în greaca veche însemna iubire (Divină, frățască, superioară), iar cel de-al doilea lui eros, care înseamnă dragoste, adică „iubire” legată de sexualitate.

Dacă în limba română se mai fac confuzii între cei doi termeni, acest lucru se datorează ignorării înțelesurilor discutate mai sus, lucru care se petrece, din păcate, la toate nivelele educaționale.

În limbile celor care așteaptă să le batem la ușa lor, există numai câte un singur termen pentru ambele înțelesuri: în engleză, LOVE, în franceză, AMOUR, în germană LIEBE, în italiană AMORE, în spaniolă AMOR.

Mai este de mirare ce se întâmplă în lume prin confuzia gravă care există între dragoste și iubire?

Cum pot cei la a căror graiuri ne-am referit să înțeleagă Legea Fundamentală a Tatălui Ceresc care este IUBIREA NECONDIȚIONATĂ?

Să revenim însă acum, după ce am schițat înțelesurile corecte pentru suflet, spirit și psihic, la evoluția medicinei, prin ramurile sale care au ca obiective tocmai acelea definite de acești termeni: medicina psihosomatică și psihiatrie.

Medicina psihosomatică

Potrivit „Psihiatriei”, tratat apărut sub redacția prof.dr.doc. V. Predescu [61], termenul de „psihosomatică” a fost introdus de Heinroth în anul 1818.

Prof. V. Predescu arată că „în 1922 Felix Deutsch sub influența școlii freudiene în SUA, a reintrodus termenul de psihosomatică pentru a desemna o nouă disciplină care studia câmpul de acțiune al psihanalizei în medicina internă. În această perioadă, Deutsch, Alexander, Dunbar, Cobb au reafirmat postulatul fundamental al psihosomaticii (emis încă de Hipocrate!) după care omul bolnav sau sănătos constituie o unitate psihosomatică, iar tulburările psihice produse de acțiunea unor factori psihosomatici (traume, conflicte) pot să declanșeze apariția unor boli somatice denumite de ei – psihosomatice.

Binger, elevul lui Cannon și Helen Dunbar prin lucrările „Emoții și modificările corpului” (1935) și „Diagnostic psihosomatic” se numără printre inițiatorii medicinei psihosomatice definită ca ramură a medicinei care studiază și tratează tulburările și bolile somatice (adică ce produc modificări organice N.N.) de origine psihogenă (psihică).

Tot prof. V. Predescu îl citează pe Alexander care arată că „Freud a făcut posibilă apariția erei psihosomatice a medicinei” și după o serie de alți reprezentanți ai aceleiași concepții, reiese clar că medicina psihosomatică „a luat naștere din aplicarea concepțiilor psihanalitice la studiul factorilor emoționali în diferite boli”.

Aceeași lucrare menționează problemele pe care și le pune medicina psihosomatică:

„Prima problemă fundamentală a curentului psihosomatic constă în stabilirea rolului factorilor psihici într-o serie de boli somatice.”

„O altă latură fundamentală a acestui curent o constituie preocuparea de a stabili mecanismele de transformare a tulburărilor psihice în simptome somatice”.

„A treia preocupare dominantă cel puțin pentru o parte dintre psihosomaticieni constă în stabilirea raportului de cauzalitate între personalitatea individului și boala psihosomatică.”

„În sfârșit a patra preocupare evidentă mai ales în lucrările lui Alexander constă în încercarea de a stabili specificitatea reacției anumitor organe la acțiunea unor stress-uri emoționale.”

„Concepția psihosomatică deci a pus în discuție, o serie de probleme teoretice fundamentale ale medicinei care se referă la viața psihică și adaptarea la mediu a omului normal, la toți factorii psihosomatici și patogenia tulburărilor psihogene. Totodată adepții acestei concepții pun în discuție problema spinoasă a modului de transpunere a unei asemenea tulburări psihice în simptom somatic funcțional sau organic, încercând să stabilească relațiile dintre tipul de traumă psihică, conflict, personalitate și organul afectat.”

Georg Groddeck a emis o teorie care implică un limbaj al organelor considerat de V. Predescu simbolic și arbitrar. După acest autor, conform teoriei sale, cancerul uterin ar reprezenta „simbolul unei dorințe nesatisfăcute din copilărie în cadrul căreia formațiunea tumorală se dezvoltă în locul unui embrion” sau „febra este un simbol al excitației sexuale”. Astmul ar reprezenta „strigătul înăbușit după mamă” etc.

„Această teorie a lui Groddeck a dus la o formulare mai categorică a întrebării de ce anume în aceleași condiții de stress emoțional se produc boli psihosomatice diferite?! În acest sens însă, ipoteza unui tip de personalitate (Dunbar) nu s-a confirmat și nici particularitățile situației conflictuale n-au putut să explice acest fapt decât cu corectivul că ar exista și o predispoziție organică locală (Wolff).”

„Astfel, boala psihosomatică (boala hipertonică – adică hipertensiunea N.N. -, boala ulceroasă – adică ulcerul N.N., astmul bronșic, migrena, colita ulceroasă, etc.) ar fi un tip de răspuns la stress (Selye) în care localizarea somatică ar putea fi explicată prin acea predispoziție organică de care vorbește Wolff”.

Să vedem acum ce părere are autorul „Dicționarului de psihologie” [59] despre medicina psihosomatică:

„Psihosomatica este o teorie medicală apărută la începutul secolului al XX-lea din ***necesitatea sublinierii unităților organismului și a rolului psihismului în apariția, desfășurarea și dispariția procesului morbid***. Baza teoretică a majorității lucrurilor curentului medical psihosomatic o constituie teoria inconștientului elaborată de S. Freud și orientarea fenomenologică în medicină datorată filozofiei lui Ed. Husserl și M. Heidegger. Astfel, inițial s-a admis că modificările organice și fiziologice cu caracter patologic exprimă simbolic, pulsuniile primitive refulate (mai ales cele care țin de „libido”). În acest sens s-a vorbit de maladiile „simbolice” (S. Ferenczi, 1926), „regresiunile” fiziologice (A. Garma, 1950) și chiar despre o „lege fundamentală” (S.E. Jelliffe, 1939), după care s-ar construi sindroame clinice; când „conversiunea asupra unui organ” a unei pulsuni refulate în

inconștient este reversibilă apare isteria, iar când această conversiune este ireversibilă, apar tulburări organice. Medicina psihosomatică contemporană – biodinamică (Galdston și Masserman), psihologică (Langdon – Brown), psihofiziologică (Mayer) etc. manifestă tendința desprinderii de interpretările psihanalitice, nemaipunând inconștientul pe primul plan în cadrul unității organismului în patologia sa. Se relevă existența reacțiilor fiziologice nespecifice (H.G. Wolf, 1972), modificările de ordin patologic netraducând, cel mai adesea, în mod distinct un conținut psihic sau altul tulburat, ca și existența unei legături mijlocite între tulburarea psihică și rolul revenind sistemului nervos (simpatic și parasimpatic) și endocrin. În acest sens, psihosomatica se apropie de medicina nervistă și de patologia corticoviscerală (G. Ionescu).”

Dr. Ioan C. Cucu în cartea sa „Medicina psihosomatică” [62] apărută cu 3 ani mai recent, vede rolul medicinei psihosomatice mult mai important decât îl consideră ceilalți autori. El consideră că „medicina sfârșitului secolului al XX-lea este indiscutabil dominată de concepția psihosomatică, la fel cum cea de la sfârșitul secolului al XIX-lea era dominată de conceptul modelului fizic de boală și de alte concepții mecanicist-organiste”.

... „Ne aflăm deci astăzi în plină epocă de dominație a medicinei psihosomatice, epocă în care concepția psihosomatică a pătruns nu numai în domenii cum sunt acelea ale psihiatriei, dar și în acela al medicinei considerată tradițional ca „somatică”.”

... „Maniera în care sunt tratate astăzi bolile (în totalitate N.N.) este psihosomatică”.

... „Psihosomatica stă astăzi pe piedestalul meritat al medicinei moderne”.

... „Abandonând în mare parte conceptele psihanalitice primitive, medicina psihosomatică a trecut și peste linearitatea impusă de cercetările asupra emoției și sistemului nervos vegetativ și se orientează astăzi de o manieră globală, vizând înțelegerea problemelor psihologice ale bolnavului”.

„Actuala concepție psihosomatică modernă a pornit de la lărgirea și revizuirea conceptelor clasice de stres (atât în înțelesul lor freudian, cât și pavlovian), iar studiile sociologice și transculturale moderne au îmbogățit-o neconținut.”

În sfârșit, dr. Cucu sesizează că „**medicina a suferit deja efectele ultraspecializării și ultratehnicizării, așa încât o reacție umanistă, o reîntoarcere la persoana umană, se impunea cu necesitate.**”

(Poate este cazul să adăugăm aici, la critica justificată a dr. Cucu privind „specializările” în medicină, citatul următor al lui Socrate adresându-se discipolilor săi, din „Psihiatria” prof.dr.doc. V.Predescu [61]: „Așa cum voi nu trebuie să încercați să tratați ochii fără cap, sau capul fără corp, tot așa nu trebuie să îngrijiți corpul fără suflet.”)

Psihanaliza

Potrivit „Dicționarului de psihologie” [59] autor Paul Popescu Neveanu, „psihanaliza” are următoarea definiție:

„Metodă de tratament a nevrozelor, doctrină și metodă de psihopatologie și psihologie fondată de S.Freud și privind cu deosebire structura înconștientului și funcțiunilor sale în determinarea vieții psihice și în geneza nevrozelor. Psihanaliza ca psihoterapie își propune să descopere, prin analiză psihologică motivele înconștiente ale diverselor tulburări sau comportamente specifice și să le înlăture sau dezvolte prin conștientizare. Reconsiderând critic doctrina psihanalitică V. Săhleanu menționează: în prim plan convingerea lui Freud că „afectul poate avea destin independent față de reprezentare”, cvantumurile de efect sau forțe pulsionale sau libido (dorință), pot fi „independente și detașabile” de conținuturile cognitive; ele există și în formă liberă și se cuplează în chip variabil cu obiecte și imagini ale lor. Subiectul are la dispoziție o cantitate de energie psihică (pulsională, afectivă) (subl.ns.) pe care o repartizează în mod variabil în relațiile sale cu obiectele și cu sine însuși”. Acesta este punctul de vedere „economic”. În afara lui se distinge în doctrina psihanalitică un sistem de referință „dinamică” și un altul privind „topica”. Din punct de vedere dinamic, fenomenele psihice rezultă din conflictul și din compunerea forțelor, acestea exercitând o anume presiune (de origine pulsională) (subl.ns.). Inconștientul este dinamic, pentru că presează permanent, cerând astfel intervenția unei forțe contrarii ce interzic accesul la conștiință. (subl.ns.) Apariția unor formații de compromis între reprezentările refulate și normele refulante cum sunt simptomele nevrotice relevă de asemenea un caracter dinamic. În viziunea lui Freud pulsuniile înconștiente reprezintă principalul factor determinant al vieții psihice. (subl.ns.) Cât privește „topica” aceasta cuprinde două variante: prima topică freudiană este aceea care distinge inconștientul, preconștientul și conștientul. Acestea sunt concepute de Freud ca niște compartimente riguros delimitate sau ca niște instanțe autonome. Impulsurile circula pe verticala celor trei instanțe ascendent sau descendent fiind supuse unor cenzuri. Mișcarea regresivă se exprimă în reprimări și refulări, iar cea ascendentă în deplasări și sublimări. Cea de-a doua topică se referă la personalitate și cuprinde eul, sinele și supraeul. Aparatul psihic realizează norme ale homeostaziei, mijlocind descărcarea, investirea și fixarea energiei circulante astfel încât să se ajungă la o constantă.

Freud a fost preocupat de identificarea unor forțe pulsionale fundamentale unice, diferențiate progresiv fără a-și pierde sensul de bază. Este vorba de Eros ca sistem pulsional hedonic și vital în genere (și nu doar sexual) și despre Thanatos ca sistem opus, cu sens distructiv, agresiv sau de retransare în moarte. Astfel, conflictul ca formulă a dinamismului, expandat psihic în dramatism este

funcționar. Observăm că la baza teraputicii psihanalitice sunt idei ce se abat de la postulatul doctrinar al supremației inconștientului. Poate tocmai de aceea terapeutica a avut succese și după multiple revizuri se menține încă în arsenalul psihiatriei. Însăși doctrina nu este străină de succesele metodei psihanalitice. Pentru că deși pulsuniile bazale au fost înlocuite de către un A. Alder, C.G. Jung, H.Sullivan, K. Horney, E. Fromm, cu altele privind năzuința spre putere, comunicare, relații interpersonale, dragoste umanitară, autorealizare, etc., modelul general al dinamicii, economiei și topicii psihanalitice s-a menținut, dovedindu-se un model de luat în seamă. Aceasta pentru că Freud depășește, deși nu fără exagerări de sens contrar, reduționismul conștientist. Psihanaliștii își recomandă modelul de psihologie pe care l-au elaborat ca fiind „abisal” întrucât explorează adâncurile inconștiente și „dinamic”, întrucât încearcă să explice desfășurări energetice ale eului. (subl.ns.).

Totuși, întrucât dinamismul individual este devalorizat, relațiile și determinările sociale fiind luate doar ca inautentice, ca fapte externe iar conștiința apărând mai mult ca servomecanism al sinelui sau ca o instanță artificială atașată individualității, doctrinele psihanalitice vechi și noi nu evită note de subiectivism și schematism. Interacțiunea dintre subiect și mediul sociocultural este prezentată ciuntit, esența umană fiind totodată deformată în sens biologism și egotism. În prelungirea psihanalizei s-a constituit Psihologia eului care chiar dacă inversează sensurile psiho-social, opunând tezei freudiene a primatului pulsuniilor organice teza despre însemnătatea decisivă a motivației de esență socială, rămâne totuși prizonieră a vechii scheme, conform căreia între biologic și cultural, între individual și social este o ireconciliabilă contradicție. În acest sens, E. Fromm vorbește despre „dihotomia existențială” ce ar rezulta din faptul că individul este purtător al socialului, iar nu un element constitutiv al acestuia. Deși se uzează mult de termenul de identificare, doctrina freudiană a exteriorității iremediabile a socialului față de psihic este menținută. Prin psihologia eului, formulă personalistă ce postulează autonomia și stabilitatea persoanei, Erikson, N. Hartman, D. Rapaport, ș.a. încearcă să împlinească modelul persoanei prin reabilitarea proceselor cognitive. În sistemul lui S.Freud acestea ar părea să fie ca însoțitoare ale dinamicii afective (poziție inversă față de cea a lui J.Piaget), fie ca expresie a ei, dacă între cele două serii de fenomene nu subsistă o disociere. În psihologia eului, se pune accentul pe autonomia „mecanismelor de orientare în mediu” care, după G.Allport, pot avea motivație proprie și sunt independente de tendințele libidinare”.

După modul cum prezintă prof.dr.doc. V. Predescu partea introductivă a „Psihiatriei” [61], apărută sub redacția sa, rezultă că psihanaliza, alături de psihosomatică, precum și de „organodinamism”, „neopsihanaliza”, „existențialism” și „concepția nervistă – pavlovistă”, fac parte integrantă din „psihiatrie”.

În ceea ce privește „psihanaliza”, exprimându-se mai puțin prețios, deci mai clar, decât autorul precedent, el arată că „ipoteza fundamentală a doctrinei psihanalitice o constituie postulatul după care psihicul uman este determinat de anumite forțe de motivație inconștientă. Deși noțiunea de inconștient fusese elaborată de Eduard von Hartman cu 36 de ani mai înainte (1869), Freud (1856-1939) este primul care consideră drept conținut esențial al inconștientului, instinctul sexual, „libidoul” (1905). Acesta ar fi după el izvorul energiei psihice și factorul motivațional de bază în jurul căruia s-ar concentra comportamentul uman.(subl.ns.). Prin metoda asociației libere el constată că bolnavul își amintește experiențele copilăriei pe care le considera de mult uitate, dar care erau de fapt doar inhibitate pentru că implicau experiențe sexuale. Freud postulează astfel existența unei forțe active inconștiente (subl.ns.) capabilă să excludă din conștiință (de fapt, credem că vrea să spună **conștientă** N.N.) aceste trăiri neplăcute, printr-un mecanism de represiune (refulare) și care determină atât uitarea trăirilor neplăcute, cât și rezistența pe care o depune bolnavul în mod inconștient când trebuie să se refere la aceste evenimente”.

Sunt descrise în continuare etapele de dezvoltare erotică a copilului incluzând faimosul complex „Oedip” în care copilul străbate variate relații afective cu părinții.

„Pentru Freud orientarea psihicului uman și adaptarea lui la mediu nu e motivată, așa cum susținea gândirea filozofică și științifică de până la el de către conștiință, ca funcție de reflectare supremă, ci de către forțe de motivație inconștiente, în care rolul predominant îl joacă libidoul”.

„Această primă schemă a psihicului cu conflictul inconștient – conștient (și cu o derivație preconștientă) nu l-au satisfăcut pe Freud care își reformulează teoria concepând de data asta psihicul ca o structură compusă din regiuni funcționale. Psihicul s-ar compune din id (sine), ego și superego”.

Autorul detaliază în continuare aceste structuri ale psihicului, noi vom rezuma doar că:

- a) „Idul” (sinele) este total inconștient și locul pulsionilor instinctuale. **„Este rezervorul de energie primordial** (subl.ns.) este complet neorganizat și se conduce după principiul plăcerii inconștient, cu egoul care se conduce după principiul realității și organizează contactul cu mediul”;
- b) „Egoul” (eul) reprezintă o unitate coerentă cu sarcina de a evita plăcerea sau durerea, reglementând descărcările „idului” conform cu cerințele lumii externe.

... „Studiind dezvoltarea ontogenetică a egoului, Freud constată că la naștere copilul nu are „ego”, ci doar „id” (sine). Contactul și schimbul cu lumea exterioară modifică sinele (idul) și formează eul (egoul) care face ca progresiv principiul plăcerii să fie treptat subordonat principiului realității”.

„Dacă conflictul era la început între sine și lumea exterioară, acum este între sinele inconștient și „eul conștient”. Mai recent Hartmann, Kris și Lövenstein, au postulat coexistența „egoului” cu „idul” chiar de la naștere numindu-l ego autonom primar”.

c) „Superegoul” (supraeul) reprezintă forța inconștientă care imprimă „egoului” și „idului” anumite scheme morale însușite în copilărie de la părinți (și prin aceasta de la societatea în care au trăit părinții). Supraeul („superegoul”) se constituie odată cu rezolvarea complexului Oedip când se incorporează forțele inhibitorii ale lumii externe (internalizare) și când se conturează un model ideal care va călăuzi în mod inconștient individul, model de „ego” – ideal care va impune ceea ce a rezultat din sinteza imaginii părinților și al altor autorități exemplare. Deci supraeul este constituit ca o forță prohibitivă, autocritică”.

„În concluzie, psihanaliza a dorit să fondeze o știință asupra psihicului uman, o psihologie asupra interacțiunii dintre procesele conștiente și cele inconștiente. Pornind de la psihopatologie, Freud a formulat legi de funcționare a sistemului mental, pe care le-a extrapolat la omul normal (psihologie) și apoi la omul istoric (anropologie psihanalitică).

„În concepția psihanalitică cauza principală a bolilor psihice o constituie eliberarea inconștientului de sub controlul conștiinței. ***Inconștientul reprezintă un sistem de forțe afective refulate*** (subl.ns.) care nu se manifestă clinic decât printr-o distorsiune în simptome psihopatologice după modelul gândirii din vis. Această forță intră în conflict cu forța conștientă a „egoului” care „are sarcina să adapteze persoana la realitate și astfel se produce boala mentală”.

Prof.dr.doc. V. Predescu vorbind despre concepția psihanalitică abordează și o serie de elevi ai lui Freud considerați ca „disidenți” care și-au întemeiat școli psihanalitice proprii. Acești disidenți sunt: Jung, Adler, Rank, Stekel și Ferenczi. Același autor detaliază discuția asupra primilor doi socoțiți cei mai importanți.

„Carl Gustav Jung (1875-1968) psihiatru elvețian, spre deosebire de Freud, neagă rolul determinant al sexualității în viața psihică și susține că aceasta este determinată de „inconștientul colectiv”, ancestral. Inconștientul după Jung, nu reprezintă numai acea parte reprimată a psihicului, ci el reprezintă modelul original, aprioric, de motivație care se dezvoltă progresiv, neputând deveni decât parțial conștient și care este relevat prin simboluri, imagini și vise. El vorbește de un limbaj inconștient pe care-l consideră mai puternic decât pe cel conștient și obișnuit pentru că primul (cel inconștient) permite o comunicare spontană și originală, prin imagini și nu prin concepte”.

„În concepția lui Jung, visurile și fantezia reprezintă o sursă vitală și indispensabilă de informație și ghidare, negând apartenența lor la un nivel primitiv, regresiv sau anormal. Pornind de la conceptul

său despre inconștientul colectiv, ancestral, Jung ajunge la concluzia că psihicul este predeterminat obiectiv, aprioric, că omul nu se naște cu un fel de „tabula rasa” din punct de vedere psihic, ci fiecare vine cu moștenirea aceluși psihic inconștient colectiv, ancestral, capabil să-i imprime anumite predispoziții și prefigurații, ultimele constituind de fapt rezervorul viitoarei conștiințe. După el deci, inconștientul este o entitate autonomă și recedentă; nu este nici o parte a eului, ci invers, eul reprezintă o parte incompletă și relativ inadecvată a totalității sale psihice. Inconștientul personal este, după Jung, contrabalansat de inconștientul colectiv, ancestral și el reprezintă acel material psihic care nefiind compatibil cu „egoul” ideal propriu este reprimat (refulat) de acesta”.

Pentru a înțelege mai bine concepția lui Jung pe care prof.dr.doc. V. Predescu o consideră idealist obiectivă, vom recurge din nou, în continuare la concursul generos al „Psihiatriei” sale (op.cit.) [61]: ....redăm cele două elemente ale inconștientului colectiv și anume arhetipurile și complexe:

„**Arhetipurile**” ar reprezenta configurații ale inconștientului colectiv care se exprimă prin imagini, emoții și modele de comportament tipic umane, cum ar fi omul bun, eroul, diavolul, persoana divină, etc. Ele reprezintă moștenirea vie care înregistrează tendințele de bază din trecutul umanității. În plus pentru Jung, inconștientul ar fi în principal colectiv, determinat de experiența nenumăratelor generații trecute. Personalitatea conștientă, după el, se organizează în jurul acestor arhetipuri care devin motivațiile de bază instinctuale, predispozițiile viitoarei personalități. Toate aceste idei cu fond speculativ se bazează pe interpretarea de către autor a acestor elemente de cultură care cuprind anumite motive exprimate în artele plastice primitive ale tuturor popoarelor, de unde și concluzia universalității acestor imagini”.

„**Complexele**” se dezvoltă ulterior printr-o lungă condiționare sau prin experiențe psihosomatice timpurii din modelul „arhetipal”.

Complexele după Jung ar reprezenta structuri autonome ce se exprimă ca forțe afective de motivație ce pot irupe în conștiință, uneori chiar dominând-o prin înlocuirea raționalității „egoului” cu emoțiile sale.”

„Arhetipurile și complexe ar servi conștiința și personalitatea pe o cale indirectă, simbolică. Dacă sunt negate pot provoca tulburări obsesiv – compulsive și în cazuri extreme, psihoze.”

„În lumina acestei teorii arhetipurile se pot proiecta asupra altor persoane formând „**configurații arhetipale**” dintre care cele mai importante ar fi *persona*, *umbra*, *anima*, *animus* și *selful*.”

„**Persona** este tendința către conformitate și realitatea exterioară.”

„**Umbra** este un alterego reprimat.”

„**Anima** și **animus** sunt instincte umane fundamentale, universale, inconștiente, din care se dezvoltă personalitatea nedominantă, recesivă. Ele sunt reprezentate de o feminitate nedezvoltată, la bărbat, („anima”) și de o masculinitate nedezvoltată („animus”) la femeie. ”

„**Self** –ul este instinctul arhetipal către „individuație” către devenire a propriului potențial preformat care intră în tensiune cu mediul și cu „egoul” actual și dă complexe, putând duce la scindare și incompletitudine în caz de boală. În condiții normale el tinde la integrare, la unire cu „egoul” actual. ”

„În lumina acestei concepții deosebit de încurcate, „egoul” este deci confruntat cu inconștientul colectiv, cu arhetipurile și complexe care se formează în jurul lor și care uneori poate duce la o disociație și fragmentare. După Jung, stabilitatea emoțională poate fi menținută numai dacă aceste arhetipuri și complexe sunt confruntate și înțelese în termeni simbolici putând să reorienteze conținuturile și valorile conștiente, ajungându-se astfel la o cooperare cu inconștientul în viața zilnică”.

„Termenul de „**individuație**” utilizat de Jung avea menirea să reprezinte procesul creșterii și dezvoltării persoanei prin devenirea a ceea ce este intrinsec. „**Orice creație și orice progres, afirma Jung survine dintr-o suferință a sufletului care la rândul ei este rezultatul unei stagnări și sterilități spirituale.**” (subl.ns.).

„Calea vieții după el, o „luptă dreaptă” între conștient și inconștient, care ar juca rolul ciocanului și al nicovalei, între care se forțează individul”.

„**„Libidoul” are la Jung un sens larg de energie psihică. El nu-l limitează la sexualitate sau putere, ci consideră că include orice expresie posibilă a psihicului, inclusiv tendința spirituală sau religioasă ca și impulsul de a găsi sens în viață.**” (subl.ns.)

„Conform teoriei sale pe care a intitulat-o „psihologie analitică”, factorii arhetipali, neraționali ai psihicului, direcționează funcționarea și scopurile „egoului” conștient, constituind puterea internă a conștiinței, nucleul de integrare morală a personalității, selful și ca atare voința de viață. Jung postulează deci o entitate necunoscută și incognoscibilă ca sursă a vitalității psihice (subl.ns.), dar care prin structura sa inconștientă poate obstrucționa și sabota personalitatea conștientă, producând astfel manifestări psihopatologice.”

„După Alfred Adler (1870-1937) psihiatru austriac, cursul vieții individului nu este determinat de instincte obiective, inconștiente, preformate (ca la Freud și la Jung), ci din scopurile și valorile înalte subiective proprii”.

„Unitatea individului în lumina concepției lui Alder este rezultatul interacțiunii proceselor dinamice somatice, psihologice și sociale. Inspirat de filozofia lui Nietzsche și Schopenhauer, Alder

ajunge să privească diferit complexe, dotând în mod special „complexul de inferioritate” care este înlocuit compensatoriu cu motivația pentru superioritate. „Complexul de inferioritate” este definit de el ca „orice inadaptare, reală sau imaginară, fizică, psihologică sau socială.” ***Adler consideră că forța care stimulează orice activitate umană este impulsul către superioritate, perfecțiune și totalitate.***” (subl.ns.)

„Sensul vieții ar consta în tendința omului de a înlătura anxietatea prin perfecțiune și completitudine. Spre deosebire de Freud și Jung, el acordă o importanță deosebită activității conștiente critice selective în formarea personalității umane.”

„Nevroza ar fi rezultatul unei dispoziții nevrotice din copilărie căpătată prin superprotecție sau neglijență, rezultând un copil cu un „self” neajutorat într-un mediu ostil, frustrant și pedepsitor, neadaptat, apercipitiv pentru sarcinile cognitive și constructive ale vieții sociale. Pentru a-și compensa inferioritatea, subiectul dezvoltă o luptă nevrotică pentru superioritate, pentru securitate substituind scopul unei vieți sociale utile cu o dezvoltare egoistă, necooperantă și într-un fel, anticomunitară.”

„În concluzie, spre deosebire de Freud, Adler consideră psihicul ca pe un proces continuu și în interacțiune cu mediul, într-un stil de viață care reimplică continuitatea accentuând așezarea organismului uman în societate. ***Pentru el inconștientul este motivat nu de libido, ci de tendințele inconștiente către putere, superioritate, perfecțiune și adaptare socială***” (subl.ns.)

Prof.dr.doc. V. Predescu consideră psihanaliztii americani după 1933 constituiți în curentul „neuropsihanalizei” sau „neofreudismul”. El afirmă că acest grup (de fapt 2 reprezentanți, Horney și Fromm) susține că s-a eliberat de greșeala lui Freud asupra instinctelor și ține cont de factorii de mediu exterior (de factorii socio-culturali). Se va vedea însă că neofreudismul nu este din punct de vedere doctrinal altceva decât freudismul, deoarece și pentru reprezentanții lui psihicul uman este determinat de inconștientul „compulsiv” care dirijează conștiința, rațiunea și toate produsele ei.”

„Karen Horney în cartea ei, „The Neurotic Personality of our Time” (1937) a început critica concepțiilor lui Freud, a părăsit societatea de psihanaliză ortodoxă și a înființat „Asociația pentru progresul psihanalizei” și revista „The American Journal of Psychoanalysis”.”

„Ea reproșează lui Freud că ar fi ignorat factorii culturali exagerând în același timp natura biologică a psihicului. Or dacă ar fi fost așa, adică dacă psihicul ar fi fost determinat de inconștientul biologic, oamenii și bolile lor ar fi trebuit să fie la fel. Or, Horney a observat că nevrozele se manifestă altfel în SUA în comparație cu Germania. Prin urmare intervine un alt factor decât cel biologic, care nu poate fi decât o diferență socio-culturală. De aceea ea consideră că teoria instinctelor, teoria structurii psihicului (id-ego-superego) și tot ce derivă din ele trebuie părăsite, deoarece adultul nu

rămâne un copil compulsiv, ci evoluează într-un mediu socio-cultural. Horney recunoaște că oamenii sunt dominați de impulsuri inconștiente, dar nu de libido și agresivitate, ci de alte două tendințe (care sunt parțial înnăscute, parțial determinate bio-social) : tendința spre satisfacție și tendința spre securitate.”

„Celălalt reprezentant, Erich Fromm, pretinde că el reconstruiește pe Freud pornind de la anumite teze marxiste.”

„Teoria sa se referă la interacțiunea dintre factorii psihologici și sociali în dezvoltarea personalității.” Omul nu este produsul instinctelor (ca la Freud) ci produsul istoriei (teza este marxistă). El consideră că soarta omului este să servească capitalul, să fie șurubul unei mașini mari, de aceea afirmă că omul în capitalism este înstrăinat, alienat. ***Alienarea crește și prin evenimentele la care e supus de contradicțiile capitalismului care dau șomaj, crize, războaie. Totul este marfă, omul este rupt de unelte și de materiile prime, de semenii lui și de el însuși. Relațiile sunt dezumanizate, sunt niște relații între lucruri. Fromm subliniază că acest fenomen s-a accentuat în secolul al XX-lea astfel că libertatea negativă a ajuns să ducă la sentimentul de neputință și disperare.***” (subl.ns.)

„Soluția lui Fromm este ceea ce el numește „socialism”, adică „societatea sănătoasă din punct de vedere psihic”. ***Fromm își îngăduie să-l critice pe Marx pentru că a considerat că omul este rațional, subestimând complexitatea lumii afective umane, iraționalul, care ar genera dorința de stăpânire și distrugere.***” (subl.ns.). Transformarea morală de care vorbește Fromm ar fi de fapt vindecarea de nevroză compulsivă și aceasta bineînțeles prin tratament psihanalitic, în care să fie conștientizate tendințele inconștiente și direcționate către libertatea pozitivă, adică spre ***munca productivă și iubire.*** (subl.ns.).

Astfel psihanaliza va putea salva progresiv un număr de indivizi, care vor forma o societate „socialistă” ce se va lărgi și va cuprinde lumea.”

Prof.dr.doc. V. Predescu încheie cu o critică aspră la adresa lui Fromm „Soluția lui este utopică, neștiințifică și chiar retrogradă, pentru că pornind de la o teză marxistă ajunge la concluzii denaturate.” (Nici nu se putea face o altfel de afirmație în condițiile în care a fost editată lucrarea în anul 1976, adică în plină dictatură comunist-ateistă). După discutarea „psihiatriei”, în subcapitolul ce urmează vom reveni și asupra acestui aspect, făcând legătura și cu cele prezentate în subcapitolul referitor la entropie, precum și acelea din subcapitolul referitor la adevărata realitate.

Psihiatria

Am văzut că, etimologic, termenul „psihiatrie” înseamnă „vindecarea sufletului”. Prof.dr.doc. V. Predescu nu se sfiște să arate acest lucru încă în introducerea la tratatul de psihiatrie apărut sub redacția sa și intitulat simplu „Psihiatria”, lucrare din care am mai reprodus pasajele de mai sus. [Op.cit, 61].

El arată că psihiatria modernă are de fapt obiectivul mult mai lărgit decât „tratamentul sau vindecarea sufletului”, „deoarece este greu să se mai presupună astăzi că pot exista boli psihice” și nemateria (adică fără efecte organice N.N.), făcându-se astfel ecoul unor ipoteze mai vechi idealiste sau dualiste.

„Chiar dacă în multe cazuri (nevroze, psihoze) prin mijloacele actuale de investigație nu se pot pune în evidență leziuni organice sau tulburări somatice specifice, putem considera că boala psihică, ca și celelalte boli, se manifestă ca o afecțiune a întregului organism. Unitatea biopsihică este demonstrată convingător de existența unor modificări ale funcțiilor nervoase și de tulburări somatice care acompaniază boala psihică, care deși nespecifice, confirmă unitatea dialectică dintre psihic și somă, dintre structurile nervoase, funcțiile lor și tulburarea psihică. **Admitem în același timp că determinismul funcțiilor psihice depășește explicația biologică,** (subl.ns.) în structurarea lor intervenind pe o suprafață largă și în mod hotărâtor determinismul social. Omul, persoana umană, apare deci ca o unitate existențială, biologică, psihică și socială. Susținând această unitate de fapt exprimăm adevărul obiectiv, conform căruia nu poate exista boală psihică ruptă de baza materială biologică (creierul uman) și fără un răsunet somatic, tot așa cum nu poate exista afecțiune somatică care lasă indiferent psihicul uman cu determinismul său istorico-social.”

Parcă pentru a întări ideea că obiectivul psihiatriei moderne este mai larg decât lăsa să se creadă prin înțelesul etimologic de „vindecare a sufletului” el insistă asupra acesteia reiterând-o în continuare:

„Așadar psihiatria modernă privește boala psihică și „sufletul” în general într-o unitate indisolubilă cu organismul și ca atare termenul cu care a fost denumită această specialitate corespunde conținutului ei actual chiar dacă la timpul său ar fi exprimat unilateral doar funcția de „vindecare a sufletului”.”

„Psihiatria deci reprezintă specialitatea medicală care studiază tulburările mintale, etiologia și patogeneza lor, organizează asistența și stabilește măsurile profilactice, terapeutice și de recuperare a bolnavilor cu afecțiuni psihice.” (subl.ns.)

„Ca ramură a științelor medicale psihiatria în conținutul său se ocupă de totalitatea manifestărilor patologice ale relațiilor bolnavului psihic cu sine însuși și cu societatea înglobând în general formele anormale de dezvoltare ale personalității, fie de dezorganizare episodică, periodică sau continuă a persoanei umane, fie de regresii ale personalității. Domeniul psihiatriei se extinde de la descifrarea manifestărilor patologice ale psihicului, la profilaxia îmbolnăvirilor prin măsură de psihoigienă și psihoprofilaxie, la tratamentul și recuperarea socioprofesională a bolnavilor psihici.”

„Latura teoretică a psihiatriei constituie obiectul „psihopatologiei” și rezultă din generalizarea practicii psihiatrice pe care la rândul său o fundamentează. Deci înțelegerea raportului dintre latura practică (diagnosticul, tratamentul, recuperarea) a psihiatriei și cea teoretică (studiază legăturile de cauzalitate dinamică și patogenza bolilor psihice) derivă din cunoașterea raportului dintre teorie și practică în general. Dezvoltarea actuală a practicii psihiatrice impune dezvoltarea și mai intensă a cercetării științifice fundamentale și multidisciplinare capabile să elucideze cauzele și patogenia bolilor psihice și să fundamenteze științific în continuare atât psihopatologia, ca latură teoretică a psihiatriei, cât și practica psihiatrică în general, inclusiv măsurile de psihogeneză și psihoprofilaxie.”

„Ca ramură a medicinei psihiatria având ca obiect omul bolnav psihic și ca atare, studierea și înțelegerea lui, face ca psihiatria în general și latura sa teoretică psihopatologia, să se interfereze cu metodele practicii și cu teoriile altor științe despre om cum sunt psihologia, filozofia și multiple alte specialități medicale (neurologia, medicina internă și endocrinologia, bolile infecțioase și cu medicina în general).”

„Psihologia care *studiază psihicul normal ca funcție a creierului* (subl.ns.) oferă psihiatriei o serie de metode de testare (teste de aptitudini psihologice și tehnicile proiective), contribuie la explicația teoretică a funcțiilor psihice normale, fundamentează lanțul relațiilor medic – pacient – act medical – familie – societate.”

„Psihiatria ca și psihologia are multiple interferențe cu filozofia, și mai precis cu antropologia filozofică, care are ca obiect studiul omului, istoria naturală și socială a existenței acestuia. Toate disciplinele care fundamentează teoretic și practic științele medicale (fiziologia, psihofiziologia și fiziopatologia, respectiv neurofiziologia și neurofiziopatologia, biochimia, histochimie, biologia și genetica, etc.) sunt implicate și în fundamentarea psihiatriei ca știință medicală.”

„Psihiatria deține însă o situație specială în cadrul științelor medicale. Deși are comun cu ele studiul organismului bolnav, care îi impune asimilarea tuturor disciplinelor biologice, spre deosebire de ele, psihiatria se ocupă de tulburarea funcțiilor psihice al căror determinism depășește explicația biologică pe care o poate furniza studiul creierului prin metodele științelor naturii. (subl.ns.)

Înțelegerea acestui determinism este legată de asimilarea disciplinelor care demonstrează ce este omul din punct de vedere social, care este rolul societății în formarea conștiinței, caracterului și personalității umane pentru a putea descifra dimensiunea factorilor sociali în determinarea stărilor psihopatologice, în evoluția lor și apoi în resocializarea suferindului psihic.”

După cum se poate foarte clar sesiza în această ultimă parte a textului, cele expuse de prof.dr.doc. V. Predescu sunt de pe poziții marxiste. Nu vom ști niciodată dacă acest lucru se datorează convingerii sale proprii sau necesității de a da coloratura marxistă pentru ca tratatul de psihiatrie să poată fi publicat.

În continuare prof.dr.doc. V. Predescu expune și explică în același caracter existența diferitelor subramuri ale psihiatriei: „Ecologia psihiatrică”, „Psihiatria transculturală”, „Psihiatria socială”.

În partea finală a textului „Introducerii” autorul arată următoarele:

„Fundamentarea biologică este comună psihiatriei și celorlalte științe medicale deoarece concepția și metoda sunt relativ omogene (fiind vorba de științe ale naturii) limbajul este relativ unitar, iar interpretarea rezultatelor se pretează la exprimarea statistico-matematică.”

„Fundamentarea psihosocială a psihopatologiei face ca metoda și concepția să fie eterogene și ca atare influențate mult mai puternic de concepția despre lume și de apartenența ideologică. De aceea, ca și în psihologie, în psihiatrie s-au răsfrânt marile confruntări dintre concepțiile și curente filozofice.(subl.autorului) Se înțelege de asemenea de ce în psihiatrie, poate ceva mai mult decât în celelalte domenii ale medicinei trebuie subliniată concepția noastră despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric, baza filozofică a comunismului științific.”

În ceea ce privește istoricul psihiatriei, prof.dr.doc. V. Predescu distinge următoarele perioade: perioada prehipocratică, perioada hipocratică și alexandrină, perioada Evului Mediu și a Renașterii și cea de-a patra, „epoca revoluției burgheze – democratice, perioada capitalismului în ascensiune”.

Se evidențiază influența materialistă a lui Democrit, Leucip, Epicur, Lucrețiu și Car, în perioada hipocratică, în opoziție cu concepția idealistă a lui Aristotel și Platon, „care a servit drept bază a concepțiilor religioase din evul mediu despre originea divină a sufletului, despre existența primordială a acestuia. Din acele vremuri îndepărtate ale antichității a început confruntarea între filozofii și medicii materialişti care considerau bolile psihice ca boli ale creierului și cei idealişti care susțineau primordialitatea sufletului socotind materia ca element secundar apărând ca rezultat al acțiunii spiritului sau ca substrat rupt de suflet și existent independent de el.”

„Ideile și metodele progresiste introduse de Bacon (1564-1626) și Descartes (1596-1650) au dus la înlăturarea treptată a teologiei din științele naturii, iar speculațiile religioase au fost înlocuite cu

metoda observației fenomenelor, ceea ce a dus la marile descoperiri din acea vreme în domeniul astronomiei, chimiei și medicinei” (*De fapt s-au pus definitiv bazele reducăționismului cartezian, care substituind reducăționismul dogmatic, aveau să ducă întreaga cunoaștere umană în „fundătură” așa cum se constată astăzi N.N.*).

Prof.dr.doc. V. Predescu arată mai departe că de-abia la sfârșitul secolului al XVIII-lea, începutul celui de-al XIX-lea, au început să se aplice tratamente mai blânde bolnavilor psihici, în Franța datorită lui Ph. Pinel (1755-1826), (a lui Daquin în Savoia), în Italia lui Vincenzo Chiarugi, iar în Anglia, lui William Tuke, la York.

Autorul sesizează de asemenea că în timp ce materialismul ateu avea să fie bine instaurat în Franța prin contribuția filozofilor Diderot, Lametrie, D’Holbach, Helvetius și Cabanis, în Germania, pătrunderea s-a făcut mai târziu datorită influenței filozofilor idealști Kant, Fichte, Schelling și Hegel care susțineau religia.”

În fine, istoricul capătă o dezvoltare destul de amplă pentru perioada modernă, detaliind modul dezvoltării psihiatriei în Franța, Germania, Austria și Rusia. Bineînțeles este vorba de dezvoltarea psihiatriei pe baze materialiste așa cum se practică și în prezent în lume.

De asemenea autorul acordă un capitol separat, special, detaliat, dezvoltării psihiatriei în România, care se face de la început pe baze materialiste, ateiste, în special sub influența acad.prof.dr. Gh. Marinescu, întemeietorul școlii de neurologie din țara noastră.

În continuare, în capitolul intitulat „Scurtă trecere în revistă a direcțiilor și concepțiilor din psihiatria clasică și modernă”, prof.dr.doc. V. Predescu arată că la baza dezvoltării psihiatriei au stat următoarele orientări și concepții: organodinamismul, psihanaliza (clasică și a disidenților), neopsihanaliza (sau neofeudismul), fenomenologia lui Jaspers, existențialismul, psihosomatica și concepția nervistă pavlovistă.

Dintre acestea noi am examinat lapidar psihanaliza clasică și disidentă, neopsihanaliza, precum și psihosomatica, acestea fiind cele mai cunoscute.

Tot ca parte introductivă la tratatul citat apărut sub redacția sa, prof.dr.doc. V. Predescu evaluează orientările psihiatriei la momentul redactării (1976) recunoscând trei direcții:

- a) Direcția clinico – nozologică;
- b) Direcția clinico – statistică;
- c) Direcția psihosocială a psihiatriei contemporane.

a) După cum arată autorul, principalul fondator al acestei direcții a fost E. Kraepelin care a reușit să elaboreze primul sistem de clasificare a bolilor psihice. Direcția aceasta a fost determinată și de concepțiile și orientările fenomenologice (în special fenomenologia inițiată de Jaspers), cât și de contribuțiile existențialismului și curentului psihosomatic. Concepția clinico-nozologică a fost susținută de o pleiadă de psihiatri cu orientare materialist dialectică (inclusiv cei români). Una din direcțiile clinice – nozologice care pornește de la concepția localizațională a lui Kleist este continuată de către Leonhard (întemeind Școala Kleist – Leonhard, influențată de cercetările lui Wernicke).

b) Această direcție pare să se dezvolte datorită lipsei unei terminologii comune și a unei metodologii unitare în psihiatria actuală. Din această cauză pare să se impună realizarea expresiei cantitative a datelor descriptive psihopatologice ca și corelarea lor statistică (în locul corelării comprehensive). (Se aplică analiza statistică matematică în special „cluster analysis” și „factor analysis” pentru depășirea problemelor de semantică între diferitele școli psihiatrice N.N.)

c) Direcția psihosocială a psihiatriei contemporane. Este direcția de dezvoltare a asistenței psihiatrice și a organizării ei, a igienei mentale și profilaxiei. Textul laudă marile realizări ale psihiatriei care s-au evidențiat în cadrul celui de-al V-lea Congres mondial de psihiatrie (Mexic, 1975) „îmbogățirea mijloacelor terapeutice și creșterea eficienței chimioterapeutice, psiho și socioterapeutice.

În continuare am cercetat întreaga semiologia din tratat și anume: semiologia gândirii, semiologia stărilor afective, semiologia proceselor voliționale, semiologia activității, semiologia conștiinței, semiologia senzorialității și semiologia encefalogrammei, în speranța găsirii unui text mai clar cu privire la originea energiei implicate în procesele psihice atât normale, cât și perturbate, patologice. După cum vom vedea mai jos, singurele date certe ale contextului energetic aparținând subcapitolului al 3-lea, intitulat „Investigații EEG în bolile psihice”.

Din sinteza tuturor datelor prezentate, atât în psihologie, cât și în psihanaliză, psihosomatică și psihiatrie, putem face următoarele observații și constatări:

1. După cum de bună seamă cititorii vor fi observat, cuvântul energie este foarte rar utilizat, diferiți alți termeni a ceea ce am putea denumi „aspectul dinamic” al psihicului, fiind mult mai frecvent folosiți, ca de exemplu: conflicte, traumă psihică, stres, stimuli, emoții, pulsuni.

2. Lipsesc, practic vorbind, referirile la gânduri și sentimente, deși acestea trebuiau să fie elementele predominante în întreaga problematică a psihicului uman.

3. Întreaga activitate psihică are loc numai în interiorul organismului și anume în creier, acest organ suprem al omului (este vorba de viziunea materialistă-carteziană) deținând monopolul voinței,

vieții afective (adică al sentimentelor, emoțiilor), proceselor mentale (adică al gândurilor și inteligenței, creației), etc.

4. Concentrându-ne atenția asupra modului cum vede psihologia și medicina materialistă carteziană energia care animă ființa umană, aspect fundamental pentru întreaga cunoaștere umană, am identificat două aspecte principale care ne pot furniza informațiile necesare : pe de o parte „pulsunile” și emoțiile, pe de altă parte, electroencefalografia.

Având în vedere deosebită importanță a noțiunii cu care operează psihologia, psihanaliza, medicina psihosomatică, etc. vom reda în cele ce urmează, definiția completă a PULSIUNII , așa cum este vazută de domnul Paul Popescu Neveanu în „Dicționarul” său „de psihologie” [59] : „modalitate dinamică constând din impulsuri (Trieb, drive, imbold) prin care se realizează ***o activare sau încărcare energetică sau mobilizare ce face organismul să tindă către ținta sa.*** (subl.ns.) După Freud, pulsionea își are sursa într-o excitație corporală (stare de tensiune); țelul său (al pulsionii) este să suprimă starea de tensiune care constituie izvorul pulsional; numai în obiect sau datorită lui, pulsionea poate să-și atingă țelul ei (Laplanche și Pontalis). ***Deci sensul energiei pulsative direcționate spre obiect este ca să se descarce, să fie „cheltuită” și să dispară înlăturând încordarea.*** (subl.ns.) În continuare, în psihanaliză, pulsionea este ***socotită latură energetică a instinctului sau chiar este confundată cu acesta.*** Trebuie însă avută în vedere înțelegerea psihanalitică a instinctului care nu este considerat imuabil, ci apare numai ca o schemă, un cadru, înăuntrul căruia intervin variate desfășurări. Pulsionea ca atare nu este un motiv, dar este motivantă în măsura în care se investește într-o reprezentare sau imagine. Interpretată ca „un concept de limită între somatic și psihic”, ***pulsionea este considerată un principiu fundamental în reglarea activității organismului.*** (subl.ns.) În același timp, trebuie considerat permanentul conflict dintre pulsionea vieții și cele ale morții, dintre cele defensive și cele refulate, etc. Psihanaliștii integrează în pulsionea vieții (Eros) pulsionile sexuale, pulsionile de stăpânire și pe cele de autoconservare, de care țin și pulsionile eului, iar în pulsionea morții (Thanatos) pulsionile agresiunii, ale distrugerii și autodistrugerii. Se disting și pulsioni parțiale din a căror combinare rezultă diverse organizări libidinale. ***În psihologia contemporană, conceptul de pulsione s-a generalizat, fiind considerat de J. Nuttin componenta energetică a oricăror feluri de motive – inconștiente sau conștiente, primare sau secundare.*** (subl.ns.)

Referitor la emoție, același autor, deși dedică termenului câteva pagini în „Dicționarul” său „de psihologie”, nu face nicio apropiere între ea și energie, fiind de fapt greu de înțeles în prețiozitatea limbajului său ce este în mod concret acest fenomen afectiv fundamental. Din finalul definiției sale cu

privire la emoție, deducem totuși că intrinsec sau implicit, emoția are, dacă nu o latură, cel puțin o componentă energetică.

„Îndeplinindu-și rolul de reglaj circumstanțial prin alertă, activare selectivă și reechilibrare, **emoția parcurge în existența umană o traiectorie asemănătoare cu cea a unei rachete ce e lansată dintr-un punct și cade în altul, mișcându-se, desfășurându-și evantaiul mai mult sau mai puțin vertiginos și apoi dispărând. După fiecare emoție, intervin restructurări și noi acumulări de pulsiuni modelate.**” (subl.ns.)

Ne întrebăm, oare eludarea aspectului energetic al emoțiilor, sentimentelor și gândurilor care caracterizează psihologia științifică (presupunând că ea nu aparține doar autorului P. Popescu Neveanu) este un „efect de recul” ca urmare a criticii aduse „energetismului”? Pentru a înțelege mai bine, vom expune mai jos definiția acestui din urmă termen, din „Dicționarul de psihologie” [59] : „concepție științifico-filozofică, dezvoltată la începutul secolului de către W.Ostwald, care presupunea că în natură fenomenele pot fi reduse, în ultimă instanță, la energie, putându-se neglija aspectul substanțial (exemplu structura atomică). Pe lângă unele energii fizice și chimice, psihicul ar reprezenta forma tipică a unor astfel de energii nonsubstanțiale. Au fost influențați de E.V.Behterev, H.Ewald, P.Janet, K.Lewis, C.Rădulescu-Motru ș.a.. În fizică, energetismul a fost infirmat prin progresele teoriei atomice, prin demonstrarea dublei naturi ondulatorii și corpusculare a luminii (L.de Broglie, Vasiliev), iar psihologia **științifică nu concepte fenomene psihice fără un substrat substanțial. Azi se tinde să se atribuie materiei cel puțin trei aspecte (substanțial, energetic și informațional).** (subl.ns.)

Nu este evident că există contradicție între afirmația din ultima frază și lipsa aspectului energetic al emoțiilor, sentimentelor și gândurilor, adică eludarea de care vorbeam?

Poate că mai aproape de aspectul energetic al emoțiilor este dr. Ioan C. Cucu, în următoarele pasaje din remarcabila sa lucrare intitulată „Medicina psihosomatică” [43]: „...astăzi, grație medicinei psihosomatice se știe că în majoritatea cazurilor, tulburarea unei funcții nu are la bază neapărat o explicație organică. Începând cu experiențele lui Canon s-a fundamentat ideea legăturii dintre emoție și consecințele sale somatice. Cercetările asupra sistemului nervos vegetativ au dovedit de asemenea că sistemul nervos simpatic și parasimpatic constituie o verigă indispensabilă în apariția bolilor în afara oricărei leziuni decelabile. Intensitatea și amplitudinea reacției depinde de contextul motivației și de factorii temporali, durata și recurența stimulilor (Appley și Trumbull). Sivadon subliniază că patologia psihosomatică introduce noțiunea de mediație în relația organism – mediu (situație – emoție – organism). Emoția devine astfel un mediator interiorizat care răspunde la semnificația situației mobilizând forțele organismului sub forma tensiunilor musculare, descărcărilor hormonale, liberațiilor

energetice...”. Cercerările lui Selye au elucidat în mare parte drumul de la emoție la leziune. Astfel de cercetări au arătat, în experiențele făcute pe animale, că șocul unei emoții violente declanșează reacția biologică de apărare a organismului. S-au putut astfel constata modificări ale temperaturii, echilibrului metabolic (metabolismul glucoprotidic în special), rezervei alcaline, echilibrul hidromineral general, precum și o serie de modificări ale pulsului, tensiunii arteriale, respirației, etc.. În același timp, s-au putut constata hipertrofia suprarenalei, atrofia timolinfatică, ulcerații gastrice, etc.. Selye arată că la baza acestor procese stau mecanisme cerebrale neuroendocrine, diencefalohipofizare. În continuare, ***cercetările lui au demonstrat că de fapt, emoția este un șoc care declanșează sindromul biologic a reacției de alarmă într-un mod asemănător cu șocurile de altă natură.*** (subl.ns.)

„Un alt aspect de neadaptarea emoțiilor, subliniază Sivadon, ține de decalajul temporal care se petrece uneori între situația generatoare de emoție și explozia acesteia. (subl.ns.). După un timp lung, o situație mică, care amintește de prima situație declanșează reacția.”

„...Orice emoție, subliniază Herbert Spencer, se acompaniază de o descărcare nervoasă care iradiază în tot organismul și tinde totdeauna să găsească locul minimei rezistențe. Lapicque și Bourguignon au arătat că dacă în mod normal influxul nervos se propagă pe cale sinaptică între neuroni cu aceeași cronaxie, în cazul unei excitații puternice (ca în cazul angoasei) această lege nu mai este respectată și influxul se poate propaga la nervi cu cronaxii diferite. Emoția transmite în acest fel la organele interne o energie care în mod normal s-ar epuiza în traseul nervos natural.” (subl.ns.)

Cercetând în continuare „Dicționarul de psihologie” [59] pentru definiția privind „energia”, constatăm că acest termen lipsește, găsind în schimb definiții privitoare la: energia morală, energia specifică de acțiune, energia specifică organelor de simț și energia umană.

O surprinzătoare, incredibilă definiție, în totală contradicție cu toți ceilalți termeni, găsim la „energia morală” definită astfel: „forță spirituală, deosebită de cea fizică, musculară, bazată pe ansamblul emoțiilor, sentimentelor, convingerilor și scopurilor, pe capacitatea de efort voluntar și manifestată prin traducerea consecventă în viață, în ciuda oricăror dificultăți, a valorilor morale. Energia morală este cu atât mai mare, cu cât este mai înalt și mai nobil, scopul urmărit. Un scop măreț, generează o energie măreată.” (subl.ns.)

Referindu-se la „energia specifică de acțiune”, după o definiție destul de amplă în limbajul prețios obișnuit, autorul încheie spunând că „termenul este mai mult metaforic”.

Tot metaforic se va considera și termenul de „energie umană” încheind definiția cu următoarele cuvinte:

„...De remarcat că energia umană nu este înțeleasă în sensul fizic, deși se poate stabili un bilanț energetic al individului uman în sens biofizic (exemplu: nevoia zilnică de circa 3000 calorii introduse prin alimentație).

Electroencefalografia (EEG)

Să vedem acum ce informații privind energia ce animă ființa umană în viziunea medicinei materialiste carteziene putem extrage din examinarea datelor encefalografiei. Având în vedere deosebită importanță a acestor date care vor mai fi examinate și în capitolul privind „medicina integrală” (holistică – spirituală – sacrală = adevărata medicină) subcapitolul „Structura reală a ființei umane”, vom reda mai jos textul integral privind „electroencefalografia” din tratatul de psihiatrie [61] al prof.dr.doc. V. Predescu:

„Electroencefalografia culege, înregistrează și analizează activitatea bioelectrică transcraniană a generatorilor cerebrali. Ea reflectă numai o parte din totalitatea fenomenelor electrice cerebrale rezultate din activitatea metabolică și funcțională a neuronilor și formațiilor cerebrale cortico-subcorticale. (subl.ns.) După Fessard EEG ar fi expresia variațiilor lente de potențial de la nivelul neuronilor piramidali corticali ale căror dendrite apicale orientate radier și perpendicular pe scoarță formează dipoli electrici alterni somatodendritici. Biopotențialele lente de la nivelul dendritelor și potențialelor postsinaptice străbat mediul conductor eterogen și ajung mult diminuate la nivelul scalpului, de unde sunt culese, apoi amplificate de un milion de ori și înscrise pe hârtie sub forma unor curbe sinusoidale.”

„Activitatea bioelectrică cerebrală spontană se desfășoară ritmic și se menține constantă, datorită unor mecanisme de sincronizare locală care sumează activitatea funcțională a milioane de neuroni ce descarcă cu aceeași frecvență, în aceeași fază și în același timp.” (subl.ns.)

„Formațiile subcorticale : sistemul reticular activator ascendent și talamusul difuz nespecific acționează asupra activității bioelectrice corticale adaptând-o stimulilor intero – și exteroreceptivi și influenței metaboliților și hormonilor din curentul circulator.”

Ritmurile EEG

„Pe un grafic EEG se descriu unde caracteristice prin morfologie (adică formă N.N.), durată, amplitudine, frecvență și reactivitate. Pentru ușurința citirii unei electroencefalograme ritmurile au fost denumite cu litere grecești și clasificate după frecvență:

Ritm alfa α 8 – 13 c / s ; ritm beta β 14 – 30 c / s ;

Ritm teta θ 4 – 7,5 c / s ; ritm delta Δ 0,5 – 3,5 c / s ;

„**Ritm alfa** este format din unde sinusoidale având o frecvență medie de 10 c / s și o amplitudine de 50 – 100 μ V (microvolți N.N.). El este mai amplu de partea emisferei nedominante (adică dreapta N.N.) și se înscrie grupat în fusuri cu durata de 0,5 – 3 secunde sincron și simetrice în ariile posterioare ale celor două emisfere (occipital, temporal, posterior, parietal). Stimulii vizuali, concentrarea atenției, calculul mintal duc la diminuarea amplitudinii sau la dispariția ritmului alfa, fenomen cunoscut sub denumirea de reacție de blocare.”

„**Ritm beta** exprimă activitatea bioelectrică particulară a regiunilor frontale și rolandice, are o frecvență medie de 18 c / s și o amplitudine de 5 – 30 μ V (microvolți N.N.). Cu o continuitate greu de stabilit acest ritm apare în forme variate, uneori însă poate și el îmbrăca aspect sinusoidal și se blochează în timpul pregătirii sau efectuării unei activități motorii.”

„**Ritm teta** are o morfologie sinusoidală cu o frecvență de 4 – 7,5 c / s, o amplitudine de 50 μ V (microvolți N.N.) și provine din regiunile temporale, temporofrontale, temporoparietale, predominând uneori în derivațiile temporale ale emisferului dominant (stâng N.N.). Nu se blochează la stimuli vizuali, iar stările emoționale determină exacerbarea lui.”

„**Ritm delta** este caracterizat prin frecvența de 0,5 – 3,5 c / s, are o morfologie sinusoidală sau polimorfă și o amplitudine variabilă, fiind întâlnit ca ritm fiziologic la sugar în stare de veghe, iar la adult în stare de somn profund.”

„Traseul EEG al adultului aflat în stare de veghe, în condiții de repaus psihosenzorial este compus morfologic din ritm alfa exprimat în fusuri pe o întindere de 2/3 a regiunii posterioare a scalpului, din ritm beta mai evident reprezentat în derivațiile frontale și rolandice și în sfârșit, din ritmul teta, căruia îi revine în medie sub 10 % din totalitatea undelor bioelectrice ale traseului, acest ultim ritm fiind mai bine exprimat în derivațiile temporale și temporofrontale și mascat de obicei de activitatea mai amplă, alfa.”

Ritmurile EEG secundare

„Din cadrul ritmurilor clasic descrise, în urma unor cercetări mai minuțioase, cu corelarea mai atentă a datelor, folosirea tehnicilor poligrafice și a analizatorului de frecvență s-au individualizat noi ritmuri, care au o deosebită importanță și o semnificație particulară psihiatrică.” (subl.ns.)

„În scop didactic ele ar putea fi sistematizate după banda de frecvență din care fac parte.

Din banda alfa reamintim:

a) „**alfa variant lent**” format din grupe de unde sinusoidale asimetrice cu frecvență joasă (5 cicli pe secundă) intricat cu ritmul alfa din care derivă în regiunile posterioare, ce are o frecvență mai mare; ambele ritmuri fiind blocate în același timp de stimuli luminoși;”

b) „**alfa variant rapid (20 c/s)**” este un ritm sinusoidal cu frecvență dublă a ritmului alfa de fond localizat occipital și caracterizat prin dispariția lui la deschiderea ochilor;”

c) „**ritmul alfa ascuțit**” are frecvența ritmurilor alfa de bază, iar morfologic undele sunt ascuțite, ample și intercalate printre undele sinusoidale;”

d) „**ritmul Miu (μ) „en arceaux”**” are frecvența de ritm alfa 7 – 9 c / s, e localizat în regiunea motorie rolandică, iar reactivitatea este asemănătoare ritmului beta, dispare la stimulii proprioceptivi din hemicorul opus. Morfologic se înregistrează ca un ritm în dinți de pieptene, ale cărui unde sunt situate sub linia izoelectrică sunt ascuțite, iar cele de deasupra rotunde și ancosate.”

În banda teta (θ) se pot cuprinde:

a) „**teta ascuțit**” format din unde izolate sau grupate având frecvența de 4 – 7 c/s și terminate la vârf în unghi ascuțit;”

b) „**teta hipsincron**” format din frecvențe medii 5 – 6 c / s de formă sinusoidală, amplitudine mare și repartizare bisincronă;”

c) „**ritmul Iota (ι) sau «14 / 6» c/s**” descris de Gibbs apare în timpul somnului ca grupe de unde lente ascuțite, pozitive, de 6 cicli pe secundă amestecate cu grupe de unde sinusoidale cu frecvența de 14 c/s localizate în regiunea temporală.”

În banda delta (Δ) se descriu:

a) „**ritm delta hipsincron**” format din unde lente (2 – 3 c/s) sinusoidale, ample ce apar în hiperpnee (amplitudine 200-300 μ V);”

b) „**ritmul pi (Π)**” se înregistrează mai ales în regiunile occipitale și reprezintă o undă lentă de 3 c/s, intricat cu ritm alfa amplu; dispare ca și acesta la stimuli luminoși;”

c) „**ritmul lent posterior de 2-4 c/s**” este format din grupe de unde sinusoidale localizate în derivațiile posterioare uni – sau bilateral și prezintă blocare asemănătoare cu aceea a ritmului alfa la deschiderea ochilor.”

d) „**undele lambda (λ)** sunt unde lente pozitive, ascuțite, dispuse în dinți de pieptene, în regiunea occipitală, fiind sincrone cu mișcările sacadate ale globilor oculari, determinate de examinarea atentă a unor obiecte constante.”

O întrebare care trebuie să se pună logic este dacă „pulsunile” psihanaliștilor și psihosomaticienilor se identifică cu curenții bioelectrici cerebrali care se înregistrează în encefalografie. O întrebare care deocamdată rămâne fără un răspuns absolut cert. Se pare însă că nu există altă posibilitate.

Erorile fundamentale ale științei materialiste – carteziene. Neputința științei materialiste carteziene de a da răspuns la o multitudine de fenomene și procese care pentru ea apar ca enigme.

Imaginea care s-ar putea contura până acum din datele mai certe privitoare la viziunea medicinei materialiste carteziene, ar fi următoarea:

Metabolismul, rezultat în organismele umane din arderile produse de către oxigenul din aer (preluat prin respirație), a substanțelor nutritive (introduse prin nutriție), alături de formarea de materie vie care o înlocuiește pe cea „uzată” (efectul plastic), dă naștere unei energii libere (efect energetic), proces în care rolul principal îl au organele numite mitocondrii care constituie „centralele energetice” celulare. Energia liberă formată prin complicate reacții chimice tisulare este alcătuită din energie calorică (care dă căldura organismului), din energia electrică (reprezentată de biocurenți sau curenți electrici „biologici”) și din energia mecanică ce asigură mișcarea.

Potrivit atlasului anatomic „Lumea invizibilă” – „Sistemul nervos” [46], „emoția este asociată cu sistemul limbic, structura cea mai primitivă a creierului, localizată adânc în interiorul său. Sistemul are legătură cu alte părți ale creierului, ca scoarța și hipotalamusul ceea ce înseamnă că emoțiile pot fi atenuate sau controlate de aceste structuri.”

„Sistemul limbic este format din corpul calos, nucleul interior talamic, bulbul olfactiv, hipotalamus, corpii amigdaloidi și formațiunile reticulate. De sistemul limbic depind reacțiile emoționale.”

Potrivit aceleiași lucrări [46] : „ Partea externă a encefalului este reprezentată de scoarța cerebrală constituită din substanță cenușie. *Aici se elaborează răspunsurile cele mai complexe ale*

unei persoane și tot aici se interpretează senzațiile. Memoria, inteligența și conștiința își au sediul la nivelul ei.” (subl.ns.)

Precum și: „Impresiunile experienței noastre sunt înregistrate în creier, în rețelele sinaptice ale cortexului. Se pare că aceste circuite nu funcționează la fel pentru memoria imediată (în care o informație este reținută numai câteva secunde), pentru memoria recentă (care ne permite amintirea unor fapte ce au avut loc cu minute sau ore în urmă) și pentru memoria de lungă durată (care ne permite să ne amintim întâmplări mai vechi). Memoria este în legătură cu multe alte funcții ale creierului, inclusiv limbajul care este un fel de comunicare în care cuvintele simbolizează obiecte concrete sau idei abstracte. Pe scoarța cerebrală există patru centri ai limbajului: unul al vorbirii, unul al scrierii și câte unul pentru înțelegerea acestora. La rândul său limbajul permite persoanei să gândească și să transmită idei. ***Probabil că funcția noastră cea mai completă este imaginația – capacitatea de a combina și a elabora idei noi.***” (subl.ns.)

Prin evocarea aspectelor anatomo – fiziologice de mai sus, alături de acelea ale psihologiei și psihiatriei deja expuse, am ajuns la punctul central al reducăționismului materialist cartezian, care constituie baza medicinei alopate, a medicinei „oficiale”, „convenționale” de astăzi din lume și prin ea a fundamentului întregii cunoașteri umane „științifice” actuale, perpetuate pe toate planurile educaționale.

Aici este izvorul tragediilor umane, a inimaginabilelor suferințe generate de violență și de ură, ca efect al bazelor eronate ale științei planetare, oficiale, transmise prin „ștafetă” educațională pe toate planurile învățământului de stat și particular.

Cum să nu se explice îngâmfașarea și aroganța științei materialiste actuale când, prin imagini ca cele evocate mai sus se are pretenția de a se da răspunsuri la toate întrebările ce se pun:

- viața noastră afectivă, emoțiile și sentimentele. Sunt rezultatul unor reacții chimice-biochimice care au loc în sistemul limbic al creierului constituit din cele 6 părți ale sale: corpul calos, nucleul anterior talamic, corpii amigdaloiți, hipotalamus, bulbul olfactiv și formațiunile reticulare. Chiar Cristopher Hills scrie în „Spersenonics” [63] una dintre lucrările cele mai elaborate despre radiestezie, că centrul sensibilității acesteia se află în „Peștera lui Brahma” aceasta la rândul ei fiind localizată în zona sistemului limbic, iar dr.Aurel Popescu-Bălcești [64] consideră că spiritul uman este localizat în formațiunile reticulate din sistemul limbic.
- gândirea, inteligența, memoria și conștiința sunt rezultatul unor reacții chimice, biochimice – biofizice care își au sediul în materia cenușie a scoarței cerebrale, activitatea cea mai superioară fiind localizată în lobul frontal al encefalului, din emisfera stângă.

Reacțiile chimice „specializate” dau naștere „libidoului” care la rândul său operează pulsuniile, manifestate prin impulsuri, reprezentate de diferite feluri de unde, cu forme, frecvențe, amplitudini și ritmuri specifice. O parte din acestea, care străbat cutia craniană, pot fi culese, la suprafața scalpului, amplificate de un milion de ori și înregistrate în tehnica măsurătorilor electroencefalografice.

- Toată activitatea „cibernetică” a organismului uman (funcțiile organelor, aparatelor și sistemelor, celulelor) este asigurată de restul sistemului nervos incluzând cele 43 de perechi de nervi dintre care 12 pleacă din trunchiul cerebral (alcătuit din mezencefal, punte, bulbul rahidian și formațiunea reticulată) și 31 din măduvă, precum și sistemul neurovegetativ alcătuit din componentele sale antagoniste simpatic și parasimpatic.

Totul pare în regulă. Totul pare explicat, numai că:

- Printre funcțiile menționate a fi elaborate la nivel superior se numără și conștiința, gândirea și imaginația.

Când se vorbește de „conștiință” la nivel materialist, cartezian, avem tot dreptul să credem că de fapt, referirea se face la „conștiință”, la starea de trezie și nu la acel „ceva” din adâncul ființei umane, care o diferențiază net de animale și care constituie „motorul” dezvoltării sale spirituale pe baze etice și morale. Freud explică principiile morale, ca fiind moștenite de la părinți și cadrul social din timpul copilăriei individului respectiv. El nu și-a pus măcar problema de unde a luat primul om principiile morale pe care le-a transmis descendenților săi? Din reacții chimice? Pentru a îmbrăca acest aspect într-o formulare mai savantă, Freud inventează termenul de „supraeu” (sau „superego”) care (după cum arată autorul Paul Popescu Neveanu în „Dicționarul” său „de psihologie” [59]) „este a treia instanță a personalității care constituie expresia existenței individului în mediul social; el este purtătorul normelor etico-morale, a regulilor de conviețuire socială. Freud vede în conștiința morală, autoobservarea și formarea idealurilor, funcții ale supraeului. Supraeul este achiziție recentă și relativ fragilă a individului dezvoltată în conformitate cu normele și nivelul socio-cultural al comunității din care face parte. El își are originea în **Id (sinele)** și se dezvoltă în interrelația ocazionată de experiențele **eului (egoului)**, în cadrul personalității. Prin rolul și statutul său, supraeul caută să refuleze impulsurile Id-ului, mai ales când acestea sunt de natură instinctivo-afectivă sau agresivă. De asemenea, supraeul obligă **eul** la substituția scopurilor realiste, moraliste și îl împinge la lupta spre perfecțiune și sublim. Supraeul reprezintă deci în primul rând instanța verificatoare, cenzurată a personalității. Împreună cu Id-ul, supraeul reprezintă instanța care „tamponează” și „contraocazinează” permanent existența individului, având roluri și funcții opuse și asigurând astfel dialectica dezvoltării individului. Născut

din inconștient, supraeul ca și eul, constituie un triumf al elementului conștient, element care devine cu atât mai manifest cu cât omul este mai matur și mai elevat sub aspect social.”

C.G.Jung este încă mai ingenios decât Freud. El a inventat termenul de „inconștient colectiv” care se află la baza inconștientului, în profunzimile abisale ale acestuia. În „Dicționarul de psihologie” [59] autorul său, Paul Popescu Neveanu arată că „C.G.Jung a susținut că alături de inconștientul individual există și un inconștient colectiv în care sunt fixate (evident prin enculturație, iar nu prin codul genetic) modelele culturale de bază ale comunității etnologice.”

În cartea lui C.G.Jung „Psihanaliza fenomenelor religioase” [65] tradusă și prelucrată de Jean Chiriac, găsim următoarele afirmații:

- La baza inconștientului (în profunzimea sa abisală) stau formele divine arhetipale.
- „Sinele ca arhetip reprezintă o totalitate „numinoasă” care nu poate fi exprimată decât prin simboluri (mandala, arbore, etc.). ***Este o imagine colectivă care depășește ca atare individul în timp și spațiu. Ea nu este prin urmare, expusă impermanenței unui singur trup.***” (subl.ns.); „cunoașterea sinelui este legată, mai mereu de sentimentul de atemporalitate, de „eternitate” sau de nemurire (cf. Atmanul personal și transpersonal)”. Și în continuare, afirmația stupefiantă: „***noi nu știm ce este un arhetip (adică din ce este făcut el), pentru că natura psihicului nu ne este accesibilă, dar știm că există arhetipuri și că ele produc efecte.***” (?!?)

„...Dumnezeu este un arhetip al inconștientului colectiv, un soi de compensație a conștiinței individului, a eului său, de care putem lua cunoștiință prin expresiile sale imagistice „numinoase” (care inspiră sentimente puternice ambivalente din seria extaz – spaimă).”

Faptul că Jung pomenește de Dumnezeu, nu trebuie să ne inducă în eroare, deoarece în alte părți ale textului el nu se dovedește în fapt numai anticreștin, dar practic vorbind, ateu, din moment ce-L insultă pe Dumnezeu reducându-L la nivel de instinct sau intuiție (după cum se exprimă, înțelegem că nici măcar nu diferențiază acești doi termeni din urmă). (În fapt practic vorbind, ateismul lui Jung devine previzibil în momentul în care află că el a fost un evoluționist darwinist declarat.)

Credem însă că mai degrabă trebuie să extindem momentul de sinceritate al lui Jung nu numai la acela al recunoașterii a nu ști ce este un arhetip, a vieții, a spiritului și a sufletului (cum a făcut în alte capitole), dar cu privire la psihic în întregul său. (subl.ns.)

Speranța noastră că prin lucrările lui C.G.Jung psihicul va deveni sinonim cu sufletul devine așadar, deșartă. Până la urmă pregătirea sa educațională ca psiholog și psihiatru pe baze materialiste carteziene și-a spus cuvântul.

Modul cum a fost prezentat „inconștientul colectiv”, după cum am văzut din pasajele citate, este destul de confuz; am fi putut înțelege la un moment dat că se referă pur și simplu la reîncarnare! Acest lucru ar veni însă în contradicție cu convingerile sale darwiniste și atee sau în cel mai bun caz, bizar – panteiste.

Ideea inconștientului colectiv ne reamintește de teoria relativității complexe a lui Jean Charron [66] și [67] care a fost prezentată destul de amplu în „Bioenergia darul Divinității” [8]. Reamintim că în viziunea acestui mare fizician nuclearist francez, în încercarea de a scoate din impas teoria relativității a lui Einstein (care nu reușește să explice fenomenele viului în general și cu atât mai puțin cele ale sufletului și ale „spiritului” uman) a imaginat existența unor electroni specializați care aparțin numai sufletului, numiți „eoni”, care comportându-se ca niște „micro-găuri negre” stochează în ei toate informațiile care le trec prin vecinătate, după cum procedează și găurile negre din univers care captează orice corpuscule sau unde ce îi trec prin vecinătate, inclusiv cele de lumină, adică fotonii.

Acum știm că în cazul valabilității teoriei relativității complexe așa cum este construită de Charron „eoni” imaginați de el aparținând viului nu pot fi reprezentați în nici un caz de electroni sau neutrini, deoarece toți au spinii dextrogiri, (deci ai morții) ci de antiparticulele lor, respectiv pozitronii și antineutrinii (care au spin levogir) și anume antineutrinii electronici, antineutrinii miuonici și antineutrinii taonici.

Până la urmă însă, modelul lui J.Charron este greu, dacă nu imposibil de acceptat deoarece din calculele sale fizico-matematice rezultă că universul inițial avea dimensiunea celui actual redus la scara 1:100 și nu un punct, ceea ce este inacceptabil având în vedere că expansiunea sa de la un punct este dovedită concret.

Dacă imaginația ființei umane, asemănând-o cu un calculator, ar putea fi explicată prin stocarea de imagini văzute în perioada trăită până la momentul elaborării ei, făcând apel la memoria de lungă durată pentru rechemarea în conștientă și chiar creația de obiecte, opere literare și artistice ar putea fi înțelese prin asocierea de imagini datorate „inteligenței cibernetice”, este imposibil de acceptat ideea că oricât de complex ar fi un calculator, acesta ar putea avea „simț moral” sau „simțul sacralului” și că la om, acesta ar apărea ca urmare a unor reacții chimice și biochimice specifice.

Mai mult decât atât, oricâte imagini religioase s-ar stoca într-un calculator și oricât de complexă ar fi programarea lui, nu va putea fi făcut în vecii vecilor să aibă simțul sacralului și simțul iubirii, efect al acestuia!! Este de altfel motivul pentru care în toate materialele bibliografice cercetate referitoare la psihologie, psihosomatică, psihanaliză și psihiatrie cu privire la aceste două simțuri, n-au pomenit de

ele măcar o singură dată! Aici rezidă și explicația numeroaselor și dezvoltatelor citate prezentate în acest subcapitol, pentru ca cititorii să poată aprecia singuri corectitudinea afirmațiilor noastre.

Din modul cum au fost descrise procesele psihice, rezultă că acestea au loc în interiorul organismului uman, după cum am văzut, în creier. Viața afectivă este dominată de emoții, care (vă reamintiți spusele psihologului Paul Popescu Neveanu, cae le-a și asemănat cu zborul unei rachete) se „consumă” în interiorul organismului. Nimic nu iese afară, adică nu există niciun fel de proces centrifug, ci numai centripet: de la exterior spre interior. Stimulii veniți din afară, care determină stresul sunt anihilați în interiorul organismului prin reacția emoțională pe care o determină. Și uite așa, omul care este „cel mai, cel mai” dintre animale, apărut la întâmplare, într-un univers al hazardului, evoluând haotic prin „libidoul” care îi furnizează pulsuniile necesare spre tot mai sus, antrenat în ascensiunea lui de „supraeul” său sau „superegoul” său, produs al inconștientului care îl animă și care piere odată cu moartea corpului fizic, pentru că sufletul său material („psihicul” inventat de atei) piere odată cu acesta din urmă, deoarece conform legii materialiste fundamentale, energia nu poate exista independent de materie, nu se poate separa de ea, fiind doar o „reflectare” a ei.

Cum poate îngâmfata, aroganta știință materialistă de astăzi să se comporte ca atare, când ea s-a făcut de râs de nenumărate ori în trecut și de fapt continuă în același mod?

Este chiar așa de îndepărtată vremea când Academia franceză (care reprezenta „spuma” științei materialiste la vremea respectivă) susținea că obiectele cele mai grele decât aerul nu pot zbura?

Sau părerea științei mondiale a anilor 50', când se considera că niciodată nu se va putea ajunge pe fundul oceanelor, deoarece nu există niciun fel de material care să reziste presiunii enorme de acolo și că în orice caz, datorită aceleiași cauze, în zona respectivă nu poate exista niciun fel de viață! Ori, iată că a fost descoperită viață (și încă destul de abundentă) sub forma unor viermi uriași în zonele din apropierea vulcanilor submarini de către batiscafele care au reușit bine mersi, să coboare pe fundul oceanic în zonele celor mai mari adâncimi (fosele oceanice cu adâncimi de peste 10 km!).

La aceeași vreme și cu aceeași unanimitate se susținea că, chiar în cazul în care omul va reuși să construiască niște rachete cărora să le imprime accelerația necesară zborurilor cosmice, el n-ar putea supraviețui șocului inerțial de la momentul startului și ar fi zdrobit de pereții interiori datorită acestuia. Și numai după 19 ani, Armstrong pune piciorul pe lună! (E drept că în „Revista fenomenelor paranormale” s-a publicat un articol în care se arăta că și astăzi există destule persoane care se îndoiesc că acest eveniment ar fi avut loc). Credem însă că acestea este o presupunere gazetărească aberantă.

În prezent, în ciuda impresiei de atotcunoaștere științifică (de fapt, falsă impresie) pe care vrea să o lase știința actuală cu ajutorul tehnologiei „de vârf”, a calculatoarelor, a conferințelor îngamfate

susținute cu o prețiozitate de limbaj maladivă, care face de nerecunoscut fondul lor, în realitate ea este incapabilă să dea răspunsuri la majoritatea întrebărilor fundamentale, ca și în trecut.

Cum este posibil de exemplu, ca știința actuală să nu caute să dea răspuns la o problemă fundamentală cum este aceea a structurării tuturor organismelor vii ale biosului, cu molecule ale aminoacizilor componenți având chiralitate numai levogiră (adică spre stânga), cum a dovedit Linus Pauling [64] și așa cum am discutat în repetate rânduri? Cum explică ea faptul că la moartea organismelor, chiralitatea acestor molecule se dextrogirizează? Cum este posibil ca aceste fapte atât de palpabile, de concrete, de cea mai mare importanță să nu fie cunoscute de niciun plan educațional? Pentru că știința materialistă carteziană nu știe ce să răspundă! În timp ce explicația noastră este clară.

Milioane de telespectatori au asistat în cadrul unui „Jurnal TV” de la ora 20:00 la demonstrațiile Laviniei Tatomir care atrăgea cu mâna stângă tot felul de obiecte indiferent de natura lor (metal, sticlă, plastic, etc.) care rămâneau aderente atât cât dorea ea. Niciun for științific n-a dat vreo explicație. De ce ? Simplu: pentru că nu poate! Asa cum în general nu poate explica niciun fenomen (denumit impropriu sau dacă vreți eronat „paranormal” , „parapsihologic”. Explicația noastră dată încă în „Introducere” la lucrarea de față este cât se poate de clară.

„Autocombustia spontană” este un fenomen straniu, din fericire foarte rar, prin care o persoană se autoaprinde (fără ca materiale inflamabile din imediata vecinătate să ia foc!) și în câteva clipe se transformă într-un morman de cenușă. Credeți că are știința actuală vreun răspuns? Bineînțeles că nu! (Fizicianul Ioan Mamulaș în cartea sa „Psihokinezia” [13] arată că pentru explicarea fenomenului de combustie spontană umană, pe lângă ipoteza „efectului de lumânare” s-au avansat și altele, precum cea a acumulării în mușchi a unor cantități sporite de vitamină B10 – substanță de genul fosgenului cu proprietăți asemănătoare nitroglicerinei, a „îmbibării” alcoolice, a fulgerului globular și chiar a intervenției unor OZN-uri (sau extraterestri). Nu lipsesc nici explicațiile de tip mistico-religios sau de natură ezoterică. Oricum, „mai mult decât în cazul ipotezelor și teoriilor referitoare la alte manifestări paranormale, tentativele de până acum de elucidare a mecanismelor combustiei spontane umane au un caracter derizoriu.”

Autorul crede că „în cazul „hipertermiei paranormale interne”, creșterea paranormală a temperaturii corpului cu 3-10°C ar putea fi cauzată de o inducție auto-psihokinetică la nivelul centrului termoreglator al organismului, în timp ce combustia spontană umană s-ar datora unor acțiuni auto-psihokinetice la nivelul global sistemic și în orice caz de o complexitate mult mai ridicată.”

Aceleiași teme, și mult mai recent, îi este dedicată o carte întreagă sub semnătura autorului Jenny Randles și Peter Hough [96]. Autorii au cercetat toate cazurile de autoaprindere spontană la care au

avut acces, diversificând și mai mult posibilele cauze ale misteriosului fenomen, acordând de exemplu atenție până și microundelor și undelor seismice produse pe anumite falii, precum și unor cauze chimice (acidului fosfoenolpiruvic), undelor radio sau altor cauze. Concluzia lor este că problema este serioasă și că misterul rămâne (în ciuda tehnologiilor moderne – sau tocmai din cauza lor N.N.)

Despre levitația de persoane ce să mai vorbim? Așa ceva nu există! Dacă cercetăm lucrurile mai temeinic și mai în adâncimea lor, vom constata că în fapt, știința materialistă carteziană nu știe ce este somnul, gravitația, magnetismul...

În cartea noastră „Bioenergia darul Divinității” [8], în cadrul subcapitolului 2.2.1.1. am expus o serie de fapte concrete, incontestabile, privind supraviețuirea sufletului după moarte.

În subcapitolul 2.2.1.1. am redat relatarea regretatului nostru frate, Ovidiu Alexandru Măneacă privitoare la un experiment „spiritist” la care a participat, iar în subcapitolul 2.2.1.3 despre un experiment de dedublare a mediumului la care de asemenea a luat parte. Două experimente excepționale, unul în legătură cu comunicarea defuncției, cel de-al doilea cu ceea ce am putea numi „fiziologia dedublării” în spațiul real tridimensional.

Se pun o serie de întrebări:

- Cu ce ochi a văzut, în spațiul real tridimensional, adică cel obișnuit, sufletul repausatului (frate al unuia dintre experimentatori, care decedase cu câteva luni înainte) faptul că îi căzuse crucea de pe mormântul său? Și cu ce creier a gândit și a formulat cererea de a i se îndrepta crucea căzută de pe mormântul său? Și cu ce sentimente a făcut acest lucru?

În cazul experimentului de dedublare în somn cataleptic:

- Cu ce ochi a văzut mediumul spus experimentului, ce scene au avut loc în laboratorul de „fizico-chimice” al Liceului „Mihai Eminescu”?
- Cu ce urechi a auzit ce se vorbea?
- Cu ce creier „a înțeles” cele ce a auzit și a văzut?
- Cu ce memorie a ținut minte ce a relatat la trezire?
- Cu ce simțuri a simțit durerea când a fost prinsă între plăcile mașinii Wimshurt?

Sau generalizând: Cu ce ochi „văd”, cu ce urechi „aud” și cu ce creier „înțeleg” toți cei aflați în „dedublare” la mare distanță?

Mai mult decât atât, dacă la moartea corpului fizic al unei ființe umane, odată cu creierul a murit și psihicul (adică „sufletul” materialiştilor) care era sediul întregii vieți psihice când erau în viață, odată devenită „descarnată”, cu ce „ochi” mai „vede”, cu ce „urechi” mai „aude” și cu ce „creier” mai

„înțelege” ce se întâmplă în lumea fizică, tridimensională pe care a părăsit-o, în cazurile comunicărilor cu cei rămași?

Existența organelor imateriale „specializate” pe funcțiuni, supraviețuitoare morții corpului fizic

O EXTRAORDINARĂ CONCLUZIE SE IMPUNE DE LA SINE: NU CREIERUL FIZIC ESTE SEDIUL „PSIHICULUI”, CI CORPURILE SUBTILE, CARE SUPRAVIEȚUIESC MORȚII CELUI FIZIC ȘI A CORPULUI ETERIC („DUBLUL” ACESTUIA).

Dar descarnații (adică repausații, defuncții, decedații, morții) după separarea de corpul fizic, mort, nu numai că „văd”, „aud”, „înțeleg”, „simt”, „gândesc”, au memorie de lungă și scurtă durată, dar și creează opere literare sau muzicale sau chiar invenții.

Din bogata bibliografie care există pe această tematică, ne vom referi la aceea care nouă ni s-a părut cea mai documentată, aceea a dr.Arthur Ford [71, pag. 142-148].

Referindu-se la lucrări muzicale compuse de mari compozitori „post-mortem” (adică în stadiul de „repausați”) el citează cartea „Muzica de dincolo” în care se evocă activitatea d-nei Rosemary Brown ca medium de un fel deosebit, care primește în stare de conștiință impulsurile necesare de a cânta la pian diversele compoziții ale celor de „dincolo”. Dintre marii compozitori care au compus ca repausați, înregistrați de d-na Brown sunt: Fr. Liszt, F.Chopin și Fr. Schubert, culminând cu L. Van Beethoven „Autenticitatea de stil componistic al compozițiilor redată de acest medium ***lipsit de pregătire muzicală*** este garantată de specialiști precum compozitorul Sir George Trevelyn, Richard R. Bennet și cântărețul Udo Jurgens (se pare și el medium).

Același autor [71, pag. 264-265] descrie pe larg un experiment, la care de data aceasta luase parte direct în calitate de medium. Din relatarea lui Arthur Ford se înțelege că a fost vizitat într-o zi de un japonez, docent al Facultății de tehnologie din Tokio, care l-a rugat să ia legătura în transă cu un coleg al lui care murise de curând și care lăsase neterminată o invenție la un aparat foto la care lucraseră împreună. El avea nevoie de niște informații tehnice fără care nu putea finaliza lucrarea.

Cu ajutorul mediumului „de dincolo”, Flechter, cu care Ford lucrase mai mulți ani, a luat legătura cu persoana solicitată, care prin „scriere automată”, adică cu ajutorul mâinilor lui Ford aflat în transă a făcut schița tehnică ce dădea rezolvarea problemei, fapt confirmat de solicitator. Este cât se

poate de evident faptul că realizarea unei schițe tehnice, ca în cazul relatat mai sus reprezentând soluția tehnică a unei invenții la un aparat foto, cere gândire logică și elaborată, la nivel tehnic superior.

Miile de cazuri de „scrieri automate” prin care s-au transmis tot felul de informații în caracterele grafice (grafologie) clare autentice ale celor decedați, mediumurilor în tansă care le-au recepționat sunt tot atâtea dovezi ale supraviețuirii a acelor organe „energetice – informaționale – spirituale” ale repausașilor, necesare pentru realizarea unor asemenea performanțe.

Fără a ne reaminti acum în mod precis sursa bibliografică, știm că prin scriere automată s-au transmis opere literare întregi, cum ar fi un volum neterminat în viață al lui Ch. Dickens, sau poezii ale unor poeți cunoscuți precum M.Eminescu, Labiș și alții. Studiate de către experți în materie cu ajutorul calculatoarelor s-a recunoscut absoluta lor autenticitate.

Privitor la scrierea automată, nici nu trebuie să mergem mai departe de arealul românesc. Este de notorietate seria de scrisori realizate prin scriere automată de către clasicul nostru Bogdan Petriceicu Hașdeu în stare de transă, transmise de fiica sa Iulia, talentată poetă, care a murit foarte tânără, aproape copilă. Toate scrierile transmise de ea au caracteristicile grafologice evidente ale ei pe când se afla în viață. [72]

În fig. 18-6, din cartea sa „Mâini tămăduitoare” [9, pag. 158], marea clarvăzătoare americană, fiziciană Barbara Ann Brannen, prezintă „anatomia vederii interne” pentru explicarea modului cum se produce vederea internă a clarvăzătorilor. Ea spune că lumina pătrunde atât prin „cel de-al treilea ochi”, cât și prin ochii fizici și curge de-a lungul nervului optic. Această lumină poate pătrunde prin cutia craniană și piele. Lumina trece prin intersecția nervilor optici și ocolește glanda pituitară care se află imediat în spatele chiasmei optice, merge pe la baza corpului calos și ajunge la glanda pineală (care funcționează ca un detector pentru vederea internă).

Barbara Ann Brannen afirmă că „lumina din spatele pituitarei urmează două căi: una care duce la lobul occipital în aria vizuală a cortexului pentru vederea obișnuită și o alta în talamus, pentru controlul oculomotor.”

În „Revista fenomenelor paranormale” nr. 45 (92) din 1 noiembrie 1996 [343], d-nul Ciprian Bărbat semnează un scurt articol intitulat „O descoperire a cercetătorilor americani: Ochii minții, care ne permit să „vedem” imagini pe care ochii adevărați nu le-au văzut niciodată.”. Articolul preia informațiile de la „New Scientist” care se referă la cercetările prof. Steven Causling de la Universitatea Harvard (SUA). Aceste cercetări, cu ajutorul tomografiei cu emisie de pozitroni au pus în evidență faptul că imaginile „vizualizate” cu ochii minții (adică cu ochii fizici închiși) activează în creier, aceeași zonă a cortexului vizual primar, în care sunt prelucrate imaginile trimise de retină în

vederea normală (adică cu ochii fizici deschiși). Evidențierea se face prin faptul că tomografia cu emisie de pozitroni permite determinarea debitului de sânge din creier, care prin creșterea sa indică activitatea unei anumite zone de pe cortex. Ori, ***se constată că zona cortexului vizual primar este activată la fel, atât în cazul vederii obișnuite cu ochii deschiși, cât și a imaginilor „vizualizate” cu ochii închiși, adică văzute cu „ochii minții”***. (subl.ns.)

Ambele aspecte menționate mai sus sunt extrem de interesante dar ele nu rezolvă problema „cu ce ochi «văd» descarnații” sau persoanele vii aflate în stare de „dedublare” (în special la mare distanță de corpul fizic).

Dar dacă pentru vederea ființei umane în „dedublare” se poate întrevădea un mecanism să zicem, asemănător celui produs de imaginație, care ar transmite impulsurile vizuale printr-un fel de transmisie „bio-radio” pe cortexul vizual „de acasă”, în cazul descarnațiilor care nu mai au acest „înregistrator” fizic de imagini, cum se produ acestea?

O analiză logică a datelor permite un singur răspuns, așa cum am anticipat de altfel, mai sus: singura posibilitate de realizare a văzului, auzului, vorbitului, gânditului, memoriei, etc., ale descarnațiilor este existența unor „organe energetice – informaționale – spirituale” specifice acestor procese. Dar cum este greu de imaginat că există organe duble pentru aceste procese, unele pentru perioadele de viață și altele pentru perioadele „descarnate” ale ființei umane (ceea ce ar presupune logic existența ambelor acestora în timpul vieții) înseamnă că toate aceste pocese și în fazele încarnate (adică cele obișnuite), au loc cu ajutorul organelor energetice-informaționale-spirituale specifice celor de la nivelul corpurilor subtile supraviețuitoare morții. În această situație, organele de simț, de gândit, de memorat, etc., așa cum le cunoaștem (mai corect spus, așa cum ne închipuim că le cunoaștem) sunt de fapt, receptoare – amplificatoare ale celor energetice – informaționale – spirituale.

Concluzia finală este o lovitură cruntă dată materialismului cartezian:

Întreaga viață psihică are loc în corpurile subtile ale ființei umane. Ea continuă și după moartea corpului fizic. În timpul vieții corpul fizic nu face altceva decât să amplifice această trăire.

Situația ar fi comparabilă cu o instalație electronică foarte complexă compusă dintr-o parte informațională-codificatoare-decriptoare, dintr-o parte emițătoare receptoare de unde (deck) și o parte amplificatoare, care le aduce la nivel audibil, acustic și vizibil, vizual- imagistic. În exemplul dat, întreaga instalație electronică simbolizează omul în viață, iar computerul și deck-ul, partea supraviețuitoare morții (sufletul și sufletul superior sau ceea ce este încă denumit impropriu, „spiritul”).

În această viziune, cele șapte arii corticale ale emisferei stângi a encefalului, nu reprezintă altceva decât zonele de „inserție” ale organelor energetice-informaționale-spirituale specifice corespunzătoare aflate la nivelul celor șapte corpuri subtile.

Credem cu destul temei, că lichidul cefalorahidian cuprins între arahnoidă și piamater (cele două membrane meningeale interne) care însumează circa 60g de lichid, în afară de rolul „amortizor” al creierului și măduvei la mișcări bruște și lovituri, menționat de medicina alopatică, îl are și pe acela de a „absorbi” și respectiv, elibera, unde informaționale și energetice care l-au străbătut (unde transmise de „matricea-energetică-informațională-spirituală”) (a se vedea ce înseamnă acest organ în cartea noastră „Bioenergia darul Divinității” [8, pag. 91-121]). Aceste elemente informaționale și energetice pot fi preluate apoi de către creier și măduvă la nivelurile și zonele respective, specifice. Acest lucru este sugerat de compoziția chimică a lichidului cefalorahidian (care după „Dicționarul medical enciclopedic, ABC-ul sănătății” [24], are următoarea compoziție: 98,5% apă, NaCl 0.7%, săruri alcaline și urme de zahăr. (Potrivit Atlasului seria „Lumea invizibilă”, „Sistemul nervos” [46], prin conținutul său ridicat de glucoză, el are și un rol nutritiv). Se pare că valori mai exacte sunt date în „Anatomia și fiziologia omului [68] aparținând autorilor I.C.Voiculescu și I.C.Petricescu : apă (în proporție mai mare decât în plasmă); proteine 0,16-0,38; creatinină 0,004-0,022; acid uric 0,005-0,028; uree 0,05-0,29; glucoză 0,48-0,88; NaCl 7,20-7,50; calciu 0,04-0,07; acid lactic 0,08-0,27 (‰).

În moduri asemănătoare celui evocat mai sus, acționează toate lichidele biologice ale organismelor. Dar despre acest aspect precum și despre experiențele cu apa ca „dizolvant” și „absorbant” al energiilor și informațiilor, făcute de ing. Marcel Violet am tratat pe larg în cartea noastră „Bioenergia darul Divinității” [8, pag. 318-322]. Vom continua discuția acestor aspecte și în subcapitolul privitor la „medicina integrală”, subsubcapitolul referitor la structura reală a ființei umane.

Măsurătorile care se fac la nivelul corpului fizic, nu sunt altceva decât efectul proceselor de „feed-back” și „feed-before” care au loc biunivoc (adică în dublu sens) între organele fizice amplificatoare și cele subtile codificatoare-decriptoare și emițătoare-receptoare.

Este probabil ca în fond undele care sunt înregistrate în electroencefalografie (EEG), să „intre” în creier și nu să „iasă” așa cum se presupune, în viziunea materialistă. (subl.ns.)

Aici este interesant de reamintit și de remarcat că undele culese, amplificate și înregistrate în EEG dintre care 4 principale (α , β , Δ , θ) precum și 11 secundare („alfa variant lent”, „alfa variant rapid”, „ritmul alfa ascuțit”, „ritmul miu”, „teta ascuțit”, „teta hipersincron”, „ritmul iota”, „ritmul delta hipersincron”, „ritmul pi”, „ritmul lent posterior” și „undele lambda”) venind de la cele 7 corpuri

subtile, cum este de presupus logic, ar trebui să aibă și ele o componentă septenală (sau multiplă a acesteia). În acest sens, am putea specula faptul, că deoarece $4 + 11 = 15$, înseamnă că ori este un ritm identificat în plus sau pentru că $4+1(+)=7$, încă n-a fost identificat un ritm dintre cele secundare.

Existența unui reduționism ocult

Iubiții semenii cititori vor fi sesizat desigur abundența și mărimea pasajelor citate din psihologie, din psihiatrie și din psihosomatică. Am făcut acest lucru pentru a oferi posibilitatea să vă convingeți singuri de gravele lipsuri ale fundamentelor acestor științe dezvoltate sub semnul materialismului cartezian. Veți constata de pildă că, practic vorbind, despre gânduri și sentimente nu se discută nimic. Edificator pentru atitudinea materialistă față de acestea este de exemplu, faptul că în „Dicționarul de psihologie” [59] autorul acordă termenului „gândire” 9 pagini, fără a pomeni măcar o singură dată despre gând!

Este uimitor faptul că știința materialistă a descoperit „legea conservării energiei” dar nu și-a pus niciun moment problema dacă sentimentele și gândurile nu se comportă ca energii care se conformează și ele aceleiași legi!

Dacă știința materialistă ar fi realizat observația fundamentală că sentimentele și gândurile sunt energii (care de fapt sunt cele mai puternice din câte există) și că acestea se conservă, atunci alta ar fi fost situația ei și nu s-ar mai fi aflat în „fundătura” de astăzi.

După cum credem că s-a putut foarte bine observa din pasajele citate la care ne-am referit mai sus, rezultă că oricare ar fi fost energia din interiorul organismelor umane, ea se dezvoltă în urma unor reacții biochimice-biofizice tot din interiorul acestora și că oricare ar fi forma de manifestare, gânduri sau sentimente (deși nu se precizează nicăieri acest lucru, ci pur și simplu asimilându-le cu emoțiile) ele se consumă sub formă de „pulsioni” în același spațiu intern.

Spre marea noastră mirare însă, nu numai materialismul cartezian are o astfel de viziune, dar și Osho, de exemplu.

În „Dincolo de mister” [97] el citează pe dr. Rudolf Frank cu următoarele cuvinte:

„Rudolf spune că atunci când un gând se naște, el are puterea a o sută de unități. Până ajunge la capătul degetelor rămâne doar o singură unitate. 99 unități de putere sunt folosite în procesul transmisiei și în traducerea aceluși gând în acțiune.”

„Toate gândurile devin sterile în momentul în care ele ating suprafața sterilă a corpului.”

Ciudată logică din partea unei persoane (presupusă clarvăzătoare) care în pasajele imediat următoare ale cărții vorbește de telepatie!

Faptul că totuși o personalitate spirituală cum a fost Osho manifestă astfel de vederi materialiste carteziene indică în mod foarte clar impactul nebănuit de puternic pe care l-a avut în cunoașterea umană contemporană psihologia și psihiatria prin reduționismul lor atât de evident. Vom vedea că acest impact s-a manifestat cu aceeași putere asupra altor personalități spirituale, printre care și mari clarvăzători.

Mari clarvăzători și inițiați despre gânduri și sentimente

Având în vedere marea importanță pe care o au gândurile și sentimentele în manifestarea lor energetică, în legătură cu autonomia lor față de corpurile fizice, vom stărui ceva mai mult asupra acestor aspecte.

Vom începe considerațiile privind gândurile și sentimentele cu acelea ale marelui inițiat care a fost Omraam Mikhaël Aïvanhov. Mulțumim domnului Mihail Ganea de la „Antar” pentru permisiunea de a reproduce câteva pasaje semnificative din cea mai importantă lucrare a acestui mare inițiat, „Puterile gândului” [98]:

„Nu există niciun om care să nu gândească, dar *gândurile oamenilor plutesc ca frunzele în vânt* (subl.ns.). Mulți oameni gândesc cum să înșele, să fure, să omoare. Zi și noapte, oamenii servesc de gândirea lor dar, cum ei nu știu să se servească de ea, aceasta nu le prea folosește; și, nu numai atât, dar ea îi conduce spre derută și distrugere. Să gândești cu adevărat, înseamnă să ști mai întâi, la ce să te gândești și cum să gândești.”

„Gândirea este o forță, o putere, un instrument pe care Domnul l-a dat omului pentru ca aceasta să poată deveni creator asemenea Lui, adică un creator de frumusețe, de perfecțiune. În realitate prin gândirea sa, omul poate să atingă tot felul de materiale, de chintesențe, de creaturi, fie din lumea Divină, fie din lumea infernală, iar acela care nu știe că gândirea este creatoare, va avea, deseori, preocupări negative și neplăcute încât se va distruge pe sine însuși.” (subl.ns.)

„...De asemenea, ceea ce ar trebui să știți este că gândurile și sentimentele atât de murdare cu care oamenii își petrec timpul, împrăștiindu-le în jurul lor, fac din atmosfera psihică a pământului o adevărată mlaștină. Ce este o mlaștină? Un loc pe care nicio apă curgătoare nu vine să-l purifice, unde mișună gânganii de tot felul: ele își iau hrana și își aruncă excrementele în aceeași apă, unele

absorbind murdăria altora. Iată din ce este constituită omenirea : din viermi, din mormoloci, din borscuțe aflate într-o mlaștină, pe cale să-și arunce murdăriile, înghițindu-le pe cele ale vecinului și astfel apar boala, ura, senzualitatea, necinstea, gelozia, lăcomia... ***Oamenii nu văd dar, dacă ar fi puțin clarvăzători, ar vedea forme oribile, negre, vâscoase, ce ies dintr-o masă de creaturi, mergând mai târziu să se acumuleze în straturile atmosferice.***” (subl.ns.)

„...Din ce în ce mai mult ne plângem de poluare: oamenii de știință sunt alertați, descoperă că totul este poluat: pământul, apa, aerul, iar plantele, peștii, animalele se află pe cale de dispariție. Ei nu mai știu cum să îndrepte toate acestea. De altfel, chiar dacă ar găsi mijlocul acesta nu ar ajunge decât să îl amelioreze situația exterioară, ceea ce este insuficient. ***Deoarece în lumea spiritelor se propagă la fel, miasme care sunt pe cale să omoare omenirea, iar dacă oamenii ar fi cu adevărat sensibili, ei ar simți că atmosfera lumii psihice este mai grea de respirat decât aceea a lumii fizice.*** (subl.ns.) Ne plângem de gazul de eșapament al mașinilor. ***Dar, oamenii nu fac nimic altceva decât să otrăvească atmosfera spirituală prin gaze toxice: prin gândurile lor necurate, prin sentimentele lor de ură, de gelozie, de furie, de senzualitate.*** Tot ceea ce mucegăiește și putrezește în om, ***ca gânduri și ca sentimente necurate, produce degajări de gaze urâte și asfixiante.*** Mereu acuzăm mașinile, dar, oare, ce înseamnă mașinile pe lângă cele cinci miliarde de ființe neștiutoare care n-au învățat niciodată să-și stăpânească viața interioară?”

„***Dacă acum există atâția bolnavi, acest fapt nu se datorează numai poluării aerului, apei și a hranei, nu. Dacă atmosfera psihică nu ar fi atât de poluată, ființa omenească ar ajunge să neutralizeze toate otrăvurile exterioare. Răul vine mai întâi din interior.*** Când ființa trăiește în armonie, forțele pe care le are din interior reacționează și resping impuritățile, chiar și în planul fizic, iar organismul ajunge astfel să se apere.”

„Deci din punctul slab se găsește mai întâi în interior, și puțin câte puțin se manifestă de asemenea, în exterior. Luați exemplul cuiva care are o credință extraordinară și un sânge foarte curat: el poate să trăiască printre leproși, tuberculoși, ciumați, și nu va fi contaminat. În timp ce alții, chiar dacă fug să scape, sunt atinși de microbi! Da, pentru că în interior, ei au ceva care mucegăiește și acest mucegai este o hrană pentru microbi. ***Eu v-am explicat deja că puritatea sângelui, a gândului, suprimă toate condițiile favorabile pentru nedoriți, chiar și în plan fizic. În timp ce, dacă răul a pătruns deja în gânduri, în sentimente, în inimă, în dorințe, atunci, aici găsim o poartă deschisă, iar bolile se pot strecura ușor în plan fizic, făcând ravagii!*** (subl.ns.) Știința nu a înțeles încă acest lucru; ea a rămas la acest subiect cu mult în urmă. Asupra tuturor celorlalte puncte, ea a avansat mult; trimite mașini și oameni pe alte planete, dar în explorarea lumii interioare ea se află în urmă. De aceea nu mai

există oameni sănătoși pe pământ. ***În interior trebuie să introducem puritatea: în gânduri, în sentimente, în dorințe, în priviri, în cuvinte, în gesturi. Toate emanațiile trebuie să fie schimbate, îmbunătățite.***” (subl.ns.)

„Cum să nu ne dăm seama că poluarea nu există numai în plan fizic? Există oameni care, fără să vă atingă vă pot otrăvi numai prin emanațiile lor. Dacă ar exista laboratoarea cu aparate atât de perfecționate, s-ar putea verifica cum anumite emanații fluidice ale oamenilor sunt capabile să asfixieze mici animale. Și, s-ar putea face constatarea inversă: câte emanații ale unei ființe spirituale nu sunt binefăcătoare pentru toate creaturile, chiar pentru pietre, pentru plante, pentru animale! Prezența ei dezinteresată, plină de iubire, acționează favorabil asupra celor ce-o înconjoară, pe care numai simpla prezență a unui criminal i-ar putea influența negativ. ***Chiar și spiritele care au părăsit pământul vin aproape de ea pentru a se hrăni cu emanațiile ei.*** (subl.ns.) Dacă atmosfera Pământului nu a devenit complet irespirabilă, acest fapt se datorează unor astfel de ființe, care nu gândesc decât cum să răspândească în jurul lor pacea și lumina.”

De asemenea Omraam Mikhaël Aïvanhov mai afirmă:

„... ***Gândurile oricât de slabe și nesemnificative ar constitui o realitate. Ele se pot chiar vedea și există ființe care le văd.*** (În faza ancestrală a omenirii, alături de toate celelalte însușiri „paranormale”, „parapsihologice” toți oamenii își vedeau gândurile, ceea ce înseamnă, evident, că atunci între oameni nu putea exista minciuna, această mamă a tuturor relelor N.N.)

„***Evident în plan fizic, gândul rămâne nevăzut și nesesizat, dar el este real și în lumea sa, cu materialele subtile din care este alcătuit, constituie creatura vie care acționează.*** (subl.ns.)

Necunoașterea acestui adevăr este cauza multor rele : oamenii nu văd, nu simt că gândul muncește, că el construiește sau că el distruge și demolează, iar ei își permit să se gândească la orice fără să știe că astfel își blochează drumul evoluției.”

„...Dacă se lasă libere gândurile negative, întunecoase, distrugătoare prin legea afinității acestea declanșează în mințile a mii și mii de persoane stări corespunzătoare. Chiar dacă noi nu ne dăm seama, așa se petrec lucrurile. Astfel devenim responsabili. Vom primi pedepse, deoarece nimeni nu are dreptul să influențeze negativ o ființă omenească sau să distrugă ceea ce este bun în ea.”

„...sentimentul este o forță care îl părăsește pe om, ca să străbată spațiul cu scopul de a face bine sau rău.”

„...Există încă gânduri ce plutesc în spațiu, în aer, din epoca egipteană, caldeeană, asiriană și chiar atlanteeană: unele dintre ele sunt atât de rele și de veninoase încât încă fac ravagii, în timp ce altele, dimpotrivă, constituie sursa unor binefaceri.”

„...Toate gândurile de aceeași natură (în sensul de polaritate bună sau rea, N.N.) se alătură, se întăresc și se amplifică.”

„...există savanți (de fapt sunt totalitatea celor materialişti cartezieni N.N.) care spun că gândurile sunt rezultatul secreţiilor creierului, exact cum bila este o secreţie a veziculei (biliare N.N.). Eh nu , aici se înşală.”

Să încercăm acum iubiți semenii cititori să facem o primă comparație între imaginile care rezultă din definițiile științei materialiste carteziene și acelea care rezultă din pasajele citate după marele inițiat Aïvanhov.

Vom constata însă că nu prea avem ce compara deoarece, după cum am văzut din expunerile aparținând psihosomaticii, psihologiei și psihiatriei, nu am întâlnit nicio definiție privind gândul sau măcar vreun element care să ne ajute să înțelegem ce ar putea fi viziunea acestor științe, deoarece nu putem confunda gândirea cu gândul.

Definițiile „gândului” și „sentimentului” după DEX-uri

Pentru a suplini sau compensa minusul de informație din aceste științe materialiste carteziene aparținând „sufletului” ființei umane, ne-am gândit să examinăm definițiile date pentru „gând” și „sentiment” în „Dicționarul Explicativ” al Academiei Române, DEX-ul din 1998 [95], în speranța că ceea ce nu s-a putut exprima liber în timpul dictaturii comuniste materialiste atee, după „eliberarea” din 1989 s-a putut în sfârșit expune fără teamă.

Iată definițiile găsite:

- „**Gând**”: 1. Proces de gândire sau rezultatul procesului de gândire; idee, cuget, cugetare. 2. Închipuire, imaginație fantezie, inspirație. 3. Loc considerat ca sediu al cugetării; minte; memorie. 4. Intuiție, plan. 5. Convingere, părere. 6. Voie, dorință, plac. (Pentru simplificare au fost eliminate expresiile pentru fiecare din cele 6 puncte N.N.)
- „**Sentiment**”: 1. Proces afectiv specific uman care exprimă atitudinea omului față de realitate; simțământ ♦ Afecțiune. 2. Facultatea de a simți. ♦ Credință, impresie intimă; convingere.

Vă rugăm iubiți semenii cititori, examinați cu toată atenția și minuțiozitatea, aceste definiții. Găsiți că există vreo definiție care să implice (nu mai vorbim să explice) aspectul energetic al gândurilor și sentimentelor?

Este evident că oricâtă bunăvoință ați avea, n-ați putea face acest lucru!

Despre polaritatea lor bine/rău, nici pomeneală!

Vederile marelui inițiat Aïvanhov despre gânduri

Să ne concentrăm acum atenția asupra exprimărilor marelui inițiat Aïvanhov de mai înainte: vom regăsi aproape toate elementele necesare unei definiții corecte și complete sau cu alte cuvinte, holistice. Astfel:

- Gândurile sunt „ceva” concret, ce are polaritate pozitivă sau negativă și sunt împrăștiate în jurul oamenilor în „atmosfera psihică” a pământului.
- Aïvanhov vede gândurile și sentimentele negative la „propriu” adică prin „clarvedere”, apărând ca formațiuni oribile, amoeboidale, de culoare neagră, „vâscoase”.
- Gândurile și sentimentele emise de oameni pătrund în persoanele întâlnite și le influențează în funcție de natura lor.
- Aïvanhov amintește de clarvăzătorii care „văd” gândurile.
- Gândurile circulă liber la mari distanțe.
- La fel se referă la sentiment ca forță care străbate spațiul.
- Aïvanhov vorbește despre gânduri „ce plutesc în spațiu, în aer, până și din epoca atlanteană și că ele încă produc efecte asupra omenirii potrivit naturii lor, benefică sau malefică.”
- Aïvanhov arată că modul de însumare al gândurilor și sentimentelor este diferit de acela de la nivel fizic din magnetism, electricitate, electromagnetism și anume + cu + și – cu – .

În fine, respingând modul de imaginare a gândurilor de către știința materialistă, Aïvanhov arată că acesta consideră gândurile „ca rezultat al secrețiilor creierului, exact cum bila este o secreție a veziculei biliare.”

Exemple de acțiuni ale gândurilor la distanță

Este absolut de neînțeles cum știința materialistă carteziană nu poate pricepe și accepta faptul că gândurile și sentimentele sunt energii, în ciuda practicării hipnozei (pe care o admite) și a demonstrațiilor de „tele-hipnoză” făcute de numeroși operatori, ca de exemplu Anatoli Mihailovici Kașpirovski, care a realizat o „tele-anestezie” prin TV în Rusia, la sute de kilometri distanță sau la noi,

dr. Mirahorian, cu mulți ani în urmă, care a realizat o anestezie prin telehipnoză pentru o operație chirurgicală, de la București la Ploiești.

În același sens pledează numeroasele experimente reușite, filmate în documentare de așa numita „psihokinezie”, culminând cu demonstrațiile lui Uri Geller sau prof. John Hasted, de „metaloplastie” prin care au îndoit sau chiar retezat ca și cu laserul, o mulțime de obiecte metalice închise etanș în interiorul unor baloane de sticlă [99]. Scepticismul oricât de „științific” în aceste cazuri atât de evidente, de palpabile, nu mai este o precauție, ci o imbecilitate.

Marea inițiată teozofă H.P. Blavatski cu mulți ani în urmă a publicat o carte întreagă referitoare la „formele” gândurilor [100], conținând o serie de planșe color în care au fost reprezentate gândurile emise de oameni, așa cum apar ele codificate imagistic în lumea suprasensibilă clarvăzătorilor de înaltă clasă.

Osho despre gânduri

Iubiți semeni cititori, referindu-ne din nou la Osho trebuie să recunoaștem deschis că dacă ne-am fi rezumat la informațiile privind gândurile din cartea sa „Dincolo de mister” [97] din care am citat, am fi rămas cu o imagine trunchiată privind acest mare inițiat. Studiind însă celelalte lucruri publicate după cuvântările ținute în ashramul său, considerăm necesar să completăm cu alte referiri privind gândul din observațiile sale :

Mai întâi din „Kundalini” – „În căutarea miraculosului” vol. 2 [112] :

- *„Undele noastre mentale ating materia și o transformă.”*

Osho arată că după ce corpul fizic a murit, până va putrezi va mai emite undele și vibrațiile sufletului care a sălășluit în el și astfel piatra funerară se încarcă cu acestea. Acesta ar fi motivul pentru care în India corpurile defuncților obișnuiți sunt incinerate. În schimb corpul unui defunct sannyasin nu este incinerat deoarece „spiritul său a încetat să se mai atașeze de corp încă de când era în viață. Corpul unei astfel de ființe va difuza și emite timp de mii de ani gândurile și experiențele prin care a trecut acesta.”

- *„Gândurile sunt atât de subtile încât sunt necesare milioane de ani pentru ca ele să se steargă de pe un obiect.”*

- „Deci gândurile, indiferent că au fost exprimate sau nu se extind în Univers. Iar în clipa în care știința va evolua, vom putea să le și auzim – va fi la fel cum auzim știrile la radio.” (Este evidentă încrederea lui Osho în știință. Ne place însă să credem că nu este vorba de știința materialistă carteziană, deoarece în fapt încrederea în aceasta nu este justificată: după cum am văzut, știința materialistă nici nu știe ce înseamnă gândul N.N.)
- „Gândurile și alte vibrații subtile călătoresc peste tot în cosmos. Dacă am putea să le captăm, am crede că oamenii care le-au emis sunt încă vii. **Omul moare dar nu și gândurile lui.** (subl.ns.) Viața omului este foarte scurtă, în schimb viața gândurilor este extrem de îndelungată. Și ține minte, gândurile neexprimate trăiesc mult mai mult decât cele exprimate prin cuvinte deoarece sunt mai subtile. Cu cât un lucru este mai subtil, cu atât trăiește mai mult; cu cât este mai grosier, cu atât sfârșește mai repede.” (Din cele exprimate aici de Osho, nu rezultă clar dacă el consideră că persoanele descarnate continuă să gândească, adică să emită gânduri. Cu afirmația că un cadavru continuă să emită gânduri până la putrezirea lui se produce o mare confuzie privind acest aspect. Deoarece este greu de imaginat că atât cadavrul unui defunct, cât și partea lui supraviețuitoare continuă să emită gânduri după moartea corpului fizic, cel mai probabil de presupus este că Osho nu crede că sufletul descarnat mai emite gânduri. Dr. Eugen Celan în 2 din cărțile sale [30], [6], expune lucrările lui Jurgensten în Suedia și ale lui Raudive în Germania prin care s-au obținut înregistrări ale „vocilor” descarnaților. În cartea noastră „Bioenergia darul Divinității” [8] în subsubcapitolul 2.2.1.1.5 am expus și tehnica cu care dr. Celan a realizat personal astfel de înregistrări folosind un aparat radio obișnuit și un magnetofon cu bandă nouă în timpul nopții. **Aceste experiențe reușite dovedesc în modul cel mai concret că avem dreptate când susținem că organele cu care vorbesc, văd și gândesc oamenii aparțin corpurilor subtile care supraviețuiesc morții corpului fizic și că acesta din urmă este doar un amplificator a ceea ce emite „deck”-ul supraviețuitor. Vocile înregistrate nu sunt numai unde amplificabile sonor „conservate”, deoarece prin audițiile înregistrate s-au obținut relatări ale repausațiilor verificabile care se referă la date ulterioare morții lor.** Franco di Giorgio referindu-se tot la experiențele lui Raudive, dă amănunte semnificative în revista „Gente” din 24 aprilie 1970. N.N.) [117]

- *„Gândurile produc un eter mult mai subtil decât produce o aură a undelor. Fiecare om are în jurul său o lume proprie a gândurilor din care unduirile izvorăsc în permanență.”*

„Aceste unde mentale sunt și ele materiale. Ceea ce cunoaștem a fi mintea nu este altceva decât o formă foarte subtilă a energiei.”

- *„Vibrațiile gândurilor nu sunt la fel de puternice și pătrunzătoare ca vibrațiile ființei.”*
(Deoarece această afirmație este făcută în cadrul analizării realizării celui de-al cincilea corp, credem că Osho se referă aici la sentimente. După nomenclatura marei clarvăzătoare Barbara Ann Brannen acceptată și inclusă de noi în modelul publicat în „Bioenergia darul Divinității”, cel de-al cincilea corp este corpul eteric-matricial cu rol foarte important în matricea energetică – informațională – spirituală. După Osho cel de-al cincilea corp este cel al sufletului. N.N.)
- *„Când atomii din planul astral sunt divizați ei devin unde mentale, gânduri. Există o apropiere destul de mare între particulele cuantice și undele mentale – fapt care până acum n-a fost luat în considerare. Gândurile n-au fost considerate ca având o existență fizică, dar acum acest lucru a devenit un fapt real.”* (Această apropiere făcută de Osho dintre gânduri și particulele cuantice implică automat faptul că acestea ar trebui să se conformeze și ele fizicii cuantice einsteiniene, inclusiv o structură duală croupuscul/undă, și limitarea la o viteză de circulație subluminală, ceea ce în ambele cazuri nu este adevărat. Ori de câte ori am avut ocazia vorbind despre natura gândurilor am arătat că acestea aparțin unui domeniu spiritual, transcuantic – transinformațional. Chiar dacă par a mai avea un element informațional care îi imprimă polaritatea, în fapt ele sunt energii pure care aparțin planului spiritual N.N.)

Comentându-l pe Patanjali [113] Osho spune:

- *„Mintea este stupidă. Nu există minte inteligentă. Mintea este stupiditatea însăși.”*
- *„Când nu există minte, tu ești inteligent; când există minte, ești stupid.”*
- *„Mintea nu este inteligență; inteligența este a non-minții.”*
- *„Mintea reprezintă tot ce ai experimentat; este doar trecut – mintea este partea moartă a minții tale.”*

- „*Mintea funcționează prin unde electrice foarte subtile.*” (Se remarcă aici acel caracter vag contradictoriu, am zice caracteristic, majorității autorilor indieni când implică în discursul lor aspecte ale fizicii moderne, în care afirmă că totul este material, ca invocând „Maya” totul să fie de fapt „iluzie” N.N.)

Marea clarvăzătoare Valentina Gârlea despre gânduri

O valoare inestimabilă în contextul analizării naturii gândurilor și sentimentelor o au „viziunile”, mai bine zis „clarviziunile” doamnei Valentina Gârlea din Iași, care nevăzătoare fiind, descrie, referitor la acestea, imagini care pot fi considerate unicate planetare. Prin amabilitatea Editurii „Polirom” – Iași, reproducem pagina cea mai semnificativă din descrierile marei clarvăzătoare redată în lucrarea prolificului și eruditului autor, fizicianul Florin Gheorghiu, „Fenomenul Valentina” [103], căruia de asemenea îi mulțumim pe această cale pentru cele publicate.

„În zonele cu gândurile noastre rele și cu faptele noastre care îs răutăți și apa curată care pleacă de la izvoarele din munți se murdărește.”

„Numai gândurile noastre bune o pot curăța. O parte din răul pe care îl gândim, se scurge cu apa în pământ, însă o parte rămâne în aer. Apa murdărită așa, dacă ajunge la o apă mai mare unde sunt vârtejuri, îi pusă să facă rău. Dacă prinde ceva în raza ei – animal, om, mașină, trage totul la fund.”

„Acolo unde se fac multe răutăți și lumea n-a ajuns să știe că ea însăși e cauza și unde totul e luat de apă, acolo nu numai că apa are un gust amar, dar îl are chiar foarte rău și cu miros foarte greoi. Asta-i din cauză că a adunat multă răutate omenească.”

„În aer, astfel de adunări de gânduri urâte și de răutăți ale oamenilor se văd ca niște cercuri foarte mari, ca niște forme rotunde. Acelea atrag chiar și energii bune ca și cum ar vrea să se hrănească. Astea rele au culori negre sau sunt maroetice, cu roșu mult în ele.” (subl.ns.)

„Am văzut, de exemplu, un cerc din ăsta tare mare atunci când mergeam cu trenul spre Timișoara pe undeva nu departe de gara care i se zice Caransebeș. Dar am văzut tare multe cercuri în aer chiar în orașele și mai mici și în case de oameni.”

„Există forme întunecate rotunde care țâșnesc din pământ și care și ele fac rele, dar acelea îs altceva, altcumva.” (subl.ns.)

„Forme din astea rotunde și urâte sunt și acolo unde se adună globuri – suflete ale oamenilor – care sunt întunecate.”

*„Suflete din astea întunecate se adună în grupuri de câte cinci până la nouă globuri și se tot ceartă între ele. De obicei se adună acolo unde se întâlnesc străzi mai mari cu multă circulație. Eu, tot umblând cu mașina prin oraș, când sunt dusă pe la bolnavi, deși nu știu cum se cheamă o stradă sau alta, dar după grupurile de globuri întunecate știu că am ajuns la încrucișarea de la Fundație sau din Tudor Vladimirescu. La fel este și la strada dr.Savini unde o ia spre strada Ion Creangă – spre Policlinica din Tătărași – sau acolo, înspre cimitirul Eternitate. **Veșnic stau acolo grupuri de globuri întunecate care vor să facă rău. Dacă ele sunt în ceartă trimit o formă urâtă când vine o mașină și forma aceea rotundă se sparge deasupra ei. Atunci, dintr-o dată, mașina se ciocnește de alta sau de ceva.**”*

„Dacă trece un om și forma urâtă la culoare i se sparge deasupra capului, acela nu mai merge mult înainte și începe să facă scandal.” (subl.ns.)

„Formele astea negre au în ele și un roșu ținător mai închis, maro și galben. Când se sparg deasupra oamenilor care trec, se fac numai pulbere și acei peste care cade devin foarte nervoși și hachișoși.” (subl.ns.)

„Dar e ceva cu mare rost. Dacă cineva gândește urât pentru mine și dacă eu nu sunt vinovată, gândul rău se întoarce tot la persoana respectivă. Și asta se întâmplă la toți oamenii la fel. Și întorcându-se, energiile care vin de sus și ne hrănesc, nu mai pot ajunge la cel căruia i s-a întors gândul rău și nu-i mai hrănesc culorile lui.” (Cu alte cuvinte, corpurile lui subtile N.N.)

Dr. Leprince despre gânduri

În cartea „Les Ondes de la pensée” („Undele gândului” a dr. Albert Leprince, tradusă și publicată de noi în 1995 [38], apare cu toată claritatea faptul că gândul este o energie transmisă prin unde elicoidale, adică având același „pas”, același diametru al spiralei, ca șurub normal mecanic (nu ca la „holzșurub”). Vă reamintim iubiți semeni cititori dubla însemnătate a acestei lucrări: pe de o parte ea aduce dovada peremptorie că toate acele calități denumite „paranormale”, „parapsihologice” existente și manifestate la „clarvăzători” sau „suprasenzitivi” sunt prezente în stare latentă la omul obișnuit („omul de pe stradă”) și sunt activate prin procedeul descris de profesorul de neuropatologie Caligaris,

acționând cu o tehnică simplă asupra unor puncte specifice de pe tegument, pusă la punct în cercetările sale experimentale dintre anii 20'-30'.

Pe de altă parte este dovedit, așa cum am arătat, caracterul de undă al gândurilor care se transmit prin oscilații elicoidale de jur-împrejurul persoanei care le emite.

(De altfel, în lucrarea dr. Leprince care a participat la experimentele și cercetările prof. Caligaris, mai poartă ca subtitlu: „Mic tratat de telepatie experimentală”)

Ori de câte ori am avut ocazia, am subliniat faptul că ceea ce este considerat astăzi „paranormal”, „parapsihologic”, de fapt reprezintă normalul ancestral al omenirii și că prin urmare utilizarea acestor termeni este eronată. Calitățile „paranormale”, „parapsihologice” de astăzi sunt reminiscențe ale celor din vremurile ancestrale, nu sunt noi apariții ale unei evoluții continue a omenirii. Sub efectul creșterii entropiei pe toate cele trei planuri ale realității, ca urmare a greșelilor sale, omenirea a regresat continuu. Utilizarea cu obstinație a termenilor „paranormal”, „parapsihologic” dă de bănuț că există intenția de a anihila „supranaturalul” pe care caută să-l înglobeze

Este momentul să accentuăm acum cel de-al doilea aspect, al modului real de transmitere a gândului.

În lucrarea citată [38], nu se fac precizări privind polaritatea gândurilor, determinată de natura lor benefică sau malefică.

Din nou observațiile noastre fundamentale despre gânduri și sentimente

Aici intervin observațiile proprii de importanță fundamentală rezultate din sinteza de date expusă în cartea noastră „Bioenergia darul Divinității” [8], (vă rugăm revedeți subcapitolele de la 4.1 la 4.7) prin care **apare clar ca generalitate faptul că energiile benefice, pozitive, se transmit prin unde elicoidale levogire (adică cu rotire spre stânga), iar cele malefice, negative, prin unde elicoidale dextrogire (adică spre dreapta)**. Ne rezumăm aici a reaminti doar că demonstrația de bază pleacă de la constatarea marelui chimist american Linus Pauling [66], laureat al premiului Nobel pentru chimie în 1954, că moleculele care alcătuiesc proteinele corpurilor vii de la virus la om au chiralitate levogiră (adică înfășurare în spațiu ca un șurub pe stânga), de la observația dr. Dittmar, respectiv a dr. Rada (citați de dr. D. Ionescu-Pantelimon [101]), că țesuturile necrozate au aminoacizi dextrogiri, că celulele după moartea lor au componentele transformate din levogire, în dextrogire, fapt care este în extraordinar consens cu cele arătate de Domnul Iisus Hristos în „Evanghelia esseniană a Păcii” [27,

28, 35, 36, 102] „ceea ce este viu provine de la Tatăl Ceresc Cel viu, iar ceea ce este mort provine de la Satana care este domnul suferinței, al bolilor și al morții”.

Prin urmare, gândurile, ca și sentimentele, sunt energii transmise prin unde elicoidale, levogire (având rotația elicoidală spre stânga) pentru cele cu polaritate pozitivă, benefică, antientropice (sau negontropice) care întrețin viața, aduc bucurie, fericire, vindecare și prin unde elicoidale dextrogire (adică având rotația elicoidală spre dreapta) pentru cele cu polaritate negativă, malefică, entropică, producătoare de suferință, boli, dăunători, defecțiuni, aducătoare de moarte.

Referitor la gânduri și setnimente mai avem de lămurit un aspect extrem de important: originea lor.

Aïvanhov susține în cartea din care am citat mai înainte [98], că gândurile nu sunt elaborate de oameni, ci provin de la Divinitate. El spune că Știința Inițiativă ce a studiat bine această problemă, ne învață că gândurile sunt entități **vii** și nu omul le creează; el numai pregătește condițiile pentru venirea lor. „Venim pe lume cu gânduri deja instalate în noi”. Și tot el afirmă că întreg Universul este plin de gândurile Domnului. Aici apare însă o problemă: deoarece există gânduri de ambele polarități, ar însemna (potrivit afirmației anterioare a lui Aïvanhov) că și gândurile rele provin tot de la Divin, ceea ce ar fi o absurditate.

De asemenea nu putem fi de acord cu ideea că omul se naște cu un anumit „stoc” de gânduri (care ar fi deci un amestec de bune și rele) și că acestea determină soarta persoanei căreia aparțin.

Pe de altă parte știm din sursa cea mai sigură (spusele Domnului Iisus Hristos din „Evanghelia esseniană”) că toată Puterea și Energia provin de la Tatăl Ceresc. O astfel de afirmație, la prima vedere, ar părea să dea dreptate celor spuse de Aïvanhov în acest sens. Și atunci avem o contradicție, când noi afirmăm că gândurile rele nu pot proveni de la Divin?

Bineînțeles că nu! Atunci?

Atunci există ***o singură soluție care dă răspuns la ambele întrebări puse mai sus.***

Noi ne imaginăm că împreună cu „bioenergia” (sau poate chiar în cadrul „bioenergiei”) trimisă de Tatăl Ceresc în permanență în întreg Universul (din punctul central al Creației) sunt trimise două feluri aparte de „energii”: unul care constituie ceea ce am putea denumi din lipsă de alt termen, „undă purtătoare de gând”, iar o alta, „undă purtătoare de sentiment”. Acestea sunt neutre din punct de vedere al polarității, urmând ca aceasta să-i fie dată de persoana în care intră la momentul respectiv, în funcție de influența pe care ea o suferă atunci, benefică sau malefică (după cum rezistă ispitei sau cade în ispită potrivit liberului arbitru). Odată polaritatea fixată pe unda purtătoare de gând sau de sentiment, aceasta devine gând sau sentiment, care va acționa potrivit felului său în interiorul ființei

respective sau la exteriorul ei (adică centripet sau centrifug). Sentimentele sunt preluate și „redistribuite” de corpurile emoționale, iar gândurile de corpurile mentale.

După cum am mai discutat în repetate rânduri, polaritatea pozitivă, benefică a gândurilor și sentimentelor provine de la Tatăl Ceresc și Îngerii săi și a tuturor entităților care urmează Legea Sa Sfântă, iar cea negativă, malefică, de la Satana și celelalte entități malefice, care „dextrogirizează” energiile pozitive sau determină oamenii asupra cărora acționează să le imprime o polaritate negativă.

Gândurile „interiorizate”, centripete (adică îndreptate spre „interiorul” ființei) au efecte autosugestive potrivit polarității lor.

Gândurile exteriorizate, centrifuge, exprimate, adică proiectate în afară au de asemenea efect după natura polarității lor. Ele se stochează în materia înconjurătoare (însuflețită sau neînsuflețită) și se conservă potrivit legii generale de conservare a energiei. Ele se însumează după natura polarității + cu + și – cu – (adică benefic cu benefic și malefic cu malefic) și la puncte critice, specifice, cele negative se expandează exploziv, dând naștere dezastrelor naturale (seisme, tornade, inundații, alunecări de teren, agitații sociale, violențe de tot felul, cum am arătat în mai multe rânduri în subcapitolele anterioare când ne-am referit la creșterea entropiei pe cele 3 planuri ale realității și efectele ei (care amenință cu expierea vieții pe pământ).

Este partea cea mai dramatică a ignorării la proporții de masă de către omenire a celor arătate mai sus, a permanentizării bazelor eronate ale cunoașterii umane actuale, care au condus la suferințele în continuă creștere ale omenirii. Dar asupra acestui aspect vom reveni cu amănunte în subcapitolul rezervat „Supraviețuitorilor Apocalipsei lui Ioan”.

Pentru a completa imaginea extrem de importantă a gândurilor și sentimentelor, ca energii, considerăm necesar să mai precizăm următoarele:

- Gândurile și sentimentele nu se conformează fizicii einsteiniene; de fapt ele aparțin unei lumi transcuantice, transinformaționale (probabil celui de-al treilea domeniu sau plan al existenței după concepția noastră). Bănuim că diametrul oscilațiilor lor elicoidale poate fi mai mic decât acela imaginat pentru superstringuri de către St. Hawking (după calculele noastre $1,4 \cdot 10^{-45}$ m) și în orice caz mai mici de $1 \cdot 10^{-33}$ cm (dimensiunea lui Planck). Prin urmare depășește cadrul imaginat de către diverși autori care le conferă de exemplu gândurilor, o natură dublă, corpusculară / undă (de exemplu „mindoni” sau „psitroni” de la minte și de la psihic) sub influența fizicii cuantice care a impus natura dublă corpuscul/undă în mecanica sa, plecând de la Broglie.

- În cartea noastră „Bioenergia darul Divinității” [8], am expus pe larg în 2 subsubcapitole (2.2.4. și 3.1.1.2.3.4.4) precum și în subcapitolul 3.3, modelul și considerațiile prof. William Tiller de la Stanford University referitoare la structura și organizarea energiilor în Univers, care ar putea explica implicit modul de manifestare al fenomenelor mentale și psihokinetice. După el gândurile ar aparține cadrului de existență cu caracter predominant magnetic, cu masă negativă și polaritate negativă (în sens magnetic) și a cărei viteză de deplasare este de zece miliarde de ori viteza luminii. În subcapitolul 3.3. (referitor la timp) prof. W.Tiller slujindu-se de proiecția „conurilor de lumină” demonstrează însă posibilitatea manifestării unor viteze care depășesc $1 \cdot 10^{60}$ viteza luminii, ceea ce înseamnă practic vorbind, o circulație instantanee prin Univers.

Lăsând la o parte problema naturii (fizice) a gândurilor, care credem că este depășită (ele aparținând după părerea noastră celei de-a 3-a realități din modelul nostru, adică planului spiritual), suntem de acord cu viziunea prof.Tiller privind posibilitatea circulației acestor „energii” informaționale – „spirituale”, instantaneu prin Univers.

Să ne întoarcem însă la relația dintre suflet, gânduri și sentimente, ținând seama atât de structura gândurilor și sentimentelor care a început să se contureze în rândurile de mai sus, precum și de extraordinarele revelații privind organizarea ființei umane după modelul Divin urmând alcătuirea simbolizată de cifrele 1:3:7 , având în același timp în vedere că în această organizare, corpul fizic joacă în fapt numai rolul unui amplificator multifuncțional (mecano-audio-video imagistic), cele 2 părți ale sufletului comportându-se în acest context ca un „deck”.

„Deck”-ul este acela care supraviețuiește corpului fizic (adică a „amplificatorului”). „Deck”-ul este acela care elaborează gânduri și sentimente, atât în timpul vieții corpului fizic, cât și după moartea lui.

Marele inițiat Charles Kerneiz (Felix Guyot) despre gânduri

Este poate cazul de amintit aici că marele inițiat Charles Kerneiz (Felix Guyot) în lucrarea sa fundamentală „Yoga de l'Occident” [114] în ciuda atitudinii sale, practic vorbind, tantrice și a unor idei contrare concepției noastre, sub influența filozofiei indiene (Maya și altele) cu care nu suntem de acord, în privința imaginii jucate de corpul fizic doar ca „amplificator”, el exprimă următoarele, în consens cu concluziile noastre:

- După Kerneiz pe planul animic, ca și pe planul psihic, ideile se percep fără intermediul organelor senzoriale, prin ceea ce s-ar putea numi o „vibrație la unison”. Sunt domeniile intuiției sau ale „gândirii subtile”. (Planurile „animic și „psihic” alături de planul „mental”, fac parte din grupa superioară a corpurilor subtile din concepția lui Kerneiz, N.N.)
„Planul astral cuprinde organele senzoriale ale organismului nostru astral. Orizontul lor este considerabil redus de către organele senzoriale fizice care nu lasă în mod normal să filtreze decât un foarte mic număr dintre ele care **sunt apoi amplificate.**” (subl.ns.)
(Planul astral superior și planul astral inferior fac parte din grupa inferioară de corpuri subtile după clasificarea lui Kerneiz, alături de planul material N.N.)
- **Organele senzoriale fizice joacă în același timp rolul de filtre și de difuzoare.** (subl.ns.)
- În planul Manas (un plan intermediar în clasificarea lui Kerneiz N.N.) gândirea normală este exclusiv simbolică. Materialele gândirii sunt în primul rând imaginile primitive furnizate de organele de simetrie, imagini vizuale, auditive, olfactive, etc. Acestea sunt simboluri.
„Totuși, cum ele se pretează rău la mecanismul complicat al gândirii noastre raționale noi le înlocuim în mod constant prin alte imagini în mod sensibil secundare, acelea ale cuvintelor limbajului, așa după cum în algebră se înlocuiesc valorile numerice prin litere. În viața curentă tocmai aceste simboluri verbale constituie materialele de activitate ale gândirii noastre discursive. Reziduul subconștient al imaginii senzoriale primitive reprezintă sensul cuvântului și nu numai excepțional, imaginea primitivă este adusă în câmpul conștienței.
„Gândirea umană face pe de altă parte uz de un mare număr de simboluri analogice spre a materializa într-un oarecare fel ideile cărora nu le corespund în mod natural nicio imagine senzorială considerată ca obiectivă.”
- **ADEVĂRATA REȘEDINȚĂ (SEDIU) A SENZAȚIILOR NU ESTE ÎN CORPUL FIZIC, CI ÎN CORPUL ASTRAL.** Dacă pentru un motiv sau altul corpul ancestral se găsește deplasat în raport cu corpul fizic, sensibilitatea se dovedește de asemenea deplasată. **RAPORTATE LA SENZAȚII, ORGANELE FIZICE ALE SIMȚURILOR SE DOVEDESC A FI NUMAI APARATE FILTRANTE ȘI AMPLIFICATOARE.** (subl.ns.)

Clarvăzătorii și suprasenzitivii despre gânduri și sentimente.Despre

Akasha. Rudolf Steiner. Samael Aun Weor

Nu putem trece mai departe fără să vedem care este punctul de vedere al clarvăzătorilor și senzitivilor în această problemă. Spre uimirea noastră am constatat că nici măcar între cei cu care am avut posibilitatea să discutăm pe această temă nu există o părere unitară, ci practic vorbind s-au manifestat tot atâtea păreri, câte persoane le-au expus, deși aparent, ele ar fi manifestat un oarecare consens, atribuind toate posibilitățile senzoriale, atât la viu, cât și la descarnat, „akashei”, vederile diferind mult în ceea ce privește aceasta din urmă.

Situația este la fel de încurcată, dacă nu chiar mai mult, ca aceea privitoare la bioenergie.

- Pentru Rudolf Steiner [115], „omul ajuns la un grad avansat al facultăților sale de cunoaștere, poate pătrunde până la sursele originare și eterne ale lucrurilor perisabile în timp. Dacă omul își lărgeste în acest fel facultatea de cunoaștere poate ajunge și la o cunoaștere a trecutului, fără a mai fi dependent de mărturiile și documentele exterioare. El devine capabil să *contemple* acea parte nevăzută a evenimentelor, care este neperceptibilă prin simțuri, pe care timpul nu o poate șterge sau distruge. În felul acesta, omul trece de la o istorie efemeră la o istorie eternă. *Această istorie eternă este consemnată în orice caz cu alte litere decât cele de care se servește istoria noastră obișnuită. În gnoză și în teozofie ea se numește „Cronica Akasha”. Limbajul nostru curent nu poate reda decât o slabă idee despre conținutul acestei cronici, deoarece este propriu pentru redarea realităților lumii sensibile*. Cine nu este familiarizat cu aceasta și nu a dobândit prin propria sa experiență convingerea că există o lume spirituală, te va privi cu ușurință ca pe un om cu fantezie bogată, dacă nu și ceva mai mult.”
- Dar cine a dobândit facultatea de a percepe lumea spirituală „*va recunoaște acolo evenimentele sub aspectul lor etern. Ele îi apar nu ca simple mărturii lipsite de viață, ci ca adevăruri vii. Evenimentele trecutului se desfășoară într-un fel, din nou în fața lui. Cei care sunt inițiați în citirea acestei scrieri vii pot avea acces la un trecut mult mai îndepărtat decât acela evocat de istoria curentă; datorită acestei percepții spirituale directe, ei pot de asemenea să reconstituie chiar și faptele consemnate de istorie, dar de o manieră mult mai autentică decât ar putea s-o facă aceasta.*” (subl.ns.)

Toate dezvoltările cunoașterii suprasensibile referitoare la evoluția omului și omenirii (Manvatara) provin deci din „Akasha”.

- În cartea lui Holger Kersten „Jesus lived in India” („Iisus a trăit în India” [116]) autorul citează pe Levi H. Dowling care a scris în 1908 la Belleville, Ohio, Statele Unite „Evangelhia Aquariană a lui Iisus Hristos” promulgarea evangheliei New Age. **„Când spiritul omului este în deplină armonie cu Spiritul cosmic el dobândește o acordare cu înregistrările akashice. Maeștrii evrei denumesc Akasha „Cartea memoriilor lui Dumnezeu”.”** (subl.ns.)
- Kerneiz (despre care am mai pomenit mai sus) vorbește despre „memoria astrală”, „imaginile astrale”. Această memorie la scara sa – unde tot ce se petrece se înregistrează de la faptul cel mai mărunț până la cel mai important. **„Fiecare punct de pe glob posedă astfel memoria sa specială.”**
- Imagini total abracadabrate privind „Akasha” provin de la Samael Aun Weor. În „Căsătoria perfectă” [54] el afirmă de pildă:
- „Agentul Verbului este Akasha. Cu siguranță Akasha este pentru Verb ceea ce firele conductoare sunt pentru electricitate.”
„Akasha este agentul sunetului. Kundalini este Akasha. Akasha este sexuală. Kundalini este sexuală.”
- Akasha se transformă în eter și aceasta se transformă în Tattve. Aceste tattve sunt la originea focului, apei, aerului și pământului.

Scriitorul Dan Farcaș despre Akasha

Într-un serial de articole referitoare la Akasha publicate în revista „Magazin”, cunoscutul autor de cărți pe teme OZN, Dan Farcaș [118] abordează o serie de aspecte diferite ale acesteia, cele mai importante fiind următoarele:

Sub titlul „Călătorie în Arhivele Akasha”, în nr. 50 al revistei din 1998, el arată că acest cuvânt, „Akasha” în limba sanscrită înseamnă „eter”, că ea este o tradiție primită în India și Tibet. El vorbește de „Akasha” ca de o arhivă universală în care sunt înscrise toate gândurile și toate faptele tuturor pământenilor (subl.ns.) și că Dorothée Koechlin de Bizemont o identifică cu „Cartea Vieții” de care pomenește Apocalipsa lui Ioan.

Autorul arată că în „Cartea lui Enoh” se vorbește de o „**arhivă cerească**” (care ar fi prin urmare „arhivele” sau „analele” Akasha N.N.).

El mai precizează că „*în sens larg elementul Akasha – eter este omniprezent și constituie substratul a tot ce există*”. (subl.ns.)

În continuare citează pe Courtney Brown care scrie în „Cosmic Journeys”: „cu toții existăm în Akasha și toate călătoriile noastre se petrec în Akasha, indiferent de faptul că aceste călătorii le facem cu nave cosmice sau cu ajutorul conștiinței noastre.”

El citează de asemenea pe Jean Sider care zice că „Akasha este o inteligență acționând ca o conștiință colectivă și în același timp ea este memoria lumii”.

„Alte scrieri vorbesc de Akasha asemănător tradițiilor europene ale „Cerului”, ca având mai multe sfere, iar faimoasele arhive ar fi în **sfera a patra**.”

Scriitorul Dan Farcaș implică OZN-urile și extraterestrii spunând că ar putea exista o supercivilizație care să utilizeze supercalculatoare capabile să înregistreze tot ce se întâmplă cu populația întregii planete sau galaxii și apoi să redea într-o realitate virtuală la dorință, totul despre o persoană ca și cum ar fi vie. Această implicare OZN-istică i se datorează probabil lui Jean Sider care în cartea sa „Ovnis: Le secret des Aliens” zice că prin intermediul acestui supercalculator multe persoane sunt făcute să creadă în extraterestri printr-un scenariu cu răpiri, incubatoare, operații, implanturi, etc.. Toate acestea ar fi iluzii ca și celelalte ale aparițiilor Sfinte, ca și ale fenomenelor paranormale.

În contextul temei abordate, ozenologul Dan Farcaș pomenește de Frederic Myers, care în 1903 vorbise despre „mintea subliminală”, noțiune analoagă subconștientului și care primește prin „channeling” mesaje de pe un tărâm invizibil de la o distanță colectivă aflată dincolo de noi prin care o persoană începe să vorbească în transă în limbi străine, precum și fenomenele manifestate de Edgar Cayce, de exemplu.

În „Akasha sursă a inspirației” el arată că unii cred că Akasha este sursa inspirației și a intuiției, a proorociilor.

Spune că alți autori cred că Akasha este o arhivă a întregului Univers, nu numai a umanității Pământului.

De asemenea afirmă că Akasha ar fi identificare **fizică** (subl.ns.) a „inconștientului colectiv” al lui C.G.Jung.

Întrebându-se dacă „Akasha nu ar explica și călătoriile în timp” el îi citează pe dr. Courtney Brown și alți clarvăzători care au efectuat călătorii în timp și că acestea au avut loc în Akasha, considerată ca fiind o „**realitate virtuală**” (subl.ns.) care conține înregistrările ce apar ca **entități** (subl.ns.). Această arhivă ar fi instituită de niște „supercivilizații extrem de vechi”.

În „Akasha izvor al paranormalului” ozenologul Dan Farcaș afirmă că „în ipotetica entitate Arhivele Akasha ar fi înregistrată viața tuturor pământenilor și de unde ar proveni pentru unii sugestii misterioase, de pildă diagnostice și tratamente, constituită de o supercivilizație pentru a ne controla pas cu pas”.

„Akasha este un „alt tărâm” numit de unii „Etheria”, iar de alții „Astral”, o „realitate virtuală” de un tip evoluat”. El crede că Akasha explică paranormalul, „teleprezența” și „ciberspațiul”.

În fine, în „Akasha o explicație a călătoriilor în timp ?” autorul Dan Farcaș îl citează pe John Ralphs care în cartea sa „Exploring the Fourth Dimension” (1992) vorbește despre existența unei „memorii” de tipul „inconștientului colectiv” al lui C.G.Jung sau de tipul „lumii a treia” a lui Karl Popper care înregistrează date din viețile unor oameni și le face accesibile altora. El nu vorbește deslușit despre Akasha, dar intuiește existența ei.

Dan Farcaș își mai pune problema dacă Akasha n-ar fi mai mult de o „arhivă de date” dar și „sediul unei voințe” care vrea să efectueze anumite lucrări pe Pământ.

Alte aprecieri despre Akasha: Dan Seracu. Doamna Sabina Tudor.

În „Enciclopedia fenomenelor paranormale și științelor oculte”, dr. Dan Seracu [119] definește astfel Akas(h)a:

„Din cele cinci Tattvas, Akasha (Eterul, cauza psihică și spirituală – nematerială – a sunetului) este cea mai importantă, dar și cea mai subtilă. Este manifestarea celui de-al Treilea Logos pe planul atomic, din ea rezultând toate celelalte Elemente și substanțe. Este Materia Primordială. Toate (vibrațiile) produse în eter de orice acțiune din Univers se înregistrează în Cronica Akasha.”

Iată acum, felul în care se referă la Akasha, doamna Sabina Tudor în articolul „Akasha – memoria omenirii” din „Revista fenomenelor paranormale” Nr. 14 anul I [344]:

„Tot ceea ce facem este înscris într-un fel de neșters, într-un fluid subtil care impregnează toată materia, numit Akasha.”

„Toate evenimentele care au avut loc pe Pământ de când există sunt acolo, la dispoziția celor care au formația intelectuală potrivită pentru a se informa, căci istoria lumii se etalează în fața oricui are ochii deschiși.”

„Aceia care în urma unui antrenament special, reușesc să călătorească în astral, unde spațiul cu cele trei dimensiuni ale sale și timpul nu există și unde altele sunt dimensiunile care contează, aceia deci, sunt singurii care pot avea acces la Analele Akashei.”

„Fără dispensă specială nu se pot vedea și nici discuta faptele și gesturile unei persoane, **căci memoria Analelor este memoria marilor spirite care sălășluiesc în astral. Ele nu vor permite nimănui accesul în Analele Akasha în scop malefic.**”

„În astral, toată memoria omenirii este conținută de fluidul Akasha. (subl.ns.) E suficient ca acea parte din om, care există în alte dimensiuni și care a fost numită Gardian, înger păzitor, Astral sau în multe moduri să pătrundă în Akasha, „prin locul potrivit și va „vedea”, ca în vis, evenimentele care îl interesează. Foarte importantă este însă „adresa”.”

Adresa la care se referă autoarea articolului este cea sugerată de hipnotizator. „**Spiritul hipnotizatorului știe cu cine trebuie să ia legătura, a cui memorie o va scotoci, cine este cel ce va pătrunde în fluidul Akasha pentru el.**” (subl.ns.) „Dar, deoarece pătrunderea în astral a mediumului este involuntară, fără ca el să fie încărcat cu suficientă energie, exact ca în vis, **de multe ori se constată că anumite „spirite” nu răspund, nu cooperează. Când însă, omul antrenat face singur o călătorie în astral și are cu el un puternic „bagaj energetic”, el se va putea adresa direct fluidului Akasha și va „viziona” orice eveniment trecut.**” (subl.ns.) Conform unei vechi preziceri, în secolul viitor savanții vor fi capabili să utilizeze Analele Akasha și abia atunci istoria va înceta să fie doar o poveste interesantă.

„Fondul psihic universal”

În contextul temei „Arhivele Akasha” este interesant de citat tot din „Revista fenomenelor paranormale” Nr. 14/ An I articolul intitulat „Definit ca sumă a minților umane fondul psihic universal (FPU) este prea diluat” semnat Ovidiu Vitan. În articol se vorbește de prof. Lodsloch Goodner de la Universitatea Harvard, care afirmă că „se pare că FPU a fost destinat pentru a fi folosit de 200 000 de persoane, dar că azi el este folosit de 5 miliarde, ceea ce înseamnă o diluare de 25 000 de ori. Așa se explică faptul că noi folosim doar 10-15% din potențialul creierului. Din această cauză omul nu mai manifestă capacități paranormale. Când diluarea FPU a ajuns la un anumit nivel care n-a mai permis oamenilor să comunice telepatic, atunci a apărut graiul articulat.”

„Strămoșii puteau mișca obiecte prin puterea gândului, se puteau deplasa în zbor și aveau și alte simțuri.”

„Existenței FPU i se datorează „inconștientului colectiv” al lui Jung care e doar un aspect al fondului. De asemenea se datorează cazul lui Edgar Cayce care sonda inconștient acest „*rezervor de minte*”.”

„Prof. Goodner afirmă că patriarhii biblici trăiau 500-900 de ani datorită FPU.”

„Când omul moare, conform Brihadarenyoko Upanishad IV, 5, 15, „Acest Atman nu piere, e de natură nepieritoare și de la moartea corpului fizic se întoarce în întreg, în paramaatman” – sau cu alt termen în FPU.

Vederi „metafizice” (Adam Ramon) despre gânduri

În fine, mica noastră incursiune prin literatură și mass-media privitoare la „gând” și „sentiment” n-ar fi completă dacă n-am aborda lapidar, și ceea ce oferă metafizica.

Referitor la „metafizică” o înțelegem aici ca expresie a unei discipline încheiate, cu legile ei proprii, cu limbajul ei specific și în mod clar diferit față de ceea ce definește știința materialistă carteziană ca atare.

Pentru aceasta din urmă toate referințele la realitatea suprasensibilă, întreg domeniul ocult și ezoteric, ar aparține „metafizicului”.

În mod riguros, metafizica corect conturată, aparține ca disciplină, filozofiei sau mai exact, ca o extindere a acesteia, privind în mod deosebit realitatea suprasensibilă.

Deoarece însă în metafizica astfel definită, am căuta zadarnic să descifrăm în prețiozitatea și ariditatea limbajului său, explicații privind natura și originea gândurilor și sentimentelor, așa cum ne-am propus (luând ca etalon în special lucrările prof. Adrian Miroiu [120]) vom aborda metafizica într-un mod mai „vulgar” și anume așa cum este văzută de autorul Adam Ramon, în lucrarea sa, chiar așa intitulată „Metaphysica” [121]. (Partea principală privitoare la mental este prelucrată după acest autor de către doamna Aurora Inoan în „Revista fenomenelor paranormale” Nr. 14 / An I.)

Din punct de vedere metafizic, Adam Ramon vede Universul împărțit în șapte planuri, lumi, sfere, stări de conștiință.

(Cosmosul este format din cele patru Universuri, „așezate în formă de cruce și având o mișcare de rotație în jurul Laboratorului Central, sediul Tatălui nostru Creator”.)

„Aceste sfere sunt concentrice și interpenetrante, se străbat unele pe altele, dar planurile inferioare nu pot pătrunde și influența planurile superioare. Aceste sfere, lumi, planuri sau stări de conștiință sunt: 1.Lumea lui Dumnezeu; 2.Lumea Spiritelor Virgine; 3. Lumea Spiritului Divin (Atmică) ; 4.Lumea Spiritului Vital (Budhică); 5. Lumea Gândirii (Manasică, Cauzală); 6.Lumea Emoțională, a dorinței (Astrală, Terestriană); 7.Lumea fizică.”

Omul are mai multe corpuri sau vehicule, prin care e în stare să se exprime, să se manifeste pe diferitele planuri. În stadiul actual al evoluției, omul are ***un Corp Fizic format din Corpul Chimic Dens și din Corpul Eteric sau Vital – prin care se manifestă în lumea fizică, un Corp Emoțional, al Dorinței prin care viețuiește în Lumea Dorințelor și a Sentimentelor și un Corp Mental, al Gândirii Concrete prin care se exprimă în Lumea Gândirii Concrete. Cei care au atins un anumit grad evolutiv, au dezvoltat și un Corp Mental al Gândirii Abstracte, Manas, prin care se exprimă în Lumea Gândirii Abstracte.*** (subl.ns.) În sfere mai înalte decât cea a gândirii abstracte omul încă n-are vehicule, doar în stare de germen. ***Prin inițiere, spiritualizare, prin munca pe care Eul, Scânteia Divină, o exercită asupra vehiculelor inferioare, a sufletului, iau naștere aceste vehicule.***” (subl.ns.)

„... ***Sufletul omenesc este format din Corpul Mental Inferior și Corpul Astral, care împreună cu Corpul Fizic, formează Personalitatea Inferioară. Spiritul este format din Corpul Mental Superior (Manas, Corp Cauzal), Spiritul Vieții (Budhic) și Omul Spirit (Atma) care trebuie să se nască, să crească, să se dezvolte în noi până la statura lui CHRIST, până la Chipul și Asemănarea lui cu Dumnezeu. Căci omul perfect, posedă cele trei aspecte ale Logosului: inteligența creatoare, iubirea perfectă și voința atotputernică.***” (subl.ns.)

„...***Creierul este centrul receptor al vibrațiilor externe numite senzații, el este centrul transmițător al vibrațiilor interne, numite sentimente, dorințe, emoții și gânduri, pe care le exprimă. El se extinde prin organele senzoriale, prin organele de acțiune (mână, picior, etc.) și prin simțul intern, Mentalul, care dă existența sintetică a senzațiilor și sentimentelor.***” (subl.ns.)

„...***Prin efortul gândirii, prin purificare, corpul mental inferior va dezvolta Manasul, Corpul Mental Superior, sau Corpul Cauzal. Efortul gândirii constă în atenția scrupuloasă pusă în toate activitățile noastre, în gânduri, sentimente, vorbe și fapte, pentru a le stăpâni și de a le îndrepta spre binele și progresul semenilor noștri.***” (subl.ns.)

Din pasajele citate deducem cum vede autorul, Adam Ramon, relația dintre creier, gânduri și sentimente. După cum ne-am așteptat, nu vedem nici în cadrul metafizic astfel conturat, descrisă cu claritate natura acestora din urmă. Și desigur nu găsim evidențiată nici originea lor. În mod indirect

deducem însă, că gândurile provin (așa cum observă și doamna Aurora Inoan) din „lumea gândirii” ori manasică, ori cauzală, ori sferă, ori stare de conștiință în Universul nostru.”

Zona gândirii din Univers, cuprinde regiunea gândirii concrete = metalul inferior și regiunea gândirii abstracte = mentalul superior, cauzal. Aceste regiuni sunt alcătuite din 7 (!) subzone:

- Regiunea continentală (care deține arhetipurile formelor fizice);
- Regiunea oceanică (ce este definită prin viața năvalnică care pulsează în toate formele de existență);
- Regiunea aeriană (care cuprinde arhetipurile dorințelor, pasiunilor noastre, sentimentelor și emoțiilor noastre);
- Regiunea **forțelor** (subl.ns.) arhetipice care se ocupă de evoluția omului (prin această forță arhetipală spiritul lucrează asupra materiei conferindu-i acesteia cele mai diferite forme);
- Regiunea ideii germen a formei în regnul animal, mineral, vegetal, om;
- Regiunea ideii germen a vieții în regiunile mineral, vegetal, animal, om;
- Regiunea ideii germen a dorințelor, emoțiilor în regnul animal și om.

Autorul, Adam Ramon, nu se referă nicăieri la „Akasha”, substrat de memorizare a evenimentelor. El zice însă că „Orice eveniment petrecut lasă imaginea sa neștersă în Regiunea Eterului Reflector, care este oglinda vieții care înregistrează orice pas al vieții noastre fizice și pe care îl vom privi desigur, în momentul morții fizice, la ruperea cordonului sau firului de argint, ce leagă sufletul de corpul fizic.”

„... Nu însă aici este adevărata memorie eternă a naturii, ci numai reflexul ei. Realitatea este în planul gândirii (mental).”

Concluziile noastre despre „Akasha”. Care este de fapt sursa informațiilor

Ne cerem scuze iubitorilor semeni cititori pentru dezvoltarea neobișnuită a textului în cadrul acestui subcapitol, cu deosebire asupra gândurilor și sentimentelor, a căror importanță fundamentală (am zice chiar decisivă) în viața sau pentru viața societății umane a întregii planete este după cum credem că s-a văzut, practic vorbind, ignorată în toate domeniile cunoașterii.

Evocarea „Akashei” pentru explicarea modului în care „vede”, „aude”, „înțelege” și „memorează” persoana umană descarnată sau „vie” în stare de „dedublare” conștientă aflată la mari distanțe, pentru omul rațional care aplică în practică o logică elementară, apare de o stupiditate remarcabilă. De altfel, sperăm că s-a văzut destul de clar din referirile la „Akasha”, cât sunt de

confuze, de ambigue sau chiar contradictorii. „Akasha” devine „tot ce vrei” și cu acest „tot ce vrei” ea oferă informațiile de care ai nevoie la momentul dorit și în același timp te înzestrează cu organele necesare de a „vedea”, „auzi”, „înțelege” și „memoriza”, ceea ce trebuie să vezi, să auzi, să înțelegi și să memorezi în situațiile amintite. Dar să analizăm puțin lucrurile:

După cum am văzut mai înainte, potrivit lui Holger Kersten [116], maeștrii evrei denumesc „Akasha” „Cartea memoriilor lui Dumnezeu”. (Implicarea Divină în cadrul Analelor sau Arhivelor Akashei, rezultă de la sine și în celelalte abordări, care le consideră memoria planetei sau chiar a Universului). Dar o asemenea implicare ne-ar duce – în cazul adevăririi ei – la constatarea că toate informațiile oferite de Akasha, trebuie să fie absolut corecte. Ori acest lucru nu se confirmă. Este de ajuns să comparăm modelele clarvăzătorilor și suprasenzitivilor (așa cum am făcut noi în cele două planșe pliate din cadrul cărții de față, una referitoare la structura holistică a ființei umane și cea de-a doua privind culorile chakrelor) și veți observa marile diferențe care există între acestea, fapt inadmisibil dacă informațiile care le-au stat la bază ar proveni din aceeași sursă, aceea a Divinității.

În încercarea de a justifica eventualele erori care ar proveni din Akasha, Rudolf Steiner [115], dă următoarea explicație:

„Pentru a preîntâmpina o posibilă eroare, trebuie făcută mențiunea că o percepție de natură spirituală nu este nici ea ferită de greșeli, nu este infailibilă. Ea însăși se poate înșela, poate fi imprecisă, chiar trunchiată sau inversată. În acest domeniu, nicio ființă umană, chiar cu un nivel ridicat de pregătire, nu este la adăpost de erori. De aceea, nu trebuie să ne formalizăm dacă unele relatări extrase din aceste surse spirituale nu concordă întotdeauna în mod perfect.”

Această scuză pentru erorile din Akasha, ne apare cu totul surprinzătoare din partea unei personalități spirituale de talia lui Rudolf Steiner și trebuie să recunoaștem cu tot regretul că nu o împărtășim. Am remarcat de altfel recent și identificat, existența unui reduționism ocult alături de celelalte două bine cunoscute, cartezian al științei materialiste și dogmatic, al religiilor. Este evident că nici Rudolf Steiner n-a fost imun la acest reduționism ocult.

Apare de neînțeles faptul cum cineva, mai ales dacă este clarvăzător poate accepta ca explicație a fenomenelor înregistrate de persoanele vii aflate în „dedublare” sau a persoanelor descarnate în comunicare cu cei vii, existența acestui „ceva” confuz numit Akasha, pentru care fiecare în parte are înțelesul său personal, în loc să admită, în mod evident, existența unor organe „imateriale” de văz, auz, înțeles, memorat, care supraviețuiesc morții corpului fizic și a căror funcții în timpul vieții acestuia din urmă sunt doar amplificate de organele fizice „specializate” așa cum sunt cunoscute, după cum am arătat mai înainte în cadrul subcapitolului de față.

Este de asemenea evident că elementele „informaționale” implicate în aceste fenomene, ca de altfel în toate „revelațiile” provin de la entități descarnate, sau „neîncarnate”, care le „furnizează” din stocul lor propriu de date memorizate. Aceasta ar fi singura explicație logică, de ce există o diferență atât de mare de imagini și de înțelesuri privind aceeași problemă, temă sau același aspect, inclusiv „Akasha” de exemplu.

Pentru a fi cât mai clari în explicațiile noastre trebuie să remarcăm deci, că în fapt, în aspectul analizat există două probleme: una, privind modul „cum” și cu „ce”, „văd”, „aud”, „înțeleg” și „memorează” persoanele vii aflate în dedublare conștientă la mare distanță sau descarnații în comunicare cu cei vii, evenimentele la care participă sau asistă și descrierea cadrului în care se află și a doua, „cum”, „de la cine”, „din ce sursă” sunt primite informațiile necesare în diverse situații, din orice domeniu, dar în special în diagnostice boli și (sau) tratarea lor.

Răspunsul nostru la prima întrebare este cât se poate de tranșant, repetând pentru a treia oară: „văzul”, „auzul”, „înțelesul”, „memorarea” evenimentelor și a cadrului în care se află, atât pentru descarnați, cât și pentru cei vii aflați în „dedublare” se face cu ORGANE IMATERIALE „specializate” pentru fiecare din aceste funcțiuni, aparținând corpurilor mentale ale structurii suprasensibile, corpul fizic jucând în timpul vieții doar rolul unui amplificator al funcțiilor respective prin organele sale specializate bine cunoscute medicinei alopate.

Răspunsul nostru la cea de-a 2-a problemă este de asemenea tranșant: așa cum am arătat deja, informațiile primite provin de la entități descarnate sau „neîncarnate” din „stocul” lor de memorii, nivelul „informațional” fiind condiționat de nivelul spiritual și intelectual al acestora.

Această constatare este de o enormă importanță, deoarece, așa după cum am anticipat, explică marea diversitate de informații din cunoașterea umană, care au condus la crearea de modele cosmogonice sau de altă natură, implicând sau nu Divinitatea și care apar de cele mai multe ori, confuze, ambigue sau chiar evident contradictorii într-o încercare de sinteză a lor.

Trebuie să ținem neapărat seama de faptul că Realitatea nu este „multiinterpretabilă” și că prin „labirint” există o singură cale care îl traversează, așa cum am arătat în motto-ul acestui capitol.

Cu mulți ani în urmă, poate prin anii 80', într-o discuție a regretatului ing. Valeriu Popa, marele nostrum suprasenzitiv cu un reputat medic primar ORL, (care de asemenea manifesta calități „suprasensibile”) despre recepționarea informațiilor pe care le primesc privind diagnosticele bolnavilor pe care îi cercetează, afirmau un mod asemănător de „recepție” (sau „percepție suprasensibilă”): parcă „auzeau” informațiile primite în spatele urechii. Ca atare, ei erau convinși că

primesc informațiile respective, așa cum credem și noi, după cum am afirmat deja și anume de la entități „descarnate” sau „neîncarnate”.

„Recepția” sau „percepția” se face telepatic. În comunicările spiritiste mecanismul este același.

Date în literatură despre gând și puterea sa

Despre gând și puterea sa, după cum am mai arătat s-au scris numeroase cărți care s-au raportat la diverse aspecte ale sale. Cele mai multe, din câte cunoaștem, s-au raportat la acțiunea de vindecare sau autovindecare.

Cele mai vechi s-au raportat mai mult la efectele hipnotice sau autohipnotice, sugestiei și autosugestiei, la educarea voinței și susținerea ei în această acțiune terapeutică. Cele mai cunoscute sunt lucrările dr. H.Durville [104], Coué, Emile Jagot [105], Joseph Murphy [106], sau acelea acționând prin practica moralizatoare Yoga, aparținând lui Swami Shivananda [107], Satprem (de fapt experiențele Mirrei Alifassa [108] bazate pe învățătura lui Sri Aurobindo) și ale lui Osho, proprii sau comentându-l pe Patanjali [97, 112, 113].

Dintre lucrările mai recente putem menționa pe aceea a lui Paul Clément Jagot [109], a Irinei Holdevici împreună cu Ilie Vasilescu [110], precum și a lui Frederik Bailes [111].

Din păcate, majoritatea acestor lucrări ignoră rolul Divinului în trăire și vindecare sau îl banalizează, așa cum este cazul ultimei lucrări a dr. Bailes prin viziunea sa integral penteistă de tip „New Age”.

Ne cerem scuze iubitorilor semeni cititori dacă textul lucrării de față n-are o cursivitate perfectă așa cum ne-am dorit și prezintă numeroase întoarceri și repetări ale diverselor aspecte. Acest lucru se datorează faptului ca am primit unele informații bibliografice după ce deja tratasem aspectul respectiv. Deoarece această insistență în repetare s-a petrecut numai la aspecte deosebit de importante, sperăm că până la urmă ea își va dovedi rolul său benefic și că nu vor deranja prea mult pe cititor. Credem că într-adevăr este covârșitor de important să dovedim necesitatea stringentă de modificare a bazelor actuale ale cunoașterii umane prin completarea lor cu datele Realității holistice – spirituale și eliminând din datele fundamentale ale ei, toate aspectele confuze, ambigue și contradictorii care au apărut ca urmare a celor 3 reducționisme : al științei materialiste carteziene, al dogmatismului din religii și cel ocult.

Ce spune cel mai recent manual de psihologie despre gânduri și sentimente

În încheierea acestui deosebit de lung subcapitol și aproape de cele spuse puțin mai sus cu privire la repetarea aspectelor importante prin achiziții de noi informații credem că este necesar să ne mai referim, în contextul temei gândurilor și sentimentelor la cel mai recent „manual de psihologie” pentru școli normale și licee, la tratatul de „fiziologie și fiziopatologie a sistemului nervos” care a dominat învățământul medical românesc în anii 70 – 80’ în această specialitate, precum și la experimentele prezentate de Anthony Blake, invitatul spaniol în cadrul emisiunilor „Surprize, surprize” și de prezentare a „Festivalului mondial al magicienilor” de către prințesa de Monaco, pe postul național de televiziune TVR 1.

Am arătat mai înainte, în încercarea de a aduce cât mai clare dovezi despre ignorarea naturii gândurilor și sentimentelor în știința materialistă, că de exemplu „Dicționarul de psihologie” al prof. Popescu Neveanu [59], deși dedică 9 pagini termenului „gândire”, nu pomenește nici măcar o singură dată despre „gând”. Ei bine, „recordul” este bătut de „Manualul de Psihologie” pentru clasa a X – a școli normale și licee, având ca autori profesorii Paul Popescu Neveanu, Mielu Zlate și Tina Crețu, apărut în 1998 sub egida Ministerului Educației Naționale [122]. Acest manual de psihologie, nu pomenește nici el, nici măcar o singură dată despre gând, nici măcar în capitolul dedicat „gândirii”, raportându-se doar la „gândire”. Ori este clar că nu poate fi confundat un proces cu produsul activității sale.

Referindu-se la „gândire” autorii manualului se exprimă astfel :

„Gândirea se definește ca procesul cognitiv de însemnătate centrală în reflectarea realului care, prin intermediul abstractizării și generalizării coordonate în acțiuni mentale, extrage și prelucrează informații despre relațiile categoriale și determinative în forma conceptelor, judecăților și raționamentelor” (Clar, nu ? N.N.) [Op.cit. p.55]

Cartea are un capitol dedicat gândirii încadrat în următoarea organizare „Procese cognitive superioare. VII. Gândirea. 1. Intelectul și procesele cognitive superioare ; 2. Gândirea ca proces psihic central ; 3. Modalități de operare a gândirii ; 4. Algoritmica și euristica ; 5. Noțiunile și formarea lor ; 6. Învățarea cognitivă ; 7. Înțelegerea ; 8. Rezolvarea problemelor.

La pagina 54 scrisă cu litere mici, are următoarea mențiune – scuză :

„Ar fi o iluzie să afirmăm că știm totul despre gândirea omenească. Totuși, în secolul nostru s-au marcat unele progrese, cum sunt cele schițate mai sus cu privire la stadiile dezvoltării intelectuale”.

Referindu-se la sentimente, manualul arată că acestea fac parte din procesele afective superioare care se împart în : a. sentimente și b. pasiuni. „Sentimentele sunt trăiri afective intense, de lungă durată, relativ stabile, specific umane, condiționate social – istoric”.

Bineînțeles nu găsim nicăieri în manual, aprecieri chiar cu caracter speculativ privind natura gândurilor și sentimentelor. Regăsim acea prețiozitate de limbaj care trădează îngâmfarea nejustificată a unei științe care în fapt ignoră cunoașterea fundamentală a ființei umane. Ca o dovadă a celor afirmate aici, redăm în continuare însăși definiția psihologiei după autorii manualului :

„Psihologia științifică (există și „neștiințifică” ? N.N) este interacționistă întrucât își întemeiază explicațiile sale pe o perpetuă interacțiune dintre factorii sau procesele biopsihologice și factorii sau procesele naturale si mai ales social – istorice. Sistemul psihocomportamental se constituie si funcționează printr-o serie de neconținute interiorizări si exteriorizări, de interpolări si extrapolări, de acțiuni interne și acțiuni externe, de replieri ale sistemului asupra sa și de expansiuni asupra lumii reale și posibile. Niciunul din cei 2 termeni – **creierul viu și realitatea obiectivă**, ce alcătuiesc ecuația psihicului, nu pot lipsi, subiectivitatea ca un caleidoscop de trăiri specifice și modelări informaționale, ivindu-se în zona de întâlnire efectivă sau potențială a celor doi termeni.”

De altfel regăsim mărturisirea făcută de autorii manualului chiar de la început asupra modului materialist cum a fost conceput acesta :

„Suporturile sau „mecanisme” morfofuncționale ale comportamentului și întregii activități psihice sunt somatice (corporale) și nemijlocit neurohormonale”.

Manualul are o parte finală intitulată „Bazele neurofiziologice ale psihicului uman”, conținând cap. XXV având referiri la „corelația neurofiziologie – psihologie”.

Această parte finală încearcă să dea „greutate” discursului manualului, suport concret argumentării carteziene.

Oricum ar fi, nu ne putem opri să nu dăm dreptate celor spuse de Henning citat de Petre Țuțea [123] referitor la „psihologie” : „Suntem în domeniul cețos al psihologiei”.

Ce spune „Fiziologia și fiziopatologia sistemului nervos” despre gânduri și sentimente

Tratatul de „Fiziologie și fiziopatologie a sistemului nervos” care a dominat învățământul medical în domeniul respectiv în ultimii ani ai decadei 70’ și în decada 80’, a fost desigur acela având ca autori pe Gh. Badiu și S. Teodorescu Exarcu [124].

Firește că informațiile referitoare la natura gândurilor și sentimentelor ar fi fost incomplete și dorința noastră de sinteză exhaustivă a domeniilor ar fi rămas nesatisfăcută, fără abordarea neurofiziologiei în contextul acestei teme, motiv pentru care am cercetat tratatul menționat.

După cum ne-am așteptat, nici în acest tratat, nici măcar în capitolul dedicat „gândirii” sau acela al „memoriei”, nu se vorbește despre gând. Iar în capitolul privind „afectivitatea”, în ciuda faptului că se face o analiză destul de minuțioasă a relațiilor dintre diferite feluri de emoții și afectivități cu diverse localizări în creier și structurile implicate în afectivitate, nu se vorbește deloc despre natura sentimentelor și emoțiilor, chiar dacă se face o „evaluare” a stărilor emoționale, precum și la „sentica” („știința emoțiilor”) care se zice că „a realizat o punte între fiziologie și psihologie evidențiindu-se după W. Penfield și H. Jasper, faptul că emoțiile ar putea avea o anumită reprezentare grafică. Nu rezultă nicăieri că emoțiile, sentimentele sunt energii centripete sau centrifuge (adică îndreptate în spre propria persoană sau în afară) cu polarități + și - , cele centrifuge putându-se acumula, stoca, în mediu după polaritățile respective, mărinđ entropia și alimentând toate nocivitățile, dăunătorii, malignitățile și în ultimă instanță declanșând catastrofe naturale de tot felul (după cum am arătat în repetate rânduri în cartea de față).

Din păcate, tratatul își dezvăluie influențele materialiste care determină orientări care să se încadreze în teoria evoluției darwiniste și ca necesitate la momentul respectiv al impunerii marxiste.

În același timp trebuie recunoscute sinceritatea și demnitatea cu care se recunosc numeroasele lacune, necunoscute și incertitudini din diverse aspecte ale neurofiziologiei cum ar fi de exemplu cele privind „somnul”, „memoria”, „visele”, „limbajul” și în fond, inclusive „gândirea”. Această ultimă apreciere rezultă foarte clar din cele spuse de autori privind „gândirea” :

„Astăzi nimeni nu se mai îndoiește că gândirea se realizează cu ajutorul creierului și că pentru desfășurarea gândirii este nevoie de integritatea morfo – funcțională a sistemului nervos central, creierul fiind sediul proceselor complicate ale gândirii a căror modalitate de desfășurare rămâne încă o mare necunoscută. Gândirea nu poate fi explicată ca o emanație sau produs al unui anumit centru precis delimitat și situate la un singur nivel, ci ca un proces psihic central, rezultatul

unei sinteze complexe a tuturor proceselor și activităților cerebrale (pe care la rândul său le influențează puternic) existând astfel o strânsă corelație între toate aceste proces.” (subl.ns.)

Pentru a înțelege cam cum ar concepe neurofiziologia formarea gândurilor (despre care tratatul cum am arătat nu vorbește deloc) am urmărit în capitolul „Elaborarea, transmiterea și prelucrarea informației în sistemul nervos”, orice referire care ar putea fi raportată la „energie”. Singura apropiere ce ar putea fi interpretată ca un răspuns, credem că poate fi evocat de următorul text condensat, prelucrat din tratat:

Informația este convertită în impuls nervos. Impulsurile nervoase la rândul lor sunt transmise neuronilor din centrii nervoși superiori unde se elaborează comenzi ce pleacă fie la sinapsele altor neuroni, fie spre terminațiile nervilor motori.

„Informația sau mesajul nu reprezintă nici materie, nici energie, însă pentru a fi transmise, informațiile au nevoie de un substrat material, care nu este altceva decât o mărime fizică – semnalul – ce își variază parametrii în așa fel, încât să reprezinte mesajul.” (subl.ns.)

Conștiință sau conștiință?

Deși în privința explicațiilor clare, cu privire la natura și originea gândurilor și sentimentelor, tratatul discutat mai sus ne rămâne încă dator (cum probabil sunt toate cele abordate de pe poziții materialiste carteziane) el are extraordinarul merit, inteligent, demn de felicitat, de a se referi și raporta, cu deosebită claritate la **CONȘTIENȚĂ**, făcându-ne să înțelegem de unde provine grava confuzie a acestui termen prin **CONȘTIINȚĂ**, confuzie preluată de către mass-media, prinsă în uzul lingvistic general. După cum am arătat la momentul și locul potrivit în această carte, termenul **CONȘTIENȚĂ** nu figurează în niciunul din DEX-urile elaborate de ACADEMIA ROMÂNĂ până în prezent, fiind cuprins în una din semnificațiile cuvântului CONȘTIINȚĂ. Potrivit autorilor tratatului, termenul de „**conștiință**” a fost susținut de profesorii Arseni, C. ; Golu, M. ; Dănăilă, L. ; și Alexianu, D. în tratatul lor de „neurologie” (București, 1976) pe care l-au folosit când este vorba de participarea cortexului cerebral, când apar și anumite „conținuturi specifice umane condiționate social-istoric” în timp ce profesorii Voiculescu și Stoica îl susțin pe cel de „**conștiință**” (cum este elementar de firesc), termen însușit de ei.

Demonstrațiile „iluzionistului” spaniol Anthony Blake

„Iluzionistul” spaniol Anthony Blake, invitatul TVR1, în cadrul a 3 emisiuni „Surprize – Surprize” din iarna '99 – primăvara 2000 a făcut o serie de diferite demonstrații privind acțiunea minții asupra materiei (după cum s-ar fi exprimat Pauwels și Bergier [125]) în fața videocamerei la care desigur au asistat un mare număr de telespectatori având în vedere audiența postului și tematic menționată.

Astfel: într-o primă emisiune el a dovedit „puterea minții asupra materiei” îndoinând „mental” o serie de lingurițe în fața telespectatorilor (și bineînțeles și a publicului spectator din sala TVR1), ba mai mult, transmițând „harul său” și unui număr oarecare de telespectatori (printre care și noi) care acasă ne-am putut demonstra aceste abilități sau capacități, atât în transmisie directă, cât și la reluare. Experimentele seamănă în bună măsură, dacă nu sunt chiar identice, cu acelea mainfestate de Uri Geller în Germania și Anglia unde marele suprasenzitiv israelian a transmis abilitatea menționată unui mare număr de telespectatori. Reamintim că despre demonstrarea științifică a acestei capacități (pe care cercetătorii așa-zisului „paranormal”, „parapsihologic” o numesc „psihokinezie”) făcută de prof. John Hasted [99], am discutat destul de amplu în primul volum al lucrării de față al „Bioenergiei” [8], paragrafele 3.1.1.2.3.1, 3.1.1.2.3.4.3 și 3.2.3.2.

În cea de-a doua emisiune „Surprize-Surprize” la care a fost prezent, Anthony Blake a făcut două demonstrații – fără comentarii – ale capacităților sale și anume:

- Prima demonstrație se referă la identificarea de către A.B. cu ochii temeinic legați a unui număr de 6 persoane alese din publicul spectator din sala TVR1 prin procedee evident aleatoare (cărora cu puțin timp înainte li se făcuseră fotografii polaroide – deci cu dezvoltare automată), repartizându-le corect modelelor, posesorilor lor.
- Cea de-a doua demonstrație a fost mult mai amplă (iubiții semenii care au văzut spectacolul respectiv desigur își amintesc). Ea a constat din parcurgerea de către A.B. desculț, fără ciorapi, cu ochii de asemenea temeinic și corect legați, a unui traseu marcat cu cretă albastră, la întâmplare extrem de sinuos traversând întreaga sală indiferent de obstacole, inclusiv fotolii, trepte, drumul fiind „semănat” la intervale neregulate cu 3 feluri de obiecte aduse de „iluzionist”: ouă, cioburi de sticlă și curse de șoareci în funcțiune, armate. Ei bine, A.B. a urmat cu picioarele desculțe, după cum am menționat, traseul respectiv în mod exact, oprindu-se „centimetric” înaintea fiecărui obstacol și cerând colaboratorilor săi improvizați să le ridice pe fiecare din cale în momentul în care ajunge la ele.

Prin aceste două demonstrații A.B. dovedește – fără comentarii – existența vederii „clarvăzătoare”, adică așa cum am presupus noi logic, printr-un organ al vederii complet imaterial („ochi ai sufletului” după cum se exprimă Însuși Domnul Iisus în „Evanghelia esseniană a Păcii”).

În fine în cea de-a treia emisiune la care a participat, Anthony Blake a făcut alte 3 demonstrații diferite :

- În prima demonstrație împreună cu un grup de 4 persoane alese din public (desigur după aură) A.B. ridică o măsură din lemn „pentru spiritism” la o înălțime de circa 0,5-0,7 m de la podea, printr-un „protocol” experimental asemănător (dacă nu identic celui descris de noi în cartea noastră „Bioenergia darul Divinității” [8], paragraful 4.13.6.6: „Demonstrarea corectă, experimentală a efectului antigravitațional al componentei ascendente a energiei – sursă de viață.” (a „bioenergiei”)).
- În cea de-a 2-a demonstrație, A.B. încearcă să facă dovada a ceea ce dr. Adrian Pătruț denumește „invulnerabilitate” în clasificarea sa [126]. A.B. cere unui grup de 10-12 fotbaliști ai echipei Dinamo (care fuseseră invitați în cadrul acelei emisiuni) aranjați pozițional de către experimentator, să-l împingă, el opunându-se prin concentrare mentală.
După părerea noastră acest experiment n-a fost perfect reușit, A.B. fiind vizibil împins de grupul de fotbaliști.
- În fine, în ultima demonstrație a lui A.B., el a ținut să arate că prin concentrarea minții sale el poate să se opună împingerii unei săgeți (de concurs sportiv) în zona inferioară a gâtului său cu o scândură de către un colaborator ales la întâmplare, până la ruperea acesteia.

O mare mirare ne-a produs însă afirmația lui A.B. de la sfârșit că „ceea ce ați văzut voi – spectatori și telespectatori – este produsul imaginației voastre!”. După părerea noastră, afirmația respectivă este aberantă, lipsită de sens, deoarece demonstrațiile n-au fost rezultatul unor „prestidigitații” (adică pur iluzionsim) și nici al unei sugestii de anvergură prin care să fi hipnotizat sute de mii sau chiar milioane de telespectatori. Se poate, într-adevăr, hipnotiza și un grup relativ mare de persoane, dar nu un aparat fotografic sau o cameră video. Când noi ne-am referit la Anthony Blake ca „iluzionist” aceasta am făcut-o în sensul se pare dorit de el, de a lăsa să se creadă că ceea ce face el este „iluzionism”. Dacă această impresie este de bună credință din partea lui, considerăm că de fapt se înșală, fiind o victimă a reducăționismului ocult la care ne-am referit mai înainte.

În mod cu totul incorect se utilizează expresia de „iluzionism” (și pentru cei care-l produc „iluzionisti”) atunci când este vorba de demonstrații publice făcute de către „magicieni” extinzând expresia și asupra acelor „numere” din spectacol care nu sunt rodul prestidigitației (adică al „iuțelii de mână”) a magicienilor, nici rezultatul unor trucuri (tehnice sau de altă natură), ci acte reale cum ar fi levitațiile de obiecte și persoane, invizibilitatea, dematerializări și rematerializări, „autoteleportarea” și care apar „magice” doar datorită necunoașterii de către privitori a structurii suprasensibile a realității, a ignorării legilor sale și ca urmare a încrederii totale (dar după cum am demonstrat nejustificate) în fundamentele științei materialiste care le-au constituit bazele educaționale.

Din păcate, lucrări ca aceea a lui Gérard Majax [127] care se pretind a fi „demascatoare” pentru o serie întreagă de manifestări și procese așa – zise „paranormale”, „parapsihologice” cum ar fi vindecările „chirurgicale” ale filipinezilor, ale demonstrațiilor de tip „Uri Geller” sau levitațiilor de persoane (inclusiv acelea ale lui David Home asistate de marele fizician Crookes) sporesc scepticismul celor educați materialist – cartezian, făcând ca gândurile lor negatoare să se transmită matricilor energetico – informaționale ale experimentatorilor la care asistă, blocându-le de cele mai multe ori acțiunea.

În cadrul emisiunilor prezentate la TVR 1 de către prințesa Monique de Monaco din Festivalul Mondial al Magicienilor, am avut ocazia să vizionăm o serie de demonstrații ale unor magicieni celebri constând practic vorbind nu numai în „levitații” ale unor persoane, dar în 2 cazuri experimentatorii fiind legați cu multiple legături cu lanțuri, fie sub apă, fie sub amenințarea unei roți de circular în mișcare coborând deasupra subiectului, aceștia reușind să se dezlege în timp oportun și să se „autoteleporteze” în elicoptere aflate în zbor deasupra locurilor respective.

Există numeroase documente cu demonstrații corecte, cinstite, privind acțiunea minții prin puterea gândurilor ca energii declanșatoare a unor fenomene sau procese „magice” de genul celor menționate.

Respingerea lor apriorică în totalitate, ca imposibilitate din neputința de înțelegere pe baze carteziane este după cum am mai menționat, nu doar o precauție inutilă, ci o adevărată imbecilitate.

Dovada acțiunii minții asupra corpului după moarte

Dovada de mai sus o oferă o excepțională înregistrare video conținută de caseta nr. 1 anexă la volumul I al „Enciclopediei fenomenelor paranormale și științelor oculte” avându-l ca autor pe Dan Seracu [119] și publicată de Aldo Press.

Este vorba de exhumarea corpului unei belgience, Leonine Van der Nycke care în anul 1972 cu puțin timp înainte de a muri a anunțat că ea posedă puteri supranaturale și că va demonstra că prin puterea minții sale va impune corpului său să nu putrezească , ci să se conserve mumificat.

Acest senzațional document video ne arată cum într-adevăr la deschiderea corpului acesteia, după 24 de ani (adică în anul 1996) la care au participat după cum se vede în imagini 8 persoane printre care preotul satului, un polițist , precum și un medic, că el se prezintă perfect conservat.

Înregistrarea video a fost făcută de René Heijnen, sunetul Wib Nelissen, editor fiind Rob Hakhoff, comentator Felix Thus, crainic Stephen Fleay, producător și director Jan Dorresteyn, co – producător Veronica Broad – casting Company și Fuga Film Productions BV.

Desigur că vizionarea unei astfel de extraordinare înregistrări video va crea privitorului reacții diferite, potrivit cunoașterii sale, educației sale : pentru cel îndoctrinat materialist cartezian, cele vizionate vor constitui doar un simplu trucaj oferit de posibilitățile tehnologiei moderne. Pentru credinciosul cu o bază simplistă ele vor reprezenta rezultatul unei acțiuni diavolești și doar percepția privitorului având la bază cunoașterea integrală holistică – spirituală va fi corectă. Pentru aceasta din urmă imaginile vizionate vor constitui adevărata realitate : efectul post – mortem al acțiunii minții asupra corpului, prin gând dirijat, dovada supraviețuirii matricei energetice – informaționale – spirituale organ imaterial de o mare complexitate capabil să determine realizarea tuturor fenomenelor eronat denumite paranormale, parapsihologice.

Este adevărat că asemănarea fenomenului în discuție cu conservarea aleatoare de corpuri sau fragmente de corpuri ale unor defuncți constatate cu ocazia unor exhumări, precum și a moaștelor sfinților prezintă o diversitate de aspecte care necesită o discuție mai amplă. Acet lucru îl vom face însă în cadrul capitolului care se va referi la bazele corecte ale Realității pentru adevărata medicină, medicina integrală holistică – spirituală.

Dintre comentatorii „științifici” ai casetei la care ne-am referit mai sus, menționăm pe Brian Inglis, denumit în prezentare „ziarist istoric” și pe psihologul John Beloff de la Universitatea din Edinburgh.

Brian Inglis recunoaște că știința n-are niciun răspuns la cazul prezentat admitând că ea a început să accepte că există totuși o supraviețuire limitată a minții după moartea corpului fizic. Prof. Beloff își exprimă deschis îndoiala „că ceea ce nu vede el direct și personal”, el nu crede. Atitudinea lor așa cum manifestă aici nici nu constituie o surpriză, întrucât Inglis după cât îl cunoaștem din „Enciclopedia” sa [128] este practic vorbind, un ateu convins, iar Beloff prin însăși natura sa de „psiholog”, se manifestă

de asemenea ca un ateu „științific”; două figuri reprezentative pentru omul de știință materialist cartezian.

În încheierea acestui neobișnuit de lung subcapitol și capitol, poate este necesar să recapitulăm că am sperat ca în psihologie, psihosomatică și psihiatrie să fi găsit elemente pretabile la o abordare holistică – spirituală care să fie în consens cu datele oferite de observarea atentă, minuțioasă și logică a părții suprasensibile a Realității.

Am constatat însă că din păcate nu există nici măcar posibilitatea unei apropieri între acestea. De consens, nici vorbă !

Examinarea atentă a termenilor care definesc științele menționate ca ramuri fundamentale, nu numai ale medicinei, dar ale întregii cunoașteri umane, precum și aceia ai bazei structurii ființei umane (suflet, spirit, „psihic”) a arătat confuzia și ambiguitatea care domnesc în această privință, fapt demonstrat foarte clar prin compararea definițiilor termenilor respectivi din DEX – uri și lucrări de specialitate.

Am mai constatat, fapt foarte grav, ignorarea totală de către cunoașterea științifică umană actuală, a ceea ce înseamnă cu adevărat gândul și sentimentul, impactul lor asupra societății umane și importanța lor pentru viabilitatea acesteia din urmă.

Cu ocazia cercetărilor făcute în acest context am descoperit și existența unui adevărat reduționism ocult, care alăturat celui științific materialist cartezian și celui religios dogmatic, impune cu necesitate schimbarea de urgență a bazelor cunoașterii umane actuale pe întreaga planetă pentru supraviețuirea acesteia.

După cum se poate lesne observa din aceste constatări, cadrul tematic propus al lucrării de față, care este acela de a înfățișa bazele corecte ale adevăratei medicine, adică ale medicinei integrale, holistice – sacrale – spirituale este mult depășit, acest lucru explicându-se însă prin importanța covârșitoare impusă de revelațiile privind structura corectă a Realității Supreme simbolizată numerologic prin cifrele 1 : 3 : 7, Realitate, care prin dezvăluirea biblică a asemănării omului creat cu Creatorul Trinitar , caracterizează de asemenea și structura ființei umane, identificată prin aceeași succesiune cifrică.

Acest lucru este evident fundamental pentru întreaga cunoaștere umană nu numai pentru medicină.

Iar pentru medicină, cum și-ar putea cineva închipui că ea ar fi capabilă să realizeze progresul imperios necesar cerut de situația dramatică a sănătății societății umane actuale, fără a avea la bază adevărata structură a ființei umane ?

Cum s-ar putea studia icebergul, ciudata insulă de gheață, fără partea sa de sub apă care reprezintă 8 / 9 din volumul său ?

Să reluăm însă firul evoluției medicinei și să vedem ce este medicina homeopatică.

Medicina homeopatică sau homeopatia

După cum am văzut din prezentarea și discuțiile privind medicina psihosomatică, aceasta reprezintă un oarecare progres în gândirea medicală alopată, în sensul că prin ea a început să se admită că omul este ceva mai mult decât rezultă din compararea sa cu o mașină și că fiziologia sa și fiziopatologia sa constituie mai mult decât rezultatul unor reacții chimice, biochimice și biofizice și al perturbării lor.

Cauza bolilor a încetat să mai fie datorată în mod simplist agenților patogeni, de la introducerea noțiunii de „stress” de către Hans Selye, acesta căpătând o semnificație determinantă din ce în ce mai importantă.

Totuși gândirea medicală alopată bazată pe principii voluntar atee în țările „libere” și impuse prin dictatura marxistă în țările „socialismului victorios” este evident că n-a mai putut face față efectului în creștere al entropiei planetare și poluării manifestate pe toate cele 3 planuri ale realității așa cum au fost discutate și analizate în subcapitolul privind entropia din volumul întâi al seriei „Bioenergia darul Divinității”.

Medicina homeopatică sau homeopatia apare ca o revoluție liniștită și tăcută a gândirii medicale, răsturnând principiul fundamental al teraputicii alopate exprimat în limba latină : „contraria contrariis curantur” (ceea ce înseamnă „contrariile vindecă contrariile”) și înlocuindu-l cu principiul „similia similibus curantur” (ceea ce înseamnă „similarele vindecă similarele”). De altfel, construcția lexicală a termenului „alopatie” vine din cuvintele grecești „allos” = „altul” și „pathos” = boală, iar a termenului „homeopatie” vine din cuvintele „homios” = egal, asemănător, similar și „pathos” = boală la fel ca mai sus. (Dr. George Vithoulkas [131] – grec de origine – consideră termenul format din grecescul „homoeos” însemnând „similar” și „pathos”, „suferință”).

În mod lapidar, expresiile de mai sus înseamnă pentru „alopatie” că medicamentul sau actul utilizat acționează în sens contrar felului în care se manifestă simptomele (care în acest concept se identifică cu boala) în timp ce în „homeopatie” se administrează medicamente („remediile

homeopatică”) care în doze infime ale substanței inițiale, produc la omul sănătos reacții similare (de fapt identice) cu simptomele bolii ce trebuie tratate.

Principiul medicinei homeopate evocat mai sus a fost descoperit cu intuiție de geniu, de către medicul și chimistul german Samuel Hahneman (1755 – 1843) care, potrivit „Enciclopediei medicale populare ABC – ul sănătății” [24] în tinerețea sa a trăit câțiva ani la Sibiu, ca bibliotecar al baronului von Brückenthal.

Ceea ce este uimitor pentru medicina homeopatică este faptul că nici medicii care o aplică nu cunosc modul în care acționează remediul homeopat utilizat în aplicarea ei pentru a produce extraordinarele vindecări raportate în folosirea acestuia. Este motivul pentru care prin glasul dr. Mihai Neagu Basarab, homeopații vorbind de „misterul grandios al homeopatiei” recunosc necunoașterea modului cum acționează remediul homeopat în vindecare.

În fapt, nici nu este de mirare acest lucru, deoarece chiar medicii care îl utilizează ignoră faptul că acesta este un medicament energetic – informațional, iar medicina pe care a abordat-o prin acesta, este prin excelență o medicină energetică – informațională. (În mod foarte surprinzător, nici bioenergoterapeutul american Andy Reiss, după cum mărturisește în cartea sa [133], nu știe ce anume acționează în homeopatie. Dar el confirmă efectul clar pozitiv al acesteia. Despre Andy Reiss vom mai discuta în unul din capitolele următoare.)

Dar de fapt, în ce constă „misterul grandios” al homeopatiei?

„Misterul” constă în faptul că, spre deosebire de medicamentul alopatic care are o concentrație mare (în general promile – 0/00 – sau procente - % - în cazuri rare p.p.m. – părți per milion ($1 \cdot 10^{-6}$) și p.p.b. – părți per bilion ($1 \cdot 10^{-9}$)) față de substanța de bază de la care s-a plecat, **remediul homeopat este cu atât mai puternic, mai activ, cu cât diluția sa este mai mare, aceasta fiind în marea majoritate a cazurilor mul dincolo de limita moleculară a soluțiilor**. După cum arată marele medic homeopat, dr. George Vithoulkas în cea mai bună lucrare de homeopatie [25], limita unei soluții moleculare, adică la care substanța dizolvată își păstrează structura moleculară (și prin aceasta proprietățile ei chimice) este aproximativ imediat următoarea numărului lui Avogadro adică $1 \cdot 10^{-24}$ g, altfel spus 0,0.... (24 zerouri)..1 [Op. Cit. p. 102-103]. Potențele obișnuite utilizate în homeopatie sunt de ordinul 200 c la 100 000 c ceea ce înseamnă diluții la care avem în primul caz 0,0... (200 de zerouri) ...1 și 0,0... (o sută de mii de zerouri) .. 1 pentru cel de-al doilea exemplu.

Dar dr. Vithoulkas arată că există potențe denumite „ultraînalte” [Op.cit. p.165] cum este de exemplu MMM care înseamnă 0,0... (un miliard de zerouri)...1 !! Și astfel de „potență” este cea mai activă, cea mai puternică!!!

Cum să nu se mire medicii alopați, obișnuiți cu „gândirea chimică” cu care au fost „dopați” în aspra lor pregătire universitară multianuală, văzând (după cum bine știm acum) nu numai fenomenele fiziologice și fiziopatologice, dar și cele psihice și psihopatologice, drept rezultat al reacțiilor chimice și al perturbațiilor acestora?

Prin ignorarea voluntară, dorită și planificată a realității suprasensibile a ființei umane nu este firesc acest lucru ?

Este cu atât mai de admirat deschiderea metală a medicilor care și-au însușit homeopatia ca atitudine terapeutică (pentru că bineînțeles ei au avut inițial, inevitabil, tot o pregătire universitară alopată), fără să se lase „striviți” de conceptul cartezian impus de diplomă.

Pentru ca toată lumea să înțeleagă ce înseamnă remediu (medicament) homeopatic să vedem cum a procedat inițial, descoperitorul ei, Samuel Hahneman.

Mai întâi de toate însă, care a fost ideea pe baza căreia a dezvoltat Hahneman această extraordinară medicină?

După cum arată dr. George Vithoulkas [25], Hahneman a plecat de la ideea reducerii toxicității medicamentelor pe care le administra, iar acest lucru a implicat în mod automat diluarea din ce în ce mai mare a substanțelor de la care pornea. Aplicarea acestora n-a dus însă la niciun rezultat. Aici intervine fantasticul, adică ceea ce nu poate fi altceva decât revelație. Explicat banal, i-a venit ideea să agite soluțiile diluate în vasele lor de preparare în mod viguros, de câte 100 de ori la fiecare diluție. Practic a procedat astfel: o picătură din substanța inițială (dizolvată suprasaturat) o adaugă la 99 picături de amestec de apă și alcool etilic 40% ; apoi a agitat soluția rezultată în mod viguros, scuturând-o în vasul respectiv. A luat apoi o picătură din această soluție pe care a adăugat-o la 99 de picături din amestec de apă cu alcool 40%. După care a scuturat din nou soluția respectivă de 100 de ori. Apoi iar a luat o picătură din noua diluție la care a adăugat 99 de picături din același solvent (apă+alcool 40%) și iar a scuturat soluția rezultată de 100 de ori. A repetat această operațiune de 30 de ori.

Întrucât la fiecare operațiune el a realizat o diluție de 100 de ori, adică $1 \cdot 10^2$, înseamnă că la finalul celor 30 de operațiuni el a realizat o diluție de $1/10^{60}$ sau 0,0...(60 de zerouri)...1, însumând $100 \cdot 30 = 3000$ de agitări (scuturări) ale vasului de preparare.

Agitarea sau scuturarea vasului a fost denumită „*sucusiune*”, iar combinația de diluări în serie și (plus) sucusiuni, a fost denumită de către unii homeopați, „*potențare*”, iar de către alții, „*dinamizare*”.

Observația fundamentală este că o soluție homeopatică realizată, fie numai prin diluări, fie numai prin sucusiuni (în acest caz însă fără substanță de bază) nu au nici efect terapeutic sau prea

redus și numai dinamizarea sau potențarea, deci aplicarea celor 2 simultan, dau uimitoarele rezultate în homeopatie.

Deși nu se exprimă, deducem că dr. Vithoulkas gândește că **energia cinetică** rezultată din sucusiune este aceea care „energizează” soluțiile homeopatice. (Într-un documentar transmis de TV Tele 7 abc la 26.05.1999 consacrat homeopatiei unde este prezentat dr. George Vithoulkas în 1998 se arată că este vorba de „o energie de nicăieri” care produce vindecarea. Principiul este deformat de la forma cunoscută de noi: „Răul combate răul.”)

Pentru noi însă, simpla energie cinetică a sucusiunii nu este suficientă pentru a lămuri „misterul grandios” al homeopatiei.

În urma discuțiilor purtate în iarna anului '87 cu regretatul nostru prieten, ing. Gheorghe Ailenei, am avut revelația factorului real energetic care acționează în remediul homeopatic: acesta este „bioenergia”, introdusă în remedii de către cei care le prepară.

Atât în primul volum al cărții de față [8], cât și în cartea noastră referitoare la nutriție [18] am expus pe larg extraordinarele calități ale apei ca dizolvant inclusiv a „bioenergiei” redând în context experimentele ing. Marcel Violet, care au condus la obținerea apei sale „electrovibrate” (Apa Marcel Violet). Iubiții semeni cititori care posedă aceste cărți ale noastre își reamintesc desigur aceste aspecte privind calitățile apei și experimentul ing. Violet de importanță fundamentală, ignorat de știința „oficială” materialistă carteziană.

Fiind prezentate în cele două cărți menționate în suficient detaliu n-am mai considerat necesar să le repetăm aici. Precizăm pentru doritorii de amănunte că aspectele la care ne-am referit se găsesc în referința bibliografică [18] la paginile 78-79, capitolul intitulat „Apa aliment Divin”, iar în referința bibliografică [8] la paginile 318-324.

Importanța adevărului revelat că bioenergia este aceea care determină puterea de acțiune a remediului homeopat ne-a determinat să căutăm posibilitatea publicării lui în beneficiul cunoașterii medicale în general și al homeopatiei în special. Singura posibilitate care s-a ivit a fost publicarea lui în „Alamanahul Femeia” 1989 [129].

Bineînțeles că au fost cenzurate o serie de informații considerate prea „mistice”. Spre exemplificare cităm experimentul redat din lucrarea enciclopedică a lui Henri Chrétien [14] prin care 2 gospodine sunt puse să gătească simultan un preparat culinar **în condiții absolut identice**, de la rețetar la sursa de foc, materia primă, etc., realizând la acesta în final, **gusturi net diferite!** Explicația autorului era că acest lucru se datorează personalității gospodinelor care prin undele proprii corpului fiecăreia, specifice, influențează gustul preparatului la care au lucrat.

Pentru noi este clar că factorul care a „preluat personalitatea” gospodinelor participante la experiment a fost apa, prin calitățile sale de dizolvant și a energiilor subtile așa cum s-a putut remarca în toate experimentele citate.

Sperăm că ați reținut, iubiți semeni cititori, toate sublinierile noastre din cursul lucrării de față prin care s-a evidențiat rolul fundamental al apei ca dizolvant și purtător al informației. Așa a fost cazul lichidului cefalorahidian, care este posibil să reprezinte factorul concret de preluare a informațiilor de la corpurile subtile ale ființei umane, pentru a le transfera sistemului nervos care este amplificatorul lor fizic. Așa se pare că este cazul general al scăderii conținutului de apă al organismului uman cu vârsta (de la 90% la embrion la circa 46% la vârstnici) explicând prin aceasta scăderea gradului de prelucrare a informațiilor de către corpul fizic, în detrimentul acestuia. (Un cadavru nu mai are decât 30% apă.)

Bine, bine, veți zice, dar ce se întâmplă cu apa în cazul remediilor homeopatice?

Cum bioenergia „curge” prin mâinile celui care prepară remediile homeopatice în mod involuntar (și neștiut) o parte din aceasta se stochează în apa cu care se efectuează diluțiile în cursul sucusiunilor.

Cum doar o parte din soluție se păstrează pentru diluția următoare, 99 părți înlăturându-se, preparatorul transferă mental (tot involuntar și tot neștiut) doar prin intenția sa neexprimată de a da putere remediului preparat, întregul conținut al bioenergiei în partea rămasă, la finalul operațiunii având un adevărat „concentrat bioenergetic”. În cazul potențelor ultraînalte care se fac numai mecanic sau electromecanic, bioenergia este introdusă mental în remediu de către preparator chiar dacă actul nu este voluntar și conștientizat (prin matricea sa energetică– informațională).

Aveam acum deci, în remediu homeopatic în curs de preparare, două părți : o parte „informațională” (adică ceea ce a mai rămas prin diluții repetate din substanța inițială care întotdeauna este mult dincolo de limita moleculară, adică a numărului lui Avogadro) și o parte energetică, realizată prin cedarea involuntară și neștiută a „bioenergiei” de către operator.

Desigur că se pune în mod firesc întrebarea : ce anume unește, cupleză cele două părți ?

În volumul I al cărții de față, când am expus modelul nostru privind bioenergia (adică energia – sursa de viață) am arătat că cele două subcomponente ale acesteia, adică cea „telurică”, ascendentă și cea „cosmică”, descendentă, sunt cuplate de câmpul magnetic planetar, devenind „energie vitală” care va „curge” în organisme prin meridianele evidențiate în acupunctură.

În mod similar, în cursul preparărilor remediilor homeopatice, prin frecarea pereților vaselor în care sunt agitate soluțiile, ia naștere un câmp magnetic local (tribomagnetism) care realizează cuplarea

părții energetice a remediului, la cea informațională. (Se știe prea bine că soluțiile în cursul deplasării lor prin conducte, creează în jurul acestora un câmp magnetic. Pe acest principiu se bazează de altfel construcția debimetrelor lichidelor.)

Acum se poate înțelege în mod logic, de ce remediile homeopatice cu diluțiile cele mai tari, sunt cele mai puternice, deoarece „concentrarea” bioenergetică a soluțiilor este cu atât mai mare, cu cât mai mare este numărul sucusiunilor („scuturărilor” sau agitărilor vaselor de preparare).

Singurul lucru care mai trebuie acum lămurit este aspectul privind „adresa” elementului informațional al remediului homeopatic realizat.

Pentru înțelegerea cât mai clară a acestui aspect, să evocăm una din încercările de început ale lui Hahneman.

El a observat că administrarea chininei la un om sănătos (experiment pe care l-a făcut chiar asupra sa) produce acestuia simptome similare malariei. Prin aplicarea „similarului” bolnavului de malarie, se vindecă „similarul” („Similia similibus curantur”). Acest lucru înseamnă că „informaționalul” rămas din chinină prin diluții repetate, indică „adresa” adică locul din matricea energetică – informațională a bolnavului de malarie a cărui restabilire a minusului bioenergetic de la locul respectiv care a produs boala, duce la vindecarea ei.

Din această cauză pentru homeopatie, nu există boli, ci doar bolnavi, deoarece specificitatea simptomelor merge până la nivel individual.

Credem că este cazul să arătăm aici, slujindu-ne de experimentul cu cele două gospodine evocat mai înainte, că o analiză în suprasensibil bine condusă ne-ar arăta că alături sau împreună cu bioenergia pe care o cedează preparatorii remediilor homeopatice, introduc în acestea unde ale „personalității” lor, gânduri și sentimente emise la momentul respectiv. În funcție de natura lor sau mai exact de polaritatea în care acestea se încadrează ele influențează remediile obținute în sens pozitiv sau negativ, adăugând sau scăzând din valoarea calităților lor. Astfel s-ar putea explica unele fluctuații ale efectelor remediilor asupra celor ce le folosesc, care altfel ar rămâne inexplicabile.

Mai mult decât atât, trebuie avută în vedere posibila influență suprasensibilă din partea preparatorilor lor, a tuturor medicamentelor (inclusiv alopate) care au faza de soluții apoase la preparare, manuale sau posibil influențate mental de către preparatori. Aceste aspecte sunt cu mult mai sensibile decât fabricarea microcipurilor pentru calculatoare de exemplu.

Dovada cea mai concretă că medicina homeopată deschide calea medicinei energetice, pe care în fapt o inaugurează, este că administrarea remediilor homeopatice se face sublingual. Ori, Georges

Barbarin [130] arată cât se poate de clar că absorbția bioenergiei din alimente în cadrul nutriției se face prin bolta palatină și sublingual.

Implicarea „bioenergiei” în remediul homeopatic care destramă „misterul grandios” al homeopatiei, am considerat-o implicit ca dovadă în plus a existenței ei ca energie – sursă de viață și am utilizat-o ca atare în volumul întâi al cărții de față [8, § 4.13.8].

Homeopatia a cunoscut un mare avânt în numeroase țări ale lumii. După cum se arată în documentarul referitor la homeopatie prezentat la TV Tele 7 abc menționat mai înainte în care a fost prezentat marele medic homeopat prof. dr. George Vithoulkas, se menționează că în India de exemplu, 17% dintre medici practică homeopatia și există spitale și institute de specialitate. Aceeași sursă o menționează pe dr. Geier, o pediatră care a obținut succese remarcabile în aplicarea homeopatiei la copii.

În micul lor tratat de „Medicină naturistă” [87], binecuvântații soți dr. Pavel Chirilă și dr. Maria Chirilă consacră un capitol important homeopatiei și prin concursul farmacistei Cezarina Tuchel, și farmaciei homeopate. De asemenea dedică homeopatiei și o participare substanțială la indexul terapeutic din cadrul aceleiași lucrări, semnat și de un număr de importanți colaboratori, printre care general dr. Dumitru Constantin, dr. Ioan Ieșcu, dr. Gheorghe Jorj, dr. Aurel Popescu, dr. Laurențiu Teodorescu. La includerea homeopatiei în sistemul lor terapeutic s-au mai referit de asemenea mulți alți autori. Nu dorim însă să încărcăm prea mult textul lucrării de față, de aceea în încheiere ne vom mai referi încă odată la ultima lucrare citată a prof. dr. Vithoulkas [131] apărută la exact 10 ani de la fundamentala sa „Science of Homeopathy” [25]. Titlul exact al lucrării este „A New Model for Health and Disease” („Un nou model privind sănătatea și îmbolnăvirea”) după cum se vede diferit de traducerea românească a sa după cum se poate remarca în referința dată.

În această lucrare dr. Vithoulkas se referă la aplicarea homeopatiei la SIDA. Prin caracterul anticipativ al medicinei holistice pe care îl conține, ne vom mai referi la ea, mai pe larg, în subcapitolul consacrat acestei medicine.

Mult mai recent (1997) William Collinge dedică un capitol întreg homeopatiei, într-o carte [134] consacrată “Medicinei complementare”.

El deschide capitolul cu o butadă aparținând marelui scriitor american Mark Twain care sună așa: « Introducerea homeopatiei a forțat medicii de școală veche să se trezească și să învețe ceva despre natura rațională a meseriei lor. Puteți fi sincer recunoscători că homeopatia a supraviețuit încercărilor medicilor alopați (medicii ortodocși) de a o distruge ».

Collinge arată că homeopatia a fost o parte importantă a medicinei americane pe la începutul secolului, când aproximativ 15 % dintre medici erau homeopați. Existau 22 de școli de medicină homeopatică, precum și o sută de spitale homeopatice și peste o mie de farmacii.

Homeopatia a fost însă umbrită de extinderea extraordinară a medicinei farmaceutice alopate și de progresele politice și legislative ale tradiției convenționale. Aceasta a fost promovată prin sporirea popularității „Asociației Medicale Americane” (cu alte cuvinte prin invadarea de către simțul comercial, gândirea comercială, a tuturor domeniilor de activitate umană N.N.).

În fine, credem că este mai mult decât interesant de a arăta în încheiere la considerațiile privind homeopatia că dr. Wethered citează [135] experimentul realizat pare-se cu succes, al unui radiestezist căruia i-a venit ideea să facă o „probă martor” cu unul din propriile sale țesuturi (o mică pată de sânge) recoltată în unul din cele mai bune momente ale sănătății sale, pentru a „introduce” în ființa sa prin preparare homeopatică informația respectivă în perioadele dificile, de scădere ale acesteia. În acest caz, bioenergia acumulată prin sucusiunea probei martor diluată homeopatic, care a „imortalizat” rezultanta „energetică” a ființei sale la momentul de vârf al sănătății sale a acționat asupra „rezultantei energetice” aflate în minus energetic din perioada scăderii, stimulând-o.

O extindere a acestui aspect pare a fi realizată prin „homeosiniatrie” combinație între acupunctură și homeopatie realizată de dr. Teodor și dr. Marius Caba.

Desigur despre homeopatie ar mai fi multe de spus. Credem însă că am expus esențialul în suficientă măsură pentru a înțelege ce reprezintă ea cu adevărat pentru cunoașterea umană în general și pentru medicină în special. Sperăm că de data aceasta cele expuse aici să stârnească ecoul meritat printre homeopați și interesul pentru medicii alopați cu deschiderea necesară.

Și poate că altă semnificație capătă motto-ul lui M. Martiny utilizat de dr. I. Chirilă [87] la capitolul referitor la homeopatie: „Dacă homeopatia există, atunci ea este cu 100 de ani în urmă și probabil cu 500 de ani înainte...”

Acupunctura. Electroacupunctura și electropunctura. Metalopunctura.
Moxibustia. Presopunctura. Reflexologia (Reflexoterapia). Punctoterapia.
Shiatsu. Do-In.

Acupunctura

Dr. Sabin Ivan [184] arată că acupunctura este pomenită prima dată de tratatul de medicină Nei King la îndemnul împăratului Hyan Ti (2757-2696 a.C.).

După cum menționează Louise Taylor și Betty Bryant [162], termenul de „acupunctură” provine din cuvintele latinești acus (ac) și punctura (a înțepa).

Desigur că ar apărea ca o adevărată îndrăzneală și poate chiar o impietate, abordarea unei asemenea teme în cadrul unui subcapitol cum este acesta al cărții de față, când ea a fost tratată prin mii de lucrări în întreaga lume, iar în China, locul ei de origine, de mii de ani, dacă scopul urmărit de noi n-ar fi acela de a lămuri unele aspecte, rămase din păcate confuze în ciuda imensului volum de pagini care i s-au dedicat.

Sunt de notorietate nume ca acelea ale familie de medici Caba, g-ral dr. Dumitru Constantin, dr. C. Ionescu – Târgoviște, dr. V. Bâgu, dr. Ioan Ladea, care au publicat în țară numeroase și valoroase lucrări privind acupunctura.

După părerea noastră, ceea ce este extrem de important de arătat privind acupunctura, e faptul că tehnicile ei de aplicare în general sunt destul de unitare atât de-a lungul mileniilor în care s-au constituit, cât și ca răspândire pe suprafața planetei încadrând această practică medicală în rândul medicinei energetice.

Trebuie de asemenea observat faptul că din ce în ce mai mulți medici alopați cu o deschidere conceptuală mai largă abordează această practică medicală, fie ca o preocupare secundară alături de cea alopată obișnuită sau complexând-o cu aceasta, fie ca terapeutică principală în cadrul activității lor.

Din păcate, atât practicienii tradiționali ai acupuncturii, cât și cei „vestici” au o viziune asupra „energiei” care „lucrează” în această terapie destul de confuză sau cu numeroase ambiguități, unele provenind din sursa tradițională, iar altele din influența pregătirii universitare alocate.

Într-adevăr, nu se poate, ca atunci când conceptul de la care se pleacă este deja confuz sau dacă se împletește cu o bază confuză cum este cea materialistă ateistă, ca întregul fundament teoretic al acupuncturii de astăzi să nu fie lipsit de o claritate, care ar fi în fapt, stringent necesară.

Se petrece astfel un fapt paradoxal : valoarea, „filonul pur” al fundamentului acupuncturii ca medicină energetică este diminuată fie de intervenția unor factori nu prea bine înțeleși (sau chiar neînțeleși) din zestrea tradițională, fie din amestecul impurificator al unor caractere aparținând medicinei materialiste carteziane.

Primul aspect se referă la asamblarea în imaginea fundamentului chinez din vremurile tradiționale al conceptului celor 5 elemente de bază (apă, aer, foc, lemn, metal) și mai ales a „dialecticii operaționale” Yin/Yang dusă dincolo de orice limită, iar cel de-al doilea, la interpretări cum ar fi aceea de a considera originea energiei care „lucrează” în acupunctură ca fiind cea produsă de mitocondrii la nivel celular, prin urmare în interiorul organismului uman.

Conceptele celor 5 elemente și a teoriei Yin/Yang sunt prea bine cunoscute ca să mai necesite analiza noastră. În ceea ce privește cel de-al doilea aspect, o astfel de părere este exprimată cu toată claritatea în prima lucrare a dr. Teodor Caba [77].

Analiza energiilor care sunt implicate în acupunctură evidențiază mari diferențe de la autor la autor, atât în terminologia tradițională, cât și în cea modernă.

Singurul acord tacit care pare să fi existat la autorii de lucrări de acupunctură (cel puțin a celor cercetați de noi) este că energia implicată în acupunctură provine de la TAO și se numește Qi. După cum arată g-ral dr.Dumitru Constantin [80] deși se scrie Qi, se pronunță „Tchi” (Madeleine J. Guillaume et al. [81] o și scriu astfel, fapt de altfel justificat, limba română fiind cea mai fonetică din câte există).

G-ral Dumitru Constantin consideră că acest termen, Tchi se traduce prin „energie” sau „suflu”.

Guillaume Madeleine et al. [81] arată că **„în ideograma reprezentând pe Tchi, alături de bobul de orez, simbol al hranei venind din pământ, se găsește termenul de „abur” simbol al energiei „impalpabile” (sublinierea noastră) venind din cer”**.

Daniel Reid [138], utilizează pentru energie termenul „chee” fără nicio mențiune specială. Toate cuvintele compuse, au la bază aceeași grafie : **chee**.

Citând cartea Nei King, dr. Teodor Caba și dr. Marius Caba [78] arată că energia umană este divizată în șase elemente diferite:

„1. Există, în primul rând, energia ce ființează înaintea corpului fizic;

2. Energia creată de stomac și difuzată în corp prin intermediul încălzitorului superior (este vorba de energia provenită din alimente, combinată cu aerul atmosferic);

3. Energia difuzată prin sudoare, care se degajă prin porii pielii (deșeurile ale metabolismului; se știe că energia biologică inferioară se transformă în căldură) ;

4. Energia provenită din lichidele care alimentează osul, creierul și epiderma;

5. Energia difuzată prin încălzitorul central, care transformă energia alimentelor în sânge;

6. Energia Yong, care se întâlnește în meridiane și vasele secundare.”

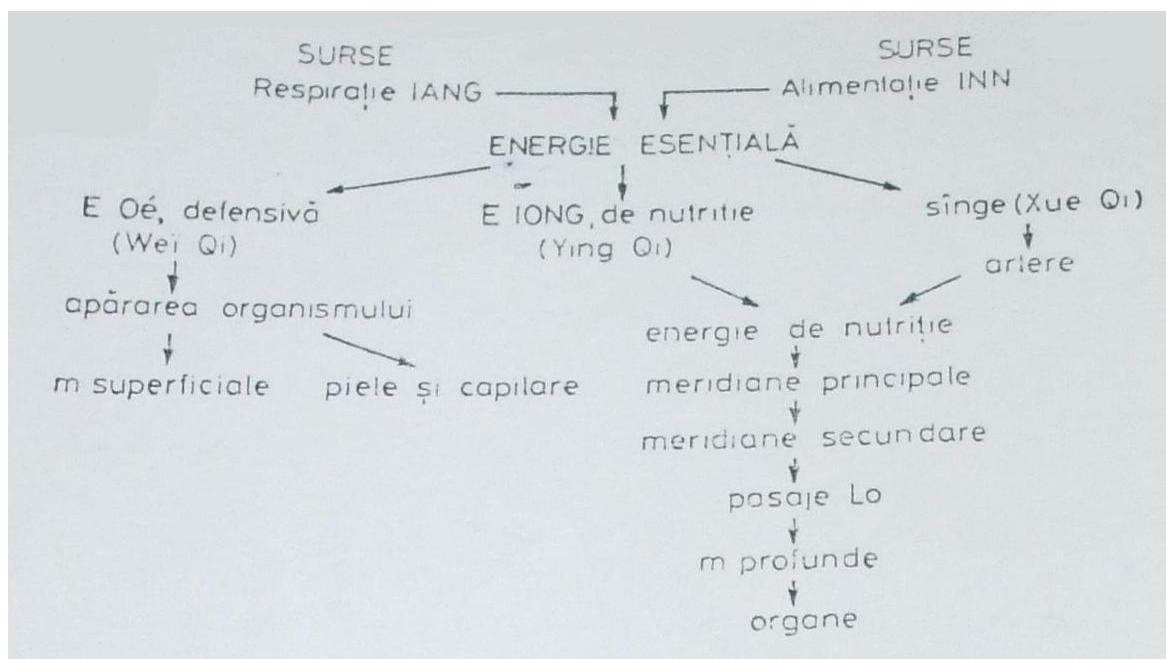
Așa cum am arătat mai înainte, deși autorii vorbesc în alte lucrări de sursa externă de energie din concepția chineză antică, ei consideră că în acupunctură cea care „lucrează” este energia produsă de mitocondrii la nivel celular. Următorul pasaj din lucrare este cât se poate de clar:

„Exemplele prin care medicina tradițională chineză se întâlnește cu medicina zilelor noastre ar putea continua cu multe altele ; în plus, *medicina antică a avut și are cunoștințe exacte despre un alt sistem reglator al organismului, care este caracteristic fiecărei vietăți, și anume sistemul energetic, primul apărut pe scară animală, mult mai stabil, mult mai complex, dar și primul care se dereglează în caz de îmbolnăvire. Acest sistem energetic are ca sursă energetică mitocondria celulară, precum și un circuit al energiei, format de meridianele principale și meridianele secundare.*”

Dr. Constantin Ionescu – Târgoviște [79] referindu-se la „sursele și formarea energiilor organismului”, arată că în cadrul acestora există și energii moștenite pe linie genetică, atât paternă, cât și maternă, ce sunt conținute în cromozomi în mod egal. „Aceste 2 energii, **Zong** și **Shen** pentru a se manifesta și ulterior, pentru a întreține activitatea ritmică a organismului au nevoie de un aport de energie de origine cosmică. Această energie exogenă cunoscută sub numele de **energie de întreținere**, cuprinde energiile Ying și Wei, **energia ciclică exogenă** și **Xue**. Toate au o origine cosmică (Yang) adusă pe cale respiratorie (pulmonară și cutanată) și de energie terestră (Yin) adusă pe cale digestivă sub formă de alimente și apă.”

În alte subcapitole ale cărții menționate, autorul detaliază energiile care se subsumează în bioenergetica umană cum ar fi : **Zong Qi** (energia ancestrală), **Shen Qi** (care ar fi energia psiho-informațională), **Wei Qi** (energia de apărare), **Ying Qi** (energia nutritivă), **Yuan Qi** (energie superpozabilă cu Zong Qi), **Jing Qi** (energie prezentă în momentul concepției), **Kon Qi** (energia de origine respiratorie) și **Ta Qi** sau **Jina** (energia de origine alimentară).

În figura de mai jos, dăm, după dr. Teodor Caba și dr. Marius Caba [139], ilustrarea energeticii umane implicate în acupunctură, care este conformă cu cele discutate mai sus.

În fapt, deși aproape toți autorii vorbesc la început de o energie externă ființei umane, datorate lui Tao, pe parcurs, practic ei o abandonează rezumându-se la o energie a omului apărută ca rezultat al însumării tuturor energiilor sale, aceasta din urmă fiind cea care „lucrează” în acupunctură. Deci energiile intră într-un „creuzet al organismului rezultând în final energia „mitochondrială”.

Dar, identificând energia care „lucrează” în acupunctură cu cea „mitochondrială”, autorii respectivi comit o mare eroare, deoarece aceasta din urmă se manifestă în cadrul corpului fizic de-a lungul sistemului nervos (impulsurile nervoase), prin dinamica sângelui și a limfei, și în general a întregului lichidian al organismului, în timp ce energia implicată în acupunctură, în fapt, aceea care circulă prin meridianele energetice este „energia vitală” care (așa după cum am arătat în volumul I al lucrării de față [8]) rezultă din cuplarea celor 2 subcomponente ale bioenergiei și anume cea cosmică, descendentă și cea telurică, ascendentă, prin acțiunea câmpului magnetic terestru și provenind, prima, de la Tatăl Cerească, iar cea de-a doua, de la Maica Pământescă. Este vorba de o energie manifestată concret, atât pentru componenta ascendentă, cât și pentru cea descendentă, prin unde elicoidale levogire. Este o deosebire esențială : prima energie, evocată de autorii menționați, privește doar „amplificatorul” ființei umane care este corpul fizic, iar cea de-a doua „sufletul” și „sufletul superior” (numit impropriu de unii autori „spirit”) „creuzete” ale gândurilor și sentimentelor, acționând asupra

corpului fizic prin „matricea energetică – informațională – spirituală”) organ impalpabil, supraviețuitor morții corpului fizic.

Diferența dintre naturile acestor două energii se reflectă în reflexologie (legată într-adevăr de energia mitocondrială) și în acupunctură, presopunctură, etc. (legată de bioenergie, respectiv de energie vitală).

După cum se știe, căile pe care circulă energia în acupunctură, numite „meridiane”, n-au o identitate anatomică, ci sunt constituite din cele mai diverse țesuturi, aparținând mai multor organe și sisteme anatomice.

După cum se arată în cea mai completă lucrare de informare privind acupunctura editată de un prestigios grup de acupunctori sub coordonarea g-ral dr. Dumitru Constantin și dr. C. Ionescu-Târgoviște [80] cel care a inițiat primul lucrări de evidențiere a meridianelor de acupunctură a fost dr. Virgiliu Bâgu în anul 1979, printr-o metodă cu tehnețiu radioactiv utilizat ca trasor, metodă preluată apoi de dr. Fl. Brătilă și colaboratorii.

Potrivit dr. Sabin Ivan [184] primele încercări de injectare de substanțe radioactive pentru evidențierea punctelor și traseelor meridianelor au fost făcute în 1963 de către Kim Bang Han (Coreea), iar în țara noastră lucrări s-au făcut la Herculane și Galați.

Prin realizarea acupunctogramelor obținute în eforturile cercetătorilor mecanismelor acupuncturii s-a făcut demonstrația obiectivă, definitivă a existenței meridianelor din acupunctură, căi de circulație a energiei în întregul organism de la punctele distale la celelalte puncte active, pe traseul acestora.

Dr. Sabin Ivan arată de asemenea [184] că în 1962 la Congresul de la Baltimore, profesorul Amassian a demonstrat acțiunea punctelor de acupunctură (după înțepare) asupra unor regiuni de pe creier. „Pentru a răspunde criticilor, experiența sa a fost urmată de excitarea acestor regiuni de pe creier, cu obținerea imediată a unor răspunsuri la nivelul punctelor de acupunctură corespunzătoare.”

În același sens pledează realizarea „electroacupunctogramelor” de către dr. C. Ionescu – Târgoviște. Această tehnică se pare că a permis confirmarea conceptului funcției meridianelor de acupunctură ca sistem primar de electroreglare al organismului, formulat și susținut de g-ral dr. Dumitru Constantin. Se afirmă că tehnica permite studiul migrării sarcinilor electrice la distanță de locul stimulării pe traiectul meridianelor de acupunctură spre zonele aflate în dezechilibru bioelectric, al „potențialului de leziune” produs prin înțeparea punctelor cutanate, modificări considerate de cercetători ca explicație a uneia din modalitățile de mai acțiune în acupunctură.

Poate că datorită acestei din urmă evidențe, autorii pomeniți mai înainte s-au lăsat influențați în părerea că energia care „lucrează” în acupunctură este cea mitocondrială, deși în istoricul la care ne-am referit se arată de exemplu, de către g-ral dr. Dumitru Constantin că „rețeaua de meridiane este văzută și ca o altă cale de circulație a informației preexistentă sistemului nervos, iar ulterior, **cu o funcționalitate paralelă cu a acestuia**”.

Deși biostructura așa cum a fost genial intuită de regretatul savant Eugen Macovschi [136] (confirmată obiectiv prin observare directă de către P.P. Porter și T.B. Tucker la microscopul electronic de mare putere cu baleiaj de la Boulder, Colorado, Statele Unite) are un caracter de generalitate pentru orice celulă vie, credem că în cazul țesuturilor prin care trec meridianele de acupunctură, ea capătă o anumită specificitate, al cărui aspect este însă prea subtil pentru a fi accesibil observației directe chiar cu tehnica cea mai perfecționată.

Credem că avem temei să facem o astfel de presupunere din cele relatate nouă în această problemă de către regretatul, marele suprasenzitiv care a fost ing. Valeriu Popa. Astfel, cu ocazia unei întâlniri pe care am avut-o cu dânsul prin 1988, ne-a arătat două amprente palmare Kirilian, ale unui pacient și ale sale, înainte și după tratament. Deși alb / negru, ele furnizau cu claritate următoarele informații : efluviile luminoase, care înconjurau degetele „amprentate” la donator (ing. Valeriu Popa) înainte de tratament, erau puternice și egale, la toate cele cinci, în timp ce la receptor (subiectul tratat) , erau mult mai reduse în general, iar la unul din degete era mult mai redus decât la celelalte. În amprente Kirilian imediat de după tratament, se putea observa cum la donator lungimea efluviilor luminoase scăzuse la toate degetele în mod vizibil, dar mai mult la degetul la care pacientul înregistrase inițial scăderea respectivă, în timp ce în amprenta Kirilian a pacientului se putea observa prin comparație cu cea inițială, cum efluviile luminoase erau mult mai dezvoltate la toate degetele, minusul energetic de la degetul cu deficit, abia mai fiind vizibil. Nu ne aducem aminte exact despre care deget este vorba și respectiv care organ important se afla în suferință, reținem că respectivele amprente erau considerate pe drept cuvânt, ca dovezi extrem de importante de către marele suprasenzitiv, atât pentru circulația energiei vitale pe meridianele de acupunctură, cât și pentru demonstrarea posibilităților de transfer a bioenergiei (de fapt energiei vitale) pentru semenul aflat 9h suferință.

Pentru specificitatea energiilor care circulă pe meridianele de acupunctură pledează și punctele de pe tegument determinate de prof. dr. Caligaris așa cum am arătat în cartea dr. Leprince [38] tradusă de noi din limba franceză, prin care, aplicând o tehnică foarte simplă pusă la punct de descoperitorul lor, omul obișnuit capătă pentru puțin timp, calități așa – numite „paranormale”, „parapsihologice”.

Acest lucru face să se presupună că punctele respective, reprezintă sau constituie „înrădăcinări” sau legături ale corpului fizic cu cele subtile, energetice – informaționale – spirituale, deținătoare ale matricei – energetice – informaționale – spirituale, organ complex, imaterial care imprimă ființei umane necunoscutele sale calități taumaturgice.

Pentru g-ral dr. Dumitru Constantin, mecanismul prin care acționează acupunctura este o electroreglare a organismului. „Având rezistență electrică mică și deci o conductibilitate electrică mare, aceste puncte (ale acupuncturii firește N.N.) pot fi considerate ca zone de conducție care asigură stabilitatea structurii electrice a organismului. ***Sub raport electric boala înseamnă o scădere a rezistenței electrice și o creștere a potențialului electric în punctele cutanate corespunzătoare organului aflat în suferință. Acțiunea asupra lor, are ca rezultat refacerea acestor parametrii la valorile corespunzătoare stării de sănătate. Cu alte cuvinte, acupunctura realizează o „acțiune de electroreglare”.***

Este cât se poate de interesant de evocat faptul că același prestigios cercetător în acupunctură, ajunge la concluzia că „există un schimb de substanță, energie și informație între organism și mediu care se efectuează prevalent la nivelul punctelor active. În termenii științelor actuale există o ***homeostazie electrică și informațională*** care este reglată de nivelul informațional extern și intern al organismului, punctele electrodermice comportându-se ca niște porți care cresc sau reduc accesul informațional de la organism spre mediu și invers”. „În scopul menținerii unei homeostazii informaționale emitem sau recepționăm informații codificate electric prin punctele electrodermice. Se poate atribui învelișului cutanat privit în această ipostază un rol de «antena» pentru organism”.

În figura 3 din volumul întâi al cărții de față [8] am ilustrat, după Arthur Baines (citată de dr. V. Wethered [135] repartitia polarităților electrice pe suprafața tegumentului, iar după cuplul de autori ing. A. Baciuc – dr. doc. C. Baciuc [137], am citat valoarea de 60 – 70 mV drept valoarea medie a potențialului cutanat la om cules în palmă, iar pe suprafața corpului că valorile variază în limite foarte largi (4 – 150 mV).

Dr. Sabin Ivan arată [184] că proprietățile electrice ale punctului de acupunctură au fost observate de Dinier, Gral și Niboyet și că alți cercetători au descoperit că în jurul punctelor de acupunctură active există o coroană de electroni ce dispare imediat după stimularea lor.

Tot el îl citează pe J. Bossy care arată că înțepăturile situate sub punctul de acupunctură se află o bogată rețea de fibre nervoase și vase de sânge.

Același autor arată că unele puncte de acupunctură coincid cu punctele de pe piele folosite de homeopați (numite Weih), cu punctele Valleix situate pe traseul nervului sciatic (utilizate de neurologi si reumatologi) și cu cele motorii ale mușchilor (repere în neurologie).

Este evident că aspectele evocate mai sus complică foarte mult imaginea care se poate contura din sintetizarea datelor privind mediul electric intern și extern și relațiile acestuia cu organismul uman.

Credem că aceste aspecte pot fi limpezite numai de către medici clarvăzători care s-au debarasat total de restul cartezian și care totodată sunt buni cunoscători ai meridianelor de acupunctură și ai tehnicilor acesteia. Ei trebuie de asemenea, să fie cunoscători ai modelului nostru privind bioenergia și al structurii ființei umane, ultima ca rezultat al sintezei modelelor Barbara Ann Brannen, Charles Lancelin, Bovis, Henri Mager – Jacqueline Chantereine – dr. Savoire, prof. William Tiller, așa cum a fost prezentată în volumul I al acestei cărți.

În ce ne privește, mecanismul acupuncturii, necesarmente, are implicația în mod fundamental „energia vitală” rezultată, așa cum am menționat și mai sus, din cuplarea sub acțiunea câmpului magnetic terestru, ale celor două subcomponente ale bioenergiei. Specificitatea care pare să existe pe fiecare meridian de care am vorbit mai înainte, credem că poate să rezulte din relațiile biunivoce cu mecansimele aparent atât de bine cunoscute (și totuși încă misterioase) de „feed – back” și de „feed – before”, fenomene cinetice energetice – informaționale, „retro” și „anticipative”.

Dacă pe meridianele de acupunctură au fost identificate fluxuri de electroni, noi credem că acesta este un fenomen secundar, antrenarea electronilor având loc prin efectul circulației energiei vitale ca modulator.

După părerea noastră, acupunctura nu realizează numai „electroreglarea organismului”, ci și echilibrarea fluxului energiei vitale în organism aportând mai multă energie la organul sau țesutul aflat în deficit, înlăturând „blocajele energetice” din interiorul acestuia.

Noi credem că procesele care se petrec în cursul tratamentelor prin acupunctură sunt mult mai complexe decât se imaginează în general. De exemplu, este imposibil ca prin înfigerea acului în tegument operatorul acupuncturor să nu transfere pacientului o parte oricât de mică din propria sa bioenergie (sau să capteze de la acesta în cazul în care operatorul se află într-un deficit bioenergetic mai mare decât al pacientului !), transmițând și alte influențe care sunt foarte greu, dacă nu imposibil de evaluat.

Dacă părerile privind mecanismele acupuncturii după cum am arătat sunt diferențiate de la autor la autor, se pare că tehnicile ei de aplicare sunt destul de unitare, atât în ceea ce privește ustensilele utilizate, atât ca forme, cât și ca mărimi este destul de largă, funcție de punctele ce trebuie înțepate. În

mod ideal se folosesc ace platinat sau aurite pentru „tonifierea” punctului înțepat (adică „concentrarea” energiei în zona din jurul punctului înțepat) și ace argintate pentru „dispersarea” (adică „împrăștierea” energiei în aceasta).

Potrivit lui William Collinge [134] mulți acupunctori lucrează cu ace de unică folosință, alții cu ace refolosibile pe care le sterilizează. (În ambele cazuri este bineînțeles influența medicinei alopate N.N.)

După William Collinge [134], acupunctura sporește numărul anticorpilor și acționează o eliberare de substanțe care provoacă vindecarea și reduc durerea (p. 17).

În ce privește aplicarea acupuncturii în Statele Unite, el rezumă cel mai bine situația actuală (1996 N.N.).

„În Statele Unite, de la nouă la douăsprezece milioane de pacienți se adresează specialiștilor în medicina chineză, căutând în special acupunctura pentru tratarea durerilor, după rezultate nesatisfăcătoare cu medicina occidentală. Există între nouă și zece mii de specialiști în acupunctură, incluzând aproximativ trei mii de doctori care continuă programul de calificare în facultățile de medicină americane”.

„În treizeci și cinci de școli de medicină chinezească din Statele Unite sunt instruiți acum specialiști, fără ca aceștia să fie medici, prin programe de 3 – 4 ani. În 1973, primul stat care a acreditat specialiști în acupunctură fără să fie medici a fost Nevada. În douăzeci și trei de state, acupunctura nu poate fi practică decât de medici, în timp ce restul statelor acreditează în diferite grade această manieră”.

Referindu-se la principiile – cheie, Collinge arată că tratamentul are ca finalitate tonifierea lui Yang, tonifierea lui Yin, eliminarea excesului Yang și eliminarea excesului Yin.

Tot Collinge [134] identifică următoarele tipuri de acupunctură : acupunctura cu cinci elemente, (acupunctura „clasică”), acupunctura medicală, acupunctura japoneză, acupunctura auriculară. Ar fi o încărcare neneesară a textului dacă am detalia această clasificare a lui Collinge. De aceea ne vom mai referi doar la modul cum vede el fiziologia efectelor acupuncturii.

Dr. Sabin Ivan [149] vorbește și de „*microacupunctură*”, o metodă terapeutică eficientă în multe boli, mai ales când se asociază cu „*macroacupunctura*”.

„Este evident că acupunctura activează sistemul nervos, electric, sangvin și limfatic. Știința occidentală explică controlul pe care îl exercită aceasta asupra durerii prin cascada de neurotransmițători eliberați ca urmare a stimulării punctelor. Acești neurotransmițători ajută la oprirea transmiterii și receptării durerii prin sistemul nervos central (endorfine, encefaline și monoamine).

Mecanismele prin care acupunctura acționează favorabil asupra altor tulburări sunt mai puțin cunoscute”.

„Helms ține să evidențieze faptul că știința poate spune **ce face** acupunctura, însă nu explică modul în care aceasta funcționează. Din punct de vedere tradițional, aceasta influențează circulația energiei **chi**, pe care știința occidentală încă nu o poate studia deoarece îi lipsesc instrumentele”. (Iată că în această lucrare energia este denumită și scrisă „chi”. Credem însă că iubii semenilor cititori nu s-au lăsat înșelați și au realizat faptul că această denumire este identică cu ki sau ci și cu „Tchi” și că se pronunță „Tchi”).

În foarte valoroasa sa carte referitoare la medicina tradițională chineză, Daniel Reid [138], în capitolul 14 „medicina energetică” arată următoarele :

Citând „Tratatul Clasic de Medicină Internă”, Reid referindu-se la medicina energetică arată că acesta descrie 3 forme ale acesteia : magnetică (realizată prin plasarea de magneți pe organele aflate în suferință și punctele energetice corespunzătoare), electrică (acupunctura) și termică (moxibustia). Toate cele 3 metode acționează prin manipularea și echilibrarea fluxului de energii interne ale celui tratat. Se acționează în funcție de dezechilibrul produs : stările de „Rece” trebuie încălzite, cele de „cald” răcite, cele de „plenitudine” golite, iar cele de „vid”, umplute. Aceste echilibrări se realizează prin manipularea și armonizarea energiilor pacientului prin intermediul meridianelor și a punctelor energetice care străbat organismul uman.

După Reid, meridianele și punctele lor vitale au 2 funcții fundamentale : una de a distribui energia către organe, glande, creier, membre, oase și alte țesuturi ale corpului și a doua de a trimite semnale de avertizare înapoi la creier atunci când un organ este în suferință sau este agresată o zonă a corpului prin care trece meridianul respectiv.

Creierul răspunde declanșând mecanismele de vindecare și reparare prin intermediul sistemului nervos. Răspunsul de vindecare este astfel reglat printr-un sistem electric de control în circuit închis care leagă sistemul energetic de sistemul nervos, endocrin și circulator, creierul servind drept pupitru de comandă central.

Reid, arată, pe drept cuvânt, că „medicii occidentali continuă să nege existența sistemului energetic uman din simplu motiv că nu-l pot vedea, spunând în schimb că acesta nu este decât o manifestare a sistemului nervos”. „ A susține o asemenea afirmație este totuna cu a pretinde că undele radio nu există pentru că nu le putem vedea, chiar dacă le manipulăm ușor, trimițând și primind semnale audiovizuale pe distanțe mari”.

Punctul taoist de vedere consideră că „sistemul energetic îl subordonează pe cel nervos deoarece acesta din urmă operează în virtutea semnalelor transportate de neurotransmițători (care sunt forme de esență) în timp ce sistemul energetic funcționează pur și simplu prin intermediul energiei și așa cum am văzut deja, energia comandă esența”.

Iată că Daniel Reid exprimă un punct de vedere, care, având în vedere prima frază, se arată diferit de modul de expunere tradițional, dar și de cel exprimat de g-ral dr. Dumitru Constantin sau poate mai degrabă constituie o sinteză a celor două, el vorbind de electroreglare, dar o electroreglare care racordează sistemul electric al organismului la cel energetic.

Este ușor de observat că și noi ducem imaginea structurii sursei energiei până la capăt, respectiv Tatăl Ceresc și Maica Pământescă de la care provin cele două subcomponente ale bioenergiei care prin cuplare dau energia vitală.

Referindu-se la cercetările moderne făcute în China la Universitatea Jiao Tong din Shanghai, Reid arată că energia care circulă în om, expune (manifestă) proprietăți electromagnetice când circulă prin meridianele de acupunctură, însă ia caracterul energiei luminoase, cumva asemănător laserului, atunci când este emisă în exteriorul corpului prin mâini.

Investigațiile făcute pe mari maeștri de chee – gung (iată o altă formă de exprimare a energiei Tchi analizată mai înainte. Chee – gung este același lucru cu Qi – gong.) au evidențiat că energia proiectată de aceștia prin mâinile lor a avut raze de 25 la 160 metri, fără scădere a intensității, aceasta putând străbate ecrane de 10 centimetri din piele, de 15 centimetri din lemn, de 5 centimetri din cărămidă, și prin 2 foi de grosime obișnuită din tablă de fier. Comparativ, aceasta înseamnă o putere de penetrare mai mare decât razelor alfa și beta. Vom mai evoca și alte aspecte senzaționale după Daniel Reid în subcapitolul în care ne vom referi la medicina energetică propriu – zisă.

În timpul redactării acestor rânduri am intrat în posesia volumelor I și II referitoare la acupunctură ale dr. Ioan Ladea [142, 143].

Doctor în științe medicale, medicul Ioan Ladea exprimă în această amplă lucrare un punct de vedere mărturisit, total diferit de cele expuse în cărțile, să zicem „clasice” despre acupunctură, aparținând fie autorilor chinezi, fie occidentali.

Este evident că lucrarea constituie rezultatul unui mare efort și reprezintă rodul unei mari erudiții.

Este de-ajuns să ne referim la numeroasele citate și extrase în limba franceză și latină și la pictogramele chinezești în original împânzind întregul text, pentru a susține afirmația noastră.

După cunoștințele noastre, dr. Ladea este primul autor de acupunctură care nu ezită să mărturisească faptul că lucrarea sa a scris-o sub semnul călăuzitor al Divinității, căutând în numeroase rânduri, ca exprimărilor autorilor antici chinezi să le dea interpretări creștine. (Din păcate nu credem că sunt și corecte. De pildă : „Sunetul este Yang produs de Yang.” Aceasta este formularea chineză la care autorul adaugă : „Cuvântul este emis de Dumnezeu (Yang din Yang sau în expresie creștină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, dar nu făcut !)”.

Erudiția în domeniul cunoașterii limbii chineze, îl face de asemenea pe dr. Ladea să găsească o mulțime de erori în formulările privind acupunctura ale autorilor „clasici” ai acesteia.

Și pentru a dovedi acest lucru el tratează în detaliu atât istoria acupuncturii, cât și fundamentele ei filozofice și religioase.

El arată de pildă, că utilizarea termenului de „5 elemente” referindu-se la apă, foc, pământ și metal, este greșită și că de fapt, este vorba de 5 mișcări sau „tregeri” [142].

În volumul al doilea [143] el evidențiază conceptul fundamental chinez, că „omul gândește cu tot trupul său”. Extinzând ideea în repetate rânduri dr. Ladea evidențiază faptul că gândirea chineză antică are un fundament holistic, ideea de unitate a omului cu Universul devenind o adevărată obsesie pentru aceasta.

Dr. Ladea arată că acest concept fundamental a condus în religie la dezvoltarea unui panteism desăvârșit. (Din păcate, autorul nu sesizează că aceasta este în fapt, o scădere a valorii concepției holistice și că o interpretare corectă a acesteia n-are cum să conducă la o astfel de eroare).

În fine, dr. Ladea face efortul să demonstreze valabilitatea totală, universală a conceptului Yin / Yang (ajungând să-L identifice, după cum am văzut, pe Dumnezeu, cu Yang !).

Noi am mai arătat că acest concept Yin / Yang (în fapt o rezumare a dialecticii) nu poate fi extins la nivelul Divinului, unde ar deveni de-a dreptul absurd.

Într-o expunere foarte clară a conceptelor filozofice extremorientale a lui Nyoiti Sakurazawa (Georges Oshawa) [144], autorul referindu-se la acest concept, arată că în plină iubire de exemplu, reprezentată prin partea albă a cercului simbolizând conceptul, ia naștere contrariul său, ura, simbolizată prin punctul negru din spațiul imaculat. Întrucât Sakurazawa nu consideră nicio limită de nivel pentru valabilitatea principiului, acest lucru ar echivala cu a spune (în cazul extinderii principiului la nivel Divin) că și în Dumnezeu există un punct negru, al urii, adică al răului, ceea ce este pe deplin absurd, Dumnezeu fiind iubirea totală, puritatea totală.

Revenind la principiul Yin / Yang, trebuie să mai arătăm că dr. Ladea evidențiază unele calități și funcțiuni ale acestui principiu care nu se mai regăsesc în alte lucrări referitoare la această tematică. Ca de exemplu :

- Fenomenul reprezentativ al Yinului este gravitația, iar cel al Yangului, vibrația ;
- Omul stă între Yin și Yang reprezentând limita dintre ele ;
- Yin fără Yang nu este cu puțință și nici Yang fără Yin. Înseamnă că dacă Yinul este în exces, el se transformă în Yang și viceversa ;
- Yangul se hrănește din Yin și viceversa ;
- Yangul este mișcarea. Yin repausul.

Influențat puternic de Tchoang – tzou („Les Pères du système taoiste”) dr. Ladea admite că : „Nu există nemurire reală. Virtuțile și le poate dobândi omul prin seriozitate. Totul e sobru, nimic mistic, nimic ezoteric, nimic obscur, totul în concordanță cu natura, cu realitatea cea mai concretă. Spiritul este o realitate Yang. Totul este supus schimbărilor”.

(Nu ne putem abține să nu observăm că acceptarea unor asemenea formulări filozofice ca acelea de mai sus ale lui Tchoang – tzou, pun sub semnul îndoielii compatibilitatea completă a acestora cu aspectele corespondente creștine, mărturisit dorite de dr. Ladea.)

Este decontestat faptul că numeroasele explicații fiziologice date în urmărirea meridianelor de acupunctură și relațiile dintre ele care de multe ori înlătură unele aspecte mai confuze, ambigue sau contradictorii din abordarea „clasică” a acupuncturii prezente în lucrarea dr. Ioan Ladea menține ștacheta valorii acesteia ridicată la nivelul merituosului său titlu de doctor în științe medicale.

Desigur, poate ar fi fost necesară o evaluare mai minuțioasă a acestei ample lucrări a dr. Ladea, dar în cursul elaborării cărții de față nu ne-am putut îngădui o întrerupere mai lungă.

În fine, în încheierea discuțiilor despre acupunctură considerăm mai mult decât util, de fapt necesar, să redăm după dr. Sabin Ivan [184] indicațiile acestei terapeutici:

„Acupunctura se aplică pentru: dureri (în general), palpitații, hipertensiune arterială în stadiul inițial, constipație, balonări, tulburări de menstruație, tulburări de menopauză, urticarie cronică, astm bronșic, insomnie, enurezis, oboseală, impotență sexuală, frigiditate, tulburări ale poftelor de mâncare, pentru abandonarea fumatului, la potențarea analgeziei în timpul intervențiilor chirurgicale.

Este inefficientă la bolnavii care în același timp urmează tratamente cu medicamente hipnotice, tranchilizante, preparate carteziene, raze X, proceduri electrice, etc. Ea nu se practică persoanelor debile, anxioase sau în stare de ebrietate, gravidelor în ultimele luni de sarcină, femeilor în timpul menstruației, bolnavilor grav psihici sau de inimă, persoane foarte obosite.

Moxibustia

După cum arată William Collige [134], „Moxibustia reprezintă tehnica de ardere a plantei **moxa** pe punctele de acupunctură. Moxa este un material pufos, lânos, cam de dimensiunea unui bob de mazăre, care se aprinde, de obicei cu un băț de tămâie. Acesta arde încet, introducând căldură în punctul de acupunctură. După câteva secunde, când pacientul începe să simtă arsura, medicul le mută.”

„*Moxibustia este mai veche decât acupunctura.* (subl.ns.) O vreme era considerată superioară tuturor celorlalte forme de tratament. Există mai multe feluri de moxa, efectele ei fiind influențate de factori ca vârsta, modul de preparare, numărul de aplicații care se fac deasupra unui punct și juxtapunerea cu acele. Moxa poate fi arsă pe un strat de sare, ghimbir sau usturoi așezate pe piele pentru a introduce proprietăți suplimentare în punctul ales.”

„*Moxibustia are un efect asupra punctelor pe care acupunctura nu-l poate obține.* (subl.ns.) Ea poate fi așezată în partea care rămâne afară a acului, schimbând temperatura acestuia.”

După dr. Savin Ivan [149], **Moxa** este un termen japonez (KAO în limba chineză). El definește tehnica folosirii căldurii locale prin arderea de frunze uscate de **peliniță** (*Artemisia vulgaris*) modulate sub forma unui cilindru foarte subțire. Unul din capete aprins, se ține deasupra punctului sau se aplică direct pe piele (mai rar). Din aceleași frunze uscate se mai fac mici sfere, care, atașate la capătul acului înfipt și aprinse, el va încălzi în profunzime, potențând astfel acțiunea acupuncturii.”

Electroacupunctura și electropunctura

Electroacupunctura și electropunctura sunt variante ale acupuncturii tradiționale, aplicându-se pe aceleași meridiane și puncte active, numai că în primul caz, pe capătul acului înțepat în tegument se aplică impulsuri electrice, iar în al doilea, acestea se aplică prin intermediul unor electrozi fixați direct pe punctele respective.

Noi credem că electroacupunctura și electropunctura sunt efecte inerente ale dezvoltării tehnologice moderne aplicate în acupunctură, deși se pare că în scurtul istoric al capitolului respectiv [80] dr. C. Ionescu-Târgoviște acreditează un istoric independent.

Prin posibilitățile oferite de tehnologia modernă, variantele ce se pot aplica prin cele 3 feluri de curent (continuu, alternativ și impulsional); forma undei (care poate fi de o varietate infinită), spectrul larg de frecvențe al impulsurilor (între 0,1 și 1000Hz), precum și timpul diferit de aplicare (de la câteva minute la câteva ore) permit realizarea unei stimulări extrem de variate.

Mai mult decât atât, datorită evoluției tehnologice din ce în ce mai performante din ultima vreme s-au realizat aparate cu care se aplică impulsuri electronice din ce în ce mai complexe și în afara punctelor de acupunctură „standard”. Cu alte cuvinte între fizioterapie cunoscută de multă vreme, electropunctură și electroacupunctură s-a dezvoltat o întreagă varietate de tehnici terapeutice prin utilizarea curentului electric, care pot fi grupate în termenul mai generic de „electroterapie”.

Potrivit dr. Sabin Ivan [149], primul care stimulează punctele cu ajutorul curentului electric a fost Sarlandière, medic din armata lui Napoleon care este considerat și părintele analgeziei prin acupunctură și electropunctură.

De asemenea s-au perfecționat tehnici prin care pe punctele de acupunctură s-au aplicat radiații luminoase (de tip laser sau altele) în terapia de stimulare așa cum a procedat Walter Kroy [140].

Dr. Sabin Ivan arată de asemenea [149] că punctele se stimulează prin diverse mijloace: cu acul, prin masaje, moxa, curent electric special, raze laser, câmpuri magnetice, vibrații sonore, injectare de diverse substanțe (ser fiziologic, vitamina C, Boicil, etc.)

Tot el, citează pe J.Lamy care „stimulează punctele cu ajutorul sunetelor emise de un aparat special, prin intermediul unui vibrator punctiform confecționat din aur sau din argint. Metoda numită fonoforeză folosește 12 note ale unei game cromatice în 5 octave. Frecvențele sunt limitate la progresul urechii umane pentru a se evita agresivitatea ultrasunetelor.”

Daniel Reid în valoroasa sa lucrare deja citată [139], discutând despre posibilitățile îmbinării acupuncturii cu tehnica modernă, citează pe doctorul suedez Björn Nordenstörn, care la Institutul Karolinska utilizează acupunctura în tratarea cancerului introducând în tumori prin intermediul acelor specifice curenți pulsati amplificați electronic, care, prin câmpul electromagnetic creat, distruge celulele canceroase. Distrugerea celulelor canceroase nu afectează celulele normale, care fiind mai puțin active, sunt mai puțin sensibile la electromagnetismul extern. În explicația acțiunii benefice se ține seama și de faptul că totodată curenții pulsati furnizați, produc intensificarea circulației sângelui

în tumoare, mărind prin acesta afluxul de leucocite, enzime și alți factori imunitari, care pot produce eliminarea celulelor moarte și reziduurile toxice în tumoare.

Într-un alt subcapitol, „electroterapia”, Daniel Reid citează pe chirurgul francez dr. Apostoli, care încă de prin anii 1880 a remarcat scăderea volumului tumorilor canceroase, prin introducerea în ele a unor **electrozi pozitivi** purtând un curent de 100-250 miliamperi.

Referindu-se din nou la rezultatele obținute în Suedia de dr. Björn Nordenstörn la Institutul Karolinska în tratarea tumorilor canceroase prin „acupunctură electrică” el completează explicația anterioară prin menționarea faptului că țesuturile maligne manifestă cea mai mare electronegativitate, motiv pentru care utilizarea electrozilor pozitivi (prin acțiunea contrarie) duce la distrugerea tumorilor canceroase în care sunt implantați.

Dr. Becker, citat de autor, face presupunerea că efectul este datorat modificării puternice a echilibrului acido – bazic (yin – yang), cu crearea unei zone puternic acide (yang) în care celulele sunt distruse.

Noi credem însă că explicația este cu totul alta și anume faptul că tipul de curent utilizat probabil prezintă unde cu rotație elicoidală levogiră, adică fiind contrarie chiralității prezentate de moleculele care alcătuiesc celulele tumorilor maligne a căror chiralitate este dextrogiră. Este o dovadă în plus că presupunerile lui Kögl și Erxleben (așa cum a arătat dr. D. Ionescu – Pantelimon în lucrarea sa referitoare la cauzele cancerului [101]) că tumorile maligne conțin aminoacizi alcătuiți din molecule cu chiralitate dextrogiră (adică spre dreapta, după cum am arătat în câteva rânduri) sunt corecte.

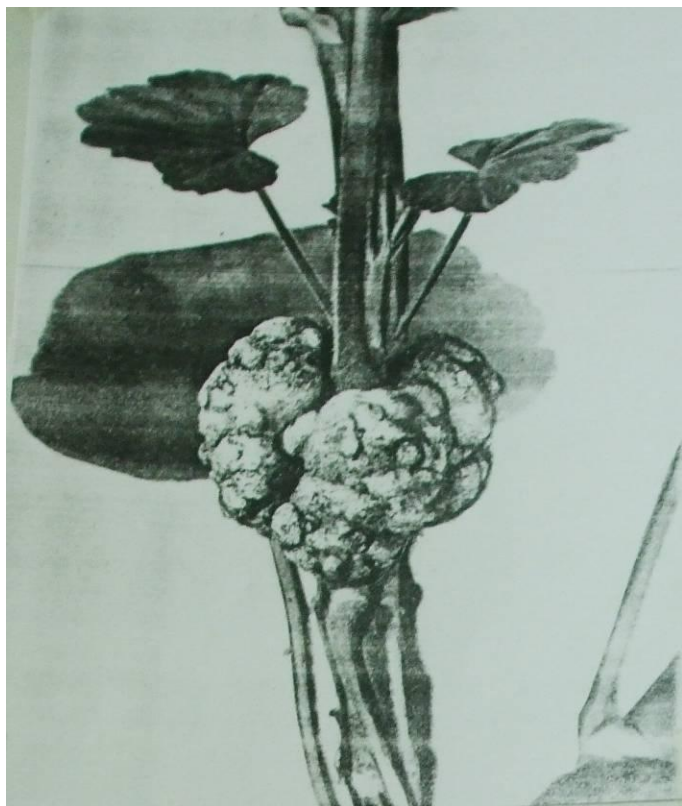
Moleculele care alcătuiesc țesuturile tumorale maligne, cu chiralitate dextrogiră, constituie, după cum bine se observă, o excepție de la structura normală a celulelor vii a căror molecule ce le alcătuiesc au chiralitatea levogiră, adică spre stânga. Așa cum a arătat Dittmar, citat de O. Costăchel (*op.cit.*), toate țesuturile necrozate, au aminoacizii dextrogiri. De asemenea, Dr. Rada (1973) [*ibidem*] a arătat că după moartea celulelor normale, moleculele levogire ce le-au alcătuit în viu, devin dextrogire. (Așa cum rezultă foarte clar din „Evanghelia esseniană a Păcii” după spusele Domnului Iisus, *dextrogirizarea aparține maleficului, „stăpânul suferinței, a bolilor și al morții”*). **Nici nu se putea o dovadă mai clară că țesuturile tumorale maligne sunt efecte ale maleficului. Pare cât se poate de logic că, acționându-se cu unde levogire cu lungimea de undă și frecvența corespunzătoare, asemănătoare bioenergiei (sau având o concentrare bioenergetică) asupra tumorilor maligne, acestea să fie distruse.**

Imaginea de mai sus este în consens cu observațiile din experimentele lui Georges Lakhovsky [141], care punând o buclă circulară din sârmă de cupru cu diametrul de 30 cm, *răsucită spre stânga*

în jurul unei plante, în speță *Pelargonium zonatum*, căreia i-a produs la locul respectiv o tumoare canceroasă prin inoculare de *Bacterium tumefaciens*, aceasta se desprinde de pe tulpină și cade după circa o lună de zile prin recepționarea pe această antenă a unei emisii de unde radioelectrice cu lungimea de undă de 2 m, generate de un oscilator inventat de el, numit radio-celulo-oscilatorul Lakhovsky (conform extraordinarelor fotografii alăturate, înainte și după tratament). După cum arată Lakhovsky, la lungimea de undă dată (2 m), numărul oscilațiilor undelor emise este de circa 150 de milioane/sec. Este evident că bucla din sârmă de cupru răsucită spre stânga, izolată de pământ cu un suport din ebonită, deci cu un rol de antenă de recepție, **a obligat undele recepționate să oscileze în sens levogir**. Ideea inventatorului s-a dovedit cu adevărat genială. Deși poate depășește puțin cadrul, având în vedere importanța acestor experimente considerăm că este cât se poate de interesant de a prezenta mai jos toate cele 6 planșe, un adevărat documentar foto – argument.

PI. I. ASPECTUL CICATRICEI
SUBIECTULUI TRATAT – Un exemplar
din planta *Pelargonium zonatum* inoculat la
10 aprilie 1924 cu bacilul *Bacterium
tumefaciens* tratat între 24 mai și 14 iunie
1924, în 11 ședințe de câte 3 ore cu
oscilatorul Lakhovsky înzestrat cu antene,
fotografiat după vindecare la 21 iulie 1924.
(Clinica de chirurgie a Spitalului
Salpêtrière)

Pl. II. – ASPECTUL TUMORII LA
MARTORUL NETRATAT . - Un exemplar de
Pelargonium zonatum inoculat la 10 aprilie
1924 cu *Bacterium tumefaciens* și fotografiat
la 6 iunie 1924. Se remarcă dezvoltarea
considerabilă a tumorii canceroase de pe tulpina
plantei (Clinica chirurgicală a Spitalului
Salpêtrière)

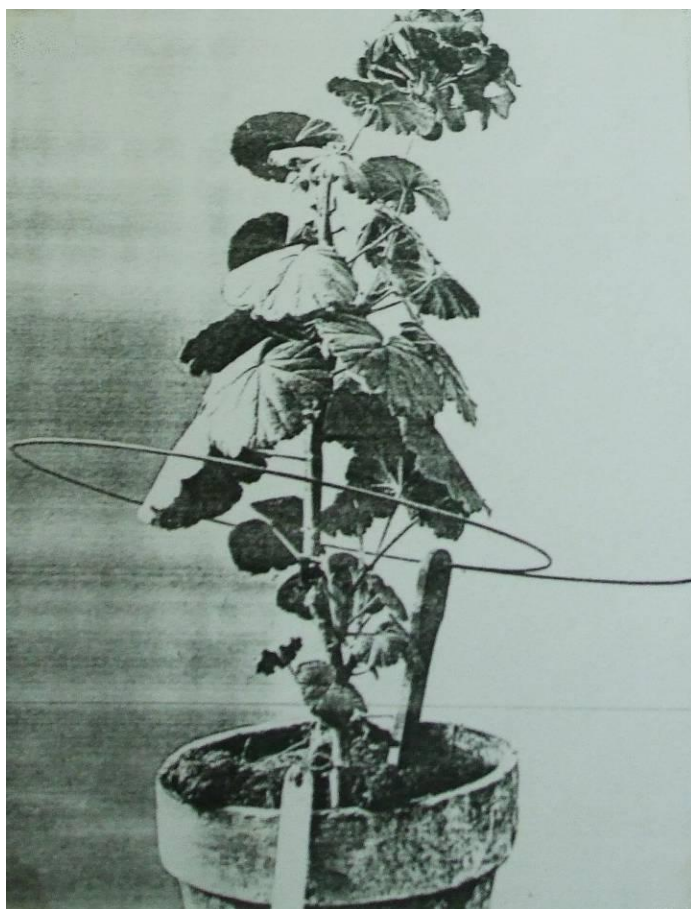
Pl. III. – ASPECTUL SUBIECTULUI
TRATAT DUPĂ VINDECARE – Acest
Pelargonium zonatum nu este altul decât cel
din planșa I, tratat cu oscilatorul Lakhovsky la
24 mai 1924, vindecat la 4 iunie 1924 și
fotografiat în luna iulie 1925. După cum se
poate observa, planta este în perfectă stare de
sănătate și este admirabil înflorită. Cele 16
exemplare martor au pierit de mult.

Pl. IV. – ALT
PELARGONIUM
TRATAT CU
BUCLA
METALICĂ
DESCHISĂ – În
jurul exemplarului
inoculat la 4
decembrie 1924
s-a dispus o buclă
metalică deschisă

cu diametrul de 30 cm, susținută de un suport din ebonită. Fotografia, luată la două luni după inoculare, adică la sfârșitul lui ianuarie 1925, arată că tumoarea s-a dezvoltat odată cu planta, dar că aceasta din urmă nu are aparența că suferă, în timp ce plantele martor inoculate la aceeași dată și plasate alături, au murit deja.

Pl. V. – ASPECTUL PELARGONIUMULUI
DIN PLANȘA IV DUPĂ VINDECAREA SA
- Planta este în plină prosperitate, chiar s-a
dezvoltat considerabil și a înflorit. Tumoarea
tocmai a căzut pe pământ la marginea
ghiveciului. Pe tulpină apare cicatricea.

Pl. VI.- ASPECTUL
ACELUIAȘI
PELARGONIUM DUPĂ
CÂTEVA LUNI (iunie
1925) – Planta este
complet vindecată. Ea a
continuat să crească și a
înflorit. În ceea ce
privește martorii care se
află alături de ea, aceștia
au murit cu toții.

Firește, explicațiile prezentate de Daniel Reid mai înainte sunt în consens cu explicația noastră privind antagonismul dintre chiralitatea moleculelor care alcătuiesc celulele tumorale canceroase și cele normale, vii prin polaritățile lor contrarii, rolul principal avându-l însă cele din urmă. Explicația noastră arată mult mai clar și mai logic, de ce celulele normale nu sunt afectate de impulsurile electronice utilizate, deoarece ele sunt conforme structurii lor, adică polarizate în același sens (levogir).

**Variante ale acupuncturii: acupunctura auriculară (acupunctura urechii),
acupunctura nazală (acupunctura nasului), acupunctura orală
(acupunctura gurii), acupunctura linguală (acupunctura limbii)**

Principiul fundamental al holografiei (astăzi acceptat neoficial până și de știința materialistă carteziană, căreia nu-i aparține) dovedește că în orice parte, se află întregul, acest lucru fiind valabil și pentru organismele umane. Acest principiu explică de ce un radiestezist autentic sau un suprasenzitiv, poate spune, având un fir de păr al unei persoane sau o pată mică de sânge a unei persoane, care este starea sănătății acesteia la momentul respectiv și pe baza respectivei probe „martor” poate acționa de la distanță pentru vindecare.

Evident că nu mai poate apărea surprinzător faptul că două zone ale organismului aflate în vecinătate în etapele de dezvoltare embrionară a unei persoane, se pot influența reciproc prin procedee acupuncturale.

S-au dezvoltat numeroase tehnici ca variante ale acupuncturii clasice: în principal acupunctura auriculară (auriculoterapia sau acupunctura urechii), podopunctura (acupunctura tălpii picioarelor), acupunctura orală (sau acupunctura gurii), acupunctura linguală (sau acupunctura limbii), acupunctura nazală (sau acupunctura nasului). Punctele senzitive ale acestor terapii pot fi văzute în figurile 4 -10 din volumul întâi al cărții de față [8] preluate după Walter Kroy citat mai înainte [140]. Dintre variantele menționate, de departe cea mai mare dezvoltare, chiar amploare, o are acupunctura auriculară

(Dr Sabin Ivan [149] citează pe dr. P Nogier din Franța, pe care îl consideră părintele auriculoterapiei).

În compendiul de acupunctură apărut sub coordonarea dr. Dumitru Constantin și dr. C. Ionescu – Târgoviște [80] capitolul privind acupunctura urechii este destul de dezvoltat sub denumirea „auriculoterapie”. Sunt prezentate 115 puncte. Indicațiile cele mai importante ale auriculoterapiei se raportează la 3 categorii de afecțiuni :

- a) Afecțiunile algice, atât cele de origine nervoasă (nevralgia de trigemen, nevralgie intercostală, sciatică, cefalee etc.), cât și cele de origine inflamatorie (artralгии, torticollis, dureri pelviene, dureri abdominale, dureri postoperatorii etc.).
- b) Afecțiunile neuropsihice (nevroză astenică, insomnie, epilepsie etc.).
- c) Unele tulburări funcționale (hipertensiune, balonări abdominale, dismenoree, enurezis, astm bronșic, rinită alergică etc.).

Nu putem finaliza acest subcapitol fără a pomeni de faptul că dr. Dumitru Constantin plecând de la ideea că acupunctura realizează o reechilibrare optimă a energiei în starea de relaxare somatică și psihică a organismului său, a imaginat în 1976 o metodă și un aparat de stimulare a punctelor active cu energii modulate după pattern-ul bioelectric cerebral propriu (**bioalfapunctura**).

Este într-adevăr foarte interesantă ideea de a „injecta” prin electropunctură propriul bioritm în punctele necesitând relaxarea, permițând acțiunea mai eficace a bioenergiei la locul respectiv.

Deoarece în timpul redactării rândurilor de față am beneficiat de aportul informațional al unei alte lucrări a dr. Sabin Ivan [184] am considerat extrem de util să completăm textul cu date privind reflexologia zonală care nu au mai fost expuse în lucrările discutate mai sus.

Dr. Sabin Ivan evidențiază faptul că există o practică reflexoterapeutică numită „reflexologie vertebrală”, aceasta constituind o metodă foarte veche aplicată într-o formă destul de redusă în antichitate, dar ale cărei baze moderne au fost puse la începutul secolului XX de către A. Abrams.

El expune în lucrare un tabel rezumând în modul cel mai lapidar cu putință, relațiile dintre vertebre și unele spații intervertebrale și organe sau efecte fiziologice sau boli. Tabelul este realizat după Abrams, Lefrince și Van Steen.

Dr. Sabin Ivan se mai referă la reflexologia limbii pe care o prezintă mai detaliat decât în alte lucrări ale sale.

Referindu-se la „masajul reflex conjunctiv” autorul arată că s-a slujit de „cartografiile” doctorului Teirich – Leube, scheme pe care de asemenea le expune în lucrarea sa. Acest tip de masaj a fost descoperit întâmplător în anul 1928 de maseuza E. Dicke. Cu acest tip de masaj autoarea și-a ameliorat în mod evident o arterită obliterantă localizată la unul din membrele sale inferioare.

Foarte interesantă apare reflexologia intestinului gros „pusă la punct de medicii Fielder și Pyott (din Statele Unite), care au și întocmit prima cartografie a acestui organ.

În fine, ultima referire este la „reflexologia dinților”. Autorul arată că folosindu-se de texte foarte vechi ale medicinei tradiționale chineze, medicul stomatolog francez J. Orsatelli a stabilit unele corespondențe ale dinților cu meridianele de acupunctură și câteva organe din corp.

„Metalopunctura”

La o întâlnire cu regretatul dr. Emil Pușcașu de la Policlinica centrală din Iași, am avut ocazia să cunoaștem în mod concret modul cum se aplică această „soră bună” a acupuncturii.

Am aflat că această metodă acupuncturală a fost pusă la punct de un medic „acupuncturist” german (n-am reținut din păcate numele).

Iată în câteva cuvinte în ce constă și cum se aplică această soră a acupuncturii :

Metoda a fost elaborată pentru a fi aplicată persoanelor care nu suportă înțepăturile cu ace ale metodei tradiționale, în special copiii și alte persoane cu sensibilități crescute la înțepături.

Pe punctele de acupunctură determinate prin diagnostic, se aplică cu ajutorul unor fâșii înguste de leucoplast, mici piese metalice de genul monedelor. Dr. Emil Pușcașu folosea monede de 5 bani, 15 bani și 25 de bani din nichel (pe post de aur) pentru concentrarea energiei în jurul punctului și din aluminiu (pe post de argint) pentru dispersarea energiei în zona punctului.

Cum proceda dr. Emil Pușcașu ?

Procedul lui era o simplitate remarcabilă și de o logică desăvârșită.

El mai întâi diagnostica starea energetică a pacientului prin metoda „pulsurilor chinezești”, în principal cele din partea inferioară a arterei radiale. Mai exact delimitate după Teodor Caba și dr. Marius Caba [139] : „Zonele general cunoscute de examinare a pulsurilor sunt regiunile etajate de la ambele încheieturi ale mâinilor pe partea radială în cele două treimi inferioare ale antebrațului, întredendoanele brahio – stiloradialului și ale flexorului radial al carpului care formează „șanțul radial”. Acesta fiind locul de elecție pentru palparea pulsului radial”.

Nu știm dacă dr. Emil Pușcașu în diagnosticele sale folosea „cele 28 de forme de pulsuri patologice clasice” sau „cele 28 de forme de pulsuri patologice ale lui Wang Chou Houo” așa cum sunt prezentate în lucrarea menționată mai sus [139]. Este clar însă că el utiliza 3 puncte din partea inferioară a arterei radiale cum a fost localizată mai sus, pe care le palpa simultan la 3 niveluri: superficial, mediu și profund. Prin aceasta el afla imediat dacă există vreun dezechilibru energetic între partea de sus și partea de jos ale corpului sau între partea stângă și cea dreaptă.

Ne amintim că finețea degetelor acestui dăruit medic al „tuturor” era incredibilă: degetele sale prelungi erau mai fine decât ale unui violonist profesionist.

Prima lui măsurătoare îl informa pe ce puncte active ale meridianelor de acupunctură trebuie să plaseze monedele aflate în dotare, de ce mărime trebuie să fie acestea și cât timp trebuie lăsate.

Deoarece monedele odată plasate pe punctele necesare ale pacientului aveau nevoie de o anumită durată de „lucru”, în timpul respectiv de așteptare el investiga un alt pacient valorificând în felul aceasta timpul la maximum.

După trecerea timpului necesar de așteptare, dr. Emil Pușcașu făcea o nouă „măsurătoare” pacientului prin care putea evalua foarte operativ efectul produs și dacă mai era necesară sau nu prelungirea aplicării unei monede pe un anumit punct.

Prin tratarea a mii de cazuri în felul descris, dr. Emil Pușcașu ajunsese la performanțe extraordinare. El putea de pildă, să știe încă de la primele măsurători, dacă un pacient avea cancer și ce localizare avea acesta.

Presopunctura sau digitopunctura

După cum arată Ionel Darian [145], „**presopunctura** sau **digitopunctura** ori «acupunctura fără ace» cum o mai denumesc unii, derivă dintr-o experiență multimilenară înmănuchiind rezultate, observații și concluzii de mai bine de 3.000 de ani”.

Simple și clar definite, redăm după același autor caracteristicile presopuncturii sau digitopuncturii : „Metoda s-a născut în Extremul Orient și dăinuiește până azi, când cercetarea medicală modernă o reconfirmă, dându-i chiar noi valențe. Fiind una din numeroasele metode naturiste, ea câștigă azi din ce în ce mai mult teren, într-o lume în care chimioterapia își vedește din ce în ce mai mult al doilea tăiș : lungul cortegiu de fenomene secundare”.

„Avantajele metodei sunt limpezi pentru oricine : nu reclamă instrumente și nici medicamente, e simplă – ușor de învățat și de aplicat, permite ameliorări în numeroase boli, calmează sau curmă diverse dureri și simptome; nu dăunează organismului, nici chiar dacă este inadecvat aplicată”.

În același mod lapidar, dar suficient de clar, autorul se referă la modul cum acționează : „Se bazează pe apăsarea cu degetul a unor puncte anume, aflate pe cele 14 mari meridiane de acupunctură, care canalizează energia vitală numită CHI în medicina tradițională chineză”. „O împiedicare a scurgerii energiei pe meridiane, deci o blocare sau o deficiență de energie pot avea repercusiuni asupra unui organ sau altuia. Într-un asemenea caz, fluxul energetic trebuie fie calmat, fie stimulat. În acest scop se apasă pe anumite puncte (și într-un anumit fel) de pe meridianele amintite, efectul fiind uneori rapid vizibil”. „Energia vitală CHI, de care am amintit, e cunoscută dar rămâne încă învăluită de mister. La manifestările ei organismul reacționează simptomatologic : senzații de căldură sau de frig, mâncărimi de piele, senzație de greutate sau de ușurare etc. ***Studiind-o oamenii de știință au fost înclinați să creadă la început că meridianele corespund cu liniile de influx nervos. A fost doar o supoziție, pentru că un studiu paralel atent a dovedit că energia vitală nu se suprapune nici pe rețeaua nervoasă, nici pe sistemul circulator, ci are un traseu propriu***”. (subl.ns.)

Referindu-se la presopunctura aplicată sugarilor și copiilor mici, Ionel Darian arată că aceasta este foarte indicată, lucrarea chiar debutând cu aceste indicații.

Autorul chinez Fan – Ya – li [153] este însă de altă părere : „Chinezii au realizat că nou – născuții sunt imaturi din punct de vedere fiziologic, anatomic și energetic. Ei au înțeles că punctele de acupunctură și canalele operative la adult, nu sunt aceleași ca la copii. Plecând de la aceste considerente au elaborat o clasificare specială a punctelor și manevrelor de restabilire a echilibrului organismului copilului distinctă de acupunctura și masajul adultului.” Acest lucru este valabil până la 6 ani.

Mulți autori naturiști se referă în lucrările lor la presopunctură, unii doar menționând-o printre tehnicile naturiste, așa cum face de exemplu autorul Aurelian Cârjeu Gogan [146], iar alții dând indicațiile corespunzătoare pentru tratamente în indexurile terapeutice din lucrările lor: Dr. Virgil T. Geiculescu [147] și respectiv Viorel Olivian Pașcanu [148].

Poate este momentul să arătăm aici că ne apropiem de o zonă a terapeticilor neconvenționale în care există foarte multe confuzii, neclarități și ambiguități, fapt ce determină încadrarea lor în clasificări diferite ale diferiților autori. Astfel de pildă, William Collinge [134] vorbește de acupresură, shiatsu și Chi Kung (despre care am văzut că Daniel Reid [138] o notează „chee – gung”) la „Medicina chinezească”, alături de acupunctură, dar și la „Tehnica bodywork și masajul”. Este evident că asemenea încadrări sunt artificiale, deoarece este cât se poate de logic să încadrez tehnicele care se aplică pe meridianele de acupunctură, la acupunctură și nu la masaj.

Desigur că ținând seama de simplitatea metodei, ușurința posibilităților de aplicare și de rezultatele ei uneori uimitoare, în lume vor fi fost publicate numeoase lucrări de presopunctură despre care nu dispunem de date.

Nu se poate trata presopunctura în țara noastră fără a comenta lucrarea dr. Sabin Ivan [149], de la Sanatoriul balnear Eforie Nord (la data publicării, 1983).

Lucrarea dr. Sabin Ivan despre presopunctură este după părerea noastră prima din acest gen apărută în țara noastră.

Autorul consideră presopunctura o variantă modernă a micromasajului Chinezesc.

Deoarece când am prezentat acupunctura și variantele descrise până acum au mai rămas unele neclarități în legătură cu meridianele și punctele active vom reda în cele ce urmează aspecte din părerile dr. Sabin Ivan referitoare la acestea:

- Denumirea de meridiane a fost dată de Georges Soulié de Morant (1878 – 1955) în analogie cu meridianele globului pământesc. În chineză ele se numesc TCHING (este interesant de reamintit că energia se scrie și se pronunță corect TCHI, N.N.). Se precizează că pe cele 12 meridiane circulă energia IONG (de nutriție). (După cum am mai discutat, noi știm că sunt 14 meridiane principale așa cum susține și Ionel Darian – iar energia care circulă prin ele este energia vitală rezultată din cuplarea celor 2 subcomponente ale bioenergiei N.N.)
- Punctele active au fost identificate prin faptul că la îmbolnăviri specifice ele devin dureroase.
- Sunt 5 meridiani INN și 6 IANG (alți autori după cum am văzut le scriu YIN și YANG, N.N.)
- În plus față de alți autori dr. Sabin Ivan arată că fiecare meridian principal **are 2 trasee, unul intern cu ajutorul căruia este în legătură directă cu organul pe care îl deservește**

și altul extern, cu sediul în piele. După el, există prin urmare 12 meridiane perechi adică 24.

- Meridianele principale se află în piele, iar *cele tendino-musculare sunt deasupra pielii exact pe același traseu al meridianelor principale.* (nu știm cât de corectă este exprimarea în această frază, dacă într-adevăr ele sunt deasupra pielii și nu pe piele. Dacă într-adevăr ele sunt deasupra pielii implicația este extraordinară, deoarece este mai ușor demonstrabilă legătura cu corpurile subtile ale organismelor umane, N.N.).

Credem că nu strică a detalia puțin ultimul aspect:

Dr. Sabin Ivan arată că afară de cele 24 *meridiane principale* (12 perechi) există și numeroase alte *meridiane secundare* care au legătură între ele, precum și cu meridianele principale. „Dintre meridianele secundare amintim pe cele *curioase* și *tendino-musculare*. Dintre cele curioase cele mai importante sunt „*Vasul de concepție*” (VC) situat pe linia mediană anterioară a corpului (de la pubis până la barbă) și „*Vasul guvernor*” (VG) situat pe linia mediană posterioară de la coccis la gingia superioară, după ce înconjoară capul. Aceste două meridiane, VC și VG constituie **mica circulație** în timp ce meridianele principale, **marea circulație a energiilor. Ele au rolul unor supape intervenind numai la nevoie pentru reglarea energiilor ori de câte ori se înregistrează perturbări în unul din meridianele principale.** (După cum vom vedea în subsubcapitolul următor, mica circulație este cu precădere importantă în terapia daoistă Qi-gong N.N.)

- „Omul fiind plasat între cer și pământ a împrumutat de la fiecare simbolurile respective: capul este Iang, trunchiul Iang și Inn, membrele inferioare, Inn; partea stângă a corpului este Iang, cea dreaptă este Inn; partea anterioară este Inn, iar cea posterioară, Iang.”
- „Pe rețeaua de meridiane există 800 de puncte active; de asemenea există circa 400 de puncte extrameridiane (după cum am văzut, Sheila Östrander și Lynn Schröder [151] – citându-l pe John Hersey și lucrarea sa „Hiroșima”, acupunctorii chinezi cu care a stat de vorbă i-au arătat că în corpul uman curentul energiei vitale este accesibil în **700 puncte**. Aceste puncte corespund punctelor unde se produce lumina cea mai strălucitoare în înregistrările Kirilian. N.N.)

(Confuzând și mai mult acest aspect al numărului punctelor de acupunctură active, Michio Kushi și Olivia Oredson [163], arată că există 360 de puncte localizate pe meridianele energetice. Ceea ce însă este foarte interesant și n-am mai regăsit în alte lucrări este clasificarea acestor puncte de pe meridiane redată de acești autori. Această clasificare fiind foarte importantă am considerat necesar a o reda în cele ce urmează:

„Cele cinci tipuri de puncte la care ne referim sunt localizate în anumite zone ale fiecărui meridian și îndeplinesc diferite funcții în fluxul energetic:

1. „Punctele **Yu**” localizate în spatele corpului, denumite și „Puncte de intrare”; prin ele energia intră și se îndreaptă către organele interne.
2. „Punctele **Bo**” localizate în partea din față a corpului, denumite și „Puncte de acumulare”; energia care a străbătut organele se adună aici, pentru a se îndrepta spre meridianele brațelor și ale picioarelor.
3. „Punctele **Go**”, localizate lângă coaste și genunchi, de-a lungul meridianelor brațelor și picioarelor, denumite și „Puncte de întâlnire a energiilor”, ajută la reglarea fluxului energetic prin meridiane.
4. „Punctele **Gen**”, denumite și „Puncte de echilibru”, sunt localizate lângă încheieturile mâinilor și ale gleznelor și funcționează ca puncte mediane ale meridianului, cu referire la numărul secțiunilor din braț sau picior.
5. „Punctele **Sei**”, localizate la extremitățile degetelor de la mâini și de la picioare; ele mai sunt denumite „Puncte fântână” sau „Puncte izvor”, întrucât pe aici, energia țâșnește din meridiane, precum apa dintr-un izvor. Prin punctele Sei, energia iese dintr-un meridian și se îndreaptă către următorul.”

Revenim la dr. Sabin Ivan și completăm informațiile sale. El arată, după Dinier (1929) că alți 2 medici, J.Niboyet și Grall au demonstrat că punctele de acupunctură au proprietăți electrice printre care rezistență electrică scăzută. Proprietățile electrice au permis tehnicienilor să construiască aparate electronice cu ajutorul cărora punctele active pot fi detectate cu cea mai mare precizie.

Cel mai bine cunoscut aparat este **tobiscopul** sau **tobioscopul**. (După cum se arată în cartea lui Sheila Östrander și Lynn Schröder citată mai înainte [151] cel mai perfecționat tobioscop pentru reperarea punctelor active de acupunctură – la vremea publicării originalului american, 1970 – a fost realizat de fizicianul Victor Adamenko.)

- Dr. Sabin Ivan crede că termenii **acupresură**, **digitopunctură** sau **presopunctură**, variante ale **micromasajului chinezesc** sunt sinonime.
- În ceea ce privește energia care „lucrează” în presopunctură (deci și în acupunctură și variantele ei) dr. Sabin Ivan își imaginează o schemă mult mai simplă și anume implicarea a 3 energii:
  - „**ZONG** (transmisă de procreatori). Ea poate fi comparată cu suportul informației genetice, cea care conform medicinei prezidează diferențierea

celulelor și dezvoltarea ulterioară a fătului. Sediul ei este în partea inferioară a abdomenului numită „oceanul energiei” (zonă numită „HARA” de japonezi). Energia moștenită participă la elaborarea energiilor IONG și WEI. (Aici este cazul să menționăm – fapt ce l-am omis la acupunctură când am vorbit prima dată de acest fel de energie din concepția chineză – că acceptarea ideii că fiecare persoană la naștere este înzestrată cu o anumită doză a unei „energii-program” care îi stabilește durata de viață este absurdă și contrarie celor menționate de Domnul Iisus în „Evanghelia eseniană a Păcii”.

Acest concept al „predestinării duratei de viață” a omului la naștere – poate chiar la procreere – a influențat din nefericire și oameni de știință valoroși și cu o deschidere destul de mare spre realitatea suprasensibilă, cum a fost de exemplu regretatul dr. Octavian Udriște, care s-a referit în lucrările sale [154] la o energie „ancestrală”, aceasta fiind foarte probabil corespondentul, dacă nu sinonimul energiei WEI. N.N.)

- **IONG** sau energia de nutriție, provine din aerul respirat și din alimente. ***Ea circulă prin meridianele principale de la un organ la altul, având rolul de a transporta hrană în întregul organism și de a participa la producerea sângelui și lichidelor organice.*** Ea circulă prin meridianele principale după un orar fix cu maxime de 2 ore pentru fiecare organ.

(Apropo de transportul hranei reamintim că în modelul nostru privind bioenergia [8] am arătat că în spectrul acesteia există o fracțiune ale cărei caracteristici – diametrul și „pasul” spiralei elicoidale ale undelor respective – corespund dimensiunilor „porilor” intestinali în care are loc absorbția intestinală a alimentelor ca urmare a antrenării moleculelor finale pregătite pentru acest proces, ele având mult amintita în această carte, structurare levogiră a chiralității, adică a înfășurării în spațiu levogiră, ceea ce înseamnă spre stânga. Acest aspect l-am prezentat printre argumentele concrete ale existenței bioenergiei, constituind în același timp singurul răspuns posibil la „enigma lui Linus Pauling” – de ce toate moleculele componente ale ființelor vii au structura în spațiu ca niște șuruburi cu filetul numai spre stânga).

- **WEI** sau energia de apărare a organismului de agresiunile externe. Ea poate fi comparată cu sistemul imunologic de apărare a organismului. Calitatea

energiei Wei se apreciază după starea de sănătate a pielii. Orice boală a acesteia înseamnă o energie Wei deficitară.”

Vorbind despre presopunctura tălpilor, dr. Sabin Ivan nu face nicio diferențiere față de *reflexologia tălpilor*.

El spune că în Japonia există specialiști care folosesc în exclusivitate piciorul în scop terapeutic și diagnostic, noua specialitate fiind cunoscută sub numele SOKUSHINDO.

În încheierea referirilor despre presopunctură dr. Sabin Ivan spune: „Presopunctura cu răbdare și corect practică poate fi de folos în foarte multe suferințe, așa după cum reiese din analiza statistică a cunoscutului profesionist american Pedro Chan: 75% din rezultate pozitive în migrene, insomnii, dureri reumatismale și tulburări psihice minime și 65% în tulburările aparatului genital și ale aparatului digestiv.”

În fine, nu putem finaliza discuția despre presopunctură fără a menționa valoroasa lucrare a lui Mark Mayell [152] care o integrează printre mijloacele de prim ajutor, adică ale medicinei de urgență.

Deși lapidar expusă, autorul reușește să convingă cititorul despre marea valoare a presopuncturii în acordarea primului ajutor. El arată că tehnicile sunt foarte practice în aceste cazuri și că ea se poate folosi împreună cu tratamentul cu plante, cu acupunctura, cu tehnicile de exerciții fizice și respirație, ea este destul de puternică pentru a stimula eforturile corpului de a se vindeca singur.

După Mark Mayell, din **presopunctură** fac parte :

- **Shiatsu**, pe care îl definește ca pe o formă de apărare aplicată ritmic, folosită în Japonia.
- **Do-in**, practică orientală de autoîngrijire care include tehnici de automasaj, de înviorare, de întindere și mișcare.
- **Tui-na**, o formă de masaj cu rolul de a atenua încordarea musculară.
- **Acu-yoga**, descrisă de autor ca o practică asiatică indiană antică, de tămăduire care combină pozițiile yoga cu întinderea, respirația și meditația, folosindu-se de întregul corp pentru a stimula punctele de presopunctură.

Tot de la Mayell aflăm că cei mai de seamă practicieni ai presopuncturii din Statele Unite sunt Michael Reed Gach, fondatorul Institutului de Presopunctură din Berkeley, California și Cathryn Bauer, autoare a volumului „Acupressure for Everybody” („Presopunctura pentru toți”).

În fine, și cu aceasta încheiem, din text rezultă că Mayell consideră și *reflexologia* (pe care o atribuie orientalilor) ca tehnică presopuncturală.

Punctoterapia

Conform „Societății Informația SRL” București [150], „Punctoterapia” gen de procedură fizioterapeutică specială este o parte a moștenirii medicinei tradiționale chineze prin care anumite boli pot fi tratate eficient prin folosirea unor tehnici ca apăsarea, ciupirea, lovirea sau ciocănirea unor anumite puncte sau a liniilor specifice de stimulare. Conform teoriei medicinei tradiționale chineze, ea poate activa energia vitală și circulația sângelui, ducând la refacerea structurilor și funcțiilor afectate.

„În această terapie, tehnica principală de tratament o reprezintă acționarea asupra unor anumite puncte (care pot coincide sau nu cu punctele de acupunctură) sau a liniilor de stimulare cu unul sau mai multe degete. Diversitatea metodelor de stimulare și activare folosite în punctoterapie o deosebesc de alte tehnici asemănătoare (presopunctura, acupunctura), relativ mai răspândite și mai bine cunoscute în aria europeană, dar care acționează cu mijloace specifice. (Denumirea tehnicii în originalul englez după care a fost editată lucrarea este „Pointing Therapy” care evident nu putea fi tradusă altfel decât „punctoterapie”).

La o examinare sumară a planșelor cuprinse în lucrare (chiar și pe coperta cărții) se constată că denumirile punctelor în limba originală (chineza) diferă de cele corespondente pe planșele lucrărilor de acupunctură.

Micul volum cuprinzând tehnicile „punctoterapiei” este de o claritate și o simplitate extraordinară. În modul cel mai lapidar cu putință se arată de pildă că :

- „Punctoterapia” își are originile în artele marțiale chinezești (Wushu) având o istorie îndelungată. Nu este utilizată numai în autoapărare, ci de asemenea, ca o metodă eficientă în tratarea anumitor boli ca : poliomielită, sechelele encefalitei, paralizie cerebrală, paraplegie traumatică, durerile de spate și gât. ***Rata eficienței dovedită prin practică, este de 80 %.***
- „Punctoterapia are un spectru aplicativ larg și un bun efect terapeutic. În afara bolilor obișnuite ea și-a demonstrat eficiența în vindecarea altor boli dificil de abordat prin alte metode (poliomielita, sechelele encefalitei, discopatie etc.). De asemenea are efecte fortifiante, dacă este aplicată în cazurile de hipotonie sau astenie”.

„Este o terapie economică, ușor de învățat. ***Nu necesită instrumetar special și poate fi practică oriunde și oricând***”.

„Nu prezintă riscuri, ceea ce o face larg și ușor acceptată. De regulă, nu produce efecte secundare sau reacții neplăcute”.

Dând dovadă de aceeași extraordinară claritate și simplitate, lucrarea înfățișează și principiile punctoterapiei, de explicații beneficiind și acupunctura și tehnicile înrudite.

„Punctele de acupunctură și liniile de stimulare utilizate (și) în această terapie se află într-o strânsă legătură cu meridianele corpului uman. În „Canonul pivotului spiritual” o faimoasă carte a medicinei tradiționale chineze se spune : *Viața depinde de energia vitală. Sângele, Yin – Yang, sistemul muscular și cel osos sunt controlate de meridiane*” (Extraordinară viziune a înțelepciunii antice chineze. Se recunoaște faptul că energia vitală însușește totul, inclusiv Yin – Yang. A nu se uita că în viziunea noastră, după modelul elaborat de noi, energia vitală rezultă din cuplarea celor două subcomponente ale bioenergiei – descendentă și ascendentă – în interiorul organismelor).

„Meridianele sunt canale de circulație ale energiei vitale cu funcția de a transporta principiile Yin și Yang, scaldând mușchii și oasele”. (De fapt, aici trebuie completată imaginea arătând că energia vitală „scaldă” de asemenea și pielea și nervii, N.N.). „De asemenea, meridianele sunt mijlocul prin care se realizează echilibrul între interiorul și exteriorul corpului uman, mijloacele prin care acesta se adaptează la mediu” (Prin matricea energetică – informațională – spirituală a ființei umane N.N.)

În același mod clar sunt arătate indicațiile și contraindicațiile punctoterapiei :

Indicații :

„Paralizii : poliomielite, sechele ale encefalitei, paralizie cerebrală infantilă, polinevrită, semiplegie, paraplegie traumatică, paralizie facială, traume ale nervului sciatic și ale nervilor femurali, traume ale nervilor musculocutanați etc”.

„Dureri musculare și osoase : traume ale vertebrelor toracice, hernia discurilor intervertebrale (discopatii), sciatică, lumbago, trauma țesutului moale din regiunea fesieră, trauma articulațiilor soldului, spondiloza cervicală, gâtul înțepenit, periartrita articulației umărului, scrântirea articulației mâinii, contuzia articulației gleznei, dureri de genunchi, spasme musculare, traume ale articulațiilor și ligamentelor palmei, contuzii ale peretelui toracic etc.”

„Altele : dureri de cap, dureri de dinți, dureri abdominale, neurastenii, vomă nervoasă, sughiț, hidrocefalie, malpoziții congenitale ale membrilor inferioare, amigdalite, laringite, coree, torticolis, astenie, indigestie, enurezis infantil(urinări necontrolate), impotență, ejaculare precoce, miopie, ptoză (căderi ale organelor), strabism paralytic, dureri menstruale, gastroenterite, insolație, leșin, tulburări funcționale ale articulației mandibulei”.

Contraindicații :

„Boli acute cum ar fi abdomenul acut sau fazele acute ale bolilor inflamatorii”.

„Hipertensiune, boli de inimă, cazuri severe de tuberculoză pulmonară (Aici apare o mică contradicție întrucât în exercițiul propus la pagina 24, „genuflexiunile” printre efecte se menționează și tratarea hipertensiunii N.N.)

Reflexologia sau reflexoterapia. Zonoterapia

Reflexologia sau reflexoterapia este terapeutica cea mai folosită în cadrul medicinei neconvenționale complexând tehnicile utilizate de diverși terapeuți atât în scop diagnostic, cât și de tratare a diferitelor afecțiuni.

După cum am văzut și vom mai vedea, această terapeutică este văzută de către unii autori ca fiind o variantă sau chiar o sinonimă a presopuncturii, alții încadrând-o într-un mod inseparabil în cadrul terapiei bioenergetice, iar pentru unii, fiind pur și simplu, o varietate de masaj.

După câte știm, prima lucrare cunoscută în țara noastră despre reflexologie sau reflexoterapie aparține asistentei Hedi Massafret [155] și constituie o excelentă tratare a acestei terapiei am spune în mod „clasic” pe bazele teoretice ale dr. W. H. Fitzgerald având numeroase planșe și desene și descrieri de aspecte de fiziologie pentru fiecare organ considerat, pentru fiecare boală tratată.

De la Pauline Willis [156] aflăm că acum 5.000 de ani, în India și China era cunoscută o formă de tratament bazată pe punctele de presiune, dar că mai mult s-a dezvoltat acupunctura, care s-a dovedit „un vlăstar mai viguros crescut din aceeași rădăcină”.

De asemenea aflăm că „triburile indiene din America de Nord cunoșteau relația dintre punctele reflexe și organele interne și utilizau aceste cunoștințe în tratarea bolilor”. Tot de la aceste autoare aflăm că părintele reflexologiei moderne ar fi dr. W. H. Fitzgerald, medic ORL care la începutul secolului XX a început să fie preocupat de posibilitatea de a trata corpul prin puncte de presiune pe care el le-a găsit la nivelul labei piciorului.

Referitor la aspectul evocat aici, aflăm de la dr. Sabin Ivan [149] următoarele :

- „La începutul secolului XX neurofiziologul H. Head stabilește pe piele anumite zone, care îi poartă numele, ce devin dureorase în caz de boală”.
- „Fiecărui organ bolnav îi corespunde o anumită zonă dureroasă E. Diere (o maseuză din Germania) și dr. W. Kehlraush (medic din Germania, care descoperă masajul reflex muscular – masajul concomitent al pielii și mușchilor de dedesubt) au masat aceste zone dureorase și au observat că suferința a fost ameliorată”. („Maseuza a descoperit masajul reflex întâmplător ; cu ocazia arteritei sale obliterante la membrele inferioare, reușind să amelioreze durerile”).

Se pare că prima lucrare de reflexologie „modernă” a dr. W. H. Fitzgerald ar fi apărut prin 1913 și a fost intitulată „Zone Therapy” („Terapia zonală”).

Din cartea lui Pauline Willis aflăm că o lucrare cu același titlu a dr. W. H. Fitzgerald, în colaborare cu dr. E. Bowers a apărut în 1917.

În 1938 a apărut și lucrarea maseuzei Eunice Ingham, „Stories the feet Tell” („Povești care pot fi spuse de picioare”) tradusă și în limba română, dar neoficial, cu titlul „Zonoterapie” și subtitlul, „O poveste a picioarelor” [157].

Lucrarea maseuzei Ingham, deși cu un volum mai redus de pagini decât acela al lui Hedi Massafret, prezintă același stil „clasic” al reflexologiei și prezintă numeroase valoroase cazuri concrete din experiența ei.

Tot cu un număr redus de pagini și tot în stil „clasic” al reflexologiei este și lucrarea dr. Suzana Belc [158].

Când zicem tratare „clasică” a reflexologiei, prin aceasta înțelegem că se au în vedere în această terapeutică punctele de pe tegument care prin manifestarea unor semne și (sau) senzații specifice relevă legătura cu un anumit organ din corp aflat în suferință. (Această legătură biunivocă determină posibilitatea utilizării lor atât în diagnostic, cât și în tratament).

După cum am arătat în paragrafele referitoare la acupunctură, noi atribuim această manifestare efectelor legii structurii holografice a organismelor umane și (sau) „memoriei” de vecinătate a punctelor de pe tegument cu organele respective din perioada embrionară a acestora (după cum au avut „vecinătățile” în ectoderm, mezoderm și endoderm).

În excelenta sa lucrare [161] doamna Gabriela – Floreta Bucur se arată adepta clară a „zonoterapiei” așa cum a fost creată de dr. W. H. Fitzgerald.

Autoarea chiar se folosește de o schiță sintetică în care prezintă organismul uman în picioare, cu mâinile întinse pe verticala la maximum, întreg corpul fiind „tăiat” în felii verticale constituind „zone” separate, câte 5 legând degetele stângi de la mâini și picioare și câte 5 legând degetele drepte de la mâini și de la picioare.

Se pare că în conformitate cu această schemă originală, dr. Fitzgerald a numit terapeutică în discuție, „zonoterapie”.

Doamna Gabriela – Floreta Bucur numește această împărțire „metamerică” și acțiunea care se transmite pe fiecare celulă, „acțiune metamerică”, aceasta fiind să zicem explicația funcționării „reflexologiei” sau „Reflexoterapiei”. Autoarea explică : „Deoarece din punct de vedere anatomic organele sunt așezate uneori, așa după cum am mai spus, unele în spatele altora, altele chiar se

intersectează și nu sunt așezate ca pe o planșă didactică, unul lângă altul, pe un singur plan, avem posibilitatea ca masând un punct pe talpă sau deget de palmă, să îmbunătățim activitatea unei „felii întregi”.

Cităm din nou pe dr. Sabin Ivan care arată următoarele :

- „Teoria reflectării organelor pe anumite segmente de corp are o vechime respectabilă.

Conform unei teorii filozofice foarte vechi, de reflectare a macrocosmosului în microcosmos, chinezii și egiptenii considerau multe segmente ale corpului ca fiind locuri de proiecție a întregului organism. Astfel corpul omului este minaturizat pe față, nas, urechi, ochi (iris), mână, talpă, spate etc”.

- „Sensibilitatea punctelor în caz de îmbolnăvire devine reper diagnostic”.

- „Medicul japonez K. Hirata a stabilit în anul 1913, 12 benzi transversale pe pielea capului, gâtului, trunchiului, membrilor superioare și inferioare. Fiecare bandă transversală este locul de proiecție al întregului organism”.

„Un alt medic japonez, Masunaga, a observat că în caz de îmbolnăvire, anumite zone de pe spate sau abdomen își modifică consistența la palpare. Zonele respective devin mai dure când suferința organului proiectat la acel nivel este produsă de un exces energetic Iang și mai moi când îmbolnăvirea se datorează unui exces energetic Inn. Se va face dispersie pentru Iang și tonifiere pentru Inn”.

Ținând seama de această „acțiune metamerică” doamna Gabriela – Floreta - Bucur expune tehnica reflexoterapiei aplicată pe tălpile picioarelor (reflexoterapie plantară), pe mâini (reflexoterapie palmară), precum și pe craniu (reflexoterapie craniană).

Probabil fără să sesizeze, să conștientizeze, autoarea complexează valoroasele metode reflexologice propriu-zise, cu aspecte aparținând presopuncturii și auriculoterapiei.

Prezentate lapidar, dar foarte clar, lucrarea prezintă numeroase sfaturi practice fericiților cititori care beneficiază de lectura cărții sale.

Față de ceilalți autori de cărți de reflexologie ea este singura de exemplu, care prezintă o gimnastică specială a palmelor pentru reflexologie.

Alți autori, în diverse grade sau procente integrează sau asociază terapeutica în discuție la derivatele acupuncturii, în cadrul medicinei energetice.

Astfel, Pauline Wills [156] complexează reflexoterapia cu virtuțile terapiei prin culoare (adică cromoterapiei sau cromatoterapiei) și legând punctele și zonele specifice ale celei dintâi de centrele energetice (chakre) ale corpurilor subtile ale ființei umane.

Pentru complexarea reflexologiei cu terapia prin culori, Pauline Wills folosește un instrument : inventat de ea, numit „torța reflexologică din cristal”, prin care o rază de lumină colorată (conform spectrului, respectiv „curcubeului” chakrelor) trece printr-un cristal cu un singur vârf, este „injectată” în punctele și zonele specifice reflexoterapiei.

Louise Taylor și Betty Bryant [162] în lucrarea lor dedicată energiei vitale, pe care ele o denumesc și o scriu, „Ki”, acordă reflexologiei doar câteva rânduri, alături de shiatsu, de masaj etc., ceea ce înseamnă că ele îi atribuie aceeași sursă energetică drept factor activ.

După cum semenii cititori vor fi observat desigur, și noi atribuim orice vindecare obținută prin indiferent ce procedeu terapeutic, „bioenergiei” (fie sub forma ei, să zicem, „brută” – componentele ascendentă și descendentă – fie „energiei vitale”, rezultată din cuplarea celor două sub acțiunea câmpului magnetic terestru).

Dar noi finalizăm imaginile provenienței componentelor bioenergetice ducându-le până la Sursa Divină: Tatăl Ceresc pentru componenta „descendentă” a bioenergiei și Maica Pământească pentru componenta „ascendentă”.

Și așa cum am discutat la acupunctură, suntem de acord că în „reflexologie” poate fi implicată în mod direct și energia mitocondrială (care este atribuită de „clasicii” acupuncturii românești, tuturor terapeutilor energetice).

Referindu-se la reflexologie, dr. William Collinge [134] scrie:

„Această metodă implică stimularea manuală a punctelor reflexe de la nivelul urechii, mâinilor și picioarelor. De mii de ani se practică în China metode asemănătoare care încorporează acupresura și shiatsu. (Am văzut că unii autori traduc din limba engleză „acupressure” prin „presopunctură” N.N.) Se apasă cu degetele mari anumite puncte care corespund somatotopic anumitor regiuni sau organe ale trupului.”

„Reflexologia a fost introdusă în America de William Fitzgerald care a denumit-o „terapia regională”, pe la începutul lui 1900. Una dintre explicațiile contemporane ale mecanismului prin care lucrează această metodă este aceea că apăsarea prin tehnici particulare afectează un sistem de puncte și zone care au efect „reflex” pe căi neurologice asupra unor părți depărtate ale trupului. Presarea acestor puncte reflexe (numite și „puncte reflexe organo – cutanate”) folosește la eliminarea stressului și tensiunii, la îmbunătățirea cantității de sânge, la „deblocarea” impulsurilor nervoase și la restaurarea homeostaziei sau echilibrului trupului.”

Alte tehnici asemănătoare celor evocate în familia acupuncturii: Daoismul.
Shiatsu. Do-In. Qi-Gong. Masajele. Automasajul pentru revitalizare
celulară (Metoda dr. Zavergiu)

După cum s-a putut remarca foarte bine și din ultimele trei subcapitole (presopunctura, punctoterapia și reflexologia) abordarea lor ne-a purtat într-o zonă în care există foarte multă confuzie, pentru unii autori, tehnicile terapeutice descrise fiind sinonime.

Lista tehnicilor terapeutice asemănătoare este departe de a se fi epuizat. În cele ce urmează ne vom referi la unele din acestea, fără a avea certitudinea că abordarea respectivă este exhaustivă.

Ceea ce dorim în fapt prin prezentarea obiectivă, critică a diverselor terapeutici aparținând unui spectru al domeniilor cunoașterii, cât mai apropiat exhaustiv, este de a demonstra în mod concret confuzia generală și lipsa de coerență a bazelor pe care se sprijină acestea (inclusiv cele ale medicinei convenționale oficiale) și ca urmare, necesitatea schimbării de urgență cu altele noi, în consens perfect cu întreaga cunoaștere umană, adică pe baze real holistice.

Nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că scopul lucrării de față este de a dovedi forurilor decizionale științifice și educaționale planetare, că bazele științifice, filozofice, religioase și oculte pe care se întemeiază desfășurarea vieții actuale a omenirii sunt greșite și că lor se datorează suferințele acestora și dezvoltarea exponențială a lor.

Daoismul

Când dr. Stephen T. Chang [164] se referă la **Daoism** el implică în mod nedefinit, o serie întreagă de tehnici terapeutice cunoscute sub alte denumiri, care au la bază în aplicarea lor, filozofia daoistă, adică cea elaborată acum 6000 de ani de Lao-Tseu și având la bază principiul dao al „revitalizării” elaborat de Împăratul Galben, principiu care în limba chineză se numește „Yang Sheng Shu”. Acest principiu dao al revitalizării a fost apreciat de marele înțelept Lao-Tseu (cit. Lao Zi) în lucrarea sa „Dao-Te-King” (cit. Dao De King) ca despre „cea mai bună metodă terapeutică pentru a favoriza și prelungi viața.”

Dr. Stephen Chang consideră daoismul cea mai veche religie din lume. El are la bază 8 principii subiacente: Dao al filozofiei, Dao al revitalizării, Dao al alimentației echilibrate, Dao al alimentelor uitate, Dao al artei vindecării, Dao al înțelepciunii sexuale, Dao al stăpânirii de sine și Dao al succesului. „Simbolul daoismului, denumit Pa-Kua (cit. Ba-Gua) este schematizat prin reprezentarea grafică bine cunoscută a lui Yin și Yang, înconjurată de 8 trigrame diferite reprezentând cele 8 principii subiacente (sau „stâlpi ai daoismului”) enumerate.

Din punct de vedere practic, „Dao al revitalizării” cuprinde cele 3 categorii de exerciții daoiste interne.

„Prima categorie cuprinde exercițiile concepute pentru a se învăța postura pe care trebuie să o adoptăm pentru a ne așeza, a ne întinde, a merge și a munci, astfel încât să favorizăm vindecarea. Aceste exerciții sunt cele 5 exerciții inspirate de animale, cele 8 exerciții direcționale (adică ținând seama de punctele cardinale N.N.), cele 12 exerciții ale zodiacului și cele 12 exerciții pentru nervi, la care se adaugă exercițiile de bază, adică exercițiul Cerbului, exercițiul Cocorului și exercițiul Broaștei țestoase.”

„Cea de-a 2-a categorie cuprinde exercițiile de meditație pe meridiane și exercițiile de contemplare daoistă”. Stephen Chang crede că acupunctura și acupresura (adică presopunctura) s-au născut din meditația pe meridiane, dar că privesc îngrijirea altor persoane, în timp ce exercițiile la care se referă mai sus, privesc autovindecarea, adică a persoanei proprii.

„A 3-a categorie de exerciții de vindecare se bazează pe tehnici de respirație care energizează organismul.” Aceste tehnici permit organismului să absoarbă energie prin punctele de acupunctură situate pe meridianele care traversează corpul.

Dr. Stephen Chang spre deosebire de toți ceilalți autori care se referă la daoism, menționează că exercițiile indicate în aceste sisteme, în opoziție cu a tuturor celorlalte, convenționale, consumatoare de energie, au în vedere păstrarea și chiar creșterea rezervelor de energie ale organismelor.

Faptul că dr. Chang a absolvit facultățile de medicină atât tradițională, cât și cea occidentală, nu putea să rămână fără influența subiacentă a celei din urmă. Cel puțin așa credem când constatăm că el consideră energia care însuflețește omul ca fiind cea *electromagnetică*, aceea pe care daoiștii o numesc „ch'i” sau Qi (care se pronunță „tchi”) – conform cărții sale menționate N.N..

Într-o altă secvență el notează că respectiva energie este electrică și care, „spre deosebire de cea artificială produsă industrial care are o frecvență de circa 60 Hertzi, cea a omului are o frecvență de 49.000.000 Hertzi și că această cifră reprezintă aproximativ jumătate din cifra care este asociată luminii, care se deplasează cu o viteză de 186.000 mile pe secundă.”

Tot el afirmă însă că „respirația energizantă constituie o etapă vitală către autovindecare și **stabilirea unei legături indestructibile cu energia care scaldă întregul univers.**”

Dr. Daniel Reid în foarte valoroasa sa lucrare la care ne-am mai referit [138] adâncește până la nivelul ezoteric informația pe care o oferă cititorului privind medicina tradițională chineză exprimată prin daoism. Autorul ne lămurește că, de fapt, DAO este pronunțarea cuvântului TAO și că prin urmare, când ne referim concret la „daoism”, ne referim în fond la „Taoism”, adică în speță, la fundamentul religiei ZEN. Tao este izvorul a tot ceea ce există: El este Divinitatea.

Dând o expresie ezoterică prin numerologie bazelor taoismului (citite daoismului) dr. Daniel Reid, renunțând la simbolismul celor 8 trigrame prezentate de dr. Stephen Chang, arată următoarea succesiune numerică a factorilor: 1=TAO; 2= Cei 2 poli (Yin și Yang); 3= Cele 3 Comori sau Trinitatea: Esența, Energia și Spiritul; 4=Cele 4 elemente fundamentale: Sângele, Energia, Hrana și Rezistența; 5=Cele 5 energii elementare : ale lemnului, ale focului, ale pământului, ale metalului și ale apei; 6=Cele 6 rele : vântul, frigul, căldura, umezeala, uscăciunea și focul; 7=Cele 7 emoții: bucuria, mânia, anxietatea, concentrarea excesivă, mâhnirea, teama și spaima; 8=Cei 8 indicatori: frisoanele și febra, transpirația, scaunele și urina, regimul alimentar, somnul, activitatea sexuală.

Ca și la dr. Chang, dar în mod mai discret, se manifestă și la dr. Reid concepția tantrică.

Cuplul de autori Culda Cezar – Culda Eleonora, excelenți cunoscători ai limbii chineze, au meritul de a ne face cunoscute și ei, prin lucrările lor [167,168] fundamentele gândirii chineze privind medicina tradițională chineză, precum și extrem de valoroasele exerciții practice pentru autovindecare, ale practicii daoiste (adică taoiste, însemnând bazate pe Tao N.N.).

Prima lucrare [167] deși se referă la dietoterapie chineză, are expuse fundamentele medicinei tradiționale, care însă diferă într-o oarecare măsură de modul cum sunt prezentate de către alți autori. Condensând textul, autorii exprimă următoarele:

„Gândirea chineză are la bază WUJI-ul (Marele Vid Absolut) reprezentând tot ceea ce poate fi și ceea ce nu poate fi; potențialitatea existenței și a non-existenței.”

Din aceasta s-a desprins TAIJI-ul (Supremul Absolut) tot ceea ce este și ceea ce nu este, tot ceea ce poate fi numit și ceea ce nu poate fi numit. Din TAIJI se nasc cele 2 principii esențiale Yin și Yang, iar din acestea care se divid la rândul lor, se ivesc Cele Patru Anotimpuri (Cele Patru Forme ale Fiiiinței) (Sixiang). Cele Patru Anotimpuri reprezintă originea Celor Opt Trigramme (Bagua) care prin asocieri și permutări vor forma Cele Șaizeci și patru de hexagrame. Cele 64 de hexagrame sunt folosite de către înțelepții chinezi pentru a exprima toate transformările posibile ce apar în Univers”.

Trecem peste faptul că autorii vorbesc despre 12 meridiane principale (6 ale mâinii și 6 ale picioarelor) și ne vom opri la mențiunea că „totul este dezvoltat la chinezi pe teoria Yin-Yang, legea celor 5 elemente și organele „Zong-Fu”.

„Când Yin și Yang se află în echilibru, esența și spiritul pot regla funcțiile.”

„...Dacă Yin și Yang se separă unul de celălalt, esența și spiritul încetează să mai existe.” (Cap. 3 „Conversație despre lucrurile obișnuite”)

„Yinul și Yangul reprezintă principiul Cerului și al Pământului, legea care guvernează totul sub soare, originea schimbărilor, rădăcina și punctul din care izvorăsc viața și moartea, Casa Divinității.” (Cap. I)

„Organele parenchimatoase (adică „pline” cum sunt ficatul, splina etc.) sunt Yin.”

„Organele cavitare (adică „goale”) cum sunt intestinul, vezicula biliară, vezica urinară etc., sunt Yang.”

„Medicina tradițională chineză consideră că apariția bolilor se datorează pierderii echilibrului dintre Yin și Yang, de aici rezultând un exces sau o deficiență a unuia sau altuia. Apariția și dezvoltarea unei afecțiuni este legată atât de energia antipatogenică, cât și de factorii patogenici (care sunt de 2 feluri : Yin și Yang).

„Energia (qi) antipatogenică constă în fluidele Yin și energia Yang.”

„De exemplu sindromul de căldură înseamnă deficiență de Yin, sindromul de răceală înseamnă deficiență de Yang.”

Legea celor 5 elemente este prezentată, am zice „clasic”, adică referindu-se la Lemn, Foc, Pământ, Metal, Apă (spre deosebire de dr. Ladea care după cum am văzut, le consideră „tregeri” sau „transformări” și nu „elemente”).

Extrem de interesantă în medicina tradițională chineză este prezentarea organelor pereche („Zong – Fu”) , făcută cu deosebită claritate de către autori :

Aceste organe pereche sunt : inima și intestinul subțire, ficatul și vezicula biliară, splina și stomacul, plămânii și intestinul gros, rinichii și vezica urinară, pericardul și meridianul „Trei focare”.

În fine, „cauzele apariției bolilor sunt : cei șase factori exogeni, cei șapte factori emoționali, faptele neconforme cu morala (sau bolile karmice), regimul alimentar necorespunzător, înțepăturile de insecte sau mușcăturile de animale sălbatice”.

„Cei 6 factori exogeni : vântul, frigul, arșița verii, umezeala, uscăciunea și focul. Cei 6 factori exogeni produc afecțiuni exogene”.

„Cei 7 factori emoționali sunt : bucuria, furia, melancolia, îngrijorarea, durerea (suferința) sufletească, teama (neliniștea), frica (spaima, sperietura)”.

În cea de-a 2 – a carte a lor, [168] cuplul de autori Culda Cezar – Culda Eleonora tratează daoismul atât simbolic (prin diverse povestiri chineze inclusiv ale lui Lao Zi), cât și practic, prin valoroase exerciții practice, unele purtând denumirea de Daoyin, adică „exerciții de conducere a energiei”, precum și tehnici de colectare și emitere a energiei din munții Wudang, exercițiile daoiste din munții Huo pentru păstrarea sănătății, precum și exerciții denumite „forme” pentru sănătate și longevitate din munții Hua. La acestea se adaugă unele considerații teoretice privind Taiji Quanul.

Se remarcă faptul că, și acești autori, ca și dr. Chang numesc taoismul (după cum o face dr. Daniel Reid), daoism, deși se referă la același lucru. Nu știm dacă „fonetizarea” se datorează traducătorului din franceză (la dr. Cheng) sau din engleză (la dr. Reid) sau aparține autorilor respectivi”.

În cartea referitoare la „Qi – gong” [169] a domnului Culda Cezar (de data aceasta singur) prezentând lapidar fundamentele filozofico – religioase ale acestuia, observăm diferențe de exprimare față de cele deja menționate până acum. Nu vom intra în amănunte, am vrut doar să evidențiem faptul că de foarte multe ori găsim exprimări diferite pentru aspecte sau forme identice, chiar la același autor. Asupra unora dintre aspecte vom reveni mai jos când vom discuta despre „qigong”.

Dr. ing. Gheroghe Bărbatu tratează daoismul ca pe o tehnică terapeutică independentă, fie „combinându-l” cu bioenergia, așa cum a făcut în prima sa lucrare publicată în 1997 [165], fie complexându-l cu încă alte 11 tehnici terapeutice (reflexoterapie, apiterapie, cromoterapie, fitoterapie, magnetoterapie, pranoterapie, nucleoterapie, gemoterapie, dietoterapie, aromoterapie, hidroterapie) așa cum o afișează chiar în subtitlul celei de-a doua lucrări publicate în 1999 [166].

Așa cum mărturisește autorul, excelentele rezultate obținute (confirmate prin multele scrisori de mulțumiri primite, publicate) se datorează în principal ideii sale de a combina tratamentele daoiste „clasice” așa cum se regăsesc la dr. Cheng, prin exerciții bioenergetice pentru autovindecarea pacienților, după deblocările bioenergetice efectuate pe meridianele în care acestea s-au manifestat.

Trebuie să menționăm referitor la exercițiile daoiste, că din câte cunoaștem, ele sunt singurele care în anumite variante, țin seama în mod specific, de poziția celui care le autoaplică, față de punctele cardinale. De asemenea, în multe cazuri ele se desfășoară sub semnul magicului 7, care noi știm ce înseamnă. Probabil în aceeași categorie intră exercițiile prezentate în cartea lui Robert Lassere [94].

În fine, nu putem încheia referirile la daoism fără a menționa extrem de interesanta abordare a acestuia de către Guy Tredaniel [170]. După cum se remarcă chiar din titlu el se referă la exercițiile

secrete practicate de preoții taoiști. Dar cum am discutat puțin mai sus, noi știm că „daoism” este pronunția termenului „taoism”.

Citându-l pe Kim-Tann, el arată că : „Tao nu este nici o religie sau o sectă, ci o manieră de a trăi în armonie cu Legile Naturii, în acordul de a regăsi sau întreține sănătatea, fericirea și pacea”.

Lucrarea pune accentul pe partea practică adică direct pe exerciții, deoarece partea teoretică este deja scrisă de mulți autori.

„În fiecare secol, un maestru taoist descoperă un număr de exerciții noi și până în prezent au fost folosite în numeroase lucrări peste 700 de exerciții.

Kim – Tann în prefața cărții menționează că există niște exerciții speciale printre exercițiile secrete, cum ar fi Trae – Tsi – Chuan care are 108 mișcări lente și care se învață în cadrul unei școli specifice (cu același nume tradițional) unde se învață secretul „jocului picioarelor”.

Ar fi o adevărată impolitețe din partea noastră și o mare pierdere informațională pentru cititor, dacă tratând despre Tao nu ne-am referi și la Maestrul Mantak Chia [220, 221].

Maestrul Mantak Chia este un american de origine thailandeză care în prezent conduce Centrul Healing Tao (Vindecare prin Tao) pe care el l-a fondat la New York în 1979. Acolo el aplică sistemul terapeutic creat de el de vindecare prin Tao.

De asemenea a înființat și în Thalianda, țara sa de baștină, un centru de vindecare prin metode naturale , iar în lume, în numeroase orașe din SUA, Canada, Anglia și Germania, centre asemănătoare celui din New York.

Mantak Chia a învățat Tai Chi Chian, Aikido, Yoga și practica ezoterică taoistă.

A combinat *Kundalini Yoga* cu o tehnică de *palming budist*, cu aceasta din urmă fiind capabil să elimine blocajele din calea „liberei curgeri a energiilor prin organele interne și să elimine energiile reci, umede sau uzate, reziduale ale pacienților”.

Împreună cu maestrul Pan Yu a creat o sinteză plecând de la Taoism, Budism și învățătura Ch'an.

Din combinație n-a lipsit se pare nici *boxul thailandez* și *kung – fu*. De asemenea a învățat metodele secrete ale *Shao – Lin – ului*, ale *energiei interne*, ca și *metoda „Camașa de fier”* numită *„Curățirea măduvei și Revigorarea Tendoanelor”*. De la maestrul Pan Yu a învățat o ramură din Kundalini Yoga și tehnica numită *„Corpul de oțel”* despre care se spune că ferește corpul de degradare fizică.

Din păcate și Mantak Chia subscrie integral concepției tantrice, așa cum rezultă din lucrările lui, menționate de dr. Lawrence Young personalitate care prefătează prima lucrare citată a maestrului în

discuție și anume : „Kung Fu seminal pentru bărbați” și „Kung Fu ovarian pentru femei” Dr. Lawrence Young le consideră secrete taoiste pentru transformarea energiei sexuale în energie creatoare.

„Cămașa de fier Chi Kung” este metoda de Chi Kung care ne arată cum să extragem energia umană din *infinita energie telurică disponibilă*. Oare intuia maestrul Mantak Chia energia ascendentă a Maicii Pământului din bioenergie ? (N.N.).

Lucrările menționate ale maestrului Chia [220, 221] sunt de o simplitate extremă și vizează autovindecarea bolnavilor, deci prin autotratement. Ele sunt sinteze realizate de maestrul Mantak Chia din diversele practici, în special ezoterice, menționate mai sus.

Din prima lucrare [220] merită menționată importanța accentului pus de autor pe practica „zâmbetului interior”, cea mai eficientă metodă de relaxare (și poate mai mult de atât).

Do – In (sau Tao – Yin) (Tao – Inn)

Despre terapeutica Do – In probabil s-au scris în occident numeroase cărți având în vedere faptul că așa cum arată dr. Sabin Ivan [149] care îl consideră un masaj tradițional originar din China unde se numea Tao – Inn, el este cunoscut în Japonia, America și Europa sub numele Do – In. El scrie : „Tao – Inn este de fapt mai mult un automasaj care se asociază anumitor manevre corporale, ambele contribuind la mobilizarea energiilor. Masajul TAO– INN (adică Do – In, N.N.) folosește bătaia cu pumnul pe jumătate închis, cu mâna în poziția ghiarei de tigru, cu palma în formă de cupă, cu degetele care execută plesnituri repetate (bobârname)”.

Dr. Stephen Chang arată [164] că există multe versiuni ale principiului dao al revitalizării și că fiecare dintre aceste versiuni poartă un nume distinct și foarte descriptiv, dar niciuna dintre ele nu poartă un nume care să poată traduce precis adevărata semnificație și funcția reală a principiului „dao al revitalizării”. El menționează : „Există de exemplu Tao – Yin (cit. Dao – Yin) al cărui nume descrie întrebuințarea gândirii a anumitor instrumente și a anumitor exerciții fizice pentru a conduce circulația energiei în organism și a vindeca astfel orice afecțiune. Această versiune a principiului dao al revitalizării este în momentul de față foarte populară în Japonia unde este numită DO-IN (se pronunță, zice el, DE YIN). Întâlnim centre de învățare a Do-In (De Yin), în toate centrele urbane mari, în orașe, la sate. Membrii acestor centre se întâlnesc o dată sau de mai multe ori pe săptămână pentru a se ajuta

sau pentru a se încuraja în practicarea metodelor selecționate ale Do-In (De Yin), metoda care are puterea de a preveni sau a vindeca boala.

Louise Taylor și Betty Bryant se referă în cartea lor [162] la Do-In în două rânduri: în subcapitolul „exerciții fizice – concepția orientală” ele menționează că „Do-In își are originea în străvechile tradiții ale Orientului, dar în prezent este practicat și în occident. Se consideră că aceste exerciții vechi de secole, au stat la originea practicii yoga, a artelor marțiale și altor multe metode de autodezvoltare.” (Iată o părere contrarie majorității autorilor care consideră aceste tehnici terapeutice rezultate din artele marțiale N.N.)

Exercițiile pot fi practicate fără o pregătire specială. Ele sunt benefice pentru echilibrul corpului și pentru ridicarea nivelului energetic ca și pentru obținerea unui grad sporit de spiritualitate.”

În subsubcapitolul „presopunctura”, referindu-se la Do-In ele se exprimă astfel: „Este o metodă de **autopresopunctură** care cuprinde atât exerciții de întindere, cât și automasaj aplicat în anumite puncte. De asemenea, prevede exerciții de respirație care, adăugate celorlalte amintite, formează un programa zilnic de lucru.” (Observăm cum, prin considerarea de către aceste autoare a Do-In ca o variantă a presopuncturii, confuzia crește. N.N.)

Michio Kushi și Olivia Oredson, acordă Do-In-ului [163] o atenție mai mare, lucru de altfel firesc având în vedere originea japoneză a primului autor. Ei dedică Do-In-ului câteva pagini într-un subcapitol intitulat „Autovindecarea sau vindecarea Do-In prin energia palmelor”. În text autorii recunosc că de fapt este vorba de un ciclu de exerciții individuale, constituind „o metodă completă de autovindecare prin energia palmelor inspirată din modul de aplicare al automasajului Do-In care este o tehnică populară înrudită cu shiatsu”.

„Aplicând autovindecarea Do-In prin energia palmelor, acodând o atenție suplimentară acelor zone din corp în care avem senzații neplăcute, de încordare, eventual durere, ne vom calma, ne vom simți revitalizați și în general vom avea o stare mai bună.”

Autorii descriu apoi un set de exerciții în varianta completă (cu 18 poziții) și în varianta redusă în 7 poziții.

Shiatsu

Referindu-se la Shiatsu, dr. Sabin Ivan [149] menționează că acesta este „un masaj foarte răspândit” ale cărui manevre sunt asemănătoare presopuncturii. Manevrela după T.Namikoshi au o acțiune generală de echilibrare a energiilor și una locală, de conversie a acidului lactic responsabil de producerea contracturilor, în glicogen, în proporție de 80%. În felul acesta Shiatsu contribuie la diminuarea oboselii până la dispersia sa totală.

„Manevra constă din presiuni continue, cu pulpa degetului mare pe punctul respectiv, timp de 5-7 secunde, după care urmează o pauză de relaxare totală de 3-4 secunde. Ambele manevre se execută succesiv timp de 3 minute. Profesioniștii japonezi prelungesc ședința până la o oră, în urma căreia, durerile dispar complet.”

William Collinge se referă la Shiatsu în cartea sa care abordează medicina alternativă [134] în capitolul intitulat „Tehnica bodywork și masajul; vindecarea prin atingere”.

În subcapitolul „Tehnici orientale” el tratează acupresura (denumirea americană a presopuncturii N.N.) și shiatsu, împreună. El arată că „aceste tehnici sunt asemănătoare, realizându-se cu ajutorul degetelor. În cadrul ambelor metode se apasă în anumite puncte, corespunzătoare celor de acupresură. Nu se folosesc ace, ci degetele sau palmele.”

„Scopul este acela de a realiza o circulație eficientă și echilibrată a energiei chi prin meridiane. Se consideră că dacă la nivel muscular s-a acumulat tensiune, circulația lui chi este afectată în zonele respective, putând determina probleme cronice nu numai în mușchi, ci și la organele asociate. Uneori se folosesc și exerciții de întindere.” Și autorul conchide: „Acupunctura este termenul general folosit pentru desemnarea acestor tehnici, iar *shiatsu este varianta japoneză*.” (o lămurire care mai mult încurcă, decât descurcă N.N.)

În capitolul rezervat „medicinii chinezești” și anume acupunctură, autorul s-a referit la shiatsu asociindu-l tot cu acupresura, dar considerându-l sinonim și „masajului”: „Acupresura și shiatsu poartă uneori denumirea de „acupunctură fără ace”. Acestea sunt tehnici de masare după o geografie de puncte și meridiane similară celei a acupuncturii, tehnică realizată prin masarea cu degetul și nu prin inserarea de ace. Urmărește cam aceleași rezultate ca și acupunctura, cu alte cuvinte stimularea punctelor și influențarea circulației energiei chi prin meridiane.” „Unii acupunctori folosesc și aceste metode pe parcursul unui tratament.”

Referindu-se la Shiatsu, autoarele Louise Taylor și Betty Bryant[162] care încadrează de asemenea această terapeutică la „presopunctură”, menționează: „Shiatsu folosește o serie de puncte care trebuie apăsate timp de câteva secunde în mod viguros. Punctele sunt poziționate consecutiv în lungul unui meridian, iar apăsarea trebuie să fie fermă. De obicei metoda este practică de un terapeut care combină presopunctura cu masajul.” (Dacă termenii sunt sinonimi, nu înseamnă că avem de-a face cu un pleonasm? N.N.)

„Practicanții Shiatsu competenți sunt capabili să simtă energia **ki** din corpurile pacienților, apăsând în mod adecvat pentru o activă, echilibră și dispense. Termenul japonez pentru acest tip de tratament este TEATE, iar pentru cazurile acute TE-OKURE. Ambele includ termenul japonez pentru mână, TE și sugerează importanța utilizării mâinilor în activarea energiei și în vindecare.”

„Shiatsu, care are originea în Japonia, a fost recunoscut în întreaga lume de peste 70 de ani. Denumirea provine din doi termeni japonezi: **shi** – deget și **atsu** – presiune.”

„Sistemul Shiatsu se bazează pe teoriile medicale chineze introduse în Japonia cu peste o mie de ani în urmă. În vremea aceea era bine cunoscută și întrebuințată de medicii japonezi o formă de masaj numită AMMA. După ce guvernul japonez a emis decrete impunând autorizarea practicanților AMMA, mulți au început să integreze și alte tehnici, cum ar fi Do-In. Amma a fost folosit mai mult pentru plăcere, iar Shiatsu, devenit o practică oficială, a fost întrebuințat pentru tratament și vindecare, împrumutând elemente din medicina occidentală pentru a-și explica rezultatele.”

„Ca și acupunctura și presopunctura, shiatsu se bazează pe asigurarea sănătății, pe stimularea energiei Ki, folosind presiunea exercitată asupra pielii în diferite puncte, situate de-a lungul meridianelor.”

„Shiatsu a fost sistematizat și predat pentru întâia dată de Tokujiro Namakoshi. Folosind punctele de presopunctură, el asigură calmul și relaxarea. **Totuși diferă de presopunctură** (subl.ns.) deoarece el face apel și la anumite mișcări și manipulări ale trupului.”

„În shiatsu presiunea se aplică într-o mulțime de feluri. Uneori se utilizează mai multe degete, alteori doar degetul mare, podul palmei, genunchiul, cotul sau tălpile. Un tratament shiatsu nu are o structură prestabilită, fiecare terapeut adaptându-se necesităților pacientului.” (De fapt acest lucru se întâmplă în toate practicile bioenergetice N.N.)

Aceleași autoare se mai referă la două tehnici terapeutice pe care de asemenea le încadrează la „presopunctură”. Este vorba despre **G-Jo** și **Jin Shin**.

G-Jo este o tehnică denumită și „presopunctură pentru primul ajutor”. Ele spun că G-Jo utilizează anumite puncte corespunzătoare unor simptome. Ele afirmă că în acest tip de presopunctură

este necesar să se cunoască punctele asupra cărora trebuie acționat pentru a înlătura discomfortul, urmările accidentelor sau bolile fiecărui organ în parte.

Presopunctura **Jin Shin** utilizează apăsarea prelungită cu degetele cu concentrare asupra echilibrării meridianelor și asupra funcționării corecte ale organelor. Se execută o apăsare simultană a două puncte, stimulându-se astfel circulația energiei între ele.

William Collinge [134] se referă și el la încă două tehnici orientale „**Jin Shin Jyutsu**” și „**acupunctura psihosomatică Jin Shin Do**”.

Jin Shin Jyutsu a fost inițiată de o tradiție japoneză antică de vindecare. Se folosește atingerea pentru a reechilibra circulația interioară a energiei și pentru a elimina blocajele acesteia din trup. O ședință durează aproximativ o oră. Pacientul este complet îmbrăcat și așezat pe o masă. Specialistul se folosește de diagnosticul prin puls pentru a identifica blocajele energetice, după care atinge o anumită combinație de puncte (de la două la douăzeci și șase) eliberând energia blocată „...Atingerea este foarte ușoară și urmărește să stabilească echilibrul circulației energetice”.

„**Acupresura psihosomatică Jin Shin Do** – Acest tip a fost dezvoltat de psihoterapeutul californian Iona Marsaa Teegarden. Se aplică o presiune mai mare asupra punctelor și pentru o mai largă perioadă de timp decât tehnica Jin Shin Jyutsu. Scopul ei este acela de a elimina în profunzime tensiunea musculară (de origine fizică sau afectivă) cu ajutorul unei atingeri ușoare dar adânci cu degetele.”

„Jin Shin Do, încorporează tehnici de respirație taoiste, teoria acupuncturii orientale, tehnicile japoneze de apăsare cu degetele (uneori apăsarea poate dura între unul și trei minute) și teoria segmentală reichiană, un mod de interpretare a influenței tensiunii asupra diferitelor părți ale organismului inclusiv asupra unor sentimente sau emoții.”

Dr. Sabin Ivan [149] arată și el că „în Japonia de azi printre cele mai răspândite masaje sunt cele tradiționale, pe primul loc situându-se AN-MA (AN=presiune; MA=atingere). El se folosește mai mult pentru calmarea durerilor de naștere.”

Dr. Sabin Ivan mai menționează că „în cadrul manevrelor de reanimare KUATSU se folosește un masaj de urgență pe anumite zone reflexogene, cu acțiune de la distanță asupra inimii și plămânilor.”

De asemenea el se referă la gimnastica energetică specială practică în China, care se numește TAI CHI CHUAN. „Aceasta cuprinde 81 de mișcări cu ajutorul cărora se pot executa peste 260 de figuri. (Acesta se mai numește „*dans de viață lungă*”). TAI CHI a fost creată, după cum spune legenda, de gânditorul chinez CHANG SAN FONG).

Același autor consideră ca variantă a „Tai Chi”, „Jocul celor 5 animale” (tigrul, ursul, maimuța, cerbul și cocorul) (Iată că figuri de gimnastică specifice, ca cele enumerate aparținând Tai Chi Chuanului, au fost descrise și în cadrul „daoismului” unde cele 5 exerciții după animale sunt : dragonul, tigrul, ursul, vulturul și maimuța. N.N.)

Referindu-se în treacăt la Tai Chi Chuan, dr. Stephen Chang [164] arată că deși mișcările din această tehnică par a fi foarte lente, ele fac totuși să apară tensiuni, pentru că Tai Chi Chuan (citește Tai Qi Juan) era la origine o tehnică de luptă. El mai adaugă însă, că există totuși un aspect al Tai Chi Chuan-ului (Tai Qi Juan-ului) care îl apropie de principiul dao al revitalizării : unitatea dintre corp și spirit.

Qigong-ul (Chi Kung) (Chee – Gung)

Referindu-se la QIGONG, William Collinge [134] are doar două menționări cât se poate de lapidare:

În prima el scrie :

„Chi kung (de pronunțat și qigong, zice el, N.N.) este părintele tuturor artelor marțiale. Cam 1,3 milioane de locuitori din Beijing cunosc tehnica chi kung, veche de cinci mii de ani. În Shanghai există un spital în care se tratează cancerul cu ajutorul acestei metode.”

„Chi kung este echivalentul oriental al medicinei psihosomatice (metodă occidentală)”. (Noi am văzut însă în subcapitolul în care ne-am referit la această medicină, că ea este cu totul altfel de cum o consideră acest autor, N.N.).

„În practica chi-kung sunt cuprinse elemente de meditație, relatare, imaginație, mișcare, posturi (asane) și exerciții de respirație. În Orient această metodă folosește în menținerea sănătății sau ca instrument de autovindecare.”

„Scopul principal al acestei tehnici e acela de a întări și direcționa circulația energiei chi, pentru promovarea sănătății și bunăstării. Pentru a se obține rezultate favorabile este necesară practica zilnică, în jur de 20-40 minute.”

„Unii specialiști în medicină chinezească îi învață chiar ei pe pacienți această tehnică, alții îi îndrumă către cursuri speciale.”

A doua menționare despre această tehnică o găsim la un exemplu concret de utilizare: „WEN – HSIEN WU de la Universitatea de Medicină și Stomatologie din Newark, studiază eficacitatea tehnicii chi kung în tratarea pacienților cu distrofia reflexă simpatică (DRS) în ultimul stadiu. Aceasta

este o boală cronică care slăbește organismul și se datorează proastei funcționări a sistemului nervos autonom.”

Cam la fel de lapidară este referirea Dr. Stephen Chang [164] la QIGONG:

„CHI-KUNG (citește JI GONG!!) sau NEI-KUNG (citește NEI GONG) este forma principiului dao al revitalizării populare în China. Termenul CHI KUNG înseamnă „exerciții respiratorii” sau „exerciții energizante”, în timp ce NEI-KUNG înseamnă „exerciții interne”.

„Doctorul PAO-LING (citește BAO-LING) a realizat în China un studiu științific asupra versiunii CHI-KUNG. Cercetările sale, ale căror rezultate au fost publicate în GUOLIN RESEARCH REPORT se refereau la 2873 pacienți suferind de cancer în fază terminală. Acești bolnavi au participat la o experiență de tratare a cancerului cu ajutorul unei terapii chi-kung (citește ji gong). După șase luni, circa 12% dintre pacienți erau vindecați, în timp ce 47% dădeau semne de ameliorare clară a stării lor de sănătate. Restul pacienților nu au înregistrat nicio ameliorare. O altă experiență, realizată cu ajutorul elevilor, a fost realizată pentru a testa o anumită parte din chi-kung (ji gong): exercițiile pentru ochi. În timpul acestei experiențe, exercițiile respective au fost însoțite de muzică și de instrucțiuni comunicate prin microfon. Oricât de ciudat vi se va părea, aceste exerciții au avut ca rezultat reducerea numărului de cazuri de miopie, de presbiție și alte afecțiuni ale ochilor. Diferite alte experiențe realizate cu ajutorul terapii chi-kung (ji gong) au demonstrat că aceasta acționa rapid și eficient pentru a stopa alergiile sinusurilor, hemoroizii și problemele de prostată și pentru a încetini îmbătrânirea. ***În toate spitalele și în toate clinicile din China, ca de altfel și în organizațiile de sănătate, terapia CHI-KUNG este mult mai frecvent întrebuințată decât în toate celelalte forme de tratament cum ar fi: chimioterapia, chirurgia și acupunctura.*** Întreaga ei eficiență constă, se pare, în capacitatea de a vindeca și de a preveni boala.”

Dr. Daniel Reid [138] practic vorbind, își dezvoltă lucrarea pe QI-GONG pe care el îl scrie CHEE-GUNG. El arată ca CHEE se traduce prin „respirație” și „aer”, cât și prin „energie”. GUNG înseamnă „măiestrie”, „îndemânare”, „realizare”. CHEE-GUNG rezultă deci că este o tehnică ce oferă posibilitatea cultivării și stăpânirii propriei energii și se poate traduce și prin „lucru cu energia” sau „măiestrie energetică”.

El explică în amănunt modul de acțiune al acestei tehnici în menținerea sănătății, vindecare și prelungirea vieții, indicând și exerciții concrete.

Spre deosebire de dr. CHANG, la care fundamentul tantric este foarte discret, putând fi doar bănuț, la dr. Reid el este declarat și expus ca atare.

De asemenea se regăsesc la dr. Reid în mod oarecum contrastant, atât aspectele ezoterice ale conceptului taoist, cât și date științifice în limbaj occidental.

Cea mai completă tratare a QIGONG-ului o regăsim însă la domnul Cuzda Cezar [169]. În lucrarea citată el face și un istoric destul de amănunțit.

După el QIGONG înseamnă în traducerea românească „forme energetice”. „El constituie un set de exerciții tradiționale ce au fost folosite de-a lungul secolelor pentru păstrarea sănătății și vindecarea bolilor, pentru descoperirea și întărirea capacităților deosebite ale omului, pentru modelarea caracterului și posibilitatea controlării moralei.” Iată că prin definiție completă a acestui autor dată QIGONG-ului, el se vădește a fi mai mult decât o tehnică profilactică și de vindecare a bolilor, dezvăluindu-și virtuți moralizatoare, de dezvoltare spirituală. În ceea ce privește istoricul, el scrie:

„Referitor la originea sa, se poate indica perioada dinastiei ZHOU (1100-221 a. C.). Conform cercetărilor efectuate de binecunoscutul istoric GUO MO RUO (președintele Academiei de Științe din China), primele însemnări asupra exercițiilor energetice au apărut în scrierile pe bronz (**Jinwen**). Spre mijlocul și sfârșitul acestei dinastii, adică în perioada „Primăverii și a Toamnei” (Chunqiu) și a „Statelor Combatante” (Zhanguo) (770-221 a.C.) datorită numeroaselor școli de gânditori ce existau au fost obținute progrese în multe domenii, printre care și cel al exercițiilor energetice. La acea vreme apare și „Cartea transformărilor” (**Yi Jing**), unul din cele cinci tratate clasice ale culturii chineze (în afara lor mai există încă cinci cărți – tot clasice – ale lui Kong Zi sau Confucius, cum este cunoscut). (În lucrările mai vechi de peste 50 de ani Confucius era cunoscut sub numele de KONG TSE, N.N.)

Autorul arată că la vremea apariției Yi-Jing exista un sistem foarte popular de exerciții aparținând qigongului, și anume DAOYIN-ul, care înseamnă „conducerea energiei” (Reamintim, după dr.Chang, că DAOYIN este modul de pronunțare al TAO YIN-ului și că el este originalul chinezesc de la care provine DO-IN la japonezi, N.N.).

Domnul Cuzda Cezar mai scrie: „Dintre obiectele ce au fost bine conservate printre cele găsite la Changsha – capitala provinciei HUNAN – sunt unelte, însemnări medicale și pasaje despre DAOYIN. Acestea datează din dinastia HAN de vest (206-24 a.C.).

„Începând cu dinastia Han de est (25-220 a. C.) odată cu aducerea în China de către budhiștii indieni a disciplinei yoga, aceasta din urmă a fost asimilată și combinată cu daoyinul, de aici rezultând o dezvoltare practică și teoretică a qigongului. Se spune că în timpul dinastiilor de Nord și Sud (420-589 p. C.) un călugăr indian a venit în China și a adus în mănăstirea Shaolin din munții Song, provincia Henan, ceea ce va deveni **budhismul Zen** (sau **Chan** cum este cunoscut în chineză). El a dezvoltat un set de exerciții pentru păstrarea sănătății, combinând QIGONG-ul cu WUSHU-ul.” (În

capitolul anterior autorul arată că qigong-ul este o parte componentă a wushu-ului, dar că există și părerea că wushu-ul ar aparține qigong-ului. N.N.)

Între dinastia Han (206-220 p.C.) și dinastia Tang (618-907 p.C.) un doctor estit, HUA TUO, a asimilat daoyinul existent în acea perioadă și l-a îmbunătățit folosind teoria tradițională chineză referitoare la canalele și punctele de acupunctură (Jingluo) „Hua Tuo a lăsat discipolilor un sistem clar de exerciții, sistem ce poartă denumirea de WUQINXI. El s-a păstrat până în ziua de azi și este practicat la scară foarte mare în China.”

Domnul Cezar Culda îl menționează de asemenea pe dr. CHAO XUAN FANG un faimos medic din dinastia Sui, care spunea că „atunci când cineva stăpânește qigong-ul poate face emisie de energie – cunoscută sub denumirea de WAIQI – pentru a-i vindeca pe alții.”

Și, în fine, el încheie cu următoarea concluzie:

„În epoca modernă s-a stabilizat terminologia actuală, practicile energetice fiind reunite într-un domeniu ce poartă numele de qigong. În ultima perioadă, datorită deschiderii Chinei au apărut foarte mulți maeștri de qigong care, punând accentul pe morală, au înțeles să facă cât mai multe fapte bune, să-și predea învățătura unui număr cât mai mare de oameni. În interiorul și în afara Chinei s-au fondat numeroase asociații de qigong, centre de cercetare, ș.a.m.d.. Astăzi, tot mai multă lume înțelege să folosească „bogăția” acumulată în domeniul practicilor energetice. Qigongul, dincolo de aspectul tehnic, este asemenea unei perle șlefuite de generație după generație.”

Referindu-se la QIGONG, Louise Taylor și Betty Bryant [162] menționează: „Qigong (pronunțat „cikunk”) (Oare a câta variantă? N.N.) este un termen aplicat mai multor forme de exerciții care au rolul de a spori **ki**-ul unui individ. Qigong cuprinde un domeniu larg de tehnici, dintre care una se numește DIAOXI (pronunțat „TIAOXI” sau „principiul controlului respirației”). Valoroasele exerciții ale QIGONGULUI sunt expuse „americanește”, cu maximum de economisire a timpului.

Faptul că QIGONGUL are în sistemul său complex de practicare și o componentă mentală, meditativă, în afară de poziții și respirații speciale urmărind efectele pe meridianele de acupunctură, face extrem de dificilă încadrarea acestei terapeutici într-o clasificare clară.

Circuitarea mentală a energiei vitale pe meridianele curioase (guvernor și vas de concepție) în ceea ce se numește „micul circuit ceresc” și prin meridianele principale ale „marelui circuit ceresc”, plasează QIGONGUL pe o poziție intermediară între ceea ce am putea denumi terapeutici fizico-mentale și cele energetice propriu-zise. (La „micul” și „marele circuit ceresc” ne-am referit mai amplu la dr. Sabin Ivan).

Deoarece lucrarea de față nu are intenția de a se prezenta ca un tratat al terapeutilor medicale, ci are obiectivul mult mai important de a demonstra necesitatea schimbării urgente a bazelor întregii cunoașteri umane actuale (inclusiv în plan medical), cu cele holistice – spirituale – sacrale, ne vom rezuma la cele mai sus arătate la QIGONG.

Masajele

Noi credem, intuitiv, că masajele reprezintă cea mai veche terapie medicală a omenirii, deoarece pare logic de presupus că omul a pus instinctiv mâinile pe acele părți ale organismului său în care s-au manifestat dureri și văzând că acestea se ameliorează ... a inventat masajul.

Evident că ne referim aici la o societate umană posterioară celei ancestrale simbolizată prin RAI, care a trebuit să ia totul de la capăt. După cum am discutat în mai multe rânduri, societatea omenească ancestrală, factor fundamental al Creației, a fost proiectată la viață eternă, lipsită de boli și suferințe, care au apărut ca urmare a activității maleficului rezultat al „Căderii luciferice”. Societatea umană simbolizată prin RAI avea toate calitățile care astăzi în mod impropriu, de fapt eronat, se numesc „paranormale”, „parapsihologice”.

Este posibil ca în decursul timpului, variantele de masaj care se aplică în lume, în mod am zice „popular” să fie de ordinul sutelor, dacă nu cumva al miilor.

În cele ce urmează ne vom referi însă, în măsura datelor de care dispunem, numai la masajele aplicate, să zicem, „științifice”.

Referindu-se la masaj, pe care le încadrează în capitolul „Tehnica bodywork și masajul, vindecarea prin atingere”, William Collinge [134] menționează:

- „La ora actuală (1977 N.N.) diversificarea tipurilor de masaj a ajuns la un număr de peste optzeci.”
- „Instituționalizarea masajului în Statele Unite a început în 1943, când Colegiul de Masaj Suedez din Chicago a hotărât să formeze o asociație cu 29 de membri. Aceasta urma să devină Asociația Americană de Terapie prin Masaj (AATM).
- „În cadrul studiului privind medicina alternativă publicat în ianuarie 1993 în „New England Journal of Medicine”, terapia prin masaj ocupă locul al treilea, printre cele mai uzuale tipuri de îngrijire medicală alternativă. Conform afirmațiilor lui Elliot Greene, președintele AATM, există astăzi cincizeci de mii de terapeuți maseuri de diferite tipuri în Statele Unite, iar AATM este organizația al cărei număr de specialiști sporește cel mai repede. Până în

acest moment, ea are peste 18.000 de membri, iar listele pe care sunt înregistrați aceștia sunt mai mult decât duble față de ultimii trei ani.”

William Collinge arată că deși există foarte multe tipuri de masaj și bodywork, „fiecare cu propriile perspective teoretice și filozofice, toate împărtășesc aceleași principii fundamentale.”

- „Pentru sănătatea tuturor părților trupului este necesară o circulație corectă a sângelui. Tensiunea acumulată în mușchi sau țesuturi poate împiedica circulația, determinând o nutriție deficientă și acumularea de toxine la nivel tisular. Mai departe acest lucru conduce la producerea bolilor, a problemelor structurale ori funcționale sau la încetinirea procesului de vindecare. Importanța circulației sângelui este recunoscută în toate tipurile de masaj sau bodywork.”
- **„Mișcarea fluidului limfatic.** Sistemul limfatic este aproape tot atât de întins ca și cel sanguin. Circulația acestuia are un rol cheie în eliminarea toxinelor, substanțelor consumate și agenților patogeni din trup. Prin masaj, sistemul limfatic poate fi îmbunătățit, în special în cazul în care circulația limfatică este împiedicată de leziuni sau operații.”
- **„Eliminarea toxinelor.** Tensiunea cronică sau traumele țesuturilor moi ale organismului pot determina acumularea de toxine rezultate în urma metabolismului. Tehnicile de masaj pot ajuta la mișcarea toxinelor prin căile prin care se elimină acestea în mod normal.”
- **„Eliminarea tensiunilor.** Tensiunea musculară cronică, rezultată în urma unui mod de viață supus stresului, traumelor sau leziunilor poate împiedica structuri și funcționării normale a trupului. De asemenea, este afectată sănătatea psihică. Eliminarea tensiunii permite relaxarea care are efecte deosebit de benefice atât asupra vieții fiziologice, cât și asupra celei psihice.”
- „Terapia prin masaj sau bodywork ajută la restaurarea unei structuri și funcții sănătoase, permițând astfel o mai bună circulație a sângelui, o mai largă rază de mișcare (și mai ușoară), mai multă flexibilitate și eliminarea tensiunii cronice.”
- „Sistemele de organe interne, ca și sistemul nervos, imunitar și celelalte, pot fi îmbunătățite cu ajutorul masajului. La fel și calitatea vieții și sănătatea fizică.”
- „De multe ori psihoterapia se completează foarte fructuos cu masajul sau tehnicile bodywork.”

Collinge consideră de asemenea că „stressul este o cauză foarte frecventă a bolilor, probabil chiar 80-90%. Terapia prin masaj este o metodă fără medicamente prin care se poate reduce stressul și promova relaxarea.”

Referindu-se la energie, W. Collinge spune că „multe din metodele acestei tradiții lucrează cu energia care circulă prin trup în așa fel încât să provoace un efect asupra structurii și funcției trupului și asupra sănătății afective. Această tehnică, implică sau nu contactul cu mâinile.”

În încheiere, Collinge citează pe Joanna Chieppa, membru al Institutului HEARTWOOD din Garberville, California și bioterapeut în comitatul Sonoma care spune: „oamenii trebuie să conștientizeze faptul că circulația energiei prin corp și în jurul lui este la fel de importantă ca și circulația sângelui, a lichidului spinal cerebral, sau ca respirația – că este esențială pentru sănătatea trupului, a minții și a sufletului.”

În ceea ce privește sistematizarea terapiilor prin masaj și „bodywork”, el le clasifică în cinci categorii principale:

- Masajul european tradițional;
- Masajul european-occidental contemporan;
- Integrarea structurală / funcțională / mobilă;
- Metodele orientale;
- Metodele energetice (neorientale).

„**Masajul tradițional european** este reprezentat prin **masajul suedez**. Acesta este cel mai folosit în SUA. A fost dezvoltat de Per Henrik Lang în Suedia în 1830. El folosește un sistem compus din mângâieri lungi și fricționări asupra stratului cel mai superficial al mușchilor. De obicei urmează direcția circulației sângelui spre inimă.”

„**Masajul occidental contemporan**. Acest tip de masaj încorporează tehnicile Esalen și Esalen/suedeze, masajul neuromuscular, masajul țesuturilor profunde, masajul sportiv și drenarea manuală a limfei.” (iată 5 tehnici diferite în cadrul aceluiași tip, N.N.)

„**Integrarea structurală/ funcțională/ mobilă**. Această categorie cuprinde următoarele tehnici: Tehnica Rolfing, Tehnica Hellerwork, Tehnica Rosen, Tehnica Trager, Tehnica Feldenkreis, Tehnica Alexander și Tehnica orto-bionică.”

W. Collinge încorporează în **tehnicele orientale** următoarele metode: acupresura, shiatsu, Jin Jyutsu și acupresura psihosomatică Jin Shin Do, iar în **metodele energetice (neorientale)**: atingerea terapeutică, terapia prin polaritate, tehnica Reiki. La acestea se adaugă alte tehnici care, afirmă el, nu

sunt încadrabile în cele deja menționate cum ar fi: terapia craniosacrală, reflexologia (iată unde este încadrată această terapeutică în clasificarea Collinge N.N.) și echilibrarea „zero”.

N-am mai considerat necesar să detaliem tehnicile și metodele încadrate la ceea ce noi considerăm masajul propriu-zis, din categoria metodei tradiționale europene, ale celui occidental contemporan și cele ale categoriei „integrarea structurală/ funcțională / mobilă”.

Asupra tehnicilor orientale am făcut deja discuția necesară în paginile anterioare. De asemenea nu ne vom mai referi la „reflexologie” încadrată de W.Collinge în „alte tehnici” în clasificarea sa, întrucât am tratat-o destul de amplu în acest capitol.

La metodele energetice (neorientale), precum și la terapia cranio-sacrală și echilibrarea „zero” din clasificarea lui Collinge ne vom referi pe larg în subcapitolul următor, după discuția privind „automasajul, metoda dr. Zavergiu”.

Deocamdată să vedem care este modul de clasificare a tehnicilor discutate mai sus al cuplului de autoare Louise Taylor – Betty Bryant [162].

Aceste autoare au un capitol similar celui în care W.Collinge și-a prezentat și discutat clasificarea expusă mai sus și anume „*Systeme de manevrare a corpului*”. Ele analizează clasificarea lor mai întâi prin concepția occidentală și apoi prin concepția orientală.

În concepția occidentală ele au încorporat „*sisteme care acționează asupra structurii fizice*” și „*sisteme combinate*”.

În concepția orientală sunt încorporate „*sistemele care acționează asupra energiei*”.

În „*sistemele care acționează asupra structurii fizice*” sunt cuprinse acele „sisteme care sunt legate de tradiția, știința și medicina apuseană („care consideră organismul uman ca o simplă mașinărie, un ansamblu de structuri a căror subtile interacțiuni nu joacă niciun rol în procesul de vindecare”); masajul suedez, osteopatia, chiropractica, sistemul Relfing, tehnica Feldenkreis și tehnica Alexander”.

(W.Collinge spre deosebire de autoarele americane în discuție, consacră osteopatiei și chiropracticii capitole speciale separate.)

În „*sistemele combinate*” sunt încorporate terapia reichiană, terapia polarității, reflexologia și masajul. (Iată că în această clasificare masajul este separat atât de tehnicile „sistemelor care acționează asupra structurii fizice”, cât și de ... masajul suedez !! N.N.)

Referindu-se la masaj, autoarele menționează că „cele mai răspândite metode din ziua de azi sunt sistemul suedez, francez sau finlandez”. Ele menționează de asemenea automasajul precum și masajul indienilor Picior Negru.

La reflexologie și masaj, ne-am referit deja. Modul în care prezintă aceste autoare terapia reichiană și terapia polarității credem că este greșit. Ne vom referi la acestea în subcapitolul următor, necesitând discuții ceva mai ample.

În fine, în sistemele „concepției orientale” (adică „sisteme care acționează asupra energiei”) aceleași autoare încadrează : acupunctura, presopunctura (incluzând shiatsu, Do-In, G-Jo și Jin Shin). Acestea au fost discutate mai sus.

Referindu-se la modul de practicare al masajului suedez (de fapt cel „clasic” am zice noi, N.N.) autoarele identifică 5 metode:

- **Lovirea** (affleurage) - lovituri prelungi, centripete, profunde sau superficiale;
- **Frământarea** (petrissage) – tragerea mușchilor în sus, roluirea, strângerea sau răsucirea lor;
- **Tapotarea** (tapotement) – ciocănirea, pălmuirea, plesnirea sau aplicarea de ventuze;
- **Frecarea** – mișcări de roluire în jurul articulațiilor;
- **Vibrația** – mișcarea rapidă executată cu întreaga palmă.

Marea clarvăzătoare Barbara Ann Brannen [9], discutând procesul tămăduirii interioare pe care îl prezintă într-o schemă raportată la cele 7 corpuri subtile și corpul fizic, referindu-se la masaj (bineînțeles în relație cu corpul fizic) scrie:

„Masajul revitalizează și hrănește corpul fizic cu energie. Reechilibrează procesele chimice care reechilibrează sistemele fizice. Sănătate.”

Automasajul pentru revitalizare celulară, metoda dr. Zavergiu

Este posibil să existe multe lucrări cu privire la automasaj de care să nu avem cunoștință, lucru explicabil în actuala explozie informațională și mai ales în lipsa unui calculator. În lucrările de care dispunem, doar la Louise Taylor și Betty Bryant [162] găsim mențiuni speciale la automasaj. Merită reținută ideea lor privitoare la acesta, exprimată astfel: „Atunci când efectuați un masaj, comunicați cu propriul dvs. trup, într-un mod pozitiv și vindecător”.

Spre deosebire de masaj, ele identifică la automasaj 11 faze: masarea pielii capului, acoperirea ochilor, masajul feței, presarea cefei, masajul brațelor, masajul pieptului și stomacului, masajul picioarelor, masajul spatelui, masajul palmelor, masajul labei piciorului, relaxarea.

De departe cea mai importantă practică de automasaj este aceea a doctorului Mihail Zavergiu-Theodoru[171].

Am avut fericita ocazie să cunoaștem nemijlocit, pe binecuvântatul medic Mihail Zavergiu-Theodoru prin anii 80', când el avea 82 de ani, dacă memoria nu ne înșală.

Din povestirea sa am aflat că acest bonom medic de asigurări sociale, pe la vârsta de 54 de ani făcuse un preinfarct pentru care a stat internat în spital circa o lună de zile. Ne-a mărturisit că datorită naturii sale de diatezic din naștere (adică având un slab sistem excretor), era îngrozit de ceea ce putea să i se întâmple, mai ales în condiția de nemișcare la care era obligat datorită preinfarctului, el care prin natura profesiei și a funcției era mai tot timpul în mișcare.

În situația dată a avut oportunitatea să gândească îndelung (adevărată meditație) la ce putea face prin slabele sale mijloace pentru vindecarea și refacerea organismului său atât de aspru încercat. Și o intuiție de geniu (să zicem doar intuiție!) l-a ajutat : descoperirea „automasajului – fricțiune general al organismului pentru revitalizarea celulară”, adică efectuarea unei frecții ușoare, zilnice, fără oboseală asupra propriului organism în întregime. Oricât de banal ar părea că sună această metodă, care la vremea respectivă a și fost popularizată în revista „Flacăra” datorită genialului poet Adrian Păunescu, ea a făcut ca diatezicul din naștere încercat cu un preinfarct la 54 de ani, să trăiască până la 91 de ani cu o sănătate remarcabilă! Locuind singur de la 80 de ani!

La vremea când l-am cunoscut, modestul, bonomul, genialul medic întocmise o lucrare de câteva zeci de pagini, dactilografiată, care putea fi xeroxată de către cel doritor să intre în posesia generosului material.

Din lucrarea publicată, menționată [171] apărută probabil postum, redăm următoarele observații ale genialului medic:

- „***Automasajul pe întregul corp este indicat a se efectua zilnic. În organismul nostru au loc procese vitale ce produc diverse reziduuri, care tind să invadeze spațiile intra și extracelulare.***” (subl.ns.)
- „Datorită măririi numărului capilarelor active și a activării schimbului dintre capilare și țesuturi, se îmbunătățește alimentarea țesuturilor cu sânge arterial, iar acțiunea de eliminare a deșeurilor din celule, prin rețeaua venoasă devine mai puternică.”

- „Îmbunătățirea circulației se face grație măririi afluxului de sânge pe unitatea de suprafață a pielii. **În repaus se află în activitate 50-250 capilare / cm² de piele. În timpul exercițiilor numărul capilarelor active crește la 2000-3000 / cm² de piele, ceea ce înseamnă că pe aceeași unitate de suprafață ajunge de zece ori mai mult sânge datorită punerii în circulație și a sângelui care se află în depozit** (în anumite organe). Mărindu-se cantitatea de sânge în circulație, cele 10 milioane de miliarde de celule pe care le are corpul omenesc au condiții mai bune de alimentare și de curățire.”

„În stare de repaus, sângele circulă numai în proporție de 55-75%, restul de 25-45% nu participă la circulație, fiind reținut în depozit de către ficat, splină, piele (ficatul 20%; splina 10%; pielea 10%).”

„În cursul și din cauza antrenamentului (gimnastică, masaj) se pune în circulație și sângele aflat în rezervă în organele mai sus menționate.”

- „Cu trecerea anilor funcția metabolică își pierde din intensitate, în consecință organele elimină din ce în ce mai greu toxinele, deșeurile, reziduurile vătămătoare, acumularea acestora provocând diverse boli ale circulației cardio-vasculare. **Prin vasodilatație generală și totală, realizată zilnic, devine posibilă îndepărtarea tuturor toxinelor sau substanțelor vătămătoare oriunde s-ar afla acestea.** (subl.ns.)

„În felul acesta aplicarea metodei automasajului zilnic vitalizează celula și îi creează condiții ca să se mențină sănătoasă.”

„Pentru ca inima și sângele să-și îndeplinească rolurile, trebuie să oxigenăm sângele. Datorită acestui proces de oxigenare a sângelui se elimină bioxidul de carbon, gaz vătămător care deteriorează celula, țesuturile și deci organele vitale. Folosirea sângelui de rezervă din ficat, splină, piele înseamnă oxigen mai mult și ca atare, condiții favorabile de eliminare, atât a bioxidului de carbon, cât și a altor substanțe vătămătoare.”

„Automasajul practicat zilnic cu strictețe, provoacă dilatația generală și totală, ceea ce mărește capacitatea inimii de a difuza cu succes sângele și deci oxigenul din substanțele nutritive în miliarde de celule ale corpului uman, întreținând în acest fel, vitalitatea necesară apărării contra dușmanilor din afară (virusuri, toate speciile de microbi, micoze, etc.).”

În afară de procentul mare de sânge stagnant pus în circulație prin automasaj, precum și creșterea de 10 ori a numărului de capilare active pe centimetrul pătrat de piele în timpul acestei acțiuni, factori evidențiați numai de dr. Zavergiu, există alții, intuiți probabil de el dar neexprimați. Este vorba de **automasajul –freție a întregului organism ca act holistic real** și de faptul că acesta realizează în

același timp o „netezire” a aurelor la nivelul corpului eteric cu efecte necunoscute, dar presumabil foarte importante și pentru zonele de „înrădăcinare” ale celorlalte corpuri subtile.

De termenul „holistic” s-a abuzat în toată regula în foarte multe lucrări, înțelesul fiind cu totul deformat. Vom înțelege mai bine despre ce este vorba în subcapitolul referitor la medicina holistică.

Având în vedere marea importanță a automasajului – frecție pentru revitalizarea celulară, metodă descoperită de binecuvântatul medic care a fost dr. Mihail Theodoru-Zavergiu, vom prezenta modul de aplicare al acestuia în ultimul capitol al cărții de față „Sfaturi și recomandări practice”, pentru ca toți semenii cititori ai acestei cărți să poată experimenta în mod concret asupra propriei persoane, ce însemnă un experiment holistic real, beneficiind de uluitoarea eficacitate a acestuia.

Referirea la metoda de automasaj – frecție pentru revitalizare celulară ar fi parcă incompletă dacă n-am încheia cu o notă în revista „Flacăra” din Nr. 26 / 26 iunie 1991 semnată Liviu Timbus:

„...Scriitori fără număr sosite la redacție, dar mai ales la locuința doctorului anunțau ameliorarea spectaculoasă a unor maladii cronice. Între acestea: *redori articulare, dureri reumatismale, astenii grave, migrene sâcâitoare, afecțiuni dermatologice, inapetență, oboseli, slăbiciuni, tulburări cardiace, afecțiuni hepatice, gută și multe altele.* (subl.ns.)

Prin mai buna irigare cu sânge, organismul vlăguir, zdruncinat de boli își recapătă vitalitatea.

Doctorul Mihai Zavergiu a trăit până la 93 de ani și a murit fericit și mulțumit de sine.”

Magnetoterapia

Când, referindu-ne la acupunctură, am citat observațiile dr. Daniel Reid [138], am reținut faptul că „tratatul clasic de medicină internă” (adevărat tezaur terapeutic al medicinei chineze N.N.) evidențiază pentru medicina energetică, 3 forme: cea care utilizează energia magnetică prin plasarea de magneți pe organele aflate în suferință și punctele energetice corespunzătoare, aceea care utilizează energia electrică (acupunctura) și aceea care folosește energia termică (moxibustia).

Despre formele care utilizează energia electrică (adică acupunctura) și energia termică (moxibustia) am discutat detaliat în subcapitolul destinat acupuncturii.

Acest adevărat compendiu al terapiei actuale de pe întreaga planetă ar fi incomplet dacă nu ne-am referi și la utilizarea energiei magnetice, adică la **MAGNETOTERAPIE**.

Avem toate motivele să facem acest lucru, mai ales că după părerea noastră pe care o vom expune la sfârșitul acestei completări, magnetoterapia se individualizează am zice într-un mod „inedit” în terapeutică generală ea neutilizând în mod direct bioenergia, dar acționând asupra ei.

Vom folosi pentru prezentarea ei, trei surse bibliografice: ale dr. Sabin Ivan [149], ale dr.ing.Gh.Barbat [166] și informațiile din experiența personală folosind dispozitivul de magnetoterapie „LUCAB”, realizat de genialul inventator Gh. Lucaci.

Dr. Sabin Ivan arată că termenul de „magnetoterapie” a fost inventat de Benedicte în 1879. El apreciază că în trecut rezultatele magnetoterapiei erau slabe datorită magneților slabi de care se dispunea. În legătură cu acestea, evocă faptul că magneții „de generația a 3-a” realizați în Japonia în 1983 au dezvoltat o energie de 290 kJ/m³, iar în 1984 în Statele Unite 340 kJ/ m³.

Citează pe L.Bonnet care afirmă: „Câmpurile magnetice inhibă eliberarea neuromediatorilor chimici sintetizați și stocați în celula nervoasă care participă la transmiterea senzației dureroase la creier, fapt ce explică ameliorarea durerilor.”

De asemenea citează pe J.B.Baron care afirmă: „Câmpurile magnetice acționează asupra terminațiilor nervoase spiralate din interiorul fibrelor musculare care participă la menținerea tonusului muscular; în felul acesta mușchii se relaxează (așa s-ar explica ameliorarea durerilor produse de contractura musculară)”.

Pentru P.Orengo și colab.: „Câmpurile magnetice permanente modifică orientarea în spațiu a numeroase molecule de la nivelul membranelor biologice și diminuează activitatea enzimatică; influențează transportul de Ca la nivelul membranelor biologice; diminuează excitabilitatea corpusculilor senzitivi și influențează procesele de oxidare la nivelul celulei nervoase; câmpurile magnetice fie slabe fie puternice, nu produc modificări morfologice la nivelul țesuturilor și organelor”.

Dr. Sabin Ivan arată că Institutul de Balneologie și Fizioterapie București face următoarele observații referindu-se la aparatul „magnetodiaflux” inventat de Vasile Robescu: „Câmpurile magnetice de joasă frecvență activează schimburile moleculare, normalizează circulația sângelui etc.”.

Referindu-se la lucrările medicului japonez KYOICHI NAKAGAWA cu privire la acțiunea câmpului magnetic terestru asupra sănătății oamenilor, acesta remarcă faptul că el produce „Unele suferințe ale omului modern (oboseală, indispoziție, insomnie, cefalee, etc.) și că acestea se datorează scăderii câmpului magnetic terestru în ultimele două secole cu 50%, fenomen care se accentuează continuu („Medicins douces”, 1934).”

De asemenea, dr. Sabin Ivan mai arată:

- Unii autori afirmă că glanda pineală ar fi avut în trecut în celule mici cristale de magnetit, care cu timpul s-au atrofiat.
  - Prof. Yves Rocard (Franța) susține că omul ar poseda 6 perechi de receptori magnetici situați pe tâmpile, gât, coaste, genunchi, regiunea lombară și tendoanele lui Ahile. La nivelul vertebrelor lombare s-ar găsi depozite minuscule de magnetit, care contribuie la păstrarea echilibrului și menținerea anumitor posturi (adică poziții N.N.) ale corpului.
  - La magnetoterapie fac apel azi numeroase discipline medicale: chirurgie (pentru cicatrizarea rapidă a rănilor și formarea unui calus cât mai bun în cazul fracturilor); reumatologia (pentru combaterea durerilor); boli interne (pentru tratarea astmului și hipertensiunii arteriale); psihiatrie (pentru tratarea nevrozei); stomatologia și obstetrica (pentru potențarea analgeziei); medicina sportivă (pentru tratamentul entorselor, tendinitelor, durerilor posttraumatice); oncologia (pentru tratarea anumitor forme de cancer); balneofizioterapia (pentru tratarea insomniei, durerilor reumatice) etc..
- Aparatele folosite de serviciile amintite sunt de mai multe feluri ele variind în ceea ce privește tipul câmpurilor magnetice aplicate, intensitatea și polaritatea depinzând de suferința tratată. Iată câteva dintre ele: Magnetodiaflux (aparat românesc); Bio-Magnetic; Magno-Biopals, Magnetronic etc.

Dr. Paul Nogier (părintele auriculoterapiei moderne) folosește un aparat de concepție proprie, ale cărui câmpuri magnetice produse sunt proiectate pe pavilioanele urechilor cu ajutorul unor căști speciale. Ele acționează, ne spune Nogier, prin intermediul pavilioanelor urechii asupra sistemului nervos vegetativ, în funcție de polaritatea și intensitatea folosită. Nogier recomandă o astfel de metodă terapeutică, complementară sau nu, auriculoterapiei, pentru următoarele suferințe: astmul bronșic, spasmofilie, insomnie și dureri (mai ales în stomatologie, bolnavii respectivi având aplicate căștile pe urechi în timpul tratamentelor).

- În timpul tratamentelor cu aparatele amintite sau la câteva ore după terminarea lor, bolnavii pot acuza amețeli, dureri de cap, indispoziții sau bufeuri de căldură. Aceste suferințe dispar la 10-12 ore sau mai mult.
- Aplicarea este interzisă în: purtare de proteze metalice sau stimulator cardiac, gravide, stări hemoragice, boli psihice grave, unele boli de piele etc.
- **Magnetoterapia locală** – este utilizată din ce în ce mai mult în Japonia, Statele Unite, Franța, Italia etc. Ea constă din aplicarea direct pe piele a unor plăcuțe magnetice,

speciale, rotunde sau dreptunghiulare de mărimi diferite cu inducții magnetice de 600 – 1300 G („gauși”, N.N.).

În compoziția lor intră, printre altele, samariu, cobalt și siliciu. (Învelișul de 0.3 mm fiind din siliciu).”

- **„Pentru durerile de origine inflamatorie, ele se așează pe piele cu polul sud, iar pentru durerile cauzate de contracturi musculare cu polul nord”.** (N.N.).
- „Pentru tratarea durerilor, principalele beneficiare ale magnetoterapiei locale, plăcuțele se pun direct pe locul suferind unde sunt fixate pentru câteva ore sau zile, cu ajutorul unor benzi adezive speciale”.
- „Pentru lombalgiiile cronice bolnavii respectivi poartă centuri sau corsete speciale prevăzute cu 6 – 12 plăcuțe magnetice fiecare de 600 – 1000 G. Folosirea acestora poate fi periodică sau permanentă”.
- „În țările dezvoltate se aplică și un tip aparte de magnetoterapie denumită Taiki. Ea constă din aplicarea pe punctele de acupunctură a unor magneți extrem de mici de forma unui bob de orez (5 x 2.5 mm) fiecare având 600 G. Ei rămân fixați pe piele pentru mai multe zile cu ajutorul unei benzi adezive. În unele cazuri ei sunt lăsați pentru 10 – 20 de zile, fiind schimbați la fiecare 4 – 5 zile după spălarea pielii cu apă și săpun sau ștergere cu alcool”.
- „Pentru tratarea obezității, litiazei urinare și biliare se folosește apă magnetizată în cure de 1 – 2 l zilnic, timp de 3 săptămâni. Apa se realizează în două feluri : fie între 2 magneți într-un borcan de sticlă sau plastic, fie cu magneți introduși în apă.

Prof. dr. ing. Gh. Bărbatu [166] acordă magnetoterapiei o mare atenție consacrandu-i un întreg capitol (6) în referința bibliografică indicată. Textul, bine sistematizat debutează cu generalități privind magnetoterapia și domenii de aplicare, precum și „cronobiologia magnetoterapiei” (adică orele perioadei optime de aplicare, ceea ce constituie ceva inedit la acest autor N.N.). Dezvoltă apoi textul pentru procedurile de tratament în tratamentul general și în tratamentul pe zone sau puncte de acupuncturi (în cadrul acestuia din urmă prezentând un tabel și schițe indicând 55 puncte de acupunctură și afecțiunile corespunzătoare ce pot fi tratate). Prof. dr. ing. Gh. Bărbatu prezintă apoi afecțiunile tratabile cu magnetoterapie. Acestea sunt :

- I. Afecțiuni psiho – vegetative : anxietate, angoasă, surmenaj, depresie, astenie fizică și psihică.

- II. Afecțiuni vascular – vegetative : arterite ale membrelor inferioare, paretezii, acrocianoză, eritroză.
- III. Afecțiuni viscero – vegetative : tulburări cardiace, tahicardie, aritmie, hipertensiune.
- IV. Tulburări respiratorii : dispnee, astenie respiratorie, sinuzită, astm, bronșită, traheită, enfizem, coriză spasmodică, rinofaringită și laringită.
- V. Tulburări digestive : grețuri, vărsături, balonări, crampe gastrice, apendicită cronică, colită, constipație, crize veziculare.
- VI. Tulburări senzoriale : conjunctivită, cataractă, zgomot în urechi, surditate.
- VII. Tulburări instinctive : anomalii ale somnului (insomnie, hipersomnie), anomalii ale apetitului (bulimie, anorexie) și anomalii ale setei (polidipsie).
- VIII. Tulburări metabolice : slăbire, obezitate, diabet, reumatism.
- IX. Tulburări glandulare : tulburări genitale, tulburări menstruale, frigiditate, impotență, bufeuri de căldură.

„Magnetoterapia devine mai eficientă dacă este asociată și cu alte terapii blânde ca fitoterapie, daoismul, bioenergia, homeopatia, gemoterapia, reflexoterapia, cromoterapia etc.”.

Modul de utilizare al magneților îl exemplifică în 14 figuri foarte explicite. Apoi în cadrul subcapitolului intitulat „Indicații speciale” expune modul concret de utilizare al magneților în 65 de afecțiuni prezentate în ordine alfabetică.

La „concluzii” prof. dr. ing. Gh. Bărbatu arată că „cele mai bune rezultate s-au obținut în reumatism (de orice formă), discopatii, hernii de disc neoperate, boli hepato – biliare, boli endocrine, boli ale aparatului urogenital (prostată), boli digestive, tulburări circulatorii (arterite), cardiopatii ischemice, angină pectorală, tulburări respiratorii, migrene, astenii nervoase, nevralgii dentare”.

„Tratamentul cu magneți conduce și la vindecarea rapidă a plăgilor și arsurilor și la oprirea diabetului.”

Noi am luat cunoștință despre magnetoterapie” din revista „Flacăra” de prin anii 70'.

Prin 1974 am intrat în posesia unui dispozitiv de magnetoterapie, numit „LUCAB”, realizat la „Uzina de ferite” din Urziceni (Ialomița). Denumirea vine de la numele genialului inventator care l-a realizat (tehnicianul chimist Gh. Lucaci din Timișoara) și ing. Abrudan împreună cu care a fost brevetat. (Tehnicianul Gh. Lucaci este aceeași persoană care a realizat prima dată în țara noastră Apa Vie, printr-un procedeu ulterior perfecționat și brevetat împreună cu prof. Ion Mânzatu și ing.

Abrudan.). Popularizarea acestei invenții se datorează de asemenea revistei „Flacăra” condusă la vremea respectivă de poetul național Adrian Păunescu.

Dispozitivul „Lucab” constă din 2 jumătăți de magneți toroidali (adică cilindrici foarte turtiți N.N.) îmbrăcați într-un înveliș de material plastic, ele fiind montate „în antifază”, adică având poli magnetici N (nord) și S (sud) cap la cap, (adică N cu N și S cu S). Dispozitivul Lucab are dimensiunile unui cilindru foarte turtit, cu diametrul de 70 mm (!) și o înălțime de circa 17 mm. Perpendicular pe cei doi poli magnetici, N și S, pe carcasa de plastic sunt trasate 2 linii paralele cu distanța de 30 mm între ele. Dispozitivul de magnetoterapie Lucab era însoțit de un prospect de utilizare, în care se arăta că persoana care face tratamentul cu acest dispozitiv, trebuie să sate culcată sau în poziție șezând, ținând mâna dreaptă în zona pulsului, paralel cu cele două linii paralele marcate pe el menționate mai sus. Intensitatea câmpului magnetic generat de dispozitiv este de 6.800 de oerstezi. Durata tratamentului era (este) condiționată de greutatea corporală a celui tratat, fiind cuprinsă, dacă ne reamintim bine, între 6' (minute) pentru 45 de kg și 12' (minute) pentru 100 kg. Pentru persoane de 70 kg timpul era de circa 7 minute și 30 de secunde.

Se mai recomanda, (dar nu totdeauna în scris) să se aplice dispozitivul de magnetoterapie cu polul nord (N) spre degete în afecțiuni legate de sistemul nervos (inclusiv tratarea durerilor) și cu polul sud (S) în sens contrar, în tratarea afecțiunilor din sfera digestivă.

Despre modul de acțiune al câmpului magnetic asupra afecțiunilor tratate s-au făcut fel de fel de ipoteze : fie „ordonarea” hematiilor (adică a globulelor roșii din sânge) ca urmare a magnetizării lor datorate unor presupuse microconținuturi magnetice ale acestora, fie datorită „demagnetizării” lor (asemănător ștergerii benzilor magnetice audio sau video) prin care se înlăturau energiile „uzate” („perverse” din nomenclatura chineză), realizând totodată și ordonarea lor.

În ambele cazuri ar fi vorba de ordonarea hematiilor, deci de creșterea ordinii a sistemului sanguin, cu efect de scădere a entropiei generale a persoanei tratate. Dar, gândind statistic, dacă boala a apărut ca urmare a creșterii entropiei generale a unei persoane pe un anumit plan al acesteia, reducerea ei poate însemna decât ameliorarea stării ei de sănătate, sau chiar vindecarea de afecțiunea respectivă.

Din datele prezentate atât de dr. Ivan Sabin [149], cât și de prof. dr. ing. Gh. Bărbatu [166], am putut remarca spectrul extrem de larg de boli tratabile eficient prin magnetoterapie, unele foarte serioase sau chiar grave. Recordul în această privință îl deține de bună seamă vindecarea unor cazuri de scleroză în plăci raportate de revista „Flacăra” la unele persoane care au perseverat în tratamentul

cu dispozitivul de magnetoterapie timp de 14 cicluri. (Un „ciclu” de tratament înseamnă o săptămână, 10 zile sau 14 zile de tratament zilnic, consecutiv, urmat de o perioadă de timp egală de pauză).

Credem, iubii semeni cititori, că este logic să gândim că vindecarea unei astfel de boli, precum scleroza în plăci sau altor boli grave, pretinde mai mult decât acțiunea câmpului magnetic asupra neuromediatorilor chimici sintetizați și stocați în celula nervoasă sau mai mult decât orientarea în spațiu a anumitor molecule, diminuarea activității enzimatică, influențarea transportului de Ca de la nivelul membranelor biologice sau influențarea proceselor de oxidare la nivelul celulei nervoase, așa cum se caută explicații prin reduționismul cartezian al medicinei alopate pentru care nu există decât corpul fizic.

Desigur că printr-o privire generală statistică, vindecarea unei boli ca scleroza în plăci (considerată în general incurabilă), poate fi considerată prin efectul scăderii considerabile a entropiei generale a persoanei la care aceasta s-a produs, dar în mod neîndoielnic mecanismul necunoscut care a acționat în profunzime este legat mai mult de structura suprasensibilă (adică subtilă) a persoanei respective și este limitat nejustificat la corpul fizic al acesteia de gândirea medicală carteziană alopată.

Este motivul pentru care noi considerăm într-un mod aparte acțiunea câmpului magnetic (a magnetoterapiei) asupra ființei umane și anume credem că aceasta reglează niște deficite, niște neregularități în mecanismul de cuplare a celor 2 componente ale bioenergiei produse la „absorbția” acesteia sub formă de „energie vitală” în structura integrală (fizică și subtilă) a persoanei tratate.

În legătură cu acest aspect important al terapiei umane, invităm pe toți clarvăzătorii și suprasenzitivii planetei să-și concentreze atenția asupra mecanismului propus de noi, privind acțiunea câmpului magnetic în terapeutică. Să nu uităm că în mod absolut sigur, cuplarea celor 2 componente ale bioenergiei (ascendentă, telurică, provenită de la Maica Pământescă și descendentă, cosmică, transmisă de Tatăl Ceresc din punctul central al Universului se realizează sub acțiunea câmpului magnetic terestru chiar dacă acesta este foarte slab în comparație cu magnetii artificiali: circa 0,5 G/m² (gauși pe metrul pătrat). Să nu uităm că explicațiile tuturor fenomenelor antigravitaționale (de la levitații de obiecte și persoane la OZN-uri) sunt legate de componenta ascendentă a bioenergiei.

Terapeutică energetică folosind palmele. Terapia „Reiki”. Terapia „prin atingere”. Terapia prin „polaritatea palmelor”

Termenul generic de „*terapeutică folosind palmele*” include un număr mare de tehnici și metode extrem de dificil de sistematizat, de clasificat, de limitat și încadrat, mai ales când ele sunt combinate cu exerciții și posturi (poziții) fizice. După cum am văzut din discuțiile de până aici, ele apar și în legătură cu tehnicile daoiste și cu masajele.

Vom încerca totuși, în modul cel mai lapidar cu putință, dar nerenunțând la intenția exhaustivă care ne-a însoțit în tot cursul elaborării prezentei cărți, să facem o oarecare ordine în expunerea acestor terapii.

Înainte de a trece la discuția principalelor terapii energetice practicate cu palmele, am considerat mai mult decât interesant să arătăm ce menționează dr. Bucur Gabriela – Floreta cu privire la energia palmelor în extrem de valoroasa sa lucrare [161] despre care am mai pomenit:

Palmele emit:

- Ultrasunete;
- Câmpuri electrostatice;
- Unde magnetice;
- Unde electromagnetice;
- Procese de ionizare;
- Energie calorică, iar din punct de vedere electrodinamic apar:
- Radiații ultraviolete;
- Radiații tip laser;
- Emisii de frecvența undelor radio și gamma. (Este vorba bineînțeles de ceea ce a putut fi determinat prin mijloacele științei materialiste de astăzi și nu sunt cuprinse cele mai subtile părți ale bioenergiei care în cea mai mare parte a imensului ei spectru energetic - informațional – spiritual, sunt dincolo de orice posibilități de investigare materialistă, N.N.)

Terapia „Reiki”

Ne face plăcere să ne reamintim că primul nostru contact cu „Reiki” a fost prilejuit de întâlnirea cu binecuvântatul nostru semen, ing. Dumitru Lazia.

La vremea când ne-am cunoscut venise nu de multă vreme din Statele Unite, unde făcuse o deplasare pentru calculatoare, beneficiind în timpul scurtei, dar fructuoasei șederi acolo și de o

instruire „Reiki” de gradul I și II, din partea școlii maestrei Barbara Weber Ray care o „importase” din Japonia (se pare că ea era prima persoană ne-japoneză și feminină care obține gradul menționat) fondator și președinte al Asociației americane internaționale de Reiki.

Prin marea sa generozitate și iubire față de semenii, ing. Dumitru Lazia a pus la dispoziția doritorilor, cel mai lapidar material referitor la Reiki pe care l-am întâlnit până acum, redactat de el în câteva pagini și datorită pregătirii sale tehnice și informaționale, cel mai clar și mai bine sistematizat.

Credem că bunul ing. Dumitru Lazia nu se va supăra dacă vom face largi extrase din acest material [172]. (Îți mulțumim Dumitru Lazia !)

Înainte însă de a cita din acest material, trebuie să lămurim că termenul REIKI este compus din 2 părți: REI, care înseamnă „universal” și KI, cunoscut nouă deja, termenul japonez pentru „energie”. Deci **REIKI=energia universală**, terapia „Reiki” însemnând prin urmare terapie care lucrează cu energie universală.

„În concepția taoistă despre Univers, TAO (Universul) este constituit din lucruri, ființe și energie. Fiecare componentă a lui Tao este o întrepătrundere de două categorii de calități: Yin=reactivitate și Yang=suprareactivitate. Yin și Yang sunt păstrate **în echilibru** de către cea mai subtilă energie Tao și anume **Ki**.”

„**Energia ki la organisme vii.** Pentru păstrarea echilibrului între Yin și Yang se consumă o anumită cantitate de energie KI sau BIOENERGIE.”

„Această energie Ki are rolul de a menține organismele într-o stare de optim.”

„Când consumul de energie crește peste capacitatea naturală de extracție a organismului, apare un deficit de Ki, adică de BIOENERGIE. Acest deficit este semnalat de senzații supărătoare ca semnale de alarmă. Aceste semnale ale corpului care indică o zonă cu lipsă de Ki sunt:

- Mâncărime;
- Amorțeală;
- Constrații;
- Cârcei;
- Răcire a zonei;
- Junghi;
- Durere surdă;
- Pulsații ale unui mușchi.”

„**Energia ki la om.**

Omul își extrage energia prin:

I. Plămâni (din aer);

II. Splina (din alimente).

Depozitul central este la nivelul abdomenului și formează rezerva Ki.”

„Ki rezervă = Ki extras – Ki consumat”

„Depozitul central (din abdomen) e conectat cu depozitele locale. Depozitele locale sunt conectate printr-o rețea complexă de canale bioenergetice (27000-28000) din care circa 20 se folosesc în acupunctură și se numesc meridiane.”

„Când apar factori perturbatori, consumul Ki extras este mai mic decât Ki consumat, deci Ki consumat – Ki extras = Ki (deficit bioenergetic) preluat de:

I. Abdomen (ca depozit central) (în prima etapă);

II. Senzații de lipsă de energie în abdomen (în a doua etapă) – ex: balonări – ghem în stomac, arsuri în epigastriu, nod în gât, sufocări.”

„Ca să scapi din această situație:

Acoperi cu mâna zona semnalizată. Mâna fiind o sursă suplimentară de energie, filtrează din energia preluată din Univers (senzație de căldură) și prin mână introducem doar atâta energie de cât avem nevoie.”

„Depozite de Ki:

1. Abdomen;

2. Depozite locale – un depozit pentru fiecare organ sau funcție;

3. Canale bioenergetice prin care se circulă între depozite și consumatori (organele și funcțiile lor).”

„Surse de Ki:

Aerul ce-l respirăm, alimentele și apa pe care le ingerăm – palmele cu rol de filtru prin care extragem din mediul ambiant la cererea zonei acoperite de ele.”

„Caracteristicile Ki:

1. Aduce corpul pe optim;

2. Nu are efecte secundare nedorite;

3. Nu intră în conflict cu regimul alimentar, stilul de viață, terapia medicală (alopată N.N.), concepții, credință și pătrunde în corp prin orice material.”

„Tratament preventiv:

Scopul este refacerea necesarului de Ki pentru:

1. Creșterea rezistenței la efort și la îmbolnăviri;

2. Creșterea capacității de concentrare;
3. Dezvoltarea imaginației.”

„Modul de aplicare a mâinilor pe abdomen”:

„O mână cu podul palmei deasupra ombilicului. Cealaltă mână cu podul palmei deasupra epigastrului (capul pieptului). Ambele mâini relaxate cu coatele lângă corp – degetele apropiate, palmele nesuprapuse.”

„Condiții de aplicare:

Stând pe scaun, culcat sau în picioare. Nu este nevoie de concentrare. Putem discuta, asculta muzică, ne gândim la orice.

Durata cel puțin 30 minute pe zi.

Perioada cel puțin o dată pe zi (înainte de culcare).

Momentul – oricând, oriunde, în orice situație, în caz de examene, călătorie, proces, etc.”

„ACȚIONĂM: ținând o mână pe epigastru pentru a reface depozitul central, și o mână deasupra semnalului care indică lipsa sau scăderea de Ki (am arătat mai sus felul acestui semnal care indică o lipsă de Ki, N.N.). Poziția se păstrează până apare senzația de căldură și apoi diminuează.”

„Indicații complementare:

1. **Hipotensiune sau hipertensiune:** 10'-15' cu palmele de-o parte și de alta a gâtului cu podul palmei sub bărbie;

2. **Tahicardie sau extrasistole:** 10'-20' – ambele palme deasupra zonei inimii;

3. **Insomnie:** 15-20' ambele mâini pe abdomen (preventiv);

15-20' ambele mâini deasupra inimii (dacă nu am adormit încă);

15-20' ambele mâini una pe cap, pe frunte și cealaltă pe ceafă, dacă nu am adormit încă.

4. **Dischinezie biliară:** 20-25' – ambele mâini deasupra zonei dureroase;

5. **Strănut repetat:** 15-20' cu podul palmelor deasupra ochilor și degetele pe frunte

Senzație de nisip în ochi

Hemoragie nazală

6. **Zgomote în urechi (acufenie):** 20-25' cu podul palmelor deasupra urechilor și degetele sub ceafă.”

„Prim ajutor bioenergetic:

1. La aplicarea mâinilor pe propriul corp, mâinile-filtru aduc un supliment de bioenergie din Univers.

2. La aplicarea mâinilor pe alt corp apar 3 fenomene:

- aduc un supliment de energie din Univers;
- transmit din energia noastră proprie;
- aduce (trece) în corpul nostru o parte din energia perversă a corpului ce l-am atins.”

„Măsuri de protecție bioenergetică a propriului nostru corp:

1. Noi înșine să fim echilibrați bioenergetic, să fi practicat cel puțin 4 săptămâni tratament preventiv.

2. După acordarea prim-ajutorului bioenergetic, aplicăm mâinile pe abdomen o durată de cel puțin 3 ori durata staționării mâinilor noastre pe corpul bolnavului tratat.

3. Dacă pe timpul acordării ajutorului apar senzații de greață, amețeală, leșin, întrerupem tot pe o durată de cel puțin 3 ori mai mare decât timpul de ajutor.

4. Durata acordării prim-ajutorului să nu depășească 30'.

5. Numărul de ședințe pe zi să nu depășească 3.”

„Metode de aplicare a primului ajutor bioenergetic:

1. Ambele mâini pe abdomenul celui ajutat.

2. Când apare senzația de cerere de bioenergie – o mână rămâne deasupra epigastrului, iar cealaltă acoperă zona în care a apărut senzația.”

„N.B. Funcția mâinii de a atrage bioenergia din Univers nu este amplificată prin folosirea repetată a lor pentru refacerea deficitului bioenergetic.”

După cum creem că ați putut remarca, terapia Reiki reprezintă o tehnică ce poate fi aplicată atât altei persoane aflată în „deficit” bioenergetic, cât și propriului nostru corp, fie pentru menținerea „stocului” bioenergetic, dar mai ales în situațiile de „deficit” bioenergetic ale unor zone ale acestuia semnalate prin senzațiile prezentate de ing. Lazia mai sus.

Ca urmare a extremei simplități în aplicare, care se poate face oriunde și oricând, despre terapia Reiki s-au scris numeroase lucrări.

La noi, după câte cunoaștem, prima lucrare despre Reiki a fost publicată în anul 1993, reprezentând cartea lui George St. Kaufmes [173], un partizan hotărât al medicinei naturiste și un

practician complex al reflexoterapiei, presopuncturii, masajelor bioenergetice (după școala japoneză), al psihoterapiei, radiesteziei și terapiei Reiki.

George Kaufmes consideră că „la originea sa Reiki este o tehnică tibetană de iluminare prin meditație zilnică, în vederea dobândirii conștiinței superioare. El presupune că originea lui reală trebuie să fi fost foarte veche în societățile primitive când omul punea mâna în mod instinctiv, în locul în care avea dureri.”

Autorul arată că și în prezent orientalii folosesc în paralel cu medicina modernă, străvechile forme ale medicinei lor tradiționale, KAMPO, constituind o combinație de diverse terapii: acupunctură, Shiatsu, Reiki, Moxa și Anma (tip special de frecții sau masaje), însoțite de o varietate de tratamente fitoterapeutice (iarbă, scoarță de copac și rădăcini).

Arată de asemenea, referindu-se la activitatea Reiki din lume că în anul 1980 maestrul Hawaya Takata, a inițiat-o pe dr. Barbara Weber Ray, autoarea cărții fundamentale Reiki „The Official Handbook of the radiance technique” („Manualul oficial de tehnică radiantă”).

Autorul George Kaufmes crede că și doamna Maria Vârlan venită de la Chișinău în București în 1992, este practicantă Reiki (după cum crede că și renumita Djuna Davitașvili este practicantă aceleiași terapii, așa cum a fost și marele vindecător siberian Karl Otto Zeeling).

Cartea acestui autor are aceleași fundamente ca acelea ale inginerului Dumitru Lazia evocate mai înainte. De altfel, el îl menționează pe ing. Lazia care a fost inițiat în SUA la școala lui Nancy Joy Jonson. El arată că în 1993 s-a făcut primul curs de inițiere pentru Reiki gradul I. Menționează de asemenea că în vara aceluiași an la București au fost inițiați în Reiki gradul III (ing. Dumitru Lazia, doamnele Maria-Magdalena Bălănescu, Anca Herman, Monica Ionescu, Lidia Bârsan și domnul Bebe Stratulat) de către prof. Marvelle Lightfields, deținătoarea gradului VI.

În fine, autorul precizează poziția de „încărcare energetică” a organismului care trebuie făcută zilnic, minimum 30 de minute : palma dreaptă cu centrul pe epigastru (adică „capul pieptului”) și palma stângă cu centrul pe ombilic (popular „buric”).

Anul 1997 a fost, se pare, anul de vârf pentru cărțile Reiki publicate în România. Într-adevăr s-au publicat lucrările următorilor autori: Libby Barnett și Maggie Chambers (cu colaborarea lui Susan Davidson) [174], Walter Göhringen [175] și Dumitru Hristenco [176].

Autoarele Libby Barnett și Maggie Chambers prezintă chiar în partea introductivă a cărții, în cadrul „Mulțumirilor” un lapidar istoric al terapiei Reiki menționând pe primii mari maeștri ai acesteia: Mikao Usui, Chujro Hayashi și Hawayo Takata. Ele afirmă că actuala moștenitoare a tradiției este Phyllis Lei Furumoto, iar conducătorul din prezent al disciplinei este Paul David Mitchell.

Autoarele menționează în continuare șirul de maeștri Reiki până la ele, ele însele maestre (prima instruind-o pe cea de-a doua).

Din primele pagini autoarele vorbesc desăre transformarea sufletească în bine și a vieții în general pe care o resimt cei ce practică această terapie, în afară de vindecări și îmbunătățirea sănătății.

Ele prezintă energia care „lucrează” în Reiki că este denumită de chinezi **chi** (și că se pronunță șii) (oare a câta variantă a pronunției? N.N.). La japonezi ea este **Ki**.

Reiki (ele zic că se pronunță **rei-kii**) se consideră că este o metodă precisă care conectează energia universală Ki cu puterile înnăscute de tămăduire ale trupului. În conformitate cu cele afirmate și de alți autori și ele consideră că „Reiki” a fost redescoperită la jumătatea secolului 19 de către dr. Mikao Usui, un călugăr pedagog japonez, și că rădăcinile sale se găsesc în sutrele tibetane, care constituie documente cosmogonice și filozofice antice.

Ele acceptă, în încercarea de a explica modul în care acționează în vindecare, că energia Ki alimentează mecanismele homeostatice (adică acele mecanisme care mențin diversele sisteme componente ale organismelor între limite funcționale, cum ar fi pH-ul sângelui, temperatura corpului etc. N.N.).

Autoarele vorbesc despre inteligența inerentă a trupului receptorului (adică a celui tratat N.N.) care știe ce este necesar și dirijează forța vitală spre locul cu cea mai mare prioritate. (O astfel de exprimare ne reamintește de experiențele MAMEI (ALIFASSA) descrise de Satprem [108].)

În fine, am considerat necesar să mai menționăm o serie de aspecte din observațiile acestor dăruite autoare care nu se mai regăsesc în alte lucrări despre Reiki, sau nu atât de clar:

Nu se poate greși diagnosticul, întrucât inteligența corpului de care vorbeam distribuie energia acolo unde este nevoie.

Odată cu deschiderea celulelor corpului pentru a primi energie, ele se eliberează de tot ce este vechi, demodat, irelevant, de tot ce ar putea acționa împotriva corpului.

Pentru a activa energia celui care aplică Reiki este nevoie de inițiere de către un calificat de grad superior care îi asigură echilibrarea și acordarea fină a câmpurilor sale energetice personale și-i ridică frecvența ritmului vibrator a energiei personale la un nivel mai înalt.

Ele spun că maestrul Reiki care realizează inițierea, efectuează o ceremonie sacră pentru fiecare inițiere, bazată pe formula precisă pe care a redescoperit-o dr. Usui în vechile texte sanscrite. Se afirmă că ritualul respectiv acordează fin, echilibrează și aliniaza sistemul energetic al celui care primește inițierea, dându-i puterea de a deveni un conduct pentru canalizarea energiei vitale universale. Autoarele zic că doamna Takata a comparat procesul inițiativ cu reglarea unui aparat radio

pentru a prinde un anumit post. Explicația este deci că procesul de inițiere ne „reglează” câmpurile energetice spre a putea recepționa „frecvența” Reiki.

Ele afirmă de asemenea că procesul de inițiere sensibilizează mâinile celui care a primit inițierea, făcându-le mai capabile să transmită energia și să detecteze fluxul energetic.

Cartea, scrisă „americaneste” prezintă în anexe cele 14 poziții pentru auto-tratament Reiki (adică asupra propriei persoane) și 13 poziții pentru tratarea completă a celorlalți.

Un aspect care iarăși le deosebește de alți autori este menționarea la aceste poziții a ceea ce am putea denumi „deschiderea” și „închiderea” aplicațiilor de pe corp a formării literei „T” cu mâinile pe trup în partea superioară a pieptului (palma stângă cu degetele în sus) și în partea dorsală inferioară (cu palma stângă cu degetele în jos) pentru auto-Reiki și cu palmele invers, în cazul aplicării Reiki pe altă persoană.

Se afirmă în textul final însoțind figurile pentru autotratament, că pentru ca pozițiile respective să dea rezultate, este necesară inițierea.

Această afirmație pare a fi în oarecare contradicție cu cele exprimate ceva mai înainte de anexe:

„Întrucât Reiki ușurează capacitatea creatoare a organismului de a se autoînsănătoși, se pot produce tămăduiri spectaculoase atunci când Reiki este inclusă în rutina programului cotidian de auto-îngrijire sau când face parte dintr-un plan de tratament medical. Deși am discutat despre Reiki folosindu-i definiția formală de forță vitală universală sau **chi, pe măsură ce analizăm experiențele de tip reiki se relevă adecvat și un alt termen, mai familiar: iubirea necondiționată. Oamenii ajung adeseori la această concluzie după ce trec prin Reiki: Reiki este iubire, iar iubirea este cea care vindecă.**”

Despre inițiere vom mai vorbi și mai jos și în capitolul care se referă la medicina holistică sacrală-spirituală.

Walter Göhringer [175] abordează Reiki în stil clasic german, fără înflorituri și detalii inutile. El arată marea dezvoltare pe care o are astăzi (1997 N.N.) terapia Reiki în lume în special în Statele Unite și Europa de vest. El evidențiază că dacă la începutul anilor 80' nu exista în afara Japoniei decât un singur maestru Reiki – o femeie care locuia și practica această formă de medicină în Europa, astăzi numai în Germania sunt peste o mie de maeștri Reiki și că studii serioase au arătat că în această țară, cel puțin 300.000 de persoane – profesori, medici alopați și homeopați, practicanți ai medicinei tradiționale, maseuri, kinetoterapeuți și psihologi – urmează cursuri de gradul I (cunoștințe de bază) și de gradul II (cursuri de aprofundare).

Autorul arată că în mod similar doctorului Chujiro Hayashi – al doilea mare maestru Reiki care combină tehnicile de vindecare cu diferite regimuri alimentare, precum și cu hidroterapie sau ședințele de psihologie, și el stabilește o legătură directă între Reiki și alimentație.

W. Göhringen identifică 7 legi ale vindecării prin Reiki. Fiind singurul autor care indică o astfel de implicare, redăm aceste 7 legi din viziunea lui:

„1. Reiki este absorbit de copilul interior în funcție de necesități.” Pentru a se înțelege ce vrea să spună, el dă următoarea lămurire într-o notă de subsol:

„Copilul interior este unul dintre nivelurile principale ale ființei umane. El „administrează” amintirile, sentimentele, forța vieții, capacitatea de a stabili relații cu exteriorul și potențialul subtil de acțiune.

Centrele de intervenție sunt cele ale simțurilor și diferite alte puncte de pe corp. Celelalte niveluri funcționale principale sunt: „Eul superior” (care acționează asupra învățării holistice) și „Eul intermediar” (care influențează gândirea abstractă și analitică, obiceiurile, reacțiile simțurilor etc.). Acesta din urmă dirijează de altfel, toate acțiunile pe plan material. Modelul prezentat aici este luat din HUNAS – o tradiție polineziană de vindecare foarte veche (n.a.).”

„2. Reiki nu intervine direct asupra corpului, el îl stimulează în așa fel încât acesta să conștientizeze, cât mai puternic posibil, funcțiile sale naturale.”

O consecință a formulării acestei legi o conchide chiar autorul ei: „nu contează câtuși de puțin dacă în tratament se folosește mâna stângă sau dreaptă. Polaritatea n-are nicio influență asupra calității Reiki.”

„3. Reiki doar stimulează capacitățile de conservare și de păstrare a vitalității corpului și nu intervine direct asupra metabolismului sau asupra psihicului.”

Prin aceasta vrea să spună că este nevoie și de o purificare a corpului, de asocierea unor metode blânde, globale, perfect adaptate în vederea obținerii efectelor pe care le dorim, (precum Yoga, Tai Chi Chuan, Qi Gong, metoda Feldenkreis sau exercițiile vibratorii) precum și plimbările.

„4. Cu cât afecțiunea este mai adânc „infiptă” în psihicul pacientului, cu atât mai mult acesta trebuie să participe efectiv la vindecarea sa.

Reiki își va face loc în părțile corporale sau energetice blocate, putând provoca vindecarea, dacă pacientul își orientează gândurile la locul respectiv sau în direcția respectivă și dacă dorește sincer de a se vindeca.”

„5. Reiki este cu atât mai eficace cu cât corpul, spiritul și sufletul sunt mai libere, mai vii.”

Göhringen se referă aici la aplicarea „metodelor holistice” (adică acelea care se referă la întreaga ființă N.N.). Aceste metode implică suprimarea anumitor blocaje, utilizarea pietrelor vindecătoare, aromoterapia, ritualurile șamanice, masajele relaxante au psihoterapia, precum și dizolvarea legăturilor karmice, prin armonizarea conștiință a energiilor sau prin exerciții.

„6. Orice vindecare prin Reiki se realizează într-o manieră naturală și desigur holistică.”

Autorul se exprimă referindu-se din nou la „holistic”, dar explicațiile pe care le dă suplimentar ne dezvăluie referirea sa la un model psihologic, prin urmare cartezian.

Dintre afirmațiile care pot fi legate de o manieră real holistică menționăm următoarele:

- Vindecarea începe cu conștiința;
- Vindecarea se realizează sub semnul „adevărului”, al „iubirii” (eronat al „dragostei” în text N.N.) și al „înțelepciunii”.
- **Nicio terapie nu poate fi încununată de succes dacă bolnavul nu colaborează cu propria sa vindecare.** (o afirmație care merită într-adevăr subliniată și evocată în toate cazurile N.N.)
- Procesul de vindecare este complet atunci când bolnavul înțelege rostul bolii care s-a ivit;
- Metabolismul nu poate reveni la normal atâta vreme cât în organism există substanțe inhibitoare care îl intoxică și îl impurifică. Cu cât aceste substanțe inhibitoare sunt mai numeroase, acumulate în organism, cu atât mai neplăcute vor fi reacțiile produse la început la o acțiune de dezintoxicare, iar aceasta ar putea provoca depresie și descurajare.
- **Deoarece boala corespunde unei lipse de energie într-un organ sau centru energetic, o acțiune terapeutică eficace se va traduce printr-un aport energetic în zonele afectate.** (O afirmație bine exprimată care de asemenea merită subliniată N.N.)

„Dacă lampa luminează cu minimum de putere, nu vedem aproape nimic în cameră. Cu cât luminează mai puternic, cu atât mai bine vedem ce-i frumos, dar și ce este urât. ***Ori, dacă prin ignorarea acestui proces este întreruptă terapia holistică în momentul în care se manifestă aceste simptome, șansele de vindecare vor fi anihilate.***”

„Cu cât terapia se prelungește peste limita manifestărilor mai sus amintite, cu atât mai mult energia se strecoară în zonele în care există blocaje, iar acest lucru are ca rezultat o mai rapidă vindecare și regenerare a părților bolnave.” (Cu alte cuvinte este o invitație la răbdare și perseverență la aplicarea tratamentului Reiki, care nu se poate să nu dea rezultate N.N.)

„7. Reiki nu poate vindeca ceea ce a fost distrus definitiv.

Organele sau părțile corpului care sunt „complet moarte” nu pot fi regenerate, decât cel mult în limitele impuse de posibilitățile organismului respectiv. De exemplu efectele unei malformații sau ale unei erori genetice pot fi atenuate, însă nu este posibil să fie vindecate complet.”

Se pare că cea mai completă carte despre Reiki apărută în țara noastră până în prezent aparține domnului Dumitru Hristenco [176]. Ea expune un istoric foarte dezvoltat, date destul de dezvoltate despre inițiere și simbolurile utilizate (fapt unic în cărțile despre Reiki), autotratamente și tratamente și implicațiile lor.

Autorul insistă foarte mult asupra constatării sale că „nu se poate face Reiki fără inițiere”, existând condiția și în cazul autotratamentului, adică aplicarea terapiei asupra propriei persoane.

După cum am arătat mai înainte, și autoarele Libby Barnett și Maggie Chambers [174] arată că este necesară inițierea Reiki, pentru a-l face pe cel care o aplică să se poată „acorda” la energia Reiki. După ele inițierea are un caracter sacral.

Deși și terapeuții Lazia Dumitru și George Kaufmes vorbesc de inițiere, ei nu exprimă în mod clar necesitatea efectuării acesteia pentru aplicarea terapiei Reiki.

Pentru dovedirea calităților neobișnuite care se obțin prin inițiere, domnul Hristenco aduce următoarele argumente – dovezi:

- Citează pe maestrul de Qigong Glenn Dettik care participând la un curs de Reiki a fost uimit să constate că ceea ce el realizase pe parcursul a doi ani de practică Qigong – aceasta însemnând exerciții, dietă și meditație – prin Reiki se realizează doar după 6 minute (!!), fără efort, datorită acordajelor făcute de maestru;
- De asemenea, citează pe dr. Zimmermann de la Universitatea din Colorado care folosind un aparat SQUID (Superconducting Quantum Interference Device = Aparat supraconductor pentru determinarea interferenței cuantice N.N.) a constatat că în jurul mâinilor unui terapeut Reiki atunci când transmite energie cuiva, se creează un câmp magnetic mai mare de câteva sute de ori decât cel normal al ambientului, observând și că o persoană neinițiată efectuând aceleași mișcări, nu creează niciun câmp magnetic.

În legătură cu inițierea apar însă niște semne de întrebare:

- Dacă în terapia Reiki este implicată energia universală Ki (adică bioenergia cu cele două subcomponente ale sale, descendentă și ascendentă și/sau „energia vitală” rezultată din

cuplarea lor sub efectul câmpului magnetic terestru) aceeași care „lucrează” și în celelalte terapii discutate până aici, de ce în cazul ei este nevoie de inițiere?

- Inițierea costă foarte mulți bani. Cu cât gradul este mai superior și costul este mai mare, practic vorbind inaccesibil celor mai multe persoane. Când Domnul Iisus Hristos a învățat mulțimile de bolnavi și infirmi adunați în jurul său să se autotrateze pentru vindecarea tuturor bolilor așa cum se arată în „Evanghelia esseniană a Păcii” [27, 102] sau când a învățat pe Sfinții Apostoli să vindece oamenii și să exorcizeze maleficul în perioada publică a vieții Sale, nu le-a cerut nicio plată. Cerând o anumită plată, inițierea n-ar deveni un act comercial?
- După cum arată domnul Dumitru Hristenco [176] în prezentarea simbolurilor utilizate pentru inițiere, deschiderea „ritualului” („sacru” după expresia autoarelor Libby Barnett și Maggie Chambers) se face cu Sfânta Cruce ca Simbol Tridimensional „pentru deschiderea accesului la sursa de energie universală”.

Faza următoare a „acordajului” în inițiere se face cu simbolul numit „Dai Ko Myo” care, după cum arată autorul are mai multe variante, fiecare maestru de Reiki având preferința sa. Noi ne întrebăm însă, obligați de logică: Cum este posibil ca aceeași fază a inițierii (adică în cazul în speță, după cum înțelegem noi, fixarea imaginilor vizualizate de inițiator pe matricea energetică – informațională – spirituală a celui inițiat) simboluri magice diferite să imprime aceleași calități necesare, cu care să se obțină aceleași rezultate?

Ceea ce apare ca o încercare de motivație a autorului în discuție, că Reiki de astăzi este diferit de acela de la vremea primilor maestri este lipsită de logică, deoarece calitățile bioenergiei sunt aceleași în prezent și vor fi în veci pentru întregul Univers, aceleași de la momentul Creației, dar ceea ce se poate schimba este POLUAREA produsă de societatea umană sub impulsul maleficului de la apariția lui care produce ecrane variabile pentru absorbția bioenergiei. Deci se schimbă condițiile de absorbție a bioenergiei. Pe întreaga planetă intensificarea poluării este în continuă și îngrijorătoare dezvoltare, în paralel, sau corelată cu creșterea entropiei generale.

- Autorul afirmă că în urma acordajelor Reiki, energia ar fi absorbită prin creștetul capului persoanei inițiate și va intra în corpul său, sub formă integrală, neprelucrată de chakre și va putea fi radiată de palmele sale în scopuri terapeutice. Corpul său va fi un canal pentru energia universală, pură, integrală, netransformată și neinformată.

Presupunem că autorul, prin „neinformată” înțelege faptul că Reiki (adică bioenergia) nu conține elemente informaționale ceea ce este o eroare. Pentru a nu mai complica discuția, vă rugăm iubiți

semeni cititori, revedeți modelul nostru privind bioenergia, expus în detaliu în volumul I al cărții de față.

Compararea bioenergiei cu un combustibil care se consumă, își pierde calitățile, se „uzează” devenind nocivă, este de asemenea o mare eroare. Bioenergia, așa cum am arătat în volumul la care ne-am referit este inepuizabilă, eternă, netransformabilă. ***Ea cuprinde tot ce-i trebuie omului pentru a deveni complet asemenea Creatorului său.***

Energia vitală rezultată din cuplarea celor două subcomponente ale bioenergiei în interiorul organismelor sub acțiunea câmpului magnetic terestru, în momentul când le părăsește se redescompune în subcomponentele inițiale, putându-se presupune (specula) că, prin mecanisme necunoscute ele își reiau ciclul într-un „perpetuum mobile” Divin, perfect.

Ceea ce se poate influența conștient, prin muncă asiduă, exercițiu îndelungat este modul cum se absoarbe și circulă energia vitală în organism și felul în care acționează asupra materiei energetice – informaționale – spirituale a organismului.

Ceea ce într-adevăr se consumă, se uzează și își schimbă calitățile devenind energie „perversă” (cum o denumesc chinezii) este energia mitocondrială de la nivelul corpului fizic, ***pe care bioenergia doar o impulsionează.***

O consecință a interpretării eronate a bioenergiei este considerarea de asemenea incorectă a aurei umane. După domnul Dumitru Hristenco aura umană este bioenergia uzată radiată în jurul corpului. Ce înseamnă cu adevărat aura vom discuta în capitolul privind structura reală a ființei umane.

În ceea ce privește „dovezile” date de autor pentru calitățile obținute doar prin inițiere, explicațiile ce se pot da sunt într-adevăr mai dificil de exprimat.

În primul rând însă, trebuie să remarcăm faptul că pentru a da explicații noi nu avem toate datele: de exemplu, nu știm în ce polaritate se încadrează dovezile prezentate. Dacă ele aparțin polarității negative, nu mai este necesar niciun comentariu.

Având în vedere singularitatea dovezilor ne punem justificat întrebarea dacă în cazurile respective nu a fost implicat un efect hipnotic; ori se știe ce efecte extraordinare se pot obține prin acesta. Evident ne gândim la un efect hipnotic involuntar și nu neapărat la unul intenționat. De altfel n-avem nicio dovadă privind persistența calităților evocate în cele 2 „dovezi”.

De asemenea, evocarea creșterii unui câmp magnetic de sute de ori față de cel ambiental în jurul mâinilor unui terapeut Reiki inițiat, față de unul neinițiat în timpul transmiterii energiei unui bolnav tratat, poate fi lipsită de semnificație și să se datoreze unor efecte conexe.

În fine, referindu-ne la istoricul terapiei Reiki atât de dezvoltat prezentat de domnul Dumitru Hristenco, nu putem să nu constatăm multiplele contradicții din cadrul acestuia. De pildă originea Reiki-ului se află când provenind din Atlantida, când din continentul și mai vechi, Mu, când de la Mayași sau Egipteni.

De asemenea sunt prezentate informații total contradictorii privind pe dr. Usui, redescoperitorul terapiei Reiki. N-are rost totuși să intrăm în amănunte.

În mod ciudat, domnul Hristenco povestindu-și drumul prin care a ajuns maestru Reiki (în Usui) comite în mod surprinzător o eroare, considerându-l pe dr. Alexander Fries-Tersch, care i-a fost profesor, drept terapeut Reiki și nu bioenergoterapeut așa cum rezultă foarte clar din lucrarea sa publicată în țară pentru Seminarul de la Brașov [180], sub îngrijirea dr.ing. Al. Măruță.

Discuția despre „Reiki” ar fi fost incompletă dacă am fi omis simple, dar pertinentele observații ale doamnei Mariana Florica Toader, terapeuta Reiki (combinând această terapie cu o fitoterapeutică proprie) cunoscută în întreaga Europă [183].

Ea povestește destul de amănunțit, dar într-un mod cu totul diferit, începuturile calităților dr. Usui pe Muntele Sfânt din Kurigama, unde a avut viziunea luminoasă a simbolurilor lui Buda, care i-au produs transformarea necesară de terapeut Reiki pentru întreaga umanitate.

Deoarece terapeutică Reiki este destinată întregii omeniri, rezultă foarte clar, logic, că ea în fapt nu poate necesita inițiere în ritual magic, așa cum au apreciat autorii discutați mai înainte, ci doar îndrumare pentru aplicare. Același lucru rezultă din cele exprimate de autoarea citată în ultimile pagini ale cărții sale:

„Important este de subliniat faptul că devenind „maestru Reiki”, nu înseamnă că se capătă mai multă energie Reiki, ci, doar mai multe învățăminte, față de un student al Primului Nivel. ***Autoarea nu face nicăieri precizarea că nu se poate aplica Reiki pe persoana proprie sau a semenilor decât prin ritualul de inițiere.*** Dăm cuvântul de final pentru Reiki, doamnei Mariana Toader:

„Metoda de lucru este simplă, un fel de purificare, tonifiere sau regenerare a unui organ bolnav sau a unui organism ***în decădere fiziologică.*** Reiki este ***Energie Universală*** iar cei care se folosesc de ea nu sunt decât ***canale de transmisie energetică.*** Nepracticând o perioadă nu înseamnă că aceste canale se închid, ele rămânând o dată deschise oricând de lucru.” (sublinierile aparțin autoarei)

„Palmele sunt singurele „instrumente” cu care se lucrează în Reiki. Modul cum le așezi, cum le „cuplezi” cu locul bolnav, nu cere o tehnică și o experiență foarte bogată. Fiecare poziție cere un minimum de trei sau cinci minute de tratament. Indiferent ce organ sau parte din corp se tratează. Important este ca din primul moment al atingerii să puteți simți răceala care emană din acea parte,

parte care suferă de un dezechilibru funcțional sau celular. Frigul de slabă intensitate, însă prezent în orice persoană bolnavă, se pierde cu aplicarea energiei Reiki (puțin câte puțin, cu fiecare tratament).”

„Cu Reiki se poate trata și autotrata. Orice durere, orice boală se poate ameliora, doar prin simpla atingere a palmelor „conducătoare” de Energie Universală. Dacă pacientul necesită o mai mare cantitate de energie, este bine ca terapeutul să nu dea prea multă deodată, acest lucru putându-i fi un prejudiciu propriului său organism.”

„Atât omul, animalele, cât și plantele pot beneficia de tratamentul Reiki, fără să constituie un pericol. Tratamentele „la distanță” pot fi un complement la cele „față în față”, însă pentru aceasta este necesară o mare forță de concentrare, deci o pierdere de energie psihică care poate dăuna cât de cât celui care folosește această metodă. Eu nu sunt adepta acestor metode și de aceea recomand doar tratamentele „față în față”.”

„Țin să precizez că fără o pregătire de nivel profesional, această energie poate avea repercusiuni asupra celui care lucrează cu ea. Și mai concret, nu atât această energie pozitivă Reiki, cât cea negativă a bolnavului care, odată ce au fost puse în contact pot provoca efecte de „ieșire” și „lipire”, deci efecte nedorite. Reiki nu este o metodă greu de însușit, însă nu-i nici o joacă. Conștiințiozitatea joacă un rol important în acest tratament energetic de factură Universală. Odată început tratamentul trebuie continuat până la perfectare, facere sau echilibrare.”

*„Asupra tehnicii cu care eu lucrez pot spune că nu am secrete, însă nu este o regulă generală după care lucrez. Fiecare terapeut Reiki are propria sa tehnică, propriul său timp, propria sa reușită sau nereușită. Este de altfel și pentru mine greu a generaliza tehnica cu care lucrez deoarece schimb de la caz la caz: bineînțeles mă refer la tehnica „contactului”. După un șir de ani de experiență, cu greu poți singulariza o tehnică, o metodă. Nu pot omite din vedere acel instinctiv **IMPULS INTERIOR**, care de altfel mă conduce de la început și până la sfârșit. Și bineînțeles, nu-l pot uita pe **GHIDUL MEU SPIRITUAL** care mă asistă ori de câte ori îi cer ajutorul. Nu-i cunosc numele, știu doar locul de întâlnire, undeva în India, într-o moschee albă, goală. Când gândul meu pornește în căutarea lui, îl aflu întotdeauna binevoitor și plin de înțelepciune.” (Subl.ns.)*

Prin referirea la „vindecarea la distanță”, la „metodele de contact” și la „ghidul spiritual”, doamna Mariana Toader depășește cadrul strict al tehnicii Reiki cum este tratată de toți ceilalți autori. Vom analiza aceste aspecte în cadrul discuțiilor privind terapeutica „bioenergetică” propriu-zisă.

Tehnica radiantă („Real Reiki”)

Doamna Lidia Bârsan și domnul Vasile Stratulat [181] consideră că Tehnica Radiantă nu trebuie confundată cu o tehnică medicală și că nu are legătură cu bioterapia, că este o „Știință a Energiei Cosmice”, o știință precisă și exactă, cu legi stabilite prin experiența de milenii a Planetei. De asemenea, consideră că este denumită de creștini „Lumină” sau „Duh Sfânt”. Identificarea ei cu Chi, Prana, Ka, etc., contrazice însă diferențierea ei de bioterapie, bioenergoterapie sau altele asemănătoare. Se confundă însă în general, cauza cu efectul: faptul că este „Lumină”, când în fond Lumina este efectul ei, iar în cazul Duhului Sfânt, se confundă acțiunea Sfintei Treimi cu însăși Ființa Sa după cum, în general, în concepțiile panteiste, se confundă Divinitatea cu Creația Sa.

Lucrarea citată constituie și o splendidă și dezvoltată pledoarie privind Iubirea Necondiționată, Bucuria, Zâmbetul, prezentând numeroase exerciții de realizare a relaxării și păcii interioare. (În cadrul acestora, exercițiile de zâmbet către toate organele interne sau a oricăror alte țesuturi aflate în suferință, ne reamintesc de observația scriitorului A.P.Cehov citată de dr. I. Brodeanu [179] că „starea de spirit normală a omului este bucuria”, precum și cartea dr. Christian Schaller [182] care prin însăși titlul ei, „Rire pour gai-rire” reprezintă un foarte subtil joc de cuvinte „Rire (= a râde) pour (= pentru) gai - Rire(gai = vesel ; rezultă gairire = parafrază de la guérir = a vindeca). Deci „a râde pentru a (se) vindeca”. Amândouă cuvintele se pronunță la fel.)

Din istoricul prezentat de autori al „tehnicii radiante” care este identic cu cel menționat de domnul Hristenco și ceilalți autori prezentați mai înainte, înțelegem că de fapt, termenul este identic cu acela al tehnicii Reiki, discutat anterior.

Se constată însă, în mod regretabil, că în cadrul specialiștilor ce aplică Reiki, trebuie să fi existat disensiuni care au dus la separarea lor în două grupuri: pe de o parte, domnul Dumitru Hristenco și „școliții” săi, constituind grupul „Reiki tradițional Usui” și grupul celor 6 instructori de gradul III: Magda Bălănescu, Anca Herman, Monica Ionescu, Dumitru Lazia, Lidia Bârsan și Vasile Stratulat, susținători ai „tehnicii radiante” sau „Real Reiki” („adevăratul” Reiki), fiecare susținând că aplică în mod corect tehnica respectivă așa cum a fost redescoperită de Mikao Usui și transmisă posterității prin cei 12 mari maeștri pe care i-a format.

Cu tot regretul trebuie să constatăm cât de uimitor este faptul cum amândouă grupurile de terapeuți Reiki care pretind că aplică o terapeutică a „iubirii necondiționate” se ignoră reciproc (în cărțile lor nici nu pomenesc unii de alții). Oare „iubirea necondiționată” poate avea mai multe variante?

Terapiile de „manevrare”, „manipulare”, („laying – on – of – hands”), de „atingere”, „bodywork”, de „masaj fără contact”, terapia „polarității”, de „vindecare prin energia palmelor”, „vindecarea prin partea neutrală”, tehnici bioenergetice.

Am văzut că în toate tehnicile descrise până aici aspectele sunt departe de a fi clare, implicând ambiguități, confuzii și chiar contradicții. Acest lucru nici nu este de mirare, dacă avem în vedere faptul că, chiar în cadrul medicinei „oficiale”, alopate, există numeroase neclarități și lapsusuri, deși ea își rezumă atenția doar asupra corpului fizic, partea cea mai palpabilă a ființei umane.

Vom constata însă că, cu cât mergem spre nivelurile mai „subtile” ale terapiei, aceste neclarități, confuzii și ambiguități devin din ce în ce mai pregnante.

Analiza care urmează este de departe a fi exhaustivă. În cadrul exploziei informaționale de astăzi, de altfel este imposibil acest lucru. Marele volum de lucrări cercetate, credem însă că este suficient pentru a acoperi în mod exhaustiv măcar aspectele implicate în această tematică. Acest fapt ne permite să demonstrăm cele susținute mai sus.

Iubiții semenilor cititori trebuie să se înarmeze cu răbdare pentru ca evaluarea celor afirmate de noi să se facă în modul cel mai concret posibil. Vom observa într-adevăr că diversitatea de opinii este atât de mare, încât ajunge să se conformeze aproape matematic, proverbului latin: „Quod capita tot sensus.” („Câte capete atâtea păreri.”). Câți cercetători sau autori, atâtea imagini diferite despre același lucru.

Explicația completă a acestui aspect, ținând seama de entropie, cât și de legile holisticii, o vom analiza în cadrul discuțiilor după terminarea expunerii terapiei energetice – informaționale practicate astăzi în lume, înaintea abordării celor sacrale – spirituale.

Între terapiile care urmează a fi discutate, așa cum apar din titlu, acestui sub-subcapitol este foarte greu, dacă nu imposibil a face diferențieri nete, tranșante, foarte clare, mai ales că practic vorbind toate aplicațiile terapeutice energetice sunt combinate (împreună și cu cele discutate până acum), neexistând de exemplu, numai ședințe terapeutice cu „contact” al mâinilor terapeutului pe tegumentul corpului pacientului și altele „fără contact”.

Mai mult decât atât, de exemplu Djuna Davitașvili [185] „decana” terapeutilor bioenergeticieni sau „bioenergoterapeuților”, arată după cum vom vedea mai jos, că „la terminarea ședinței de masaj

„fără contact” (adică tratamentul bioenergetic „clasic”) în mod obligatoriu este necesar un masaj cu „contact” executat simultan pe spatele și pieptul pacientului”.

Termenul de „*manevrare a corpului*” pentru Louise Taylor și Betty Bryant [162] este foarte cuprinzător încadrând toate sistemele de „**bodywork**” cu care este sinonim. Deci „sisteme de bodywork” (tradus cuvânt cu cuvânt = lucrul cu trupul) = „sisteme de manevrare a corpului”.

Pentru aceste autoare, „sistemele de bodywork” adică de „manevrare a corpului” cuprind atât terapeuticele din concepția occidentală, cât și pe cele din concepția orientală.

În sistemele de manevrare a corpului din concepția occidentală autoarele încadrează atât sistemele de manevrare a corpului prin acțiune directă asupra structurii, cât și sistemele de manevrare a corpului prin acțiune combinată.

În „sistemele de manevrare a corpului prin acțiune directă asupra structurii” ele încadrează : osteopatia, chiropractica, masajul suedez, sistemul Rolwing, tehnica Alexander, tehnica Feldenkreis.

În „sistemele de manevrare a corpului prin acțiune combinată” ele încadrează : terapia reichiană, terapia polarității, reflexologia și ... masajul.

În „sistemele de manevrare a corpului” din „concepția orientală” ele încadrează : acupunctura, presopunctura și Shiatsu.

Curios este faptul că aceleași autoare încadrează Qigongul, Tai chi chuanul, Do – In – ul, Artele marțiale, Aikido și Yoga, în „Exercițiile fizice”. Nu cunoaștem termenul englezesc care a fost utilizat în originalul după care s-a făcut traducerea menționată, dar comparând-o cu alte lucrări similare la care am dispus de originale, credem că termenul trebuie să fi fost „manipulation” care înseamnă manipulare, manevrare (a corpului), mai rar dar cu aceeași semnificație am întâlnit termenul mai complicat și mai dificil de tradus „laying – on – of – hands”.

William Collinge [134] încadrează în tehnica „bodywork și masajul” ceea ce el denumește „vindecarea prin atingere”, care cuprinde : masajul tradițional european, masajul occidental contemporan, integrarea structurală / funcțională / mobilă, tehnicile orientale, metode energetice (neorientale) și „alte tehnici”, consacrand capitole separate, dezvoltate pentru osteopatie și chiropractică.

În „tehnicile orientale” el încadrează „acupresura, shiatsu, Jin Shin Jyutsu și acupresura psihosomatică Jin Shin Do. Cu toate aceste tehnici ne-am mai întâlnit în discuțiile anterioare.

În „metodele energetice „neorientale” el încadrează „Atingerea terapeutică”, „terapia prin polaritate”, „tehnica Reiki”, iar în „alte tehnici” : „metodele integrative”, „terapia craniosacrală”, „reflexologia” și „echilibrarea zero”.

Dintre acestea noi ne-am întâlnit cu „tehnica Reiki” și cu „reflexologia”, tratate pe larg de către noi.

Să vedem însă ce înțelege W. Collinge prin „Atingere terapeutică” :

„Unicitatea acestei metode se datorează faptului că s-a născut și dezvoltat în contextul medicinei convenționale occidentale. A fost inițiată în 1970 de Dolores Krieger, profesor la Universitatea din New York și Dora Kunz, terapeut naturist. Aceasta este interpretarea contemporană a mai multor tradiții antice de vindecare.”

„Principiul fundamental al acestei tehnici este acela că biocâmpul energetic uman depășește granițele pielii iar specialistul își folosește mâinile ca senzori pentru localizarea problemelor energiei corespunzătoare problemelor din trupul fizic. Boala este provocată de un dezechilibru sau blocaj al energiei. Analiza se face prin trecerea mâinilor de la cap până la picioare la o distanță de câțiva centimetri de trup.”

„Specialistul este un fel de conductor de energie, adunând-o conștient și activ în recipient. Cu ajutorul mâinilor, energia se direcționează și focalizează uneori cu mișcări ritmice și alunecoase.

Inițial specialistul nu atinge trupul pacientului, dar după ce capătă experiență se poate face și prin atingere fizică.” (subl.ns.)

„Deoarece contactul fizic nu este necesar (se atinge câmpul energetic sau energia trupului) metoda poate fi aplicată în cazul în care pacientul nu suportă atingerea fizică (spre exemplu, la pacienții care au suferit operații sau la cei arși)(Subl.ns.). Sedințele pot dura aproximativ treizeci de minute, timp în care pacientul complet îmbrăcat trebuie să stea culcat sau în poziție șezut”.

„Atingerea terapeutică este astăzi predată în peste optzeci de universități din treizeci de țări și este practică de douăzeci sau treizeci de mii de specialiști din toată lumea”. (Subl.ns.)

Sperăm că iubii semeni cititori au remarcat ironia care se degajă din stupiditatea denumirii „atingere terapeutică” a unei tehnici care înseamnă în fapt, tocmai inversul : „terapeutică bioenergetică ***fără contact***” sau mai simplu, „masajul fără contact” cum este denumită de Djuna Davitașvili [185].

După cum arată textul citat este evident că referirea, drept „atingere terapeutică” privește terapeutică bioenergetică în totalitate.

Afirmația din finalul textului citat că „atingerea terapeutică” este practică de douăzeci sau treizeci de mii de specialiști din toată lumea ne face însă să bănuim că autorul se referă probabil la o „bioenergoterapeutică” mai restrictivă inițiată de cele două creatoare ale „atingerii terapeutice” Dolores Krieger și Dora Kunz, deoarece nu ne putem imagina că în lume există în prezent un număr atât de

mic de specialiști în „bioenergoterapeutică”, dacă eliminăm diversele denumiri sub care s-ar putea afla.

Mult mai corectă ne pare denumirea dată de Djuna Davitașvili [185] teraputicii bioenergetice, de „**masaj fără contact**” (deși după cum vom vedea și în programul ei, ședințele terapeutice obligatoriu se încheie și cu un masaj cu contact N.N.).

Djuna Davitașvili (pe numele adevărat Evghenia Davitașvili, Djuna fiind un supranume) arată că în terapeutică „masajului fără contact”, în cadrul „interacționării biocâmpurilor” se produc schimbări importante la nivelul circulației și în sângele pacientului.

Ea arată că acest lucru a fost dovedit prin analizele sanguine efectuate după ședințe pe probele de sânge prelevate de la pacienți. „Se mărește nivelul hemoglobinei, simultan îmbunătățindu-se și alte caracteristici sanguine. La rândul ei, temperatura corpului crește, ceea ce duce implicit la o mai bună circulație a fluxului de sânge. **Acest lucru a condus și la o** a doua denumire dată „masajului fără contact” – „**metodă de încălzire a sângelui**”. (Subl.ns.).

„Studii recente au confirmat că metoda produce efecte deosebite și la nivelul sistemului limfatic”.

Deoarece terapeutică aplicată de Djuna poate fi considerată un model pentru practica bioenergetică, indiferent de variantele lor cu care sunt complexate, considerăm foarte util să vedem pe scurt, care sunt principalele proceduri ale acesteia.

- „În timpul ședinței de lucru, manipulările se fac de către operator cu mâinile la o distanță de 5 – 10 cm de corpul sau capul pacientului.
- Prin experiența câpătată, bioenergoterapeutul poate interpreta senzațiile pe care le are în mâini în funcție de semnalele emise de biocâmpul pacientului.

La începutul experienței terapeutul își concentrează atenția asupra vârfurilor degetelor, dorindu-și intens, - chiar printr-o sugestionare verbală șoptită, spune Djuna – să iradiază forță și bine. Toată voința, toată atenția este îndreptată către vârful degetelor, dorind intens să simtă, să producă binele. Minte se concentrează asupra unui singur lucru și anume asupra binelui și sănătății pe care vrea s-o capete pacientul.

În acest timp terapeutul face cu ambele mâini o mișcare plutitoare, deasupra corpului pacientului, lin, la început de sus în jos (podul palmei îndreptat în jos) apoi în sens invers de jos în sus.

- Mișcările se vor executa fără grabă pe partea din față, cât și cea din spate a pacientului; terapeutul „ascultându-și” mâinile, care îl vor conduce de la sine.
  - O altă procedură, care de asemenea face deschiderea ședinței, este executarea de mișcări denumite „**intersecții – ochiuri**” efectuate la 10 – 12 cm de corpul pacientului.
  - Cele 2 mișcări – proceduri menționate poartă denumirea comună de „mișcări de difuzare a energiei”. Prin simpla lor execuție se face o reglare a tensiunii arteriale, se îmbunătățește regimul de somn, într-un cuvânt se îmbunătățește starea generală a pacientului.
  - Poziția pacientului în timpul tratamentului poate fi în picioare, șezând sau culcat. Ea este hotărâtă de terapeut în funcție de afecțiunea care se tratează, de starea pacientului, de particularitățile acestuia etc.
  - Durata fiecărei proceduri este de 2 – 3 minute, iar durata medie a unei ședințe este de 10 -15 minute, dar ea variază în funcție de cazul tratat și de pacient.
  - După cum am anticipat, la terminarea ședinței de masaj fără contact, în mod obligatoriu se face și un masaj de contact, a cutiei toracice și a părții superioare a spatelui pacientului. Mișcările de masaj tradițional se execută **simultan** pe spatele și pieptul pacientului, în sensul acelor de ceasornic. Ele stimulează activitatea inimii, a timusului, duc la un aport sporit de sânge în partea superioară a pulmonilor, întrerup într-un mod delicat legătura creată între operator și pacient.”
- În fine, nu mai intrăm în amănunte. Mai menționăm doar că în cadrul tratamentului bioenergetic – etalon așa cum este preconizat de Djuna se mai aplică următoarele mișcări:
- Mișcări de presare.
  - Mișcări sabie.
  - Mișcări de extracție.
  - Mișcări de disipare a energiei.
  - Mișcări de pompare.
  - Mișcări perie.
  - Mișcări de lipire și
  - Mișcări de „presărare a sării”.

Excelenta lucrare citată [185] arată că de exemplu, în tratarea hipertensiunii arteriale, tensiunea sistolică (adică „maxima” N.N.) scade de regulă cu 20-60 mm Hg, iar la hipotensivi se ridică cu 10-30 mm Hg cu diastola (adică „minima” N.N.) de 0-10 mm Hg.

William Collinge [134] acordă „Terapiei prin polaritate” doar câteva rânduri:

„Această metodă a fost inițiată de dr. Randolph Stone, chiropractician, osteopat și medic naturist. Specialistul folosește o atingere ușoară a punctelor pentru a armoniza circulația energiei și pentru a echilibra structura trupului.”

„Principiul central este acela că fiecare celulă are 2 poli, pozitiv și negativ, iar trupul trebuie manipulat ușor pentru realizarea unei circulații energetice optime. Tensiunea afectivă sau durerea fizică sunt eliminate dacă energia este echilibrată. Terapia prin polaritate se realizează adesea printr-o serie de patru ședințe și poate fi completată prin dietă și exerciții fizice.”

Este uimitor cum acest autor care pretinde că face un compendiu de medicină alternativă (pe care traducătorul ei o numește complementară), acordă acestei extrem de valoroase terapeutici a „polarității” o atenție atât de redusă.

Pentru a compensa insuficiența informării privind această terapie din partea lui W.Collinge, ne vom sluji de alte două surse bibliografice importante și anume lucrările dr. Richard Gordon [186] și dr. Pierre Pannetier [187].

Dr. Richard Gordon, autorul primei lucrări citate arată că primul contact cu terapia energetică a polarității sau a „polarizării energetice” l-a avut la Școala Naturală Christos din localitatea Taos din New Mexico. Acolo a urmat cursurile dr. William Lo Sassier de medicina plantelor, terapii precum presopunctura, reflexologia, „Shiatsu”, masajul muscular profund, masajul limfatic, câteva manipulări particulare de chiropractică, cât și metode de relaxare, de vizualizare și mijloace de vindecare, printre care și „echilibrarea energetică polarizantă” adică „echilibrarea energetică a polarizării”.

Aplicarea pe propria persoană de către o prietenă a acestei ultime terapii i-au demonstrat extraordinarul potențial al acesteia, de care va beneficia tot timpul de atunci înainte.

Dr. Richard Gordon arată că „cel care a creat sistemul actual bazat pe polarizarea energetică a fost dr. Randolph Stone”.

Arată de asemenea că dr. Randolph Stone s-a născut în Austria în anul 1890 și că a trăit în SUA, unde a emigrat cu familia la Chicago.

Dr.R.Stone a practicat medicina ca medic privat între anii 1914 și 1972. El este diplomat în osteopatie, naturopatie și chiropractică. În Franța a învățat acupunctura și medicina plantelor. În Orient s-a inițiat în reflexologie și diferite tehnici de masaj. Tot acolo a avut ocazia să cunoască vechea artă

sagirică de vindcare așa cum a fost înfățișată de celebrul Paracelsus Van Hohenheim, care la timpul său o cunoscuse în lumea arabă. Acest sistem l-a făcut pe Randolph Stone să ia cunoștință de realitatea curenților infimi electromagnetici ai corpului uman. ***I-au trebuit 60 de ani pentru asimilarea acestui ansamblu de cunoștințe și de a le integra în metoda sa pe care a denumit-o „Terapie prin energie polarizantă”.*** (subl.ns.)

După ce l-a ales pe dr. Pierre Pannetier medic naturopat, drept continuator și conducător al Terapiei prin Energie polarizată, Randolph Stone, la vârsta de 82 de ani a plecat în India.

Dr. Richard Gordon arată că lucrarea citată [186] cuprinde nu numai fundamentele stabilite de creatorul metodei de terapie a polarității, ci toate dezvoltările ei ulterioare.

Punctăm în cele ce urmează, aspecte foarte importante ale „terapiei polarității energiei” așa cum au fost evidențiate de autorul citat și care pot fi valabile și celorlalte terapii bioenergetice.

Rezultatele terapiei polarității nu sunt întotdeauna atât de rapide și de evidente, ca acelea prezentate în cazuistica explicativă din lucrare. În cazul persoanelor suferinde de afecțiuni cronice, este indispensabilă programarea unei serii de ședințe de tratament, de recomandat o alimentație mai bună, de a introduce activități corporale și mai ales, de a le face să evolueze către atitudini și sentimente mai pozitive.

- Fiecare dintre noi are puterea de a ajuta la vindecarea semenilor, nu prin magie, ci grație unei științe energetice simple, unei energii însuflețite de iubirea noastră.
- „...a echilibra energia și a o polariza, a condus la o metodă simplă și eficace pentru a favoriza o profundă și sănătoasă destindere a organismului. Aceasta este ușor de învățat, dificil de sesizat, nepericuloasă și amuzantă în aplicare.”
„Servindu-ne de curenții de viață circulând în permanență prin mâinile fiecăruia dintre noi, noi putem debloca și echilibra energia unei alte persoane.”
- Dr. Gordon se referă la „bioenergie” pe care el o denumeste „forța vieții” („la force – de – vie ” în traducerea franceză N.N.) considerând denumirea sinonimă celor utilizate de diverși autori sau populații cum ar fi : „lumină”, „energie bioplasmatică”, „orgone”, „pran” sau „prana”, „forță odică”, „mana”, „munia”, „chi” sau „ki”, „fluid vital”, „forța X”, „energie biocosmică”, „vis medicatrix naturae”, „forță vitală”, „energie cosmică”, „eter”, „bioenergie” etc.

Este cazul să reamintim că în volumul întâi al cărții de față [8], dedicat de altfel în întregime „bioenergiei”, (pe care am arătat că mai corect ar fi s-o denumim „energie – sursă de viață”), am

evidențiat faptul că spectrul energetic – informațional – spiritual al acesteia este cu mult mai mare decât ne putem închipui și că probabil toate denumirile considerate sinonime, date de diverși autori de-a lungul timpului nu reușesc să-l acopere în întregime.

- „Energia este (pur și simplu) energie” afirmă dr. R. Gordon. „Nu există energie rea. Energia este numai bine sau rău dirijată.”. Desigur că el are dreptate în afirmațiile sale. După cum arată Domnul Iisus în „Evanghelia eseniană a Păcii” [27,35,36,28,102] „...toată puterea (adică energie în acțiune) provine de la Tatăl Cereșc.”. Formularea frazei de mai sus, după dr. Gordon este însă puțin cam ambiguă și știind că filozofia, cunoașterea umană majoritară a continentului Atlantic, ignoră sau chiar refuză ideea existenței maleficului, ca entitate specializată a răului, stăpânul suferințelor, bolilor și al morții, este cazul să prevenim pe iubiții semenii cititori, că maleficul, prin schimbarea polarității de la levogir, așa cum este primită de la Divin, o poate „dextrogiriza”, deci a-i schimba polaritatea în folosul său, prin care determină creșterea entropiei în toate domeniile și de la toate nivelurile, acest lucru petrecându-se încă de la „căderea luciferică”.

Dr. Gordon mai arată : „Metoda noastră propulsează forța de viață pe toate căile sale naturale pentru a elibera „nodurile energetice” (adică „blocajele energetice” N.N.) create de tensiunile fizice sau emoționale. Echilibrarea energiei polarizate conduce, la toate nivelurile, la o profundă și sănătoasă relaxare a corpului.”

Fundamentul pentru terapia polarizării energetice este faptul că polaritatea corpului respectă principiile naturale ale electromagnetismului: creștetul craniului are încărcare pozitivă, picioarele încărcări negative; partea dreaptă a corpului încărcare pozitivă, iar cea stângă încărcare negativă.

Detaliind sarcinile degetelor mâinii, dr. Richard Gordon evidențiază că arătătorul este negativ, mijlociul pozitiv, inelarul negativ și degetul mic, din nou, pozitiv. Policele sau degetul mare se individualizează prin caracterul său neutru.

Consecința repartiției sarcinilor (cu caracter electromagnetic, după dr. Gordon) pe corpul uman, este că în aplicarea tratamentului polarizării energetice cu mâna dreaptă a operatorului se va plasa întotdeauna pe partea stângă a persoanei care primește tratamentul, iar cea stângă, pe partea dreaptă a celui din urmă.

- În plan vertical al corpului mâna stângă a operatorului (-) se va amplasa totdeauna la un nivel mai ridicat, în zona relativ pozitivă, iar mâna dreaptă (+) va rămâne în nivelurile mai joase, în regiunea cu încărcare relativ negativă.

„Echilibrarea energetică polarizantă permite o reîncărcare vitală a individului. Câmpul electromagnetic corporal, „aura” cum s-ar zice, se armonizează. Această stare este semnalată de un sistem nervos calm. Într-adevăr nervii comandă mușchii, mușchii acționează asupra sistemului osos; *este ușor de înțeles de ce, după o ședință de echilibrare polarizantă, poate avea loc o repunere la loc a oaselor.*” (subl.ns.)

De reținut două constatări extrem de importante:

- „Forța – de – viață nu face diferența între suferința emoțională și suferința fizică. Amândouă exprimă pur și simplu, un blocaj la acțiunea energiei vitale.” (subl.autorului)
- „Cei care practică echilibrarea energetică polarizantă sunt propulsori ai forței-de-viață. Ei o fac să circule și ca urmare ei vor beneficia de asemenea de ea. Când are loc un schimb de iubire, toți membrii lanțului respectiv astfel constituit își ameliorează sănătatea lor.”

- Dr. Richard Gordon remarcă încă o dată că pentru tratarea afecțiunilor cronice, care s-au constituit în ani de zile, sau poate zeci de ani este necesar un număr mai mare de ședințe de tratament al polarității energetice. S-ar putea ca la început suferința să se amplifice. Trei-patru ședințe pe săptămână vor conduce la rezultate spectaculoase. „La apariția semnelor de restabilire a sănătății, ședințele se vor reduce la două pe săptămână. Odată persoana asigurată pe calea de vindecare, o singură ședință pe săptămână va asigura efectul tonic necesar corpului pentru a face să dispară complet suferința sa.
- Modul de lucru în terapia polarității energetice comportă trei feluri de manevrare cu mâinile: masaj profund, masaj superficial fără presiune și plasarea lor în apropiere de corp fără contact cu pielea (Iată și în cazul „polarității energetice” o componentă de „masaj fără contact”! N.N.)

Desigur nu vom intra în amănunte referitoare la pozițiile de lucru și toate informațiile privind aplicarea terapiei polarității, ci ne vom rezuma a mai face următoarele precizări și observații care ni s-au părut mai importante.

O afirmație a dr. R.Gordon extrem de importantă după părerea noastră, cu care suntem în consens, ar putea apărea uimitoare. Dr.R.Gordon spune:

„În primul rând trebuie să știți că nu sunteți un vindecător (sublinierea autorului). Este pentru mine o poziție care îmi apare cu toată claritatea, când aplic pacientului tratat o poziție cum este de exemplu, „leagănul” (fr. „berceau”) sau „leagănul burții” (fr. „bercement du ventre”).”

„Uneori mâinile mele se încălzesc și simt în jurul lor un câmp de forță de câțiva centimetri grosime, cu un curent, un flux de energie vibrând între celălalt și mine. Eu nu știu unde merge, de unde vine și ce face. Forța – de – viață acționează singură. În orice caz nu sunt eu, ființă umană cel care o dirijează. Tot ce fac eu se reduce la a plasa mâinile mele și de a observa ce se întâmplă. Iubirea ființei noastre, manifestată sub formă de forță – de – viață vindecă.” (subl.ns.)

„... Dacă eu aș gândi „eu sunt un vindecător”, aceasta ar provoca o vibrație puternică focalizată pe „EU, EU, EU” susceptibilă de a atrage energia statică a persoanei tratate asupra celui care tratează.”

Este de admirat sinceritatea și limpezimea cu care dr. Richard Gordon face următoarele observații privind posibilitățile științei actuale (deși acestea s-au făcut în 1978 rămân la fel de valabile și în zilele noastre);

„În cursul vieții curente, noi am putea gândi că știința a explicat bine totul. Noi uităm prea cu ușurință că forțele fundamentale din viața noastră, rămân inexplicabile și foarte misterioase.”

„De exemplu, noi n-avem bazele științifice care să explice magnetismul, gravitația și chiar această electricitate pe care noi o producem și o utilizăm atât de ușor. Utilizarea lor n-are însă neapărat nevoie de cunoașterea sa perfectă. Pentru noi, forța – de – viață rămâne tot atât de misterioasă ca și magnetismul, gravitația și electricitatea. Noi am învățat să le folosim și prin urmare noi putem pune în serviciul nostru forța – de – viață, resursa naturală cea mai simplu disponibilă.”

„Fiecare celulă a corpului este reflexul totalității corpului. Fiecare conține informația genetică ce îi permite să realizeze întregul corp. Prin înlănțuiri, o acțiune reflexă armonică sofisticată, leagă între ele zone specifice ale corpului nostru. Se pare că există o rețea invizibilă de comunicație pe care dr.Randolphe Stone a numit-o anatomie fără fir (prin analogie cu telefonie fără fir și telegrafia fără fir). Pentru a o folosi nu este neapărat necesară cunoașterea naturii sale reale.”

În cea de-a doua parte a lucrării citate, dr. Richard Gordon [186] prezintă printr-o grafică bogată, pozițiile generale ale terapeutului și ale pacientului în actul terapeutic al practicii echilibrării energetice în conformitate cu schema sarcinilor energetice expusă mai înainte.

În partea a 3-a a lucrării sub denumirea de „mișcări particulare”, dr. Richard Gordon tratează modul în care se fac tratamentele polarității, în funcție de zonele „armonice reflexe”, care se prezintă ca „zone orizontale polarizate” conform figurii alăturate. Aceste „zone polarizate orizontale amintesc de reflexologie fără a se identifica cu aceasta. Ele nu corespund nici meridianelor din acupunctură. Această particularitate ne-a determinat să le prezentăm, pentru a putea sesiza mai bine nuanțările respective.

Întreaga parte a treia a lucrării este consacrată aplicațiilor terapeutice de polarizare a energiei, funcție de aceste zone polarizate orizontale și de „punctele sensibile” (Cele 6 puncte de pe corp conform figurii, N.N.)

O particularitate extrem de interesantă este existența celor 3 fâșii orizontale cu polaritate neutră, cuprinse între fâșii cu polaritatea pozitivă în partea superioară a acestora și polaritatea negativă în partea lor inferioară.

Este de remarcat faptul că dr. Richard Gordon evidențiază importanța rolului atitudinii pozitive și a iubirii necondiționate ale celor participanți la terapiile prin polarizarea energiei. Acest lucru este încă mai evident în aplicarea a ceea ce autorul denumeste „arcul polarizant” prin care 6 persoane din jurul unei persoane aflate în suferință, își însumează acțiunea bioenergetică prin aplicarea simultană a mâinilor lor vindecătoare asupra trupului acesteia.

Modul cum se aplică cercul polarizant este ilustrat în partea a patra a cărții.

Cea de-a doua persoană la care ne-am referit ca sursă bibliografică pentru terapia polarității energiei, așa cum am menționat mai înainte, este însuși continuatorul metodei investit de creatorul ei (dr. Randolph Stone) și anume, dr. Pierre Pannetier [187].

Referința bibliografică de care dispunem este un articol sub formă de interviu, publicat în „Journal of Holistic Health” din 1982, intitulat „Despre gânduri, iubire și atitudine, manevre terapeutice cu mâinile, exerciții și dietă”. După cum se poate lense observa chiar din titlul revistei, textul face parte din seria celor dedicate „medicinii holistice”, medicină la care ne vom referi în subsubcapitolul următor.

Evocarea calităților terapiei polarității de către dr. Pierre Pannetier este aproximativ aceeași cu a dr. Richard Gordon, primul acordându-i totuși, parcă un nivel mai ridicat, considerând-o „știința echilibrării energiei vieții în corpul uman”.

De asemenea, parcă insistă încă și mai mult asupra iubirii, gândurilor pozitive și atitudinilor pozitive.

Într-adevăr cele exprimate de dr. Pierre Pannetier se apropie foarte mult de cele exprimate de Domnul Iisus în „Evanghelia (esseniană) a Păcii” despre „Iubirea necondiționată” de atâtea ori evocată în lucrarea de față.

„Iubirea este cea mai puternică energie care există în lume. Ea este esența întregii vieți din întreg Universul. Esența **Iubirii Vii** se află peste tot; tot ce aveți de făcut este să vă acordați voi înșivă la aceasta. Oricine trebuie să fie un exemplu de **Iubire Vie** văzând numai partea pozitivă în toate lucrurile, slujindu-și sieși și altora și permițându-i să curgă și să pătrundă în cele patru vehicule ale Gândurilor și Atitudinii a Manevrelor terapeutice cu mâinile, a Exercițiilor și a Dietei. ***Dacă nu aveți iubire pentru oameni, nu puteți încerca să practicați Terapia Polarității și nici un alt fel de vindecare. Iubirea trebuie să guverneze tot ce faceți în viață în tot timpul de la deșteptare și până la culcare.***”

De asemenea, credem că nu este o încărcare inutilă a textului dacă redăm spusese dr. Pierre Pannetier cu privire la gânduri și atitudine:

„Gândul este energie. Gândul activ este energie activă. Gândul concentrat este energie concentrată. Gândul concentrat asupra unui scop definit devine putere. Noi suntem creatorii propriilor noastre gânduri și ceea ce creați se înapoiază la voi. După cum am mai menționat, corpul fizic nu se îmbolnăvește primul. Fără o gândire pozitivă nimeni nu poate fi sănătos. Gândul este cauza și trăirea pe care o încercați în viață este efectul (subl.ns.) . Corpul fizic este efectul și nu cauza. Emoțiile sunt numai o sculă pentru învățarea dvs.. Totdeauna aveți alegerea în oricare situație, care va fi atitudinea voastră. O mare parte din realitatea voastră rezultă din atitudinea voastră, din abordarea voastră a vieții și lucrurile manifestate sunt reflectări ale modului cum sunteți în interior. Această atitudine interioară este mai importantă decât orice. ***Boala ia naștere din atitudini rele. O atitudine rea menținută tot timpul va crea boală. A fi în bună sănătate înseamnă a fi fericit și relaxat. Fiind tot timpul supărat, chimismul tău va fi dezechilibrat. Digestia îți devine săracă, ea afectând la rândul său sângele tău, care la rândul său afectează celulele. Apoi va apărea durerea sub forma tulburărilor renale, sciatică,etc.***” (subl.ns.).

„Lipsa de iubire creează o gândire negativă. Și, ține minte, tu poți să schimbi orice în viață prin atitudinea ta. Va trebui să accepți totul în viață cu un surâs, chiar dacă va trebui să te forțezi puțin la început. În cele din urmă ești pe cale să poți zâmbi la orice.”

Interesantă este de asemenea constatarea holistică a dr. Pierre Pannetier în ce privește interdependența organelor. El spune:

„Toate corpurile pot fi văzute în cap, gât, picioare, mâini. Niciun organ nu lucrează prin sine însuși. Ele lucrează toate împreună. Toate celulele sunt inteligente. Curenții (energetici N.N.) sunt de asemenea inteligenți. Noi nu putem modifica direcția de curgere, dar îi putem afecta intensitatea. Clarvăzătorii au putut vedea acești curenți încă curgând de-a lungul căilor lor naturale, chiar în zonele în care o mână sau un picior au fost anterior amputate.”

În fine, aflăm de la dr. Pierre Pannetier că în cadrul „Terapiei Polarității” există o serie de exerciții denumite „Posturi ușor elastice” (în originalul englezesc „Easy stretching postures”) care se practică asupra propriei persoane, cu efecte benefice incredibile. Deoarece cele 3 feluri de exerciții de acest fel la care se referă dr. Pierre Pannetier le vom expune complet în cadrul ultimului capitol al cărții de față, „Sfaturi și recomandări practice”, nu le vom discuta aici.

Această informare, că „Terapia polarității poate fi aplicată asupra propriei persoane” n-am mai găsit-o în nicio altă lucrare.

Louise Taylor și Betty Bryant [162] acordă Terapiei polarității ceva mai multă atenție decât conaționalul lor, William Collinge, menționat mai înainte.

Ele cred că „dr. Randolph Stone a creat această terapie pe la începutul anilor 1900 prin studiul diverselor teorii de medicină din întreaga lume”.

„...Sistemul polarității întrebuințează un program alcătuit din patru părți.”

Cele 4 părți cuprind: „gândirea limpede”, „manevrarea corpului”, „mișcarea trupului” (cunoscută și ca „polaritatea yoga”) și „dieta”.

Autoarele expun în lucrarea citată, în cadrul capitolului intitulat „Exercițiile fizice” – concepția occidentală – „principiile fundamentale ale exercițiilor de **stretching**”, dar acestea nu trebuie confundate cu exercițiile de „**easy stretching posture**” menționate mai sus de către dr. Pierre Pannetier.

După cum am menționat mai înainte, în cadrul capitolului referitor la „Tehnica bodywork și masajul; vindecarea prin atingere” [134] dr. W.Collinge în subcapitolul „Alte tehnici” prezintă „metodele integrative”, „**Terapia craniosacrală**”, „**Reflexologia**” și „**Echilibrarea zero**”.

„Reflexologia” am discutat-o pe larg mai înainte. De aceea în cele ce urmează ne vom referi la „Terapia craniosacrală” și la „Echilibrarea zero”.

După cum arată W.Collinge, denumirea de „**terapie craniosacrală**” a fost dată în anul 1977 de către John Upledger, doctor osteopat și Ernst Retzlaff, doctor în medicină, pentru a o diferenția de osteopatia craniană a lui Sutherland. El îl citează pe Upledger care spune: „terapia craniosacrală nu este osteopatie. Metoda lui Sutherland avea în vedere oasele, pe ele le corecta. *Noi avem în vedere*

țesuturile, lichidele, membranele și energia. Este mult mai subtilă decât toate celelalte metode craniene pe care le cunosc.” (subl.ns.)

„Palparea (atingerea de către specialist) e folosită atât la determinarea cât și la tratarea disfuncțiilor sistemului cranosacral (care include capul, coloana vertebrală și sacrumul învelite în întregime într-o membrană). ***Acest sistem are propriul puls de circulație al lichidului cerebrospinal (între șase și douăsprezece cicluri pe minut) iar specialistul poate simți rata, amplitudinea, simetria și ritmul – ceva asemănător diagnosticului prin puls din ayurveda și medicina chineză*** (subl.ns.). Se aplică o presiune corectoare de aproximativ cinci grame pentru restabilirea unui puls normal, simetric prin sistem. ***Acest lucru permite funcționarea corectă a sistemului nervos din întregul organism.***”

„Upledger spune că au existat multe tratamente încununate de succes în cazuri de dureri cronice, disfuncțiuni cronice cerebrale (unde nu existau probleme structurale), depresiune endogenă, migrene, incapacitatea de a învăța, dislexie, hiperchinezie, paralizie spastică cerebrală, strabism, boala lui Menière (vertigo) și multe altele.”

Despre **„Echilibrarea zero”** W.Collinge afirmă: „Aceasta este o metodă nedureroasă de echilibrare a raportului dintre trupul energetic cu cel structural. Specialistul apasă ușor în zone – cheie ale sistemului osos.”

„În cadrul acestei teorii se consideră că fiecare om are un corp energetic ce nu poate fi văzut, înconjurând ca o mănășă corpul fizic.” (Dar acesta nu este cazul general al tuturor tehnicilor bioenergetice? N.N.)

„Atunci când apar leziuni sau traume, cele două corpuri nu se vindecă neapărat în același timp. „Echilibrarea” se referă la relația dintre energie și structură. „Echilibrarea zero” caută să acopere spațiul gol dintre metoda structurală și cea energetică.”

După cum se poate remarca, formularea este ambiguă, putând da naștere la confundarea acestei terapii cu oricare alta din tehnicile bioenergetice, dar în special cu cea a polarității energiei discutată mai înainte sau a „vindecării prin partea neutrală” a soților Doina-Elena și Aliodor Manolea [188,189].

La sfârșitul subcapitolului de față în cadrul caracterizării generale a tehnicilor bioenergetice, vom reveni la discutarea „vindecării prin parte neutrală” care se individualizează în mod „sui-generis” printre aceste practici.

Michio Kushi și Olivia Oredson [163] vorbesc despre terapiile bioenergetice la unison, încadrându-le pe toate în „Vindecarea macrobiotică, cu ajutorul palmelor” („Macrobiotic Palm Healing” în titlul original din 1988). Traducătorul român al lucrării a preferat să simplifice lucrurile, denumind terapia respectivă: „Vindecarea prin energia palmelor”). Numai că această simplificare

poate crea sau adânci confuzia. În fapt toate terapeuticele, nu numai cele energetice propriu-zise folosesc (și) mâinile!

Termenul de „macrobiotică” înseamnă „de viață lungă”. El a constituit și constituie o adevărată filozofie de viață, un sistem care are la bază echilibrarea între Yin și Yang, în cadrul oricărei unități biologice de la celulă la individ.

Se pare că sistemul s-a aplicat în antichitate în Extremul Orient. După cum am arătat și în cartea noastră „Nutriția omului act sacru” [18] macrobiotica a fost reactivată în Europa în secolul al XVIII-lea de către Huferland, preluată și reimplantată în Asia de către Nyoiti Sakurasawa (zis și Georges Oshawa) care și-a expus principiile într-un compendiu filozofic al Extremului Orient [144] pentru întregul sistem, iar cu privire specială la nutriție într-o altă lucrare bazată pe Zen [190].

Autorii consideră că vindecarea cu ajutorul palmelor are rădăcini adânci și că pe întreaga planetă au apărut de-a lungul timpului diferite practici în cadrul ei. „În Japonia, *te-ate* = „*aplicarea mâinii*” și „*tanasue – no – michi*” = „*Tao al plasării mâinilor*” sunt cunoscute de multe secole. Shiatsu, acupunctura și alte practici asemănătoare sunt cunoscute de mii de ani în Japonia, China, Tibet, India.

De asemenea, autorii susțin că Egiptenii utilizau vindecarea prin energia palmelor încă înainte de anul 2550 a.C., iar în Grecia în secolul al IV-lea a.C. (Conform afirmațiilor lui Aristofan).

S-au găsit de asemenea semne ale utilizării acestei practici terapeutice în Africa, America, în toată lumea creștină și islamică.

În Europa ar fi cunoscută din Evul Mediu.

Autorii consideră în urma cercetărilor moderne apariția *Reiki* (care înseamnă, zic ei, „energie spirituală”) tehnică inventată de dr. Mikao Usui, metoda *Johrei* („purificarea spiritului”), metoda *Mahikari* („*Adevărata lumină*”) și „*atingerea terapeutică*” metodă creată în America de către Dora Kunz și Dolores Krieger).

Autorii recunosc că nu există o sistematizare bine pusă la punct în cadrul terapeuticele pentru vindecarea cu ajutorul palmelor (de fapt chiar ei abordându-le de-a valma).

Ei afirmă:

„Multiplele tehnici de vindecare cu mâinile predate astăzi în toată lumea, ne oferă posibilitatea minunată de a putea alege și de a avea un motiv de inspirație...Cu toate acestea, pot apărea confuzii datorită contradicțiilor și diferențelor ce există între ele. Astfel, una dintre metode consideră că este important să menținem mâinile nemișcate în timpul vindecării, în vreme ce o altă metodă susține că așa ceva constituie o eroare și că trebuie să le mișcăm în permanență. În mod evident, cele două

tehnici se contrazic reciproc, totuși ambele sunt foarte populare, având mii de adepți. Cum pot fi corecte amândouă? Cum putem alege între ele?

Abordarea macrobiotică oferă un răspuns. Pentru înțelegerea unor aspecte aparent contradictorii, modul de viață macrobiotic apelează la principiul unificator al energiilor yin și yang, cunoscut în Orient din cele mai vechi timpuri.”

„... Prin înțelegerea naturii yin și yang a fiecărei metode de vindecare prin energia palmelor, le putem determina valoarea, hotărând care anume este preferabilă în anumite condiții date. Așadar, nu este necesar să utilizăm o singură metodă sau tehnică, respingându-le pe celelalte; cunoscându-le, le putem aprecia pe toate, întrebuițându-le și armonizându-le, după cum ne-o cere situația.”

În mod practic, după acești autori, toate practicile terapeutice pentru vindecarea macrobiotică cu ajutorul palmelor (deși n-o exprimă în mod clar) s-ar putea împărți în două mari categorii: vindecarea unei alte persoane sau autovindecarea, adică vindecarea propriei persoane. Cea de-a doua tehnică ei o numesc Do-In.

Ceea ce este cu totul original în lucrarea discutată, fapt care o individualizează față de toate celelalte lucrări cu aceeași tematică consultate, este faptul că ea prevede o pregătire sistematică, având etape precise, atât din partea donorului (adică a celui care efectuează tratamentul), cât și din aceea a receptorului (adică a persoanei tratate). Această sistematică cuprinde următoarele etape:

- I. Pregătirea donorului
  - A. Calmarea minții prin meditație
  - B. Purificarea aurei
  - C. Dezvoltarea capacității de vindecare.
- II. Pregătirea receptorului
  - A. Calmarea minții prin meditație
  - B. Verificarea aurei
  - C. Purificarea aurei
- III. Armonizarea fluxului energetic al întregului corp
- IV. Exerciții în scopuri speciale
- V. Încheierea
  - A. Verificarea aurei
  - B. Purificarea aurei
  - C. Stabilizarea
  - D. Relaxarea

Sunt de asemenea remarcabile paragrafele lucrării referitoare la vindecarea în grup, pe loc și la distanță din cadrul ultimului capitol al cărții consacrat autovindecării.

Marea majoritate a „vindecătorilor” sau terapeuților care aplică în mod conștient, rațional, bioenergia ca energie – sursă a vieții, spun că aplică o terapie bioenergetică și ca atare, autodefinindu-se își spun „bioterapeuți” sau mai corect, „bioenergoterapeuți”.

Din prezentările recepționate pe diverse canale de televiziune (în special Tele 7 abc și TVR 2) am remarcat că tehnicile lor diferă destul de mult în cadrul terapiei bioenergetice aplicate, deoarece fiecare dintre ei și-au creat sisteme proprii în funcție de gradul lor de informare, de calitățile personale, de nivelul spiritual, de credința sa religioasă, de existența și adâncimea puterii sale clarvăzătoare.

Sistemele lor și le-au creat în cursul experiențelor personale trăite, de cazuistica lor, funcție de succesele și insucceselor obținute.

Dacă am vrea totuși să considerăm un „etalon” sau „standard” al terapiei bioenergetice propriu-zise credem că aceasta ar fi reprezentat de metodologia de lucru a marei clarvăzătoare, fiziciană Barbara Ann Brannen [3] (de la care am și adoptat structura subtilă a ființei umane cf. vol. I al cărții de față [8]), completat cu aspectele redată din lucrarea Djunei Davidașvili [185] privind „masajul fără contact”, cu exercițiile prezentate în lucrarea dr. Alexander Fries – Tersh [180] și eventual cu etapele „tratamentelor de vindecare cu ajutorul palmelor” al lui Michio Kushi – Olivia Oredson [163].

De asemenea, am putea lua ca variantă de „etalon” al tratamentului bioenergetic, cel prezentat de Radmil Fuatovici Bek (medic bioradiolog) care expune o sinteză a vindecării „prin metoda tibetană”, realizată prin elementele furnizate de „metodele și mijloacele terapiei netradiționale folosite de Anatoli Mihailovici Kaspirovski, Alan Ciumak și Giuna (Djuna) Davidașvili [191].

Nu știm dacă spectrul bolilor tratabile și vindecabile prin aplicarea mâinilor de către dr. Bek este corespunzător altor informații similare date de către alți autori și nu dorim să încărcăm textul cu comparații inutile.

După dr. Bek, spectrul pomenit cuprinde: radiculita, migrena, bolile endocrine, miopia și presbitismul, diversele tipuri de inflamații, paralizia și congestiile, astmul, gripa, hidropizia, tulburările psihice, ulcerele trofice, accelerarea coagulării sângelui în cazul rănilor, vindecarea reumatismului articular.

Dr. Bek de asemenea evidențiază că „pe lângă universalitatea efectului, vindecarea completă sau ameliorarea substanțială au fost obținute într-o serie de cazuri, în mod aproape instantaneu și fără niciun fel de urmări.”

Lucrarea menționată, uimitoare prin bogăția informațiilor despre tratamentul bioenergetic, cuprinsă într-un număr de pagini atât de mic (209), expune etapele tratamentelor bioenergetice, precum și principalele necesități (exerciții și antrenamente) pentru efectuarea lor cu succes.

Se vorbește despre relaxare și felurile ei, despre concentrare și antrenamentul ei, concentrarea asupra chakrelor, meditația, dezvoltarea imaginației vizual – spațiale, despre acumularea de energie, perceperea forței vitale, disiparea fluxului energetic, despre diagnosticare, iar în cadrul terapiei, despre simetrizarea câmpurilor, anularea semnalelor dureroase, diversele terapii în cadrul terapiei generale, exemple de aplicare, reguli de autoprotecție, metode de autoprotecție și despre autoterapie.

Interesant este faptul că deși în trecut, se face referire clară la polaritatea mâinilor: dr.Bek spune că „mâna activă (adică cea +, pozitivă) se așează pe trupul gol al pacientului în zona plexului solar, iar cea de ecranare (adică cea negativă, -) de regulă într-o zonă oarecare a coloanei vertebrale sau, în cazul unor boli stabilite, în oricare altă zonă a corpului.”

O altă evidențiere cu caracter de unicat din această lucrare, privește aplicarea bioenergiei asupra propriei persoane în cadrul autotratementului. Din câte cunoaștem indicațiile de autotratement bioenergetic sunt extrem de rare în lucrările diferiților autori în acest context.

Despre tratamente bioenergetice s-au scris probabil din ce în ce mai multe lucrări în întreaga lume, precum și în țara noastră.

Trebuie să mărturisim că la un moment dat, n-am mai putut „ține pasul” cu informarea completă în această tematică, evident mai ales din motive financiare. Beneficiind însă de recepția unor emisiuni TV cu această tematică (deși și acestea neregulate și incomplete) credem că informarea noastră în această discuție putem s-o considerăm totuși, dacă nu completă, cel puțin suficientă.

Pentru a avea o acoperire cât mai completă a practicii bioenergetice în conformitate cu cele afirmate mai sus, în cele ce urmează ne vom referi la aspectele specifice ale unor bioenergoterapeuți precum Andy Reiss, dr. Janine Fontaine, Patrick Drouot, Nicolae Negrilă + Anca Deșoreanu și autori precum Nubar Kahan (și Radu Bujoreanu), William Collinge.

Andy Reiss [133] este tipul cel mai reprezentativ al bioenergoterapeuților americani, atât ca vindecător, cât și ca autor. El spune simplu ce are de spus, fără înflorituri și cu toată sinceritatea, având astfel ocazia să aflăm atât părțile din convingerile sale, în consens cu cele expuse de noi în această lucrare, precum și acelea cu care ele distonează.

Iubiții semenii cititori vor sesiza de bună seamă afirmațiile lui Andy Reiss din cele ce urmează, cu care suntem de acord, precum și pe cele pe care nu le împărtășim.

Mai întâi de toate el face afirmația cu caracter generic, că „bioenergia vindecătoare este o forță cu origini necunoscute”, adăugând în mod surprinzător, că de fapt nici pe el, nici pe cel vindecat nu-l interesează acest lucru.

Desigur că are dreptate când afirmă: „Este o forță naturală pe care am dezvoltat-o și canalizat-o astfel încât să fie cu adevărat eficace: oricine poate face la fel. Singurele condiții necesare sunt concentrarea, curățenia spirituală și morală, precum și înțelegerea faptului că **puterea de vindecare este mai presus de orice, un mod de viață**” (sublinierea autorului).

Vorbind la modul general despre bioenergoterapeuții pe care i-a cunoscut el afirmă: „Sunt unii vindecători care nu simt nevoia să facă pase bioenergetice, mulțumindu-se pur și simplu să privească în ochi pacienții vreme de câteva minute.” (În acest caz, nu avem motive să bănuim că este vorba de o „alinare” ... hipnotică ? N.N.). „Alții vindecă aflându-se pur și simplu lângă bolnavi, prin simpla prezență.”

„Ca să vindeci trebuie să știi să-ți dirijezi forța mentală, iar pentru asta ți se cere voință astfel încât să influențezi evoluția bolii. Nu este vorba aici de voința oarbă, brutală, fără discernământ, nici de dorința de a-ți impune superioritatea semenului tău, ci de o voință individuală puternică și conștientă, căci nimic nu poate fi automat, reflex, în acest domeniu pe care drumul spre succes este obligatoriu însoțit de **dorința profundă de a alina suferința și de a vindeca** (subl.aut.). Pentru a reuși deci, îți trebuie un efort de voință și în același timp, o concentrare intensă.”

„...**Eu am constatat că vindecarea este posibilă și în cazul persoanelor care nu cred în vindecarea prin bioenergie.** (subl.ns.) (Această afirmație, ni se pare senzațională pentru că noi avem numeroase dovezi, mărturii că simpla prezență a unei persoane, ar putea împiedica producerea în prezența ei a unor fenomene specifice lumii suprasensibile, în care s-ar putea încadra și vindecările bioenergetice N.N.).

„... Sunt multe persoane neinformate cărora vindecarea prin bioenergie le stârnește teama. De asemenea, există oameni care cred că vindecătorii sunt un fel de vrăjitori și îi suspectează că fac comerț cu forțele oculte, în timp ce alții confundă pur și simplu, bioenergia cu științele divinatorii, ajungând chiar să ceară unui tămăduitor să le ghicească cutare și cutare lucru (sigur, la această din urmă opinie au „contribuit” din plin pretenșii vindecători, oameni care au citit câte puțin din toate și vor să profite acum de pe urma unui amalgam de cunoștințe superficiale).

Puterea de a vindeca nu are nimic în comun cu toate acestea; înainte de toate, bioenergeticianul este un vindecător; înainte de toate el este o „**ființă umană care își pune harul în slujba altor ființe**

care suferă (subl. autorului). El este conștient atât de puterea, cât și de slăbiciunea sa, adesea chiar și de neputința sa.”

„Nimeni nu este atotputernic în afară de Dumnezeu și **trebuie știut că bioenergeticianul nu poate vindeca absolut orice. Unul poate vindeca un caz în care altul a dat greș și invers. Un altul cu „specializarea” sa pe anumite boli, reușește în mai multe cazuri decât majoritatea confrăților săi. Unii pot chiar să obțină rezultate notabile în tratamentul unor boli grave, care dau de furcă medicinei tradiționale** (adică medicina alopată N.N.) **Niciunul dintre noi nu este însă perfect. Nu există vindecător care să nu dea greș niciodată.**” (subl. ns.)

După Andy Reiss, calitățile morale ale bioenergeticianului trebuie să fie cinstea, sinceritatea, înțelegerea și răbdarea. El trebuie să se instruiască în anatomie, fiziologie și psihologie.

Andy Reiss constată cu toată sinceritatea : „capacitatea vindecătoare umană are încă multe părți necunoscute; într-o zi vom afla poate cum funcționează această forță. Până atunci însă, trebuie s-o acceptăm fără a o înțelege prea bine. Ea există – acest fapt nu poate fi negat - și nu putem s-o ignorăm doar pentru că suntem deocamdată incapabili s-o înțelegem.” (Așa cum face știința materialistă carteziană cu toate „enigmele” pământului, pentru că după cum știm, pentru ea, tot ce nu poate înțelege, nu există N.N.).

Poate fără să-și dea seamă realizează o contradicție, Andy Reiss afirmă: „Corpul nostru produce propria sa energie, la fel ca și celelalte ființe: umane, vegetale, animale, ba chiar și elementele minerale.”

De asemenea merită evidențiată constatarea sinceră a lui Andy Reiss, că „puterea vindecătorului” are fluctuații inexplicabile în cursul tratamentelor efectuate, în unele zile înregistrând rezultate mai bune decât în altele.

Tot el adaugă: „Din fericire, refacerea stocului bioenergetic este posibilă în mai multe feluri. **Putem chiar să ne întărim forțele și să sporim eficiența acțiunii curative a propriei bioenergii. Dar nu e ușor și aș spune că e vorba de un întreg ansamblu de tehnici – ce pot părea dificile la început – care permit obținerea acestor rezultate.**” (Subl. ns.).

Bioenergoterapeutul are nevoie de calm și seninătate pe care el le poate realiza printr-o voință susținută și cu ajutorul unor tehnici precum: autohipnoza, yoga și meditația.

Andy Reiss consacră și nutriției un capitol întreg, având un rol important, poate decisiv în dezvoltarea calităților evocate mai sus.

De asemenea consideră necesar ca bioenergoterapeutul să ducă **o viață senină, tihnită și liniștită** (subl. ns.).

Cu spiritul său practic, specific americanesc, Andy Reiss consideră că „meseria de bioenergoterapeut – căruia el preferă să-i spună „vocație” – este încă prea puțin reglementată și este evident că unii profită de acest lucru în mod necinstit.”

Din experiența sa de bioenergoterapeut face următoarele constatări foarte importante:

- „Experiența ne demonstrează că bioenergia trece de la un corp la altul și în toate cazurile de la cel mai puternic la cel mai slab.”
- „Un tratament bioenergetic greșit condus, riscă să se întoarcă împotriva celui care-l efectuează, în sensul că răul – în loc să iasă și să dispară prin acțiunea tămăduitorului, pătrunde pur și simplu în mâinile sale, el căpătând, câteva ore mai târziu, simptomele bolnavului, care pleacă, de obicei, complet refăcut!”
- Evidențiază importanța respirației, îndemnând pe bioenergoterapeuți sau pe oricine vrea să-și îmbunătățească sănătatea, să practice cu convingere respirația yoghină controlată.

Andy Reiss are meritul incontestabil de a dovedi prin experiment, că suflul respirației are același efect ca și pasele bioenergetice ale mâinilor, asupra obiectelor și ființelor. Experimentul prin care a dovedit acest lucru a constat din mumificarea a două bucăți de carne identice, în condiții identice, una prin energizare prin pase bioenergetice, iar cea de-a doua prin suflul respirației.

Andy Reiss crede că bioenergoterapeutul cedează din bioenergia sa, persoanei pe care o tratează, cu atât mai multă, cu cât problema respectivei este mai gravă. (Este clar că Andy Reiss nu știe să facă diferența dintre experimenterii în suprasensibil care își consumă propria energie, cum este de exemplu Kulaghina, și acei „magicieni” sau yoghini care știu să-și folosească matricea energetică – informațională – spirituală utilizând **energiile din afară** (adică din ambiental) pentru a realiza performanțele lor, fără a consuma nimic din propria energie mitocondrială. Acest lucru îl vom analiza mai pe larg în cadrul subcapitolului următor privitor la terapia real – holistică – spiritual – sacrală).

În cadrul părerii exprimate mai sus de către Andy Reiss, el sfătuiește pe bioenergoterapeuți să-și cunoască limitele, pentru a nu fi depășite, caz în care tratamentele efectuate s-ar reîntoarce asupra lor.

Pentru îmbunătățirea performanțelor „reîncărcării energetice”, Andy Reiss recomandă o serie de practici cum ar fi : plimbările prin păduri sau parcuri cu îmbrățișarea arborilor, meditația, relaxarea, autosugestia și voința, izolarea și calmul, stăpânirea emoțiilor, controlul simțurilor, gândirea pozitivă. La acestea el adaugă și sexualitatea, evident în sensul vederilor americane, fapt ce presupune o ascunsă influență tantrică.

Cu totul inedită în lucrarea în discuție a lui Andy Reiss este prezentarea experiențelor de mumificare a unor bucăți de carne și de pește printr-o serie de ședințe de „pase bioenergetice” (zice Andy Reiss) sau „prin suflu bioenergetic”.

Andy Reiss recunoaște că știința materialistă carteziană nu este capabilă să dea explicații coerente, clare, acestui proces, respingând cu hotărâre încercarea de explicație pe care a dat-o prof. Edwin Blatter, prin precipitarea carbonatului de calciu conținut în apă, în urma evaporării acesteia, sub efectul căldurii degajate de mâinile vindecătorului.

Din păcate și Andy Reiss se înșală, datorită confuziei pe care o face fără să vrea între un proces bioenergetic real (cum ar fi de exemplu, accelerarea creșterii unei plante) și un proces de tip așa-zis „paranormal”, în care de fapt, rolul principal este deținut de matricea energetică – informațională – spirituală a experimentatorului, cu ajutorul căreia sunt cuplate energii exterioare din ambiental, specifice fenomenului respectiv. În cazul menționat, logic nu poate fi vorba decât de o energie „biocidică” aptă să producă mumificarea, exact contrariul celei „bioenergetice” adică aducătoare de viață.

O dovadă că explicația noastră este corectă, o constituie rolul important al privirii experimentatorului subliniat de Andy Reiss în reușita experienței.

Mai mult decât atât, Andy Reiss descrie construcția simplă a ceea ce el denumesc „motorul bioenergetic” (o construcție circulară – inelară din hârtie suspendată pe un ax înfipt într-un soclu orizontal) pe care experimentatorul o rotește cu ajutorul „paselor bioenergetice” zice el. Acest foarte important aspect va fi mai amplu comentat în discuția finală a terapiei bioenergetice.

Încercând o sistematizare a practicilor bioenergetice, Andy Reiss raportează următoarele metode: metoda clasică, metoda hipnotică, metoda orientală, metoda magică și metoda empirică.

În ceea ce privește procedurile de aplicare a bioenergiei cu ajutorul mâinilor pe corpul pacientului, Andy Reiss le sistematizează astfel: Poziționarea palmară (adică ținerea mâinilor paralel față de tegumentul pacientului), poziționarea digitală (adică ținerea mâinilor perpendicular pe suprafața corpului celui tratat), poziționarea digitală circulară, poziționarea digitală circulară perforantă, pase de mică întindere, pase transversale, pase de mare întindere și aplicații (adică ținerea mâinilor în contact cu corpul celui tratat), proiecțiile.

Aplicațiile suflului se fac fie cu suflu cald, fie cu suflu rece.

În ceea ce privește afecțiunile tratabile prin bioenergie, Andy Reiss le sistematizează în două categorii astfel:

a) afecțiuni ușoare : dureri de cap sau migrene, dureri reumatismale, stările inflamatorii ale articulațiilor, mușchilor sau plăgilor, arsuri, plăgi purulente, dureri musculare, entorse, elongații, furuncule și abcese, nervozitate, dureri în general, probleme intestinale benigne.

b) afecțiuni mai importante: adenoidism, anemia, nevralgii, dismenoree, gripa, afecțiuni respiratorii, ulcere gastrice și intestinale, gastrite, gastralgii, pareze intestinale, insuficiențe renale și nefrite, afecțiuni hepatice, hidropizie, dermatoze, dureri dentare, oreion, boli de stomac, boli de ficat, afecțiuni cardiace.

În fine, o ultimă menționare privindu-l pe Andy Reiss se referă la marele succes pe care l-ar fi avut în țara noastră printr-o acțiune organizată de către revista „Dracula” în anul 1996, când ar fi realizat vindecarea a mii de români prin acțiune bioenergetică la distanță (din Statele Unite). Astfel, afirmă editorul lucrării că numeroasele scrisori primite la redacția revistei menționate, atestau vindecarea a mii de persoane de : migrene, insomnii, gastrite, bronșite, chiar crize de astm sau paralizii.

Dr. Janine Fontaine [194, 192, 193, 195, 196] este de departe cea mai prolifică autoare din străinătate dedicată terapiei bioenergetice. După cum mărturisește ea însăși [192, 193], ea nu este o clarvăzătoare ca Barbara Ann Brannen de exemplu, în schimb este o suprasenzitivă (adică o persoană care „simte” cu mâinile N.N.), care și-a mărit progresiv sensibilitatea în decursul experienței sale.

Aspectul cel mai merituos care trebuie evidențiat la dr. Janine Fontaine este faptul formării ei ca suprasenzitivă de la nivelul inițial, sceptic, de medic alopatic, anestezist, reanimator și cardiolog al Spitalului Salpêtrière din Paris, ea fiind formată în această privință, chiar de către cel pe care primise sarcina să-l demaște ca înșelător: marele vindecător filipinez prin „chirurgie bioenergetică”, Tony Agpaoa.

Dr. Janine Fontaine și-a modificat progresiv „metodologia” de lucru, pe măsura progreselor realizate în cunoaștere, observând, analizând și interpretând situațiile cercetate în calitate de bioenergoterapeut, extrem de critic. Ea nu se autodefinește nicăieri ca „bioenergoterapeută”, dar o denumim așa în lipsa unui termen mai apropiat.

În [192], „Medic de trei corpuri”, prima ei lucrare, își mărturisește intrarea în lumea suprasensibilă, sub îndrumarea lui Tony Agpaoa. Merită cu prisosință să redăm mărturisirea ei din „cartea a patra” a acestei lucrări:

„Iată-mă deci, având parcurs un drum lung de la clipa când am părăsit funcțiile mele spitalicești. Eu nu cunoșteam decât o singură medicină, tratând un **corp material** făcut din oase, organe, mușchi, un sistem nervos. Am descoperit prin practică, **corpul eteric**, în relație stânsă cu lumina și culorile; el

vibrează și posedă o funcție energetică; el însuflețește corpul și îi dă viață. În fine, am descoperit **aura spirituală** și i-am intuit manifestările.” (subl.ns.)

„Am ajuns în mod cu totul natural să gândesc că există trei feluri de medicină: prima se adresează corpului fizic, este medicina noastră clasică; a doua se adresează corpului eteric care răspunde vibrațiilor emise de medicamentele homeopatice, manifestărilor energetice ale acupuncturii, auriculomedicinei, *terpnos logos*-ului (subl.aut.) și probabil vindecătorilor.”

„În fine, există un corp spiritual, pe care numai maeștrii veritabili îl pot trezi, dirija și care fără îndoială, posedă patologia sa proprie. Mai mult decât atât, el ne face să intrăm în comunicație cu forțele ascunse ale lucrurilor, dar de asemenea cu Forța Divină.”

Lucările dr. Janine Fontaine vădesc o vastă documentare făcută cu un ascuțit simț critic, înțelegând că doar astfel va găsi explicațiile necesare problemelor rămase în suspensie de pe vremea activității ei de medic anestezist, de animator și cardiolog la Spitalul Salpêtrière din Paris.

A doua lucrare a sa [193] prezintă deja din experiența sa prin care speră să fi conturat „medicina corpului energetic” (adică a părții subtile a ființei umane) descriind anatomia, fiziologia, patologia și tratamentul acestuia din urmă și arătând prin exemple clinice, dovada existenței sale.

Aprofundând și mai mult lucrurile în cea de-a 3-a sa lucrare [194] ea încearcă să dovedească cum materia biologică din care suntem alcătuiți, este de asemenea vibrație, adică „undă” care ne pune în comunicare cu tot și toți ce ne înconjoară. Ea afirmă că nu am putea înțelege modul de funcționare al „corpului – undă” (corpul energetic + corpul spiritual), înainte de a înțelege că cele 3 copuri (fizic, energetic, spiritual din nomenclatura ei, N.N.) aparțin la trei lumi diferite.

În cea de-a 3-a lucrare, dr. Janine Fontaine redă printre altele, scrisoarea unui student la medicină, clarvăzător, care recunoaște că identificarea aurei prin percepție tactilă – subtilă (așa cum o realizează Janine Fontaine N.N.) este superioară celei prin clarvedere, datorită probabil labilității fenomenelor psihice și emoționale. Asupra acestui aspect vom reveni în discuția finală a realității suprasensibile a ființei umane.

Așa cum dezvoltă pe larg în această lucrare, dr. Janine Fontaine crede că „acțiunea de vindecare a bolilor pacienților în urma intervenției vindecătorului, aceasta are loc la nivelul „corpului – undă” (adică a corpului energetic + corpul spiritual), și că se realizează prin cedarea bioenergiei de către primul, respectiv primirea de către cel de-al doilea prin fenomenul de rezonanță. „Transferul” de energie are loc prin „legea vaselor comunicante”.

Pentru realizarea rezonanței între cei 2 trebuie să existe simpatie, prietenie, încredere, stări care fac parte din sentimente și având lungimea de undă transportoare de energie.

Vindecătorul trebuie să dorească să ajute pe pacient și pacientul să dorească să fie ameliorat de vindecător.

Puterea gândului este aceea care permite „intrarea în rezonanță” cu atașul cosmic unde se află informația energetică pe care o solicităm.” (Ultima referire este evident la planul informațional – matricial al realității unde se realizează cuplarea informației cu orice energie, dorită sau aleatoare).

Dr. Janine Fontaine afirmă că „materialul rezonanței este creierul nostru alcătuit din celule a căror receptori vibratorii sunt metalele conținute în celule”. Ea citează pe Etienne Guille care „a subliniat relația care există între metalele conținute în ADN și metalele Tradiției” (adică arhicunoscuta relație între Soare și aur, lună și argint, planeta Mercur și mercur; planeta Marte și fier; planeta Venus și cupru; planeta Jupiter și staniu; și planeta Saturn și plumb, iar mai recent, între planeta Uranus și zinc; planeta Neptun și mangan și planeta Pluto și cobalt) acestea din urmă explicând influențele „astrologice” în patologia umană.

De asemenea, unic la dr. Janine Fontaine este modul său de lucru ca suprasenzitivă, cu totul original, realizat pe formația ei de medic alopatic anestezist – reanimator și cardiolog, în sinteză cu experiența bioenergetică pe care a căpătat-o în cele 7 voiaje ale sale în Filipine, alături de maestrul său Tony Agpaoa și ceilalți vindecători filipinezi pe care i-a cunoscut: Virgilio Guttierrez, Blanche, Terté, Mercado și alții.

Ea combină numărul de vibrații și pauzele dintre ele simțite cu una din mâini pe care o îndepărtează progresiv de corpul fizic, reperând 3 niveluri de la centru spre periferie, cealaltă mână palpând ușor pulsul, cu modelul atomic al lui Niels Bohr, corpul fizic fiind reprezentat prin cap, simbolizând nucleul, iar orbitele electronilor reprezentând diferitele corpuri energetice.

Deși modelul atomic al lui Niels Bohr utilizează în reprezentare 7 orbitali pe care gravitează electronii, pentru simplificare ea reduce numărul la 3.

La cele 3 niveluri de unde staționare ea adaugă interfața reprezentată de suprafața cutanată și vibrantă a corpului fizic, precum și vibrațiile corpului fizic material.

Dr. Janine Fontaine: „la omul mediu vibrațiile corpului energetic pe primul strat staționar au valoarea de 5 pulsații și pauza de asemenea de 5 la cel de-al doilea strat valoarea pulsațiilor este de 6, cu 6 pauze, iar la al 3-lea strat de 7 cu 7 pauze. Reprezentarea simbolică a celor 3 straturi devine 5/6/7, dar deoarece valoarea interfețelor este de asemenea 5 la prima, 5 la a doua, formula completă a reprezentării devine 5 – 5 – 5 / 6 / 7.

Slujindu-se de această formulă ea exprimă întreaga reprezentare a anatomiei, fiziologiei și patologiei suprasensibile, așa cum a făcut în cea de-a doua lucrare [193], rezumată și în [194].

După ea, „vindecătorul alimentează printr-o veritabilă transfuzie de energie, straturile succesive unde staționare care învâluie corpul fizic.”

Ea subliniază de asemenea, că „identificarea corpului energetic cu modelul atomului lui Niels Bohr, subînțelege faptul pe care îl implică existența unei spirale care cuplează omul la Energiile Cosmice”.

Dr. Janine Fontaine recomandă multă prudență la utilizarea radiesteziei medicale pentru stabilirea diagnosticelor și a tratamentului.

Un grup de capitole ale lucrării în discuție este dedicat existenței unei lumi organizatorice a tot ceea ce se întâmplă în spațiul tridimensional al lumii noastre și relației dintre ele, realizată prin matricea energetică – informațională. Acest extrem de important aspect va fi însă discutat în subcapitolul rezervat expunerii modelului nostru privind organizarea structurală și funcțională a Realității suprasensibile.

Hotărâtă a urmări mai adânc ceea ce se petrece în lumea suprasensibilă, în special a lumii „de dincolo”, dr. Janine Fontaine face un voiaj special în Brazilia unde întâlnește tot felul de personalități care au avut timp îndelungat și în mod intens, activități în acest context. Rodul acestei activități a dr. Janine Fontaine este cea de-a 4-a lucrare a sa [195] din care însă vom face referiri în subcapitolul în care vom prezenta și discuta realitatea suprasensibilă pentru medicina integrală, adică holistică – spirituală – sacrală.

După cum am văzut, în cea de-a doua sa lucrare [193], precum și în cea de-a treia sa lucrare [194], dr. Janine Fontaine expune acțiunea vindecătoare a terapeutului, prin canalizarea bioenergiei spre acea parte a „corpului – undă” a pacientului aflată în deficit sau blocaj energetic, fără a pomeni de „chakre” și de implicarea lor în acest proces.

Pentru a-și compensa acest minus de informație, ea dedică ultima sa lucrare [196] „chakrelor și medicinei lor”.

Cu aceeași sinceritate deplină, prezintă în toate lucrările sale, ea expune toate aventurile cunoașterii sale în cercetarea acestora, prezentându-ne în final un model privind funcționarea chakrelor, care nu se mai regăsește la nici un alt autor.

Dr. Janine Fontaine evocă toate dificultățile întâmpinate în această cercetare datorită în special confuziilor, ambiguităților și contradicțiilor existente în literatura, să zicem „de specialitate”, referitoare la „chakre”.

Pentru ca iubii semeni cititori să-și poată face, cât de cât, o idee despre aceste dificultăți care este în consens cu propriile noastre observații menționate în repetate rânduri, redăm în cele ce urmează câteva extrase din textul ultimei sale lucrări:

„...Cumpărând toate cărțile care îmi cădeau în mână, în franceză, în engleză, documentându-mă, frunzărind, parcurgând, anotând, reunind informații și scheme care reprezentau chakrele, m-am trezit după lectură atât de necăjită în fața unei cantități atât de mari de informații contradictorii încât m-am declarat incapabilă să rezolv această problemă.”

„...În plus nu aveam prea multă încredere în aceste lucrări pentru că ele conțineau erori în privința datelor elementare ale anatomiei occidentale sau ale medicinei occidentale la care se refereau. Cum să am încredere atunci în celelalte informații, exprimate într-un mod atât de confuz?!”

„...Este într-adevăr greu să-ți faci o idee corectă despre această situație și despre numărul chakrelor citind textele, pentru că poți să constăți cum într-o lucrare ți se vorbește despre nouă chakre și pe pagina următoare sunt descrise șase chakre, fără să existe vreo explicație referitoare la această subită reducere.”

„...Unde sunt situate chakrele?

Referitor la acest subiect, autorii nu erau de acord nici asupra numărului, nici asupra locului lor. Cei mai mulți le localizau pe partea anterioară a corpului, foarte puțini le situau pe partea posterioară; în mod excepțional erau recunoscute ca aflându-se în același timp și pe partea anterioară și pe partea posterioară a corpului. În această eventualitate, lucru ciudat, cele anterioare puteau să nu fie așezate în fața corespondentelor lor posterioare. Acest fapt demonstra că există o confuzie între fiziologie și patologie la toate nivelurile de cultură. Alții descriau niște chakre pe talpa piciorului, dar și aici versiunile erau diferite. Numele și localizările lor variaua la infinit. Al Treilea Ochi și chakra frunții erau fie confundate, fie separate. S-a ajuns chiar la lateralizarea celui de-al Treilea Ochi și la plasarea sa pe osul frontal în dreapta.”

„Punctele de implantare puteau să se afle pe coloana vertebrală pe partea anterioară, sau pe partea posterioară, sau chiar pe suprafața pielii. Unul dintre locurile cele mai contestate era cel al splinei, plasat fie pe linia mediană, fie pe partea stângă, în fața organului; iar acolo, lucru bizar, putea să ia numele chakrei plexului solar!”

„De asemenea, chakra inimii se afla pe linia mediană, fie deplasată pe partea stângă, și se mai numea chakra timusului. Am descoperit chiar un anumit centru cardiac numit cefalic care se plimba în interiorul centrului coronal, adică în vârful craniului!”

„Plexul solar se găsea desupra ombilicului!”

„Chakrele inferioare aveau și ele cele mai fanteziste localizări: vertebrele toracale se puteau numi lombare și invers; chakra pelviană putea fi localizată sub osul sacru! Mai mult chiar, osul sacru și pelvisul se puteau confunda, devenind unul și același lucru!”

„Apărea și un centru al coccisului care putea, după unii, să fie sediul inteligenței...”

În cercetarea proprie a chakrelor de către dr. Janine Fontaine, singura influență provine de la Hiroshy Motoyama, de la modelul acestuia realizat pe baza măsurărilor cu aparatele sale electronice, în camere ecranate electrostatic.

Cea mai importantă concluzie, după părerea noastră, la care a ajuns dr. Janine Fontaine este aceea că imaginarea acestor organe energetice, ca niște roți care se învârtesc pe loc, este eronată, că de fapt, „ceea ce se numea „roată”, petală, etc., nu era decât punctul inițial de înrădăcinare a chakrei, înainte ca spirala să se răsucescă alternându-și sensurile”. Mișcarea energiei este elicoidală (adică așa cum este filetul unui șurub cilindric, cu aceeași dimensiune a „pasului” pe tot parcursul, întocmai cum ne-am imaginat și noi deplasarea (propagarea) componentelor bioenergiei).

Dr. Janine Fontaine a imaginat o schimbare a sensului de rotație între limitele unui corp subtil și cel următor, de la corpul fizic începând cu rotația de la dreapta la stânga.

În condițiile funcționării normale a unei chakre, spiralele sunt perpendiculare pe suprafața corpului fizic, iar într-o condiție bună a celor 7 corpuri există 7 spirale, cu rotații alternative între corpuri.

Dr. Janine Fontaine sesizează și ea foarte bine din materialul bibliografic cercetat că „aceste spirale sunt simbolic reprezentate prin caduceu (cei doi șerpi încolăciți din însemnele medicale N.N.) sau atributul lui Hermes.

Este de asemenea de reținut observația că „energia electrică venită din cer și cea venită din pământ, întâlnindu-se, produc conflicte de energie care se transformă în „motorase”, în vortexuri de energie”. (După cum se știe din modelul nostru al bioenergiei, rotația elicoidală, levogiră, este dată de impulsul inițial DIVIN, atât pentru componenta descendentă, cât și pentru cea ascendentă. Importantă este imaginea evocată din tradiție probabil din care a fost reținută imaginea de mai sus).

Referindu-se la vibrații în zonele chakrelor, dr. Janine Fontaine spune că „la bolnavii în stare gravă, ele măsoară 2 / 2, la oamenii sănătoși, 7 / 7, iar vindecătorii 55 / 55 și chiar mai mult la marii vindecători”.

În fine trebuie să mai precizăm că sub influența vindecătorilor filipinezi alături de care s-a format ca bioenergoterapeută, dr. Janine Fontaine utilizează termeni englezești, numi „scanning” (scanare, baleiaj, examinare, cercetare atentă) cercetarea suprafeței corpului pacienților pentru diagnostic, iar

tratamentul (sau întreaga operațiune, nu este prea clar) o denumesc „feeling” (simțitor, sensibil, senzitiv, plin de sensibilitate, senzație, sentiment, emoție). Acest din urmă termen se regăsește foarte rar și la alți bioenergoterapeuți, ca de exemplu soții Elena și Aliodor Manolea.

PATRICK DROUOT [197] este cel mai reprezentativ bioenergoterapeut al genului care se vrea „savant”, pe bazele formației sale de fizician „școlit” în Statele Unite de la Universitatea Columbia, puternic influențat de tradiția tibetană, dar și de cunoscuți mari fizicieni relativiști, ca David Bohm, Fritjof Capra, precum și neurochirurgul Karl Pribram și Fred Wolf.

Din limbajul său prețios se recunoaște și influența psihologiei carteziene, în speță cea declarată a dr. Stanislas Grof, reprezentantul de frunte al „mișcării transpersonale”.

Se recunoaște de asemenea influența puternică a lui Goswami Kryananda, învățător din linia misticilor Kriyei yoga („Yoga focului”), adusă în Occident de Yogananda J.

Constatăm cu nespus regret, modul cum din sinteza tuturor reduționismelor menționate, el reușește să facă o sinteză în contradicție cu propriile sale descrieri în experiențele efectuate la Montrose Institute, cuplat la cea mai modernă și sofisticată aparatură de cercetare a momentului (iulie 1989), autorul povestește autodedublarea sa conștientă și călătoria sa în corpul eteric al unei paciente, alese de organizatori și efectuarea, printre altele, de „chirurgie eterică” pe corpurile eterice ale subiecților, de la momentul din trecut al îmbolnăvirii lor.

Experimentele cu adevărat fantastice, la nivelul incredibilului, se arată că sunt consemnate în arhiva Institutului din ziua de 14 iulie 1989, când Patrick Drouot a fost subiectul TS 007.

Mereu contradictoriu, cel puțin aparent în afirmațiile sale, el ridică în slăvi știința actuală, pentru ca tot el, să-l citeze pe merit, pe Sir John Eccles premiant Nobel pentru fiziologie care spune: „Omul se află în derivă căci știința i-a distrus sistemul de credință – cel puțin dimensiunea spirituală a acestuia – pe care știința i-a înlocuit-o cu altă convingere: aceea de a fi doar un animal din întâmplare și necesitate pe o planetă miracol, neînsemnată totuși în fața nemărginirii cosmice. Ne rămâne deci să găsim marea necunoscută: legătura dintre spirit și creier”.

Conform propriilor mărturisiri [198] el n-a mai acordat consultații din 1987, dedicându-se cercetărilor lumii suprasensibile, în special privind reîncarnarea, problemă căreia i-a consacrat primele sale 2 lucrări, precum și ultima citată.

Preocuparea pentru reîncarnare pe care el o tratează în conformitate cu „clasicii” indieni ai acesteia se sesizează și în textele lucrărilor lui care se referă la terapia bioenergetică.

Deși titlul lucrării în discuție ne trimite către vindecarea spirituală, noi considerăm aceasta în cadrul terapiei bioenergetice generale, deoarece după cum vom vedea în subcapitolul respectiv,

terapeutică spirituală are totuși, alte caracteristici. Credem că însuși autorul se înșală confundând terapia descrisă cu cea spirituală. Probabil vindecarea de fibroame a unei paciente prin cererea lui Patrick Drouot adresată mental imaginii lui Buda – vindecător, l-a făcut pe autor să considere întreaga metodologie prezentată, drept vindecare spirituală. Mai mult ca sigur că dr. Adrian Pătruș ar încadra o astfel de vindecare, în cadrul celor exotice [126] .

Patrick Drouot vede în mod corect necesitatea trecerii medicinei actuale de la faza terapiilor corporale, la cea a terapiilor energetice, bazată pe o viziune globală, planetară a omului ca ființă multidimensională, plasând spiritul și conștiința în afara persoanei, în afara corpului, în afara creierului și tinzând spre teoria unitară a unui spirit universal. După cum vom vedea în subcapitolul în care vom discuta structura reală a ființei umane și a Realității, împărtășim și noi aspectele evocate, bineînțeles mai puțin afirmația despre spiritul unitar, care este panteism curat, imprimat din nefericire multor bioenergoterapeuți sub influența ocultă a gândirii orientale și extremorientale.

Fără să o exprime în clar, Patrick Drouot pare a fi de acord cu spusele lui LARRY DOSSEY citând lucrarea acestuia „Rovering the soul” („Recuperarea sufletului”) publicată de Bantam New Age Books, prin care acesta împarte istoricul medicinei în 3 ere sau perioade: prima, o eră a medicinei materialiste, al cărui câmp de intervenție ar fi strict limitat la corpul fizic, considerat ca o mașină complexă – formele de terapie aplicate în acest cadru sunt în mod esențial fizice și se sprijină pe chirurgie și pe un arsenal de droguri bine cunoscute; era a doua a medicinei, aceea a corpului spirit (care a început de aproape 20 de ani – lucrarea este publicată în 1993, N.N.) este aceea în care spiritul a fost recunoscut ca susceptibil de a interfera în metabolismele corpului. A devenit posibilă formularea științifică a impactului percepțiilor psihice și senzoriale asupra corpului, bolile putând fi considerate majore acum: bolile de inimă, cancerele, hipertensiunea și altele, care iau în considerația data „spirit” în evoluția lor. De la apariția acestei noi ere și până în prezent, o întreagă varietate de terapii au apărut sub leitmotivul „puterii spiritului”: Biofeedback, meditații, diverse forme de relaxare ale căror efecte pozitive asupra sănătății sunt astăzi comun admise. Patrick Drouot afirmă că „aceste metode nu intră în conflict cu terapiile primei ere, ci merg în paralel până în punctul de a fuziona uneori pentru a lărgi anumite domenii de investigații medicale ca psihoneuroimunologia”. „Și aici entuziaștiise gândesc că această medicină a corpului – spirit concretizează perfecțiunea medicinei în demersul său modern și că nu se poate ajunge la nimic mai ambițios. Ni se pune într-adevăr întrebarea care medicină sau care terapii ar putea pretinde că merg mai departe?” (p. 30).

În fine a treia perioadă a medicinei care se conturează, este denumită de Larry Dossey „Medicina non-locală”. „Este vorba, în alți termeni, de o medicină care nu se sprijină pe terapiile spațio-temporale clasice.”

„Terapiile non-spațiotemporale constituie, așa cum ne imaginăm o răsturnare față de regulile bazate pe raportul materie – energie. Pentru a aborda această a treia perioadă, nu este suficient să afirmăm că spiritul controlează materia. Trebuie să adăugăm că spiritul el însuși este nonspațiotemporal, adică „non – local”, după terminologia dr. Dossey. ***Putem cita pe tema fenomenelor terapeutice non-locale, rugăciunea.***” (subl.ns.)

„Experiențele făcute în aceste sens pun în evidență acțiunea de vindecare exercitată de spirit asupra sistemelor biologice simple – ca experimentele lui SPANDRIFT sau efectul MAHARISHI - și demonstrează că mediul înconjurător, orașele sau țările pot primi energii de vindecare prin acte non-spațiotemporale ale spiritului. ***Bineînțeles că aceste efecte terapeutice nu se pot explica într-un cadru fizic clasic. Trebuie deci să creăm un model terapeutic non-local.***” (subl.ns.).

Toate eforturile lui Patrick Drouot în continuare se fac în vederea realizării acestui lucru, situație în care se bazează pe superstringuri („supercoarde” în cartea respectivă N.N.) sau pe „twisteri” pe modelul holografic al neurochirurgului american Karl Pribram, pe calculele lui Dennis Gabor pentru holografie, pe „holomișcarea” lui David Bohm, pe modelul spațiu – timp pozitiv – negativ al prof. W. Tiller de la Stanford University și pe vederile dr. Richard Gerber după care proprietățile particulelor negative pun în valoare fenomenul energiilor subtile. Patrick Drouot se folosește de asemenea de viziunea lui Jean Charron privind proprietățile eonilor, electroni spirituali, care se comportă ca „micro-găuri negre” și care au avut rolul să scoată din impas teoria relativității generale a lui Einstein împotmolită în încercarea de explicare a fenomenelor biologice și mai ales spirituale (fără a reuși totuși).

Prin toate acestea Patrick Drouot ajunge la un model holografic al ființei umane reprezentare multidimensională a unor câmpuri, în care însuși corpul fizic este o hologramă vizibilă a unui câmp invizibil. Tot acest efort el îl face în încercarea de a da explicații „principiului nedeterminării” al lui Heisenberg, importantă consecință a fizicii relativiste einsteiniene și identificat cu principiul binecunoscut al „mayei” („marea iluzie”) din filozofia orientală și extremorientală.

În concluzie, privindu-l pe Patrick Drouot noi îl considerăm tipul reprezentativ al acelor bioenergoterapeuți posesori ai multor cunoștințe științifice și filozofice, chiar erudiți, puternic influențați (deși ignorând ei înșiși acest lucru) de știința materialistă în special prin psihologie sau

fizică, prin filozofia indiană, chineză sau tibetană, de mistica specială de tip „New Age”, de credința în „akasha”, în „kundalini”, în „maya” și manifestând plenar, un panteism invederat.

În ultima sa lucrare [215] Patrick Drouot reiterează toate aceste aspecte expuse mai sus, la care adaugă referiri la clasificarea psihiatrului Pierre Weil, conștiința cosmică a lui Maurice Bucke, degradarea arhetipală a psihologului Ferrucci, structurile disipative al prof. Ilya Prigogine.

Dacă în lucrarea anterioară el își bazase pledoaria pe datele cunoașterii lumii suprasensibile din tradiția orientală în special indiană (yoga), în această ultimă lucrare el încearcă să găsească un fundament mai „științific”, axat în special pe dezvoltarea unei „psihofizici” dezvoltate în special pe teoria lui Jean Charron a „Relativității complexe”, despre care, din păcate, se pare că Patrick Drouot nu a realizat că este o încercare nereușită de a scoate din impas teoria relativității.

Undeva în ultima lucrare el exprimă o schimbare de opinie în ultimii cinci ani, privind stările de conștiință exinsă, pe care anterior le credea imagine, ca fiind realități comandate de conștiință, care conferă omului posibilități taumatologice.

NICOLAE NEGRILĂ (secondat de ANCA DEIȘOREANU) [200] este reprezentantul a ceea ce am putea denumi bioenergoterapeuți „mistici”. Deși în mod paradoxal el se exprimă împotriva misticismului, pe care îl consideră intervenția clericilor, a Bisericii, de a pune sub semnul misterului credința religioasă, el își dezvoltă experiența bioenergoterapeutică, cunoașterea sa, calitățile sale, pe baza a 7 „mesaje” pe care, după cum le evocă în lucrarea citată, presupunem că le consideră ca fiind primite de la Dumnezeu Tatăl. Anumite aspecte, cum ar fi panteismul, „Cristul interior”, Sfânta Treime (Care este Tatăl, Fiul și Sfântul Duh) și lipsa polarității, rolul maleficului și altele, ne fac însă să bănuim că „mesajele” nu provin de la Divinitate ci de la o entitate spirituală, desigur pozitivă, deoarece sunt evocate și aspecte fundamentale cum ar fi Iubirea Necondiționată, care, evident aparțin Legii Sfinte a Tatălui Ceresc.

Îndemnul vieții morale și de a nu face nimic fără a consulta voia Tatălui Ceresc care rezultă din textul lucrării citate, sprijină ideea că într-adevăr, bioenergoterapeutul oltean Nicolae Negrilă este prin sensibilitatea și calitățile sale, în primul rând un mistic dedicat sănătății semenilor săi.

În ceea ce privește partea teoretică de susținere a cadrului de existență a ființei umane, autorii acceptă fizica relativistă einsteiniană, mecanica cuantică, stuctura holografică a Universului, intuind totuși, că trebuie mers dincolo de limitarea dualistă undă / particulă, pe care o întrezăresc prin acceptarea teoremei matematice a lui I.S. Bell din anul 1946, care „oferă un suport matematic conceptului că particulele subatomice sunt conexe într-un mod care transcede timpul și spațiul, astfel

încât orice se întâmplă unei particule afectează pe toate celelalte. Acest efect este imediat și nu implică un anumit timp pentru a se manifesta”.

La WILLIAM COLLINGE ne-am mai referit în câteva rânduri, dând chiar citate din lucrarea sa dedicată medicinei alternative (sau „complementare”, după traducătorul ei în limba română [134]).

Iată însă că, în cartea sa referitoare la „energia subtilă” [202] el se arată cu totul diferit, implicând chiar capitole referitoare la iubire, gând și puterea rugăciunii, deși influența tantrică își spune cuvântul (și de asemenea unele erori în „anatomia subtilă” prezentată) - el prezintă valoroase referiri la terapia „prin atingere”, alături de aspecte privind qigong și ayurveda – motiv pentru care am considerat necesar să-l evocăm și în subsubcapitolul de față, ca autor în terapia bioenergetică în general. El schițează prin urmare, prin sfaturile lui, acel tip ciudat de bioenergoterapeut cu o bază conceptuală dominată de tantrism, credința în maya, akasha, kundalini, dar și în fizica relativistă și în progresul tehnologic al științei actuale, alături de puterea gândului, a iubirii necondiționate, existența spiritului și a rolului său evolutiv.

Evident că nu puteau lipsi referirile la soții Doina-Elena și Aliodor Manolea atunci când vorbim despre bioenergoterapie [188, 189]/

Autori a încă 4 lucrări în afara celor citate, (dintre care 2 referitoare la radiestezie și utilizarea acestuia în diagnostic) cuplul Doina-Elena & Aliodor Manolea desfășoară o activitate intensă în bioenergoterapeutică, pe care ei o denumesc „feeling” atât practic, concret, prin consultații în cabinet propriu, cât și didactic, prin cursuri în București și în țară, în care caută să formeze după o concepție proprie, bioenergoterapeuți cât mai eficienți.

Explicația termenului „feeling” am dat-o mai înainte la încheierea referirilor privind pe marea suprasenzitivă dr. Janine Fontaine, așa că nu o vom repeta aici. Trebuie însă să mărturisim deschis, că noi nu prea agreăm termenul englezesc, preferându-l pe acela de bioenergoterapeutică sau mai simplu, bioenergoterapie.

Influențați puternic de cunoașterea orientală și extremorientală tradițională „clasică”, de știința carteziană, în special prin fizica relativistă einsteiniană și psihologie, autorii citați și-au creat un sistem terapeutic propriu din sinteza bioenergoterapeuticii „clasice” (așa cum este practică de exemplu de către marea clarvăzătoare Barbara Ann Brannen), a reflexologiei, acupuncturii, a qi-gongului și a terapiei polarității.

Partea „centrală” a acestei sinteze bioenergoterapeutice o constituie însă modul de abordare „neutral”, care nemaifiind întâlnit în nicio altă lucrare cercetată de către noi, și fără nicio trimitere

bibliografică a autorilor, trebuie s-o considerăm originală, adică aparținând cuplului Doina-Elena & Aliodor Manolea.

Trebuie să recunoaștem că nu este prea clară tehnica neutrală expusă de autori în lucrările citate [188, 189].

Autorii afirmă că prin interacțiunea componentelor energetice ale particulelor corpului, rezultă un câmp dinamic „în care are loc transformarea și deplasarea energiei”. Acest câmp denumit de către ei „neutral” este „câmpul de corespondență cu toată rețeaua neutrală a universului, a tuturor versurilor.”

Autorii caută să convingă că prin activitatea bioenergoterapeutică, are loc mărirea intensității curentului de viață al pacientului. Cităm:

„Mărirea intensității curentului de viață are ca efecte:

- Dinamizarea părții neutrale;
- Activarea centrilor receptivi magnetici;
- Stimularea circulației energetice în întregul corp;
- Folosindu-și câmpul neutral propriu, dinamizat, terapeutul scanează și induce aceeași intensitate în câmpurile electromagnetice ale pacientului.”

Nivelele pe care se orientează această scanare pot fi:

1. Nivelele particulelor, organelor, zonelor din corp, întreg corpul; astfel se realizează mica ***integrare prin partea neutrală***, care are semnificația refacerii unității funcționale și structurale a întregului corp.

2. Nivelele principalilor centri energetici.

3. Nivelele om-pământ; om-cer, realizând astfel ***marea integrare prin partea neutrală***, adică integrarea omului ca „intermediar între cer și pământ”.

În sfârșit, cu observația că, „circulația și transformarea forței vitale în câmpul neutral este legată de procesul de respirație”, aparținând cuplului de bioenergoterapeuți Doina-Elena & Aliodor Manolea, încheiem prezentarea principalelor tipuri sau variante de tratamente bioenergetice și vom aborda un alt subiect plin de neclarități: medicina holistică.

Medicina holistică (de tip „New Age”)

Termenul de „holistic” a devenit din ce în ce mai des folosit în ultima vreme, din păcate în totalitatea cazurilor întâlnite de noi până acum, abuziv, eronat utilizat.

Termenul vine din limba greacă („holon”) însemnând „întreg”, „totalitate”, „integralitate”.

În DEX-urile mai vechi [22, 23] termenul holistic sau holism nu este trecut deloc.

În DEX-ul din 1998 [203] întâlnim doar termenul de „holism” care este definit astfel:

„Holism” (Filoz.) Concepție care interpretează teza ireductibilității întregului la suma părților sale, socotind drept „factor integrator” al lumii un principiu imaterial și incognoscibil” – Din fr. Holisme.

Vedeți, iubii semeni cititori cum stăm cu cunoașterea, în fond, ce mai, cu cultura, dacă forul cel mai înalt al culturii românești, ACADEMIA ROMÂNĂ, ignoră ce înseamnă „holistic” și „holism”? Iar când vedem că termenul în discuție, după acest for prestigios, reprezentat de Institutul Iorgu Iordan, vine din limba franceză și nu din greacă, situația devine de-a dreptul ilară... Credem că am mai afirmat undeva că după acest for al lingvisticii, limba română provine din... limba franceză! Pentru el nu există proveniență greacă în limba română.

Când, prin anii 70'-80' H. Haken [204] a redescoperit *sinergetica*, drept știință a „pluridisciplinarității complete”, a „exhaustivului”, a „integralității” el a evocat, ca primă lege a acesteia ca fiind „holistica”, „holismul”, care sună așa: **„Întregul este mai mult decât suma părților sale.”**

Iată însă că această lege care demolează întregul edificiu cartezian bazat pe legea care spune că „întregul este egal cu suma părților sale” este ignorată de forul cel mai înalt al culturii române!

Cu vreo 10 ani în urmă discutând cu părintele Galeriu despre holistică, la un moment dat a exclamat: „Ia te uită! Cu o mie cinci sute de ani în urmă, Sfântul Vasile cel Mare mărturisea că Tatăl, Fiul și Sfântul Duh sunt „holon” (adică alcătuiau integralitatea Divină a Sfintei Treimi care reprezintă mai mult decât Creația Sa – spre deosebire de doctrinele panteiste în care Dumnezeu se identifică cu Creația Sa N.N.).

Prin intenția de asemănare cu Sine, după cum ni s-a dezvăluit, cum a fost realizată Creația, este evident că și aceasta are implantată în ea dinamica aceleiași legi a holisticii care îi guvernează întreaga existență. De aceea, nu apare deloc surprinzător faptul că Haken a considerat că cea mai importantă Lege a Sinergeticii este „holistica” sau „holismul” căreia i se subscrive sau include și Legea Holografiei despre care vom discuta mai pe larg în subcapitolul referitor la structura corectă a Realității.

Probabil prin efectul stârnit de reactualizarea Sinergeticii de către Haken, un număr de medici din Statele Unite și Canada apoi și din Anglia au început să dezvolte o atitudine nouă în medicină și anume *medicina holistică*.

Se pare că fără a crea o asociație specifică (cel puțin noi nu avem cunoștință de acest lucru) ei au înființat o revistă, intitulată la obiect: „Journal of Holistic Health” (adică „Jurnalul Sănătății Holistice”).

La vremea respectivă noi am reușit, cu dificultate, să intrăm în posesia unui număr de 23 copii xerox din numerele acestei prime publicații de medicină holistică apărute între anii 1979 – 1982.

Printre autorii articolelor acestei reviste au predominat bineînțeleles, medicii care au adoptat o poziție holistică, psihologi, precum dr. Robert Gerard și Robin Gordon cu o deschidere largă către integralitate, fizicieni precum prof. William Tiller de la Stanford University și dr. Steven Halpern, vindecători suprasenzitivi și clarvăzători precum chimistul Marcel Vogel și dr. Olga Worrall, preoți, precum canonicul John Roesner.

Vederile expuse s-au referit nu numai la lărgirea orizontului medical atât în diagnostic, cât și în terapeutică, dar de asemenea la refacerea punții dintre Știință (în special medicină) și Religie.

Printre autori se remarcă reprezentanți ai Indiei, precum Ram Dass, Sri Swami Rama, și Fundația Bhagwan Shree Rajneesh.

Articolul fundamental al prof. W. Tiller a fost amplu comentat atât în volumul I al cărții de față, precum și în cadrul ei, pentru ca cititorii să poată lua cunoștință direct de la formulările lui corecte și a respinge interpretări eronate ca acelea ale dr. Toni Moldovan [219], Patrick Drouot [197], W. Collinge [202] și ale altora.

Se remarcă de asemenea printre autori, dr. John Pierrakos membru „fondator” al bioenergeticii, care a lucrat cu Wilhelm Reich, precum și dr. Pierre Pannetier, „co-fondator” al terapiei „polarității” alături de dr. Reginald Stone, despre care am mai discutat în lucrarea de față.

Din păcate însă, aproape toți autorii menționați, împărtășesc în mod deschis, declarativ, vederile concepției „New Age”, care sub influența tradiției orientale și extermorientale sunt dominate de panteism.

Vom vedea mai departe care este adevărata, corecta, semnificație a holisticii, care realizează într-adevăr sau trebuie să realizeze, reunificarea Științei cu Religia.

În limba engleză cuvântul „holistic” provine de la „whole” care înseamnă „întreg”, dar și de la „Holy” care înseamnă sfânt. (Într-adevăr foarte interesant acest joc de cuvinte care imprimă cuvântului holistic această din urmă semnificație deosebită.)

Considerăm demn de interes să cităm din textul articolului dr. JOHN ERVIN [205] preot metodist, pasajul care se referă la vindecarea de către Domnul Iisus a slăbănogului de la scăldătoarea din Betesda (sau Vitezda), de lângă Poarta Oilor, potrivit cap. 5 din Evanghelia lui Ioan.

„După mine cel mai important lucru este întrebarea care i s-a pus de către Domnul Iisus Hristos. Potrivit versiunii regelui Iacob, Domnul Iisus l-a întrebat: „Vrei să te vindeci?” (mai exact „VREI SĂ TE ÎNTREGEȘTI?”) Întrebarea este raportată diferit în alte 3 versiuni moderne larg recunoscute și anume: „Dorești să te simți bine – to get well?” (N.A.S.), „dorești (vrei) să te refaci?” (recover) (N.E.B.) și „vrei să fi bine iarăși?” (J.B.). Am găsit câteva biblii școlare care au preferat versiunea regelui Iacob oricărei alteia. Fiecare versiune are meritele sale, dar LAMSA BIBLE (Biblia Lamsa) din textele aramaice PESHITTA este singura versiune pe care o consider mai pură în ceea ce privește timpul raportării și traducerea”. (În versiunea oficială a Bibliei ortodoxe române, întrebarea sună: „Vrei să te faci sănătos?” N.N.)

Într-adevăr așa cum este raportată întrebarea Domnului Iisus în versiunea citată (care în dificultatea traducerii din limba aramaică ne apare și nouă cea mai probabilă) imprimă vindecării, extraordinara sa semnificație holistică (semnificație care altfel ar trebui doar subînțeleasă). Vindecarea unui bolnav apare astfel ca un proces care implică întreaga structură a ființei sale reprezentată de toate cele 7 corpuri ale sale, în conformitate cu asemănarea omului cu Creatorul său (cele 7 corpuri ale ființei umane reprezentând asemănarea cu cele 7 „Duhuri ale lui Dumnezeu” din Apocalipsă sau cu cei „7 Îngeri ai Tatălui Ceresc și 7 Îngeri ai Maicii Pământeste” din „Evanghelia esseniană a Păcii”).

Înainte de a rezuma caracterele cele mai importante ale medicinei holistice așa cum apar ele în anexele unui număr din „Journal of Holistic Health”, revistă despre care am vorbit mai înainte, ne vom referi în cele ce urmează la câțiva autori, colaboratori la această publicație la obiect, evidențiind la fiecare, aspectele cele mai caracteristice cu care au contribuit la această mișcare medicală în penultimele decenii ale secolului XX.

Dr. JOHN PIERRAKOS [206] face parte dintre psihiatrii holistici, beneficiari ai clarvederii, considerat o autoritate în domeniul aurelor. El a studiat la Institutul din Maine cu Wilhelm Reich, iar mai târziu a condus ca director, Institutul pentru analiză bioenergetică din New York. Tot în Maine a lucrat și cu dr. ALEXANDER LOWEN [213] care a introdus termenul și conceptul de „bioenergie”.

Din păcate, asemenea altor mari personalități ale bioenergeticii, cum este de exemplu, medicul homeopat dr. GEORGE VITHOULKAS [25, 131] și dr. John Pierrakos vede ființa umană reprezentată prin 3 cercuri concentrice, exprimând cele 3 planuri ale existenței, centrul reprezentând „miezul” sau eul superior (mentalul în cazul celui de-al doilea), cercul intermediar exprimând partea „satanică” a

ființei (emoționalul pentru dr. Vithoulkas) iar partea cea mai periferică reprezentând la ambii autori, corpul fizic.

Raportându-ne la marii clarvăzători, bioenergoterapeuți, noi știm însă că în mod contrar acestor imagini, corpul fizic este înconjurat de un număr succesiv de 7 corpuri subtile, ca straturi concentrice, situație în care ***corpul fizic este centrul și nu periferia ființei!***

Mulți mari autori cum ar fi Paul Brunton, Eduard Schouré, Mircea Eliade, etc. s-au lăsat influențați (ca să nu spunem păcăliți) de psihologie, știință carteziană, ateistă, creată cu scopul desființării sufletului. În extremitatea cealaltă a influențelor, la „capătul opus” cum s-ar zice, se află panteismul oriental și extremoriental, care grefat pe maya, „marea iluzie” și „principiul nedeterminării” al lui Heisenberg (aparținând altui reducăionism științific și anume acela al relativității einsteiniene) a transformat Divinul în „câmp fundamental energetic – informațional și sufletul omului, „bucățică” din Acesta.

Psihologul ROBIN GORDON [207], prin cele exprimate în articolul său depășește în mod plăcut surprinzător condiția sa de psiholog, evidențiind ca factor al patologiei generale umane, „separarea” sau „izolarea” celor 3 părți care îi compun ființa pe care el o reprezintă printr-un singur triunghi echilateral (interesantă intuiție a asemănării cu Divinul) și anume fragmentarea laturilor triunghiului: corpul, mintea și spiritul, Orice întrerupere din comunicarea dintre aceste „laturi” constituie o cheie către patologia specifică fiecărui nivel sau plan. (Vom vedea în capitolul următor subcapitolul referitor la structura reală a ființei umane, că și noi vedem toată patologia psihiatrică, drept rezultat al lipsei de comunicație, a unor „blocaje informaționale” dintre diferitele corpuri subtile care alcătuiesc ființa umană.

De asemenea nu putem să nu fim de acord cu Robin Gordon în două importante afirmații ale sale:

- Prima privind ființa umană:
„Deși noi suntem Ființe Spirituale într-un corp animal, noi nu putem niciodată spera a atinge o perfectă acrodare sau contopire cu partea de Dumnezeu a noastră înșine până la sfârșitul lungii călătorii. ***Acele persoane care susțin să fi realizat sau trăit „Conștiința Cosmică” fie că s-au înșelat, fie că nu știu ce înseamnă aceasta.***” (subl.ns.)
- Precum și : „Permite-ți-mi să spun acum: ***nu există, n-a existat și nici nu va exista vreo scurtătură către dezvoltarea spirituală sau iluminarea. Cei care persistă în a crede astfel, sunt naivi, iar cei care aleargă după aceasta, sunt în real pericol de a se autovătăma.***” (subl.ns.)

„Umanitatea de azi a pierdut aproape total legătura sa cu rădăcinile sale ancestrale și spirituale: ea nu mai știe de unde vine și încotro merge, iar sensul scopului său este încâlcit și confuz. La gradul ignoranței sale și al simțului apărării (izolării), ea rămâne credincioasă lui „acum” și „aici” asemenea unui om agățat de o plută ca să nu se înece. Ea se roagă la un Dumnezeu material (Unul Care îi va da sănătate, avere, etc.). Omul de azi crede că posesiunile sale îi dau siguranță, purere și prestigiu printre ceilalți. Nu este prea mare deosebirea de evreii care se închinau la vițelul de aur la picioarele muntelui Sinai, când au crezut că au pierdut conducătorul lor. Când omul a pierdut lumina interioară (valorile calitative), el trebuie să fi orbecăit în întuneric fără ea (cantitate materială).”

Merită de asemenea să evocăm o observație a acestui autor, care deși privește numai în corpul fizic este în contextul holistic:

„În cercetarea pe sute de bolnavi, inclusiv mulți tineri, eu am observat blocări importante fie în artere, fie în vene sau chiar, încă mai obișnuit, în patul capilar, ca rezultat al grupării sau agregării hematiilor și planchetelor sanguine.”

„Aceste blocări reduc furnizarea de oxigen și nutrienți către celulele hrănite de aceste vase de sânge și împiedică eliminarea deșeurilor. O lungă perioadă de timp organele alcătuite din acele celule suferă și în final se prăbușesc. Simptomele rezultante sau boala, pot să nu comporte nicio asemănare cu tulburarea circulatorie, deși aceasta poate fi cauza primară. Rezistența la îmbolnăvire este alcătuită din atât de mulți factori, încât atunci când omite a fi eficace, este greu de a preciza cauza inițială.”

„Extrema dependență a tuturor structurilor corpului una de cealaltă, subliniază superficialitatea (lipsei de temei) în încercarea de a înțelege tulburarea sau îmbolnăvirea ca un eveniment la unul sau două organe sau zone ale sistemului. Sistemul nervos, sistemul circulator și mediatorii chimici ai glandelor endocrine, furnizează aproape instantaneu schimburi de informații de la o regiune la alta. Este aproape imposibil de a izola un eveniment, pentru a-l feri de influența altor structuri de la distanță.”

Dr. ROBERT GERARD [208] este reprezentantul tipic al mișcării medicale holistice de tip „New Age”. El grefează ezoterismul panteist oriental pe psihologie căreia încearcă să-i lărgască orizontul. Chiar în textul lapidar de prezentare se arată că dr. Gerard a introdus psihosinteza în Statele Unite în 1955. Prin aceasta el consideră că a realizat o „psihologie integrală (adică depășind cadrul cartezian) prin combinarea considerării conștiinței a lui GESTALT (indiferent înțelegerea), tehnica psihosintetică a integrării și înțelegerea jungiană a simbolismului, combinată cu tehnicile meditative din tradițiile estice și vestice”. În context se subînțelege că o astfel de tehnică de vindecare este esoterică.

Referindu-se la actul terapeutic prin această tehnică dr. Gerard spune: „Cu cât este mai înalt nivelul vibrator al ființei vindecătorului, cu atât mai înaltă este frecvența energiei pe care el este capabil s-o transmită sau s-o recepționeze fără distorsiuni. Și cu cât este mai mare puterea (forța) potențialului vindecător, cu atât mai ridicată este calitatea acelui potențial vindecător.” „Astfel, nu este chiar tehnica cea care contează, ci calitatea ființei practicianului.” (adică a vindecătorului N.N.) (Cum stau într-adevăr lucrurile vom afla în discuțiile pe care le vom face în capitolul următor).

În ciuda incorectitudinii unor aspecte fundamentale din concepția dr. Gerard legate de influența New Age, nu putem să nu fim de acord cu următoarele două observații ale sale:

- **„Destinul ființei umane este de a deveni integrat: un om de știință mistic sau un mistic științific; un vindecător mistic și un vindecător științific”** (o frumoasă și corectă expresie holistică, N.N.)
- **„Energia iubirii transpersonale (aceea pe care noi o numim necondiționată N.N.) este aceea care este real vindecătoare** (subl.ns.) iar pentru a avea acel curent prin dumneavoastră, dumneavoastră să trăiți într-o astfel de stare în care să vă antrenați permanent pentru a ridica conștiința dumneavoastră la un nivel transpersonal.” (El diferențiază corect iubirea transpersonală de cea personală, egoistă, care provine din plexul solar. Poate fără să-și dea seama, o diferențiază și de dragoste, care este legată de prima chakră de la capătul inferior al coloanei vertebrale.)

Dr. HAROLD BLOOMFIELD [209] este cel mai tipic reprezentant al mișcării New Age și al medicinei holistice din cadrul acesteia.

Perfecționarea lui ca psihiatru „holistic” s-a produs, de bună seamă sub influența calificării în Meditația Transcendentală obținută de la cursurile lui Maharishi Mahesh Yogi în 1973.

Este interesant, așa după cum rezultă din lectura textului articolului său, cum dr. Bloomfield, își extinde conceptul în planul spiritual, fără a renunța de pildă la antibiotice sau operații pe creier când este nevoie, deci el vede medicina holistică completând vechile concepții terapeutice și nu substituindu-le cu altele noi.

O observație a dr. Bloomfield care justifică pe deplin necesitatea dezvoltării holistice a medicinei este următoarea: „În ciuda afluenței extraordinare și a pașilor mari făcuți în știința medicală, găsim că în multe direcții sănătatea noastră (adică a americanilor N.N.) în prezent este în curs de deteriorare.

Între șaptezeci și optzeci la sută dintre pacienții care vin la cabinetul unui generalist, prezintă îmbolnăviri neidentificabile organic.”

După el, cei patru factori principali ai sănătății holistice sunt: „reducerea stressului, condiția fizică, nutriția și autoresponsabilitatea. Condiția fizică la rândul ei are trei componente: flexibilitatea, rezistența și puterea. Nutriția este considerată lapidar, dar corect: cât mai aproape de natură.

În fine, pentru a vedea părerea dr. Bloomfield privind mișcarea sănătății holistice să dăm cuvântul autorului referitor la contextul social.

„Aș dori să închei dându-vă o imagine, pentru a vă exprima cum văd eu sănătatea holistică într-un context social. Sănătatea holistică n-a crescut brusc din ea însăși. Ea face parte dintr-o idee căreia i-a venit timpul. Ea este mai mult decât atât. Sănătatea holistică face parte dintr-un proces istoric care a devenit mai evident în ultimii 10-20 de ani. Eu sunt sigur că noi o putem urmări în toate etapele istoriei, la apariția minții, a spiritului uman. Noi toți suntem martorii ridicării minții deasupra mușchilor a învățării unui proces incredibil, care este pe cale de a deveni conștient că „sunt aici să învăț regulile și legile care stau la baza ființei aici într-un corp cu o minte și cu legături” și legătura noastră cu procesul creator la care noi am fost participanți tot timpul. Acest proces a luat multe forme – noi l-am denumit mișcarea potențială sau conștiența ecologică și într-un aspect ea a însemnat: „faceți dragoste, nu război”. El ne-a antrenat în diferite moduri, dar permiteți-mi să subliniez că el aparține tuturor. El aparține oricui și fiecăruia dintre noi și noi avem de învățat o enormă cantitate de la toți oamenii și toate grupurile, pe măsură ce ne dezvoltăm în această sănătate, fericire și regenerare spirituală peste tot în lume. Să depășim propriile noastre limite și să ne introducem într-un grad mai mare al unității și să ne gândim de asemenea la o mai veselă simplitate.”

Marea vindecătoare OLGA WORRALL [210] cunoscută în întreaga lume este tipul cel mai reprezentativ al terapeutului holistic de tip „New Age”, combinând manevrele palmare de polaritate cu rugăciunile sau cum s-ar zice, bioenergoterapia cu vindecarea spirituală (aceasta din urmă, după propria sa expresie – vom vedea însă în subcapitolele următoare cum vedem noi vindecarea spirituală propriu-zisă, în încercarea, trebuie să recunoaștem, dificilă, de a o diferenția de cea de tip „New Age”).

Referindu-se la „unirea dintre vindecarea spirituală și știință”, ea spune: „Am lucrat și gândit mult în această direcție și ***cred că în curând știința și religia se vor unifica și atunci va lua naștere Medicina Holistică în adevăratul sens al cuvântului.***” (subl.ns.)

Ea arată că în antichitate preoții erau și vindecători, nu numai teologi. „Apoi ei au rămas numai teologi și au umbrat vindecătorii”.

„Puterea minții și influența ei asupra gândirii omului sunt în prezent recunoscute ca factori importanți de menținere a unei bune sănătăți, iar filozofia spirituală ne dă mijloacele cu care să

realizeze acest obiectiv: vindecarea omului întreg. Terapia spirituală și terapia medicală sunt companionii necesari și lucrează armonios împreună. Nu există niciun conflict în cele două.”

În micul articol citat al lui dr. Olga Worrall, ea îl prezintă și pe soțul său AMBROSR, (care manifestă de asemenea calități vindecătoare spontane) și care crede că „subiectul vindecării spirituale trebuie cercetat, nu printr-o atitudine religioasă, ci printr-o abordare științifică”.

De asemenea în modul cel mai lapidar, ea ne prezintă vindecarea unui peștișor, a șoldului zdrobit al unei găini, a unui sugar cu o gaură congenitală în inimă și a unui copil cu o inflamație pe creier, confundată (chiar la tomograf!) cu o tumoră. În toate cazurile relatate, atitudinea ei terapeutică a fost ținerea mâinilor sau îmbrățișarea, rugăciunea și imaginarea puternică a mișcării sănătoase perfecte, a subiectului tratat.

Dr. Olga Worrall evidențiază clar extraordinara importanță a imaginației. Ea zice: **„Secretul vindecării este imaginarea. Imaginează-ți ce-ți dorești!”** (subl.ns.)

Dr. WILLIAM PARKER [211] încheie șirul personalităților pe care am considerat necesar să le evocăm în cadrul medicinei holistice de tip „New Age”. Dr. William Parker constituie acea ciudată combinație (aparent holistică) între psihologul cartezian (calitate în care a fost directorul Clinicii Universitare Redlands și în final consultant la Clinica Medicală Mac Arthur, Irvine, California) și preotul (probabil metodist) pentru Biserica Comunității la The Bay în Newport Beach, California.

Referindu-se la cele 4 „aspecte păgubitoare ale personalității” omului, el arată că acestea sunt: complexul inferiorității, teama vina și resentimentul sau ostilitatea.

El arată că „În orice mare, severă tulburare sau boală pe care o trăim în prezent clinic, există o problemă a iertării.”

De asemenea adaugă: „Nu priviți la Dumnezeu pentru a vă ierta, deoarece Dumnezeu nu vă judecă sau vă condamnă. ***Dumneavoastră trebuie să vă iertați.***”, precum și: „Nu poți rămâne sănătos și să-ți păstrezi vinovăția și ostilitatea, deoarece ești pe cale de a merge împotriva legilor Universului, unde după cum ne-a spus Einstein, Universul este prietenesc; el ascultă de legi; el este dependent; el a fost construit în calitățile sale naturale vindecătoare pe care le are. Astfel dacă se întâmplă ceva greșit cu sistemul dumneavoastră imunitar, care este agentul natural de vindecare, aceasta poate fi teama dumneavoastră nerezolvată și resentimentul și vina.” (Evocarea lui Einstein în modul exprimat mai înainte ne apare destul de surprinzătoare. Noi știm că marele savant a fost ateu toată viața sa și de-abia cu puțin timp înaintea morții și-a revizuit atitudinea față de Divin N.N.)

Suntem de acord cu dr. William Parker că „există multe persoane care se autotintitulează „holistici”, dar ei nu sunt în realitate holistici; ei sunt holistici numai cu numele”.

De asemenea suntem de acord cu următoarea observație a sa:

„Dacă putem reține conceptul că noi suntem mai mult decât fizic, că noi suntem mai mult decât mental, că noi suntem ființe spirituale, am fi inevitabil determinați de a descoperi noi resurse în noi înșine. Noi avem o nouă apreciere a noastră înșine și am avea dezlănțuită o putere la care n-am visat niciodată. Medicul curant sau clinicianul sau aparținând oricărei alte discipline în abordarea holistică, au responsabilitate față de pacient de a-l ajuta să înceapă conștientizarea (deșteptarea) noii sale proprii imagini sau a unor noi relații integrale cu viața; pe scurt, o modificare a conștiinței.”

„Sănătatea și boala nu sunt forțe opuse. (Aici nu suntem de acord. Cel puțin nu cu modul cum a fost exprimată N.N.) **Boala nu este o forță în ea însăși, ci este sănătate în luptă (pentru existență). În boli și tulburări integritatea (întregul) cuiva este numai parțial exprimată, deoarece este contrariat și frustrat. Noi suntem întotdeauna un întreg, dar nu ne dăm seama.**” (subl.ns.). Indiferent de cunoașterea noastră, noi suntem creaturi întregi (complete, integrale = holistice). Noi nu putem dovedi acest lucru prin raze X sau cu o electrocardiogramă pentru că întregul (holisticul) nu poate fi văzut precis deoarece este un lucru spiritual, un lucru transcendent. Noi vedem orice avem nevoie să vedem când privim la corpul nostru **dar există o energie Divină de care este construit și susținut corpul.** Noi numim această energie, viață, iar viața nu se tulbură, nu se îmbolnăvește”. (Aici dr.W.Parker face o confuzie între viață și bioenergie, deoarece aceasta din urmă alimentează viața, o susține. În ceea ce privește afirmația că sănătatea și boala nu sunt forțe opuse, este ca și cum am spune că entropia și negentropia – adică „antientropia” – nu sunt în opoziție. Credem că aceste confuzii provin din conceptul New Age care din păcate stă la baza acestor avangardiști ai medicinei holistice).

Concluzia dr. W. Parker (cu care nu putem fi decât de acord) este că „Orice vindecare poate fi grăbită dacă noi ne modificăm propria noastră imagine limitată (despre care am vorbit la început). Teama, inferioritatea, vina și resentimentul, trebuie diminuate sau înlăturate”.

MARCEL VOGEL [212] este fără îndoială cea mai extraordinară personalitate din cadrul mișcării medicale holistice a New Age. Alături de Olga Worrall el este printre cei mai mari vindecători holistici ai Statelor Unite. Două evenimente ale vieții sale au imprimat extraordinarul personalității : după cum povestește în articolul citat, în copilărie s-a aflat de 3 ori în moarte clinică datorită a două atacuri de penumonie și a treia oară ca urmare a unei mastoidite acute, situații în care a trăit stările de dedublare, de decorporalizare descrise de Moody, iar la 11 ani, aflându-se la meditație în biserică i s-a făcut cunoscut printr-o voce din „interiorul ființei sale” care va fi teza sa de doctorat în chimie, precum și tema de studiu ca cercetător chimist, viziune realizată ulterior întocmai.

Dacă n-ar fi avut o activitate științifică de prim rang prin care a obținut numeroase patente pentru dispozitive electronice și magnetice și pentru activitatea sa de la acceleratorul nuclear de la Stanford, am putea pune la îndoială uimitoarele sale afirmații (desigur pentru știința materialistă carteziană), rezultat al cercetărilor sale de peste 50 de ani în domeniul „psihicului” uman.

După cum se arată chiar în nota de prezentare a autorului de către editorul lui „Journal of Holistic Health”, „el a efectuat cercetări de pionierat în utilizarea plantelor ca transductoare pentru puterea gândului și la perfecționarea cristalelor ce trebuie folosite în vindecare”.

Este evident că pentru orice cititor este un real beneficiu redarea în cele ce urmează a 3 fragmente din articolul citat, care exemplifică foarte bine afirmațiile noastre de mai sus :

„minteă umană există atât în interiorul corpului, cât și în afara sa și este controlată de respirație. Când respirația este corespunzătoare, regulată, se poate crea o undă de pulsație (de formă) care poate pătrunde în orice parte a universului în care cineva dorește să fie sau să lucreze cu acesta ; a fi pe acest plan terestru sau în ceruri. Acum două mii de ani, un Om a venit pe lume cu scopul de a aduce această cunoaștere despre puterea pe care noi o avem ca ființă omenească. Numele Omului a fost Iisus Hristos. El a deschis poarta eliberării omului de ființă controlată și mișcată prin regulamente; de ființă manipulată de reguli făcute de om; eliberat făcând un singur lucru : să se iubească pe sine și semenii săi. Noi suntem făcuți „după chipul și asemănarea lui Dumnezeu”. Este acel grăunte divin din fiecare dintre noi care, când este activat prin iubire și bunăvoința de a servi corespunzător, face să fim atașați de o sursă infinită de energie : ***orice se poate realiza în acel moment.***”

„...Există energie legată de gândire; când cineva își pulsează gândirea, acea gândire devine coerentă și această coerență are puterea unui laser. Ea acționează la distanțe enorme și poate transporta și transmite gândurile noastre, fie ele pozitive sau negative, au impact unul asupra altuia și asupra universului”.

„...Același tip de energie pe care l-am discutat în paragraful precedent, poate fi injectat în cristale. Am consumat 9 ani de studiu cu privire la forma, conturul și pulsația cristalelor. Printr-un control corespunzător al respirației se poate începe a introduce în cristal un ritm pulsatoriu; ritmul pulsatoriu poate fi modulat prin gând și injectat în spațiu. Se poate realiza un câmp foarte îngust sau un câmp foarte larg; el devine un ***laser mintal. Laserele sunt amplificatoare de lumină, produse prin stimularea emisiei de radiație. Când o radiație, fie lumină, microunde sau sunet, începe să se amplifice pe sine însăși, acea energie devine coerentă. Ea capătă o calitate unică și anume, capătă o extraordinară putere de pătrundere și începe să depășească legile normale electromagnetice pe care le aplicăm chimiei și fizicii***” (subl.ns.).

O examinare foarte atentă a modului de exprimare din spusele lui Marcel Vogel, în special cele referitoare la Domnul Iisus, scoate la iveală credința într-o imagine panteistă a Divinului, fapt caracteristic conceptului „New Age”, motiv pentru care am și încadrat această mare personalitate în medicina holistică de tip New Age.

Sunt de reținut pentru cercetători experimentele cu plantele prezentate de Marcel Vogel în suficient amănunt pentru a putea fi repetate.

În fine, poate că nu există o mai bună rezumare a ceea ce înseamnă medicina holistică de tip New Age, decât rezumatele din anexele A și B prezentate mai jos din unul din numerele revistei „Journal of Holistic Health”. Nu dispunem decât de traducerea noastră făcută pe o copie xerox a acestor anexe, aparținând unui articol cu titlul probabil „Vindecarea spirituală – Spiritul sănătății holistice” din 1982. Nu cunoaștem numele autorului sau alte amănunte.

**Alte terapeutici neîcadabile în clasificările abordate până aici :
„Bowtech”, „Su Jok”, „acupunctura cu ventuze”, „laseroterapia”,
bioenergoterapeutului George Fetică , vindecarea pranică.**

În cele ce urmează prezentăm sumar o serie de terapeutici foarte diferite între ele și de cele prezentate până acum.

Terapeutica „Bowtech”

Terapeutica „Bowtech” utilizează o tehnică inventată de Thomas Ambrose Bowen (de unde provine și numele), asemănătoare masajului și a fost și este utilizată în clinica Bowen din Geelon, Victoria, Australia, încă din anii '50. Din 1989 ea s-a răspândit în întreaga lume.

Adepții ei spun că este o tehnică ce stimulează organismul să se autovindece.

„Mișcările” Bowen stimulează proprioceptorii și fibrele senzoriale de la periferia sistemului nervos. Aceasta încurajează organismul să se reechilibreze și să se întoarcă la starea naturală de sănătate. Proprioceptorii se găsesc în țesutul conjunctiv, mușchi, tendoane, ligamente și fascie.

Deplășările osoase se realiniază – deși nu se execută nicio manipulare a articulațiilor sau oaselor, ca în chiropractic. Tensiunile musculare și încordările se elimină și circuitul limfatic normal se restabilește – deși nu se masează mușchii ca în masajul terapeutic.

Meridianele energetice se restabilesc imediat – deși practica nu se bazează pe meridiane și nu se aseamănă nici cu acupunctura, nici cu presopunctura.

Cu fiecare mișcare Bowen, fascia este angrenată și „deranjată” pentru scurt timp, dar nu este detașată prin forță. Când aderența fasciei este diminuată iar țesutul conjunctiv cicatrizat se înmoaie și se contractă, fascia își reduce contracția. Structurile musculo – scheletale devin capabile să-și mărească capacitatea de mișcare și să-și folosească tot potențialul de forță și în plus, nervii, vasele de sânge și nodurile limfatice, situate în aceste țesuturi relaxate, funcționează optim.

Prin întinderea fibrelor de collagen și modificarea țesutului conjunctiv, prin mișcările Bowen de mică intensitate, nonciceptorii aflați în fascie și țesut conjunctiv sunt stimulați să transmită un impuls de neagresiune prin sistemul nervos central, la cortex, iar cortexul recunoscând această informație, inițiază procesul de vindecare pentru această etapă reparatorie. Se va transmite un mesaj, prin fibrele aferente, pentru înlăturarea inflamației și relaxarea fibrelor musculare și a țesutului conjunctiv.

Nonciceptorii sunt în mod special sensibili la stimulii agresivi, care afectează sau au potențial de a afecta țesuturile. Aceștia se numesc uneori și receptori de durere, dar acest termen este înșelător, deoarece durerea este interpretată la un nivel superior, cerebral . Nonciceptorii sunt amplasați în aproape toate țesuturile corpului, dar sunt foarte numeroși în fascie, o membrană de țesut fibros care înfășoară, înconjoară, susține și ridică mușchii, țesuturile și organele corpului. Fascia crează un spațiu între fiecare grup de mușchi, mușchi individuali și fibre individuale, până la nivel microscopic, permițând o mișcare optimă și sănătoasă a fluidelor către toți mușchii și toate articulațiile corpului.

Când apare o leziune a corpului, cum ar fi o fractură a degetului de la picior, nonciceptorii transmit un răspuns reflex, cu 70 – 120 metri / secundă, de-a lungul fibrei aferente, până la thalamus, localizat în creier. Această informație este apoi prelucrată de cortex și ulterior transmisă înapoi, prin intermediul diferitelor fibre, la locul traumatizat, pentru a începe procesul de vindecare, prin contractarea mușchilor și începerea procesului inflamator în zonă.

O explicație alternativă

Procedura Bowen activează următoarele mecanisme de autovindecare :

1. Reflexul de contracție : majoritatea mișcărilor se realizează la origine, pe inserția sau corpul mușchilor, unde sunt localizați receptorii celulelor golgi, informând sistemul nervos despre starea de tensiune, alungirea sau contracția țesutului musculotendinos Acești receptori sunt stimulați în timpul mișcărilor de „solicitare” și „rolare” ale tehnicii Bowen. În cazul

unui circuit durere – mușchi – spasm, putem întrerupe acest cerc vicios prin schimbarea stimulilor primiți de sistemul nervos.

2. Proprioceptorii articulațiilor : toate mișcărilor executate în jurul unei articulații afectează direct articulația, capsula și ligamentele, care sunt puternic enervate cu proprioceptori. Si în acest caz, stimulii vor fi primiți de către sistemul nervos, invitând la normalizarea funcționării articulației, fără a fi nevoie de o manipulare în forță.
3. Fascia : fiecare mișcare Bowen este efectuată la nivelul superficial al fasciei și afectează relația dintre fascie și nervii, mușchii sau tendoanele ce sunt mobilizate. Fascia joacă un rol important în coordonarea musculară, aliniamentul postural și integritatea structurală și funcțională. Toate acestea vor fi afectate în mod negativ, deoarece în urma unui traumatism, fascia va deveni rigidă, contractată, torsionată și deshidratată, așa cum demonstrează lucrările Idei Rolf și a multor alți osteopați. Ca rezultat direct al unei ședințe Bowen, se observă adesea slăbirea aderenței, înmuierea țesutului afectat și îmbunătățirea posturii și a mobilității, fără imobilizare forțată sau întindere.
4. Reechilibrarea sistemului nervos autonom (SNA) : se pare că Tehnica Bowen are cel mai important și profund efect în această zonă, unde este guvernat mecanismul de autovindecare al organismului. SNA controlează peste 80% din funcțiile corpului și este foarte sensibilă la factorii externi de stress. Majoritatea oamenilor trăiesc astăzi într-o constantă stare de stress și hiperstimulare a SNA. Vindecarea apare atunci când SNA trece de la dominantă simpatică, la cea parasimpatică. Tehnica Bowen activează ca un catalizator pentru această schimbare; în timpul ședințelor, pacienții adesea adorm sau cad într-o stare de profundă relaxare, auzindu-se cu putere peristaltismul. Aceasta indică trecerea către dominantă parasimpatică, cu reducerea stressului la nivel profund. Aceasta poate explica de ce, doar câteva ședințe Bowen, reactivează frecvent procesul de însănătoșire, atunci când convalescența în urma bolilor sau intervențiilor chirurgicale stagnează sau se află în stadiu de platou.

5. Punctele Trigger: multe din mișcările Bowen se suprapun sau coincid cu localizarea punctelor trigger, recunoscute. Prin eliberarea acestor puncte trigger, se înlătură senzația de durere și se ameliorează mobilitatea articulațiilor și coordonarea musculară.
6. Punctele de acupunctură și meridianele: majoritatea mișcărilor se suprapun peste punctele de acupunctură, iar unele cuprind chiar două sau trei meridiane dintr-o dată. Practicienii de acupunctură au corelat indicațiile și efectele mișcărilor Bowen cu punctele corespondente din acupunctură. Aceștia au comentat și asupra schimbării imediate a pulsului de acupunctură, ca răspuns la mișcări și proceduri. Suprapunerea acestor două sisteme explică componenta energetică extrem de puternică a tehnicii și efectul său asupra organelor interne.

Afecțiunile care răspund foarte bine la Bowtech sunt :

- Umăr înțepenit;
- Probleme la genunchi;
- Luxație a gleznei;
- Migrene – Dureri de cap;
- Stress – Tensiune;
- Simptome asmaticice și Bronșite;
- Dureri de spate – Sciatică;
- Imobilitate a gâtului;
- Leziuni datorate activității sportive;
- Atacuri cerebrale;
- Alergii de primăvară;
- Probleme renale;
- Oboseală acută și cronică;
- Incontinență nocturnă.

De asemenea s-au raportat ameliorări în următoarele afecțiuni :

- Scleroză multiplă,
- Paralizie cerebrală,
- Paralizie facială periferică,
- Distrofie musculară,
- Oboseală Cronică,
- Mialgie fibrinoasă,
- Atac cerebral și
- Boala Parkinson

„Su Jok”

„Su Jok” este o terapie specific chinezească extrem de complicată ca teorie pentru că se bazează pe toate aspectele filozofiei chineze bazate pe Tao. Ca tehnici are asemănări atât cu reflexoterapia, cât și cu acupunctura fără să se identifice cu nici una din acestea.

Ea se bazează pe antagonismul Yin / Yang, pe principiul celor 5 elemente (pământ, apă, aer, foc, lemn), pe gradele de umiditate, pe proiecțiile corpului și organelor pe mâini și picioare și pe meridianele de acupunctură.

Su Jok identifică o serie de puncte specifice atât pentru tonifiere, cât și pentru dispersie de pe tegumentul degetelor de la mâini și de la picioare.

Terapeuții Su Jok folosesc o aparatură electronică de proveniență rusă pentru identificarea și măsurarea acestor puncte amplificate electronic.

Inedit în Su Jok este „semințoterapia”, adică terapia cu semințe, utilizate după asemănarea fizică a acestora cu diverse organe ale organismului uman. De exemplu, semințele de fasole seamănă cu rinichii, cele de călin cu inima, cele de hrișcă cu plămânii, cele de piper negru cu ochii, cele de struguri cu pancreasul și nucile cu creierul.

Semințele se pun pe meridianele de acupunctură, pe punctele și zonele corespunzătoare diferitelor afecțiuni și sunt lipite cu fâșii de leucoplast și se țin până la dispariția simptomelor respective, în fapt, până la echilibrarea energiilor, măsurată cu aparatura electronică amintită mai sus.

„Acupunctura cu ventuze”

Este o variantă a acupuncturii care utilizează binecunoscutele ventuze din sticlă din terapia populară. Ventuzele se pun pe punctele de acupunctură în loc de ace.

„Laseroterapia” bioenergoterapeutului George Fetică

Este un procedeu terapeutic utilizat de bioenergoterapeutul George Fetică, inventat de el. Termenul îi aparține.

El utilizează ventuzele din sticlă în număr de 15 până la 30 pe care le energizează prin pase bioenergetice și le aplică pe punctele și zonele cu probleme ale pacienților. După aprecierea domnului George Fetică metoda dă rezultate deosebite pentru probleme ale sistemului osos (probleme grave ale

coloanei vertebrale), ale sistemului nervos, dar și ale ficatului, pietre la rinichi, etc., în general pentru întregul organism, mai puțin probleme ale ochilor.

Metoda ar putea fi considerată o variantă inedită a procedeeelor bioenergoterapeutice.

ANEXA A. *Procedeu pentru Vindecarea spirituală.*

În Vindecarea spirituală – Spiritul sănătății holistice, am evidențiat sugestii pentru vindecare și ce trebuie evitat. Vă sugerez acum un procedeu:

1. Urmăriți evoluția spirituală a pacientului, îndeosebi temerile (fricile) și frustrările, căutând cauzele pe cât posibil, având în vedere că problemele psihologice ar trebui abordate de un terapeut calificat.
2. Transmiterea mentală, vizuală și spirituală cât mai mult posibil din această informație către Sursa Creatoare spirituală din care vine viața, ca și cum dvs. ați tipări (imprima) cuvintele și imaginile prin televiziune.
3. Căutați direcția către Sursa Întregii Iubiri și vieți despre care ne-a vorbit Domnul Iisus că este în noi, deoarece noi suntem creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.
4. Orientați iubirea vindecătoare de la Acea Sursă, ca și din inima Dvs., mintea dvs. și ființa dvs. totală. Dumneavoastră sunteți o sursă completă de transmitere, mâinile dvs., inima dvs., și mintea dvs. capabile de transmitere de energie iubitoare tuturor ființelor vii.
5. Acordați spiritul dumneavoastră cu cel aflat în nevoie. Dumneavoastră puteți căuta această acordare întocmai ca la radio și televiziune. Ea necesită practică, dar dvs. aveți toate cele necesare. Utilizați credința dvs., speranța și iubirea, cerând ca dvs. să fiți utilizați la acordare. Harry Edwards și mulți vindecători pot simți durerile suferite de cel aflat în nevoie, în propriile lor minți și corpuri. Întreaga simțire este transmisă prin Conștiința Unică, care este nelimitată ca potențial.
6. Cereți să fiți pus în legătură cu cineva în nevoie, în totală unitate după Legea Unicului, care este o manifestare a Creatorului. Caută armonia totală.

7. Imaginați-vă Lumina Vindecătoare intrând în cel în nevoie, înconjurându-l total, indiferent de întuneric, ieșind teama din acesta, până ce este complet umplut cu lumină clară, care transportă toate culorile după cum se mișcă.
  8. Plasați mâinile dvs. pe zona afectată creând o polaritate cu mâna stângă pe partea frontală (adică din față N.N.) a zonei afectate și cu dreapta în zona distală (opusă) acesteia sau în spatele zonei frontale, trimițând iubirea dvs. canalizată prin chakre unde este posibil.
  9. Imaginați-vă orice dezvoltare sau anormalitate devenind normală și vindecată.
  10. Dacă o articulație sau membru este imobil (ă) sau limitat (ă), mișcați-l (o) ușor, cu sugestia ca bolnavul s-o facă el însuși foarte bine. Nu forțați niciodată nicio mișcare – numai ajutați mișcarea printr-o acțiune ușoară. Mișcarea în sus și în jos, sau într-o poziție normală este de obicei posibilă și adesea răspunsul este spectaculos. Fluxul vindecător al spiritului trece de la spiritul bolnavului prin creierul, nervii și mușchii acestuia regenerându-i.
  11. Lasă atitudinea ta să fie de iubire către Sursa întregii Iubiri. Dumnezeu este iubire, orice idee sau concepție ai avea despre această problemă. Există o energie creatoare infinită care se mișcă de la și spre frumos. Ea este singurul adevăr și adevărul este mai frumos decât cerul, norii, florile, care sunt create încontinuu.
  12. Dumneavoastră sunteți frumusețea. Cuprinsă în fiecare celulă există o frumusețe cuprinsă în tine, adresată întregii creații, care este desfășurată (emisă) din iubire către perfecțiune și frumusețe. Acum noi nu vedem decât reflecțiile, dar noi toți va trebui să vedem adevărata și frumoasa iubire Care ne-a făcut, față în față.
- Dumnezeu este iubire. Dumnezeu este bun. Iubirea este adevăr. Aceasta este tot ce știm sau avem nevoie de a ști.

ANEXA B. Evidențierea a ceea ce cunoaștem. Experiențele vindecătorilor și ale grupului.

Ce știm din punct de vedere științific?

A. Manevre de magnetizare cu mâinile („Laying – on – of – hands”).

1. Minte poate trimite sau transmite „ceva” prin mâini, care îmbunătățește sângele bolnavilor. Dolores Krieger.
2. Această energie poate modifica structura moleculară a apei. Olga Worrall- Marcel Vogel.
3. Există un flux evident a ceva vizibil în fotografia Kirilian din mâini la obiect. Thelma Moss, Stanley Krippner.
4. Iisus ne-a zis „crede” (a gândi Dumnezeu – Abba – poate face aceasta) și „magnetizează” („lay on hands”). Credința va mișca obiecte – „munții”. Uri Geller mișcă metalul.
5. Anumite personalități au energii neobișnuite când sunt fotografiate.
  - 5.1. Fotografiile de nuntă ale Olgăi Worrall, arătând distorsiuni ale luminii.
  - 5.2. Razele X ale lui Edgar Cayce – atârând 2 fracturi de membre, când a fost numai unul implicat.
6. Există aparate care acum măsoară emanațiile („aurele”) vizibile clarvăzătorilor – Valeria Hunt – asemănătoare electroencefalogramelor.

B. Vindecări la distanță

1. Experiența personală
  - 1.1. Călugărițe în Asia – vindecare raportată. Rugăciune la Los Angeles.
  - 1.2. Soția ciobanului în Nebraska vindecată, concomitent cu rugăciunea în Los Angeles.
  - 1.3. Tânără femeie vindecată în Lausanne, Elveția, concomitent cu rugăciune în Los Angeles.

- 1.4. Călugăriță raportată de Francis Mac Nutt, care a vindecat multe
cancere prin telefon.
- 1.5. Tânăr vindecat de cancer în Houston concomitent cu rugăciune la Los
Angeles.
2. Rapoartele lui Olga Worrell de vindecare la distanță în timp liniștit.
3. Rapoartele lui Harry Edwards. 7 cărți pline. Vezi bibliografie.
4. Experimentele Rhine la Duke University ghicindu-se 3 simboluri. Timpul și
distanța neconcludente.
5. Vindecările lui Kuhlman raportate înainte și după serviciul Divin și în avioanele
venind la întâlnirea cu el.

C. Fenomene însoțind vindecarea

1. Căldură în zonă. În întregul corp. Căldură în mâini. Harry Edwards spune că
nu este o căldură fizică, ci spirituală.
2. „Zbârnâit”, „curent electric” prin corp. Fenomene asemenea electricității.
3. Adesea nicio senzație, nici de către vindecător, nici de către vindecat.
4. Lipsă de conștiință. „Rămânând în spirit”. Nu-i hipnoză?
5. Vindecările lui Kuhlman raportate înainte și după serviciul divin și în
avioanele venind la întâlnirea cu el.
6. Osul
  - 6.1. Am observat Francis Mac Nutt și un grup rugându-se pentru un
picior care a crescut 35 milimetri în 10-12 minute la Arrowhead
Springs 1981.
  - 6.2. Francis Mac Nutt raportează picior care a crescut 152 mm în
câteva ore de rugăciune în America de Sud.
  - 6.3. Multe oase au crescut în timpul serviciilor religioase ale lui
Kuhlman.
  - 6.4. Roberts raportează oral creșterea articulației șoldului unui copil
infirm.

PREJUDICIU ORTOPEDIC

D. Tehnici de magnetizare cu mâinile („laying on hands”)

1. Pe umeri
2. Pe glande endocrine sau „chakre”. Pozitivă – negativă.
  - 2.1. Stânga – ANJA – Pituitară. Dreapta – cerebel.
  - 2.2. Stânga – tiroidă, dreapta – gât.
  - 2.3. Stânga – inimă. Dreapta – pe spate dincolo de inimă, puțin la stânga chakrei inimii.
  - 2.4. Stânga – plexul solar. Dreapta – rinichi – zonele suprarenalelor.
  - 2.5. Stânga – abdomen. Dreapta – splină.
3. Două persoane cu bolnavul stând culcat
  - 3.1. Bărbatul la cap, femeia la picioare. Par a crea un circuit prin bolnav, adesea inducând somnul.
  - 3.2. Mâna stângă pe plexul solar. Dreapta pe coloana vertebrală.
4. Pase magnetice pe partea frontală și pe spate de la cap la picioare.

VINDECAREA ESOTERICĂ

E. Respirație adâncă, regulată.

1. Pregătirea pentru vindecător și vindecat. Vezi textul pentru aceasta (Din păcate lipsește și acesta N.N.)
2. Armonizarea ciclului respirației.
3. Readucerea la normal.

F. Alinierea chakrelor vindecătorului și vindecatului.

1. Apropiere contact, cu sau fără atingere.
2. Îmbrățișare.
3. Respirație adâncă la unison.

EXPERIENȚA RENĂȘTERII

G. Gând – minte

1. Trimițând *intenție iubitoare, vindecătoare*.
2. Cerând Iubirii și Inteligenței Superioare să intervină; Ioan 14; 12, etc.
„Ca un gând în inima sa, ca una”.
3. Actele mamă-tată-foetus. Iubire poate fi trimisă prin gândire cu mâinile pe abdomen către fetus.
4. Vorbind cu „copilul” – fetus.
5. Energia urmează gândirea.
6. Clive Backster prezintă plante, creveți și celule de iaurt care răspund gândurilor negative și atitudinilor ostile.
7. Marcel Vogel face plantele să răspundă prin cristale.

H. Rugăciunea. Ce este aceasta?

1. *Învăță-ne* cum să ne rugăm.
2. *Vorbind* cu Ordinul Superior.
3. Rugând pe Dumnezeu, Domnul Hristos, Duhul Sfânt, să realizeze vindecarea de boală.
4. *Crezând* că se va întâmpla.
5. „La toate rugăciunile se răspunde”.
  - 5.1. În timp.
  - 5.2. „Nu” este un răspuns.
  - 5.3. Dumnezeu îți dorește binele. 3 Ioan 2.

I. Cât de mult să te rogi?

1. Cât de mult și cât de des poți. Gândire vindecătoare.
2. „Rugăciunea de impregnare” („Soaking prayer”). Francis Mac Nutt raportează experiențe ca tehnică efectivă.

J. Acordarea prin muzică.

1. Cărțile lui Laurel Keys și înregistrate pe benzi ale „acordării” („Tonning”)
2. Rafael și Emmet Miller în „Călătoria vindecătoare”.
3. Georgia Kelly și Emmet Miller.
  - 3.1. „Fluturile curcubeu”.
4. „Golden Voyage” – „Birds of Paradise” („Călătoria de aur” – „Păsările paradisului”).

K. Serviciul nostru electric de vindecare integrată. Vezi textul (din păcate și acest text lipsește N.N.)

1. Așezați în cerc.
2. Chemarea primului nume.
3. Împărtășind vindecarea – rugăciuni la care s-a răspuns.
4. Învățând informații noi. Cărți de descoperiri. „Eu fac toate lucrurile noi”.
Domnul Iisus în **Revelația**.
5. Meditația autogenă.
6. Meditația Christogenă.
  - 6.1. Rugăciune cu nume și fără nume.
7. Alinierea nord – sud, pentru ca împărtășirea să poată fi ajutată de fluxul magnetic al pământului.
  - 7.1. Noi stăm așezați bărbați-femei cu alții în față – spate ale persoanelor așezate.
  - 7.2. Ungere cu ulei. Ioan 5 ; 16.
  - 7.3. Fiecărei persoane i se cer recunoștință, nevoi, greșeli și alte delectări pentru rugăciune.
  - 7.4. Rugăciune generală.
  - 7.5. Rugăciune individuală, liberă pe măsură ce spiritul progresează.
8. Post-Împărtășire. Individuală, grupuri, împărtășire liberă.
9. Reîmprospătarea împărtășirii pentru cei care doresc mai multă prietenie.

Rezumare

1. Date fundamentale privind pe Domnul Iisus. Pavel și Ioan.
2. Principii de bază.
  - 2.1. Dumnezeu este iubire.
  - 2.2. „Domnul Iisus este lumină, iubire și învățător.”
    - 2.2.1. „Ascultă poruncile Mele.”
    - 2.2.2. „Iubește așa cum te iubesc Eu.”
3. Respiră adânc, meditează, roagă-te.
4. Ungere cu ulei.
5. Ruga (cerere) pentru iertarea păcatelor (greșelilor).
6. Confesarea greșelilor voastre.
7. Magnetizare („Lay on hands”).
8. Roagă-te, cerând lui Dumnezeu prin Domnul Iisus.
9. Crede în ce te rogi.
10. Imaginează-ți lumină și energie, vindecând pe cel în nevoie, corectându-i problemele, perfecționând organele, membrele.
11. Îndreaptă-ți gândirea ta vindecătoare, iubitoare către persoană, ori de câte ori poți.
12. Repetă întregul proces zilnic sau cât de des permit circumstanțele.
13. Continuă să studiezi, să înveți, să experimentezi, dezvoltându-te, iubind, servind. Acesta este scopul vieții în întreaga eternitate. Timpul și spațiul sunt simple idei utile pentru a-l măsura. Amândouă sunt subsumate eternității.

BIBLIOGRAFIE SELECTATĂ

1. MAX HEINDEL: „Cosmogonia rozicruciană” sau filozofia mistică cristică. Tratat elementar despre evoluția trecută a omului, constituția sa prezentă, dezvoltarea sa viitoare. Ed. Asociația rozicruciană. Sediul Internațional Mt. Ecclesia Oceanside, California, USA
2. C.S. DONGOROZI: „La Supression du principe d'isomé-rie et sa restauration”, Symposion Athenes.
3. MIRCEA ELIADE: „Istoria credințelor și ideilor reli-gioase”. Vol. I. Ed. Științifică și enciclopedică Buc. 1981.
4. Părintele MITROFAN: „Viața repausaților noștri și viața noastră după moarte”. Ed. Anastasia, București, 1993
5. RADU ILIE MÂNECUȚĂ: „Cauza cancerului trebuie căutată prin cercetare integrată-sinergetică, la nivel energetic fundamental” (București 1984. Lucrare pe baza căreia s-a făcut interviul din revista „Flacăra” din fe-bruarie 1985).
6. Dr. EUGEN CELAN: „Provocările paranormalului”. Ed. Teora, Buc. 1992.
7. CORNELIA GUJA et. al.: „Aurele corpurilor” („inter-ferența cu cosmosul”). Ed. enciclopedică, Buc. 1993.
8. RADU ILIE MÂNECUȚĂ: „Bioenergia darul Divinității”. Ed. Miracol Buc. 1996.
9. BARBARA ANN BRANNEN: „Mâini tămăduitoare”. Manual pentru studierea aurei umane. Ed. Hungalibri, Miercurea-Ciuc 1997.
10. Dr. CHARLES LANCELLIN: „Sufletul omenesc”
11. Prof. WILLIAM TILLER: „Crearea unui nou model func-țional al energiilor vindecătoare ale corpului”. Journal of Holistic Health, California, USA, 1979.

12. CORIN BIANU; IOAN MAMULAS: „Dematerializarea psihologică. Invizibilitatea”. Ed. CACO, București 1994.
13. IOAN MAMULAS: „Psihokinezia” Ed. Teora, Buc. 1994.
14. HENRI CHRÉTIEN: „Le Monde Invisible et Mystérieux des Ondes” Vol 1-4. Ed. Maloine, Paris 1939-1941.
15. PETER TOMPKINS; CHRISTOPHER BIRD: „The secret life of plants”. Ed. Avcon Publishers Bord Camels Discus, Equinox and Flare Books
16. STEVEN HALPERN: „The musical therapy in New Age Tuning the human instrument”. Journal of Holistic Health, California, USA 1980.
17. RAOUL QUINCLAIR: „Maica tuturor popoarelor”. Nouvelles Editions Latines, Paris VI –e. Mai 1983.
18. RADU ILIE MÂNECUȚĂ: „Nutriția omului act sacru” Ed. Miracol, București, 1996.
19. SCARLAT DEMETRESCU: „Din tainele vieții și ale Universului”. Ed. particulară, București, 1939.
20. JEAN GASTON BARDET: „Les clefs de la recherche fondamentale. Librairie Maloine SA Paris, 1976.
21. Dr. PAVEL CHIRILĂ; Pr. MIHAI VALICA: „Meditație la medicina biblică”. Ed. Christiana, București, 1992.
22. X X X: „Dicționarul limbii române moderne”. Editura Republicii Populare Române, 1956.
23. X X X: „Dicționarul explicativ al limbii române. Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1975.
24. X X X: „Enciclopedia populară ABC-ul sănătății”. Ed. Medicală, Buc. 1964.
25. Dr. GEORGE VITHOULKAS: „The Science of Homeopathy” Ed. Grove Press Inc. New York, 1981
26. JOHN D. BARROW: „Originea Universului”. Ed. Humanitas, Buc. 1994
27. EDMOND SZEKELY BORDEAUX: „The Essenes Gospel of Peace. Book One. ”Ed. IBS, Matsqui, Canada, 1982.

28. EDMOND SZEKELY BORDEAUX: „The Essenes Gospel of Peace. Book 4. (Traducere din aramaică). The Teachings of the Elect. Ed. IBS, Matsqui, Canada, 1981.
29. SOLOMON MARCUS: „Ce este holografia?”, articol în revista „Astra”, Brașov, 1986.
30. Dr. EUGEN CELAN: „Viața după pragul morții”. Ed. Teora, Buc. 1991.
31. Dr. EUGEN CELAN: „Biocâmp și bioradiații”. Ed. Teora, Buc. 1994.
32. Dr. AUREL POPESCU BĂLCEȘTI: „Spirit și suflet. Reîncarnare”. Ed. Larry Cart SRL. Buc. 1993.
33. JEAN FINOT: „La physiologie de la longevité”
34. WEN TAO JIAN; Dr. FLORIN BRĂȚILĂ; DAN MIRAHORIAN: „Tao te king. Lao Tseu”. „Dao de Jing”. „Cartea căii și virtuții”. Ed. Forte Computers SRL. București, 1992.
35. EDMOND SZEKELY BORDEAUX: „The Essenes Gospel of Peace. Book 2. The Unknown books of the Essenes. Ed. IBS, Matsqui, Canada, 1989. (Traducere din aramaică și ebr.
36. EDMOND SZEKELY BORDEAUX: „The Essenes Gospel of Peace. Book 3. (Traducere din ebraică și aramaică). Ed. IBS, Matsqui, Canada, The Lost Scrolls of the Essenes.
37. Dr. MIRCEA MÂNECUȚĂ ANTONIU: „Elemente de fiziologie și patologie în organizarea societății umane”. (Lucrare în manuscris. Nepublicată).
38. Dr. ALBERT LEPRINCE: „Les Ondes de la pensée”. Editions Danglard, ed. I. 1939. („Undele gândului”. Traducere RADU ILIE MÂNECUȚĂ Ed. Tempus SRL România București, 1995).
39. ROBERT CHARROUX: „Le livre des mondes oubliés”. Ed. Robert Laffont, Paris 1971.

40. ROBERT CHARROUX: „L'Enigme des Andes“. Ed. Robert Laffont, Paris. 1974.
41. SORIN ȘTEFĂNESCU: „Sfidarea timpului“. Ed. Valdo Impex SRL, Buc 1992.
42. Dr. ALEXIS CARREL: „L'Homme cet inconnu“. Ed. Librairie Plon, Paris, 1925
43. Dr. CUCU IOAN: „Medicina psihosomatică“. Ed. Litera Buc. 1981.
44. Dr. CONSTANTIN UMANSKI: „Virusurile-ajutoarele noastre“. Revista „SPUTNIK“ decembrie 1984.
45. Dr. MARIUS THEODOR CABA: „Fiziologia și fiziopatologia energetică chineză“. Ed. BIC ALL SRL, Buc. 1998.
46. X X X: „Colecția de atlase anatomice“ „Lumea invizibilă“ Sistemul nervos“. Ed. Teora, Buc. 1996 (După Parramon Ediciones S.A., Barcelona, Espana, 1995).
47. GHEORGHE MITROAICA: „Un număr sprijină lumea“ „Ed. Societatea Știință și tehnică“ Buc. 1998.
48. OUSPENSKI, P.D.: „În căutarea miraculosului“ (Fragmente dintr-o învățătură necunoscută). Ed. PRIOR PAGES Buc.1995. (Partea întâi și partea a 2-a).
49. P.D. USPENSKI: „A patra cale“. Ed. RAM vol. I. 1997, vol. II 1998.
50. Dr. DAN SERACU: „Enciclopedia fenomenelor paranormale și științelor oculte“. Vol. 5. Ed. ALDO PRESS 1996.
51. RUDOLF STEINER: „Nôtre Père“
52. X X X: „Biblia sau Sfânta Scriptură“. Editura Institutului Biblic și de misiune ortodoxă al Bisericii Ortodoxe Române. Buc. 1975.
53. X X X: „Noul Testament“ (Biblia comentată). Versiune revizuită, redactată și comentată de I.P.S. BARTOLOMEU ANANIA. Editura Institutului Biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe române. Buc. 1993.

54. SAMAEL AUN WEOR: „Căsătoria perfectă“. Ed. AGEAC Asociația gnostică de studii antropologice și culturale. Buc.
55. SAMAEL AUN WEOR: „Misterele focului“. Ed. AGEAC Asociația gnostică de studii antropologice și culturale. Buc.
56. GABRIEL BUNGE: „Icoana Sfintei Treimi a cuviosului Rubliov“, Ed. Deisis, Sibiu, 1996.
57. Acad.preot prof. DUMITRU STĂNILOAI: „Spiritualitatea ortodoxă. Despre îndumnezeire“. Rev. Interval Nr. 3 / 1991.
58. LAZĂR ȘĂINEANU: „Dicționar universal al limbii române“. Ed. Litera, Chișinău, 1998.
59. PAUL POPESCU NEVEANU: „Dicționar de psihologie“. Ed. Albatros. Buc. 1978.
60. P.E. CORNILLIER: „La Survivance de l'âme son évolution après la mort“ (Comptes rendus d'expérience), Paris 1921.
61. Prof. Dr. doc. V. PREDESCU: „Psihiatria“. Ed. Medicală, Buc. 1976.
62. VASILE ANDRU: „Terapia destinului“. Ed. Princeps, Iași, 1994.
63. CRISTOPHER HILIS: „Supersensomics“. Ed. University of the Trees Press. Vol. III. 1979.
64. LINUS PAULING: „Chimie generală“. Ed. Științifică, București 1972.
65. CARL GUSTAV JUNG: „Psihanaliza fenomenelor religioase“ (cu comentarii de JEAN CHIRIAC). Ed. Aropa, Buc. 1998.
66. JEAN CHARRON: „Les lumières de l'invisible“. Ed. Albin Michel, Paris, 1985.
67. JEAN CHARRON: „Am trăit 15 miliarde de ani“. Ed. Albin Michel Paris.

68. L.C. VOICULESCU; I.C. PATRICIU: „Anatomia și fiziologia omului”. Ediția a 4-a Ed. Medicală. Buc. 1971.
69. VICTOR PAPILIAN: „Anatomia omului” vol.I. Aparatul locomotor. Ediția V – e. Ed. Didactică și pedagogică Buc. 1974.
70. J.C. CHATTERJI: „Filozofia ezoterică a Indiei”. Ed. Princeps. București.
71. Dr. ARTHUR FORD: „Există viață dincolo de moarte?” Ed. Universul & Blasco 2000, București, 1993.
72. B. P. HAȘDEU: „Sic Cogito” Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 1991.
73. IOAN PETRU CULIANU: „Psihanodia”. Ed. Nemira, Buc. 1997.
74. JEFFREY SATINOVER: „Descifrarea codului Biblic”. Ed. Elit, Ploiești, 1999.
75. JEAN KOVALEVSKY: „Taina originilor. Ed. Anastasia, Buc.1996.
76. PETRE RAICU; VERONICA STOIAN: „Gene și cromozomi”. „Editura științifică și enciclopedică”. Buc. 1984.
77. Dr. TEODOR CABA: „Funcția energetică a organismului și mecanismele acupuncturii”. Ed. Litera, Buc. 1982
78. Dr. TEODOR CABA; MARIUS CABA: „Acupunctura și sistemul informațional energetic”. Ed. Litera, București, 1986.
79. Dr. C. IONESCU – TÂRGOVIȘTE: „Acupunctura și bioenergetica umană”. Ed. Sport-Turism, București, 1986
80. Dr. DUMITRU CONSTANTIN; Dr. C. IONESCU – TÂRGOVIȘTE: „Acupunctura de la tradiții la științele moderne”. Ed. Științifică și enciclopedică. Buc. 1988
81. Dr. MADLEINE GUILAUME; Dr. JEAN CLAIRE DE TIMOWSKI; Dr. MADLEINE FIEVETIZARD: „Acupunctura”. Ed. Omegapress. București. 1998.
82. Dr. TEODOR CABA; Dr. TEODORA CABA: „777 întrebări de acupunctură”. Ed. ALL Buc. 1998.

83. DAN MIRAHORIAN; Dr. FLORIN BRĂTILĂ: „Shiva-Samhita”. Cartea secretelor din Hatha și Tantra – yoga. Ed. Dragon. Colecția Câmp fundamental, București, 1993.
84. PAAVO AIROLA: „How to get well”. Ed. Health Plus Publishara P.O. Box 22001 Phoenix, Arizona 65028 SUA 1987.
85. Dr. VIOREL T. MOGOȘ: „Vitamino-mineralo-terapie”, Editura Militară, Buc. 1992.
86. CARLOS CASTANEDA: „Învățăturile lui Don Juan. (O cale de cunoaștere Yaqui). Editions du Goéland, Editura Univers enciclopedic, Buc.1995.
87. Dr. PAVEL CHIRILĂ et al. (sub redacția): „Medicină naturistă”. Ed. Medicală, Buc. 1987
88. E. BINDEL: „Elementele spirituale ale numerelor”. Ed. Herald. Buc. 1996.
89. FIRICEL CIARNĂU: „Numerele vii”. Ed. Solteris, Piatra Neamț. 1995.
90. IEROMANAH ARSENIE BOCA: „Cărarea Împărăției”. Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului, 1995
91. CLADYS LOBOS: „Numerologia magică”. Ed. Elit — Comentator. Buc. 1993
92. RENÉ GUÉNON: „Simboluri ale științei sacre”. Ed. Humanitas. Buc. 1997
93. JEAN GUITTON: „La face à face de Dieu et de la science”. — „Paris Match”. (Dialog cu frații BOGDANOV).
94. ROBERT LASSERE: „Pouvoir étranges” („Puteri stranii”). Ed. Technique secrète. Toulouse.
95. ACADEMIA ROMÂNĂ; INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ IORGU IORDAN: „DEX. Dicționarul explicativ al limbii române Ed. Univers enciclopedic. Buc. 1996

96. JENNY RANDLES; PETER HOUGH: „Misterul combustiei spontane”. Ed. Domino, Colecția „Psi Paranormal”. Târgoviște, 1997.
97. OSHO: „Dincolo de mister”. Ed. Sapiența. Buc. 1999.
98. OMRAAM MIKHAËL AÏVANHOV: „Puterea gândului”. Ed. Prosveta. Colecția Izvor Nr. 224. Buc. 1998.
99. Prof. JOHN HASTED: „Quand la pensée gouverne l'atome”. (Interviu în reviste „Psi International” mai-iunie 1978)
100. HELENA P. BLAVATSKI: „Les formes pensées”. Ed. Plon Paris.
101. Dr. DUMITRU IONESCU-PANTELIMON: „Energia cancerului = f (m)”. Ed. Litera, București, 1989.
102. EDMOND SZEKELY BORDEAUX (Traducere din aramaică): „Evanghelia eseniană a Păcii”. (Traducere din limba engleză RADU ILIE MÂNECUTĂ). Ed. „Orfeu 2000”. Buc. 1999.
103. FLORIN GHEORGHITĂ: „Fenomenul Valentina”. Ed. Polirom. Iași, 1998.
104. Dr. H. DURVILLE: „Tratat experimental de magnetism”. Teorii și procedee.
105. EMILE JAGOT: „Le pouvoir de la volonté”. Paris.
106. JOSEPH MURPHY: „Puterea subconștientului vostru”.
107. SWAMI SHIVANANDA: „Puterea gândului”. Cu comentariile lui AL. DOBOȘ. Ed. Cris Book Universal. Buc. 1992.
108. STAPREM: „Mintea celulelor”. Ed. Herald, Buc. 1995.
109. PAUL CLEMENT JAGOT: „Puterea voinței”. Ed. Orfeu 2000. Buc. 1999.
110. IRINA HOLDEVICI; ILIE P. VASILESCU: „Hipnoza și forțele nelimitate ale psihismului”. Ed. Aldomar, București, 1991.
111. FREDERIK BAILES: „Mintea poate vindeca”. Ed. Holteris, Piatra Neamț, 1998.

112. OSHO: „Kundalini. În căutarea miraculosului”, Vol. I+II. Ed. Ram, Buc. 1998, 1999.
113. PATANJALI: „Yoga sutra”. Știința sufletului vol. 3 și 4. Comentată de OSHO. Ed. Ram, Buc. 1997, 1998.
114. CHARLES KERNEIZ (Felix Guyot): „La Yoga de l'Occident” („Yoga Occidentului”) Ed. Adyar ed. I 1938, Ed. II „Omnium Littéraire”. 72 Avenue Champs Elysées. Paris. (Trad. în manuscris a regretatului prof. P.P. TEODORESCU.
115. RUDOLF STEINER: „Din Cronica Akasha”. Ed. Univers enciclopedic Buc. 1997.
116. HOLGER KERSTEN: „Jesus lived in India” (His unknown life before and after crucifixion). Ed. Element Book Ltd. Longmand, Shaftesbury, Dorset SP 7-8 PL. England, 1991.
117. FRANCO DI GEORGIO: „Extraordinara descoperire a unui om de știință” (Cu un aparat de înregistrat se aud vocile defuncțiilor). Rev. Gente din 24.04.1970.
118. DAN FARCAȘ: „Serial de articole din revista Magazin”: „Călătorie în Arhivele Akashei” (Nr.50/2145 din 10 dec.1998); „Akasha izvor al paranormalului” (Nr. 49/2144 din 3 dec. 1998); „Akasha sursa inspirației” (nr. 51/2147 din 17 dec. 1998); „Înregistrări din Akasha” (Nr.1)/2147 ian. 1999; „Akasha o explicație a călătoriilor în timp? (Nr. 2/2148 din 14 ian. 1999).
119. Dr. DAN SERACU: „Enciclopedia fenomenelor paranormale și științelor oculte” vol. I (A-B). Ed. Aldo Press. 1996
120. Prof. ADRIAN MIROIU: „Metafizica lumilor posibile și existența lui Dumnezeu”. Ed. ALL, Buc. 1993, Col. „Philosophia”.
121. ADAM RAMON: „Metaphysica”. Ed. Emet, Oradea. 1993.
122. PAUL POPESCU NEVEANU; MIELU SLATE; TINCA CREȚU: „Psihologia” manual pentru clasa a X-a școlilor

- normale și licee. Ed. didactică și pedagogică Buc. 1990 (Sub egida Min. Educației Naționale).
123. PETRE ȚUȚEA: „Bătrânețea și alte texte filozofice”. Ed. Viitorul românesc. Buc. 1992.
124. GH. BADIU; S. TEODORESCU EXARCU: „Fiziologia și fiziopatologia sistemului nervos”. Ed. medicală, Buc. 1978.
125. LOUIS PAUWELS; JACQUES BERGIER: „The Planet of impossible Possibilities”. Ed. Myflower Granada publishing London Toronto, Sydney, New York. 1981.
126. Dr. ADRIAN PĂTRUȚ: „De la normal la paranormal”. Vol. I. Ed. Dacia Cluj-Napoca, 1991. Vol. II. Ed. Sincron, Cluj Napoca, 1992.
127. GÉRALD MAJAX: „Magicienii”. Ed. Rao International Publishing Company S.A., Buc. 1993.
128. BRIAN INGLIS: „Enciclopedia fenomenelor paranormale”. Ed. Valdo. Buc. 1993.
129. MĂNECUTĂ RADU ILIE: „Bioenergia ar putea explica homeopatia”. Articol în „Almanahul Femeia” 1989.
130. GEORGES BARBARIN: „Les clefs de la santé”. Editions Laffont, Paris.
131. Dr. GEORGE VITHOULKAS: „Un nou model de viață decare pe cale naturală”. Ed. Polirom, Iași, 1999.
132. Dr. VIOREL T. MOGOȘ: „Apa agent terapeutic”. Ed. Sport-Turism, Buc.
133. ANDY REISS: „Metodele mele secrete de vindecare rapidă”. (Ghid practic pentru descoperirea, dezvoltarea și folosirea capacităților tămăduitoare ale ființei umane). Ed. XTZ Com. SRL. Buc. 1999
134. WILLIAM COLLINGE: „Cartea medicinei. Ghid complet de medicină complementară”. Ed. Lucman, Buc. 1997.
135. Dr. VERNON WETHERED: „Introduction in medical radiesthesia and radionics”. Ed. Stanhope Press. Rochester, 1974.

136. EUGEN MACOVSCI: „Concepția biostructurală și teoriile moleculare ale materiei vii”. Ed. Științifică și enciclopedică, Buc. 1984.
137. Ing. A. BACIU; Dr. doc. C.I. BACIU: „Energia electrică și viața”. Ed. Tehnică. Buc. 1986.
138. DANIEL REID: „TAO Cartea completă de medicină tradițională chineză”. Ed. Colosseum. Buc. 1996.
139. Dr. TEODOR CABA; MARIUS CABA: „Diagnosticul în medicina tradițională chineză”. Ed. Litera, București, 1985.
140. WALTER KROY: „The use of optical radiation for stimulation therapy”. In: Proceedings of the Symposium „Electromagnetique Bioinformation” Marburg 1977. Ed. Urban & Schwarzenberg – München – Wien – Baltimore, 1979.
141. GEORGES LAKHOVSKI: „L'origine de la vie”. (La radiation et les etres vivants). Ed. Nelson, Paris 1925.
142. Dr. IOAN LADEA doctor în științe medicale (Academia Jean Marc Kespî): „Acupunctura” (Vol. I). Editura Florile Dalbe, Buc. 1999.
143. Dr. IOAN LADEA doctor în științe medicale (Academia Jean Marc Kespî): „Acupunctura” (Vol. II). Editura Studențească, Buc. 2000.
144. NYOITI SAKURAZAWA (GEORGES OSHAWA): „Cartea judecății supreme” (Compendiul filozofiei extremorientale).
145. IONEL DARIAN: „Presopunctura pentru toți”. Ghid practic. Casa editorială pentru turism și cultură Abeona, Buc. 1992.
146. AURELIAN GOGAN-CÂRJEU: „Autovindecare prin tratamente naturiste”. Ed. Teora, Buc. 1998. Col. Interzone 8.
147. Dr. VIRGIL T. GEICULESCU: „Bioterapie”. Ed. Științifică și enciclopedică, Buc. 1986.

148. Dr. VICTOR PAUCHET: „Calea fericirii”. Ed. Deceneu, Buc. 1995.
149. Dr. IVAN SABIN: „Un masaj la îndemâna oricui. Presopunctura”. Ed. Medicală, Buc. 1983.
150. IOANA CULCEAG; DANIEL ȘTEFĂNIȚĂ: „Metode terapeutice tradiționale chineze” (Ghid practic). Ed. Societatea Informația. După „Poiting Therapy. A Chinese Traditional Therapeutic – Skil. Shandong Science Press China”.
151. SHEILA OSTRANDER; LYNN SCHRÖDER: „Experimente cutremurătoare și incredibile vindecări”. Ed. Ulpia Traiana, București, 1997.
152. MARK MAYELL: „Un ghid complet de Prim-ajutor prin mijloace naturiste”, Ed. Colosseum, Buc. 1996.
153. FAN YA-li: „Masajul chinezesc pentru nou-născuți și copii” Ed. SC Știință și tehnică S.A. Buc. 1996.
154. Dr. OCTAVIAN UDRIȘTE: „Gena marker a cancerului”. Ed.
155. HEIDI MASSAFRET; Dr. E. FIZGERALD: „Sănătatea pentru viitor”. Tratat de reflexologie. Ed. Trona, Vaduz, 1975.
156. PAULINE WILLS: „Reflexologie și terapie prin culoare”. Ed. Teora, Col. Interzone, Buc. 1998.
157. EUNICE INGHAM: „Stories the Feet can Tell”. Ed. Ingham Publishing, 1938. (Trad. rom. „Zonoterapia. O poveste a picioarelor”).
158. SUZANA BELC: „Masajul tălpilor formă de reflexoterapie”. Ed. Medicală, Buc. 1991, Colecția Știință pentru toți „Seria medicină” nr. 91.
159. Dr. DORU LAZA: „Îndreptar profilactic și terapeutic de medicină naturistă”. Ed. Păzitorul adevărului. Ediție a 2-a. Făgăraș, 1993.

160. Dr. TEODORA INDREI STOICA; dr. DORU LAZA: „Îndreptar profilactic și terapeutic de medicină naturistă”. Ed. Păzitorul adevărului, Făgăraș, 1991.
161. GABRIELA FLORETA BUCUR: „Terapii reflexogene. Reflexologie plantară; reflexologie palmară; reflexologie craniană”. Ed. Arhetip, București, 1997.
162. LOUISE TAYLOR; BETTY BRYANT: „Ki energie vitală”. Ed. Teora, Col. Interzone, Buc. 1997.
163. MICHIO KUSHI; OLIVIA OREDSON: „Vindecarea prin energia palmelor”. Ed. Teora. Col. Interzone, București, 1997.
164. Dr. STEPHEN CHANG: „Sistemul complet de autovindecare. Exercițiile daoiste interne”. Ed. Rom Direct Impex, Buc. 1994.
165. GHEORGHE BĂRBATU: „Vindecări. Autovindecări prin Bioenergie și daoism”. Ed. Metafora, Buc. 1997.
166. Prof. dr. ing. GHEORGHE BĂRBATU: „Vindecări și autovindecări prin terapii alternative. Bioenergie, daoism, reflexoterapie, apiterapie, cromoterapie, fitoterapie, magnetoterapie, pranoterapie, nucleoterapie, gemoterapie, dietoterapie, aromoterapie, hidroterapie”. Ed. Agerpress Typo S.A. 1999.
167. ELEONORA CULDA; CEZAR CULDA: „Dietoterapie. Alimentația în medicina tradițională chineză”. Ed. Licorna, Buc. 1995.
168. CEZAR CULDA; ELEONORA CULDA: „Daoismul prin scrierile și practicile sale”. Ed. Licorna, Buc. 1995.
169. CEZAR CULDA: „Lumea minunată a Qiquongului (cheia reușitei în practicile energetice chinezești Forme tradiționale avansate). Ed. Licorna, Buc. 1995
170. GUY TREDANIEL: „Exercițiile secrete ale preoților taoiști”. Ed. Maisnié,

171. Dr. MIHAIL ZAVERGIU-THEODORU: „Metoda Zavergiu, automasaj, gimnastică, presopunctură”. Ed. Mirador Orfeu. Arad, 1991, Colecția „Medicina naturistă”.
172. DUMITRU LAZIA: „Omul: Autocunoaștere-autoeducare-prevenire” (Terapia Reiki), Buc. 1986.
173. GEORGE ST. KAUFMES: „Miracolul palmelor. Energie și sănătate prin Reiki”. Ed. Interprint Geneze, Buc. 1991.
174. LIBBY BARNETT; MAGGIE CHAMBERS; SUSAN DAVIDSON: „Reiki, medicina energetică”. „Să aducem vindecarea prin atingere, acasă”. Ed. Antet, Buc. 1997.
175. WALTER GÖHRINGEN: „Reiki, tratamente cu energie cosmică pentru 40 de boli”. Ed. MPS International Impex SRL. Buc. 1997.
176. DUMITRU HRISTENCO: „Reiki tradițional de la gradul I la maestru”. Ed. Teora. Col. Interzone, Buc. 1997.
177. LIDIA BÂRSAN: „Miruna sau miracolul cosmic al nașterii. Vindecare și autovindecare. Ed. Kogaion, Buc. 1996
178. MARGARET MINKER: „Manualul femeii”. Prevedere, Recunoaștere. Vindecare. TERAPIA NATURISTĂ: Boli, tratamente și afecțiuni de la A la Z. Ed. Gemma Press, Buc. 1999.
179. Dr. ION BORDEIANU: „Secretul vieții lungi sau cum să rămânem tineri”. Ed. Enciclopedică română. Buc. 1971. Col. Enciclopedică de buzunar, Seria „Sinteze”.
180. Dr. ALEXANDER FRIES TERSCH: „Tratamente bioenergetice la îndemâna tuturor” (Pentru Seminarul de la Brașov).
181. LIDIA BÂRSAN & VASILE STRATULAT: „Lumina care vindecă”. Tehnici de autovindecare și revitalizare. Ed. Kogaion, Buc. 1994.
182. Dr. CHRISTIAN SCHALLER: „Rire pour Gai — Rire”. Editions Vivez Soleil Geneva, 1994.

183. MARIANA TOADER: „Vindecări miraculoase”. Ed. Aldomar. Col. extrasenzorial, Buc. 1996.
184. Dr. SABIN IVAN: „Să ne tratăm și fără medicamente”. Ed. Științifică și enciclopedică. București, 1990.
185. DJUNA DAVITASVILI: „Masajul fără contact, paranormal sau magie?”. Ed. Corida & Ed. Universul, București, 1993.
186. Dr. RICHARD GORDON: „Your healing hands. The polarity experience”. Ed. Unity Press, Santa Cruz USA, 1978. („La polarité. Vos mains guerissent”. Ed. Helios, Genève 1982.
187. Dr. PIERRE PANNETIER: „Despre gânduri, iubire și atitudine, manevre terapeutice cu mâinile, exerciții și dietă”. Journal of Holistic Health, California, 1980.
188. DOINA-ELENA & ALIODOR MANOLEA: „Energetica subtilă a ființei umane”. Ed. Aldomar. Col. Extrasenzorial, Buc. 1996.
189. DOINA-ELENA & ALIODOR MANOLEA: „Feeling. Manual pentru vindecare folosind palmele”. Ed. Aldomar extrasenzorial. Buc.
190. NYOITI SAKURAZAWA (GEORGES OSHAWA): „Zen macrobiotic”.
191. FUATOVICI BEK; A. KASPIROVSKY; A. CIUMAK; GIUNA DAVIDAȘVILI: „Vindecare prin metoda Tibetană. Cum să deveniți extrasenzori”. Curs de bioterapie. Ed. Antet. București.
192. Dr. JANINE FONTAINE: „Médecin des trois corps”. Ed. Robert Laffont. Paris. 1980.
193. Dr. JANINE FONTAINE: „La médecine du corp énergétique”. Ed. Robert Laffont, Paris, 1987.
194. Dr. JANINE FONTAINE: „Nos trois corps et les trois mondes”. Ed. Robert Laffont. Paris, 1986.
195. Dr. JANINE FONTAINE: „Nôtre quatrième monde”. Ed. Robert Laffont. Paris, 1987.

196. Dr. JANINE FONTAINE: „Medicina chakrelor”. Ed. Lotus, Buc. 1999.
197. PATRICK DROUOT: „Vindecare spirituală și nemurire”. Ed. Sagitarius, Iași, 1994.
198. PATRICK DROUOT: „De la vieți trecute la cele viitoare. Nemurire și reîncarnare”. Ed. Sagitarius, Iași, 1996.
199. IMMANUEL KANT: „Tratat de pedagogie. Religia în limitele rațiunii”. Ed. „Agora”. Iași, 1992.
200. NICOLAE NEGRILĂ; ANCA DEÎȘOREANU: „Conside-rații privind fenomenul bioenergetic”. Ed. Scorbilă, Craiova, 1996.
201. N. GEORGESCU-ROEGEN: „Legea entropiei și procesul economic”. Ed. Politică. Col. „Idei contemporane”. Buc. 1979.
202. WILLIAM COLLINGE: „Cartea energiilor. Ghid de ar-monizare a energiilor”. Ed. Lucman, Buc. 1998.
203. ACADEMIA ROMÂNĂ, INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ IORGU IORDAN: „Dicționarul explicativ al limbii române. (Dex) Ed. Univers enciclopedic, Buc. 1998.
204. HANS HAKEN: „Dynamica of synergetic systeme”. Ed. Springer Verlag Berlin – Heidelberg – New York, 1980.
205. Dr. JOHN ERVIN: „Vindecarea spirituală: Spiritul sănă-tății holistice”. Journal of Holistic Health, 1980.
206. Dr. JOHN PIERAKOS: „Terapia energetică a „miezului” un proces funcțional pentru integrarea corpului, minții și spiritului”. Journal of Holistic Health California, USA, 1982.
207. Dr. ROBIN GORDON: „Separarea (izolarea) o cheie către patologie”. Journal of Holistic Health. USA, 1980.
208. Dr. ROBERT GÉRARD: „Psihologia integrală și vinde-care ezoterică”. Journal of Holistic Health USA, 1982.
209. Dr. HAROLD BLOOMFIELD: „Proiectând propriul dum-neavoastră program de sănătatea holistică”. Journal of Holistic Health, USA, 1982.

210. Dr. OLGA WORRAL: „The Marriage of Science and Religion”. Journal of Holistic Health. California, USA, 1979.
211. Prof. WILLIAM PARKER: „Spiritul sănătății holistice”. Journal of Holistic Health, California, USA, 1982.
212. MARCEL VOGEL: „Crearea unei punți între știință și problemele spirituale”. Journal of Holistic Health. California, USA, 1982.
213. Dr. ALEXANDER LOWEN: „La spiritualité du corps. Pra-tiquer la bioénergie”. Editions Dangles, Et. Jean de Braye, 1993.
214. MAURICE COCAGNAC: „Simbolurile biblice — lexic teologic”. Ed. Humanitas. Buc. 1997.
215. PATRICK DROUOT: „Vieți trecute, vieți viitoare”. Seria „Paranormal” Ed. Lucman, Buc. 1999.
216. MIRCEA ELIADE: „Sacral și profanul”. Ed. Humanitas. Buc. 1992.
217. ALLAN KARDEK (ANTOINE RIVAIL): „Cartea spiri-telor”. Ed. Larry-Cart. Buc. 1995.
218. JACQUES BROSE: „Maestrii spirituali”. Ed. Albatros. Buc. 1992.
219. Dr. TONI VICTOR MOLDOVAN: „Programul Terra un atentat extraterestru asupra omenirii”. Istoria ascunsă a omului. O tulburătoare decodare a Bibliei, Coranului, Bhagavad-gitei și a altor texte vechi. Ed. Conexiuni, Sibiu, 2000.
220. MANTAK CHIA: „Trezirea energiei vindecătoare prin TAO”. Ed. Divia, Cluj-Napoca, 1996.
221. MANTAK CHIA: „Stimulați-vă energia vitală”. Ed. Antet. Buc. 1996.
222. VIOREL OLIVIAN PAȘCANU: „Energia care vindecă”. „Spiritoterapia”. Moldova, 1993. Iași.

223. X X X: „Biblia sau Sfânta Scriptură“. „Vechiul și Noul Testament“ G. B. V. (Gute Botschaft Verlag). Dillenburger, West Germany ed. II. 1990.
224. ION M. STOIAN: „Dicționar religios“. Ed. Geramond Buc. 1994.
225. DANIELLE FOUILOUX; ANNE LANGLOIS; ALICE LE MOIGNE; FRANÇOISE SPIESS; MADELAINE THIBAUT; RENÉE TRÉBUCHON: „Dicționar cultural al Bibliei“. Ed. Nemira, Buc. 1998. p.70.
226. VICTOR KERNBACH: „Dicționar de mitologie generală“. Ed. Științifică și enciclopedică. 1989.
227. IOAN P. CULIANU/ MIRCEA ELIADE: „Dicționar al religiilor“ Ed. Humanitas, Buc, 1993.
228. PROTOSINGEL NICODIM MĂNDIȚĂ: „Minunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioarei Maria“. Ed. „Lumină din lumină“. Buc. 1993.
229. Dr. OCTAVIAN UDRISTE: „Cum a creat Dumnezeu Universul din nimic?“ Ed. Tabor, Râmnicu Vâlcea, 1994.
230. CRISTIAN NEGUREANU: „Tainele religiilor și populațiile Universului“. Ed. Miracol, Buc. 1995.
231. IERMONAH GHELASIE: „Hrana isihastă“. Ed. 1993.
232. MIRCEA CORNELIU: „Discurs despre Ființă“. Ed. Cartea românească. Buc. 1987.
233. RUDOLF STEINER: „Misterul biblic al genezei“. Ed. Univers enciclopedic. Buc. 1995.
234. CARLOS CASTANEDA: „Darul Vulturului“. Ed. RAO Buc.1998.
235. CARLOS CASTANEDA: „Al doilea cerc de putere“. Ed. RAO SA, Buc. 1997.
236. CARLOS CASTANEDA: „Povestiri despre putere“. Ed. Rao. International publishing Company SA. Buc. 1995.
237. T. I. ARDELEAN; C.D. AVRAM: „Lumina și izvoarele luminii în Univers“. Ed. Concordia. Colecția Cercetare, Arad, 1994.

238. CONSTANTIN NOICA: „E bietul eu sub noi“. Articol în revista „Contemporanul“/1988, la rubrica „Opinii“.
239. Episcopia Covasnei și Harghitei. Mănăstirea, Făgetel: Viața și acatistul Sfinților Ciprian și Iustina“. Ed. Publistar, Buc. 1998.
240. H.M. DE CAMPIGNY: „Les traditions et les doctrines esoteriques“ Cap. II. P.61, Ed. Librairie Astra, Paris, 1941.
241. LESLIE DESMOND, GEORGE ADAMSKI: „Les soucoupes volantes ont atterri“. Ed. J'ai lu, 1971.
242. FRITJOF KAPRA: „Tao of physics“. Bantam New Age Books, 1980.
243. DAVID BOHM: „Plenitudinea lumii și ordinea ei“. Ed. Humanitas, Buc. 1995.
244. ALFRED KASTLER: „Această stranie materie“. Ed. Politică. Col. Idei Contemporane, 1982.
245. STEPHANE LUPASCO: „Logica dinamică a contradicțiilor“. Ed. Politică Buc. 1982. Col. Idei Contemporane.
246. GHEORGHE GHELASIE: „Isihasm“. „Dialog în absolut“. Ed. Axis Mundi. Buc.
247. JEAN CHARRON: „L'Esprit cet inconnu“. Ed. Albin Michel. Paris, 1977.
248. PAOUL QUINCLAIR: „Maica Tuturor Popoarelor“. „Nouvelles Editions Latines. Paris VI – e. Mai 1983.“
249. MARY ANDERSON: „Vindecarea prin culoare“. Col. Parapsihologie. Ed. Azur. („Colour healing“, „Chromotherapy and how it works“). Ed. Aquarian Press.
250. EDMOND SZEKELY-BORDEAUX: „The Discovery of the essene Gospel of Peace“. Ed. International Biogenic Society, Matsqui, Canada, 1989.
251. EDMOND SZEKELY-BORDEAUX: „La vie Biogénique“ (L'enseignement essénien). Editions Soleil, Chêne – Bourg, Suisse 1985.

252. ION ȚUGUI: „Iad contra Rai sau Frontul Cosmic” (Confesiunile contelui Incappucciato). Ed. Cartea Românească Lucky. Buc. 1994.
253. ION ȚUGUI: „Lumea spiritelor”. Ed. Afeliu & Aldin, Buc. 1997.
254. SUNDAR SINGH: „Viziuni din lumea spirituală”. Timișoara, 1991.
255. IOAN PETRU CULIANU: „Călătorii în lumea de dincolo”. Ed. Nemira, 1994.
256. Pr. prof. dr. ISIDOR TODORAN: „Teologia dogmatică” (Manual pentru seminariile teologice). Ed. Institutul Biblic. Buc. 1991.
257. Pr. prof. dr. GH. REMETE: „Dogmatica ortodoxă”. Ed. „Reîntregirea”. Alba Iulia, 2000.
258. ARTHUR KOESTLER: „Les racines du hasard („The roots of coincidence” Tr. franc.) Ed. Calman Levi 1972.
259. Dr. EMIL PUSCASU: „O temă pentru acasă... fără durere” (convorbire a dr. cu Ion Toiu. Revista „Cronica” Iași.
260. OMRAAM MIKHAËL AÏVANHOV: „Un nou înțeles al Evangheliilor”. Ed. „Prosveta”. Col. Izvor Nr. 217, 1992.
261. FABRE D'OLIVET: „Geneza după Moise” (Sopher Bereschit). Ed. Antet. Buc. 1996.
262. PAOLA GIOVETTI: „Îngerii ființe de lumină, mesageri celești protectori ai omului”. Ed. RAM, 1997.
263. X X X: „Molitfelnic”. Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă. Buc., 1978 ; p.292-297 ; 298-302.
264. PHILIPPE RAGUENEAU: „De dincolo de viață”. Ed. Z. Buc. 1997.
265. PAUL CONSTANTINESCU: „Rolul informaticii în geneza sistemelor în natură”. Ciclul „Cercetări”. Buc.
266. PAUL CONSTANTINESCU: „Sisteme ierarhizate. Rolul informației în geneză și dezvoltare”. Ed. Acad. RSR, 1980.

267. LOUIS KERVAN: „Transmutations biologiques des éléments à faible énergie”. Ed. Maloine, 1974. Paris.
268. FLORIN GHEORGHITĂ: „Întrebările științei”. Ed. Albatros. Buc. 1988.
269. Dr. GR. STRUNGARU: „Cum este folosită energia în organismele vii ? Rev. „Știință și tehnică”. Buc.
270. Dr. LEONID PETRESCU: „Mitocondriile, stațiile de putere ale celulei” Rev. „Știință și tehnică”. Buc.
271. ALBERT SZENT-GYÖRGY: „Bioenergetica”. Ed. Științifică. Buc. 1962 după „Bioenergetics”, New York, 1957, Ed. Academic Press.
272. Dr. C. IONESCU-TÂRGOVIȘTE: „Bioenergetica, reversul modern al unei concepții antice”. Rev. „Știință și tehnică”. Buc.
273. Dr. ALEXIS CARREL: „La Prière”. Ed. Librairie Plon. Paris 1944.
274. NUBAR KAHAN: „Treziti-vă forțele bioenergetice” Ed. Excelsior CA. Buc. 1994.
275. ROBERT LINSSEN: „Tradiții antice, reîncarnare, electronică psihică, fizică modernă”. Ed. Dépositaires pour la France, Paris, 1980.
276. MATILA G. GHICA: „Secțiunea de aur și proporțiile corpului uman”. Publ. Secolul 20 Nr.11-12/1973. Buc.
277. Dr. I. FLORIN DUMITRESCU: „Omul și mediul electric” (Fenomene biologice de suprafață). Ed. Științifică și enciclopedică, Buc. 1976.
278. Acad. OLEG MIKULIN: „Against ageing”. Rev. SPUTNIK iunie 1978.
279. RENÉ SOUDRE: „Traité de parapsychologie”. Ed. Payot, Paris Ed. Payot 1965.
280. Dr. AUREL POPESCU-BĂLCEȘTI: „Enigma vieții și a morții”. Ed. Larry-Cart. Buc. 1992.
281. JEAN FINOT; CESARE LOMBROSO: „Hipnotism și spiritism. Nemurirea sufletului”. Ed. Tinc. Buc. 1993.

282. ELSA BARKER: „Scrisorile unui mort viu“.
283. YRAM: „Doctorul sufletului“ (12 ani de dedublare conștientă în lumile invizibile“. Observațiuni experimentale). Ed. RAM Aninoasa Gorj).
284. GABRIEL DROCHIOIU: „Parapsihologie (Știința misterului și misterul științei“. Ed. Agora, Iași, 1993.
285. MARTIN J. SORGE: „Reîncarnarea dintr-o nouă perspectivă“ (Călătoriile din ținuturile atemporale și spațiale ale sufletului). Ed. Vestale, Buc. 1994.
286. PAUL LIEKENS: „Reîncarnarea, sensul existenței și al vieții“. Ed. Roza vânturilor. Buc. 1992.
287. BHAKTIVEDANTA SWAMI: „Revenir. La Science de la réincarnation“. Editions Bhaktivedanta, Paris, 1986.
288. RUDOLF STEINER: „Reîncarnare și karmă“. Ed. Princeps. Buc. 1993.
289. BRIAN WEISS: „O mărturie a reîncarnării“. Ed. Lotus, Buc. 1992.
290. YOG RAMACHARAKA: „Viața dincolo de moarte“, Ed. Lotus. Buc. 1991.
291. IRVING COOPER: „Reîncarnarea“. Buc. 1947.
292. Dr. RAYMOND MOODY: „Life after life“. Ed. Bantam Books, USA, 1977.
293. Dr. RAYMOND MOODY: „Lumières nouvelles sur la vie après la vie“. Ed. J'ai lu. Robert Laffont, Paris, 1977.
294. PATRICK VAN ÈEPSEL: „La Source Noire“.
295. FULVIU FRIGATOR: „Spiritul în afara trupului“. Col. Galaxia Psi. Ed. Transpress, Sibiu, 1993.
296. LOBSANG RAMPA: „Tainele aurei“. Publicată de Ed. Princeps în 1994 cu titlul „Cartea misterelor“.
297. LOBSANG RAMPA: „Al treilea ochi“.
298. LOBSANG RAMPA: „Povestea lui Rampa“.
299. PRENTICE MULFORD: „În zarea nemuririi“. Ed. Lotus, Buc. 1992.

300. DAËL WALKER: „Cristalul această ființă vie“. Ed. Conex, Iași, 1991.
301. Dr. EUGEN CELAN: „Materia vie și radiațiile“. Ed. Științifică și enciclopedică, Buc. 1985.
302. VICTOR DUȚĂ: „Prin parapsihologie a fi mai bun“. Ed. Victor și Universul, Buc. 1994.
303. Dr. DUMITRU CONSTANTIN: „Inteligența materiei“. Ed. Militară, Buc. 1981. Ed. Teora 1992.
304. FLORIAN ONIȚĂ: „O muncă de cercetare stârnește mare interes în străinătate și indiferență la București.“ Rev. „Flacăra“ nr. 15/06.04.79. Buc.
305. C. W. LEADBEATER: „Man Visible and invisible“. Ed. Theosophical Publishing House.
306. SRI AUROBINDO: „La Guide du Yoga“ Éditions Albin Michel, Paris, 1970.
307. JACK SCHWARZ: „Human energy systems“. E. P. Dutton, New York.
308. DJWAL KUL: „Intermediate Studies of the Human Aura“. Ed. Summit University Press, Los Angeles, 1987.
309. ANNIE BESANT: „L'Homme et ses corps“. Ed. Georges Balat, Bruxelles, 1899.
310. B.N. SAPIRO: „Sevremenia i drevnaia telintelnaia magia v. Rassi“ („Magia vindecătoare din vremuri străvechi și contemporane în Rusia“). Kento, Moscova, 1992.
311. B. HERBERT PURYEAR: „The Edgar Cayce Primer. (Discovering the path of self-transformation)“. Ed. Bantam Books, 1982.
312. Dr. EUGENIA GROSU: „Tainele creierului uman“. Ed. Albatros, Buc. 1981.
313. ILIE CIOARĂ: „Mcartea morții și desăvârșirea“ (document parapsihologic). Ed. ALL Buc. 1993.
314. CONSTANTIN FIRU: „Misterul morții“. Ed. Azur, 1993.
315. PREOT PROF. MIHAI DUMEA: „Invitație la bucurie“. Meditații. Iași.

316. A. V. IGNATENCO: „Cum să devii fenomen“. Ed. Biodava, Buc. 1955.
317. Acad. prof. dr. GEORGE MARINESCU: „Spiritism și metapsihism“. Ed. Mirador, 1993.
318. RUDOLF STEINER: „Opere complete. Vol. 9 Introducere în cunoașterea suprasensibilă“. Ed. Arhetip — Renaștere spirituală, Buc. 1993.
319. ELENA ILIESCU: „Mărturii despre nemurire“. Ed. Presa Națională. Buc. 1990.
320. A.V. IGNATENCO; V.A. GODOVANET: „Din universul extra-senzorial“. Ed. Tempus — România SRL. Buc. 1995.
321. ALEXANDRA MOȘNEAGĂ: „Cursul de calificare în bioenergoterapie“
322. DAN COSTIAN: „Adevărul despre Yoga (Sahaja Yoga)“. Ed. Cristopher Style SRL. 1993
323. DOBOȘ ALEXANDRU: „Iisus și ecuația Yoga“. Ed. Nirvana, Col. Tibet, Buc. 1993.
324. DAN SERACU: „Autocontrol pentru avansați“. Ed. Saffire, Buc. 1993.
325. X X X: „Revista de metafizică ELTA Nr.4, Piatra-Neamț“.
326. AURELIA CIOBANU: „Curs de bioenergoterapie“ (nepublicat).
327. KATRINA RAPHAELL: „Lumina cristalelor — Știința secretă a utilizării cristalelor și pietrelor tămăduitoare“. Ed. Divia, Cluj-Napoca, 1995.
328. AMCHI KUNSANG: „Miracolul sănătății prin medicina tibetană Gae-Ba, Rig-Pa“. Ed. Antet, Buc. 1995.
329. OLIVIER MARTIN: „Les couleurs quête de l'illumination“. Editions Talesma, 1992.
330. PHILIPPE GAUDIN: „Marile religii. Iudaismul, creștinismul, islamismul, hinduismul și budhismul“. Ed. Orizonturi. Ed. Lider. Buc. 1995.

331. FRITHJOF SCHUON: „Comprendre l' Islam“. Ed. Editions du Seuil, 1978.
332. HUSTON SMITH: „The Religions of Man“. Ed. Parennial Library. Harper and Row Publishers, New York, Evanston, London, 1958.
333. Diac. prof. univ. EMILIAN VASILESCU: „Istoria religiilor“. Ed. Didactică și pedagogică R. A. Buc. 1998. Ediția III-a (Ed. I în 1975).
334. KAUSALYARANI RAGHAVAN: „Ghid pentru cultura și spiritualitatea indiană, bazat pe învățăturile divine ale lui Bhagavan Sri, Sri, Sri Sathya Sai Baba. Ed. Arhetip, Buc. Sigma, Chișinău.
335. GERSHOM SCHOLEM: „Studii de mistică iudaică“. Editura E. H. Hasefer. „Colecția iudaică“. Buc. 2000.
336. MATILA C. GHYKA: „Filozofia și mistică numărului“. Col. Meteor. Ed. Univers enciclopedic. Buc. 1998.
337. X X X: „Biblia sau Sfânta Scriptură“. Ediția jubiliară a Sfântului Sinod. În traducerea și cu comentariile IPS Bartolomeu Anania. Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Buc. 2001.
338. Dr. KEDAR N. PRASAD: „Vitaminele în prevenirea și tratarea cancerului“. Ed. Elit, București. 2003.
339. JASMUHEEN: „A trăit cu lumină. Alimentația pranică“. O călătorie spirituală cu Jasmuheeh. Ed. For You., Buc. 2002.
340. JASMUHEEN: „Hrana zeilor“. Alimentația Divină. Ed. For You, București 2002.
341. JASMUHEEN: „În rezonanță“. Arta de a trăi o viață plină de succes. Ed. For You București, 2003.
342. BĂRBAT CIPRIAN: „O descoperire a cercetătorilor americani“; „Ochii minții care ne permit să „vedem“ imagini pe care ochii adevărați nu le-au văzut niciodată“; „Revista fenomenelor paranormale“ Nr. 45 (92) 1996.
343. SABINA TUDOR: „Akasha, memoria omenirii“. „Revista fenomenelor paranormale“ Nr.14 anul. I.

De același autor:

- „Bioenergia darul Divinității“, Editura Miracol, București, 1996 ;
- „Nutriția omului act sacru“, Editura Miracol, București, 1996 ;
- „Nutriția omului act sacru“, ediția a II-a, Editura Orfeu 2000, București, 2006 ;
- „Nutriția omului act sacru“, ediția a III-a, Editura Dinamis Media Factory SRL, Timișoara, 2007.

*

*

*

- „Undele gândului“ („Les ondes de la pensee“), traducere din limba franceză, autor dr. Albert Leprince, Editura Tempus SRL România, București, 1995;
- „Evanghelia eseniană a Păcii“ („The Gospel of the Essenes“), traducere după versiunea engleză realizată de dr. Edmond Szekely-Bordeaux după textul manuscrisului aramaic din arhiva secretă a Vaticanului, Editura Orfeu 2000, București, 1999.